

INTEGROVANÁ STRATEGIE ROZVOJE REGIONU KRKONOŠE

Zpracovatel: SPF Group, v.o.s.

Masarykova 129/106

400 01 Ústí nad Labem

Datum: květen 2012 – březen 2013

INTEGROVANÁ STRATEGIE ROZVOJE REGIONU Krkonoše

A. SITUAČNÍ ANALÝZA

Zpracovatel: SPF Group, v.o.s.

Masarykova 129/106

400 01 Ústí nad Labem

Datum: srpen 2012

OBSAH

Obsah.....	2
1 Úvod a základní charakteristika regionu	4
1.1 Vymezení regionu a jeho vnitřní členění.....	4
1.2 Základní charakteristika obcí a územně správní struktura regionu	6
1.3 Identita a image regionu	10
Hlavní závěry kapitoly.....	11
2 Obyvatelstvo.....	12
2.1 Populační vývoj a pohyb obyvatelstva	12
2.2 Věková struktura obyvatel	16
2.3 Vzdělanost obyvatel	18
2.4 Iniciativa obyvatel.....	20
2.5 Domy a byty.....	21
Hlavní závěry kapitoly.....	23
3 Ekonomika a trh práce.....	25
3.1 Struktura ekonomiky	25
3.2 Trh práce.....	34
3.3 Plochy pro podnikání a podnikatelská infrastruktura	39
Hlavní závěry kapitoly.....	41
4 Cestovní ruch.....	43
4.1 Nabídka cestovního ruchu.....	43
4.1.1 Atraktivita a atrakce	43
4.1.2 Infrastruktura cestovního ruchu.....	45
4.2 Poptávka cestovního ruchu	50
4.2.1 Vývoj počtu návštěvníků.....	50
4.2.2 Skladba návštěvníků	52
4.3 Organizace cestovního ruchu a marketing.....	55
Hlavní závěry kapitoly.....	56

5	Doprava	57
5.1	Automobilová doprava.....	57
5.2	Železniční a autobusová doprava	60
5.3	Lanovky a vleky.....	62
5.4	Ostatní druhy dopravy a pohybu.....	62
5.5	Plánované významné projekty	64
	Hlavní závěry kapitoly.....	65
6	Občanská vybavenost a technická infrastruktura	66
6.1	Infrastruktura a vybavenost v oblasti sociálních služeb.....	66
6.2	Vzdělávací zařízení a vybavenost	68
6.3	Zdravotnická zařízení a vybavenost.....	69
6.4	Kulturní zařízení.....	70
6.5	Technická infrastruktura	71
	Hlavní závěry kapitoly.....	73
7	Přírodní zdroje a životní prostředí.....	74
7.1	Přírodní zdroje a hodnoty.....	74
7.1.1	Geologická a geomorfologická situace, nerostné suroviny.....	74
7.1.2	Klima a ovzduší	75
7.1.3	Hydrosféra	76
7.1.4	Pedosféra.....	76
7.1.5	Využití krajiny	76
7.1.6	Obnovitelné zdroje energie.....	79
7.1.7	Biosféra.....	80
7.2	Ochrana životního prostředí.....	81
7.2.1	Ochrana přírody.....	81
7.2.2	Environmentální rizika.....	83
	Hlavní závěry kapitoly.....	84
8	Územní syntéza sociálně-ekonomického rozvoje	86
9	Seznam zdrojů	89

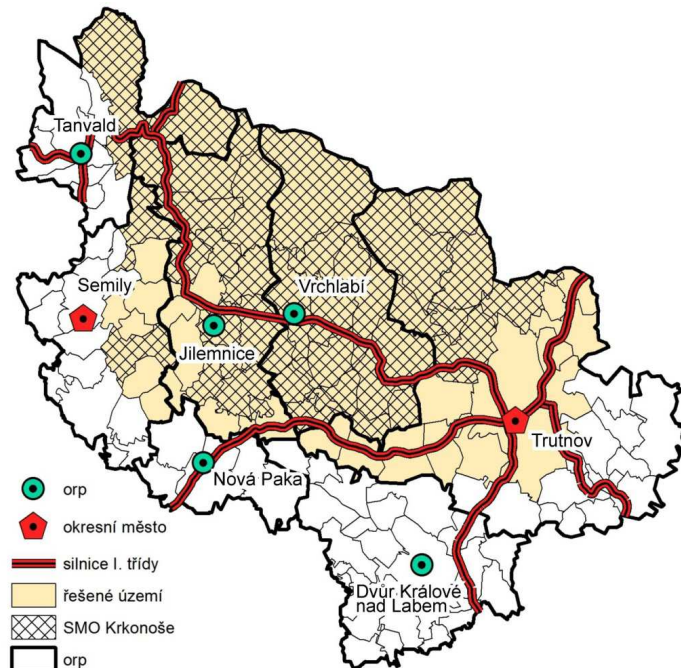
1 ÚVOD A ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA REGIONU

Situační analýza má za cíl charakterizovat dosavadní vývoj a současný stav socioekonomické sféry na území měst a obcí regionu Krkonoše. Na základě analýzy jednotlivých oblastí byly v řešeném území identifikovány klíčové jevy a vývojové trendy, jež jsou ve stručnosti uvedeny v podobě hlavních závěrů vždy na konci příslušné kapitoly. Data byla čerpána z veřejně přístupných zdrojů a databází a to jak v běžné databázové podobě (Sčítání lidu, domů a bytů, různé resortní a regionální statistiky), tak i v podobě geografických informačních systémů (GIS), kterými disponují krajské úřady Libereckého a Královéhradeckého kraje. Dalšími důležitými zdroji dat a informací byly koncepční dokumenty krajů a okresů či různé výroční zprávy. V případě potřeby je v určitých případech uvedeno, jaká omezení příslušný datový soubor obsahuje. Jednotlivé jevy jsou sledovány primárně za obce a jsou agregovány na základě jejich funkční typologie (viz dále).

1.1 VYMEZENÍ REGIONU A JEHO VNITŘNÍ ČLENĚNÍ

Řešené území situační analýzy je na základě dohody se zadavatelem totožné s turistickým regionem Krkonoše, jenž zahrnuje 65 obcí (viz mapa 1). Z tohoto počtu je 40 obcí členem Svazku měst a obcí Krkonoše (SMO Krkonoše).¹ Region je tedy vymezen jako kompaktní celek, jehož centrální zónu tvoří největší a nejznámější pohoří v České republice. Pro potřeby analýzy musí být region vymezen v hranicích zmíněné skupiny 65 obcí (viz mapa 1). Z logiky věci však vyplývá, že skutečná hranice regionu Krkonoše je spíše volná a v jednotlivých oborech lidské činnosti je chápána odlišně (fyzikogeografický region, kulturní region, turistický region, velkoplošné chráněné území apod.).

Mapa 1: Vymezení řešeného území

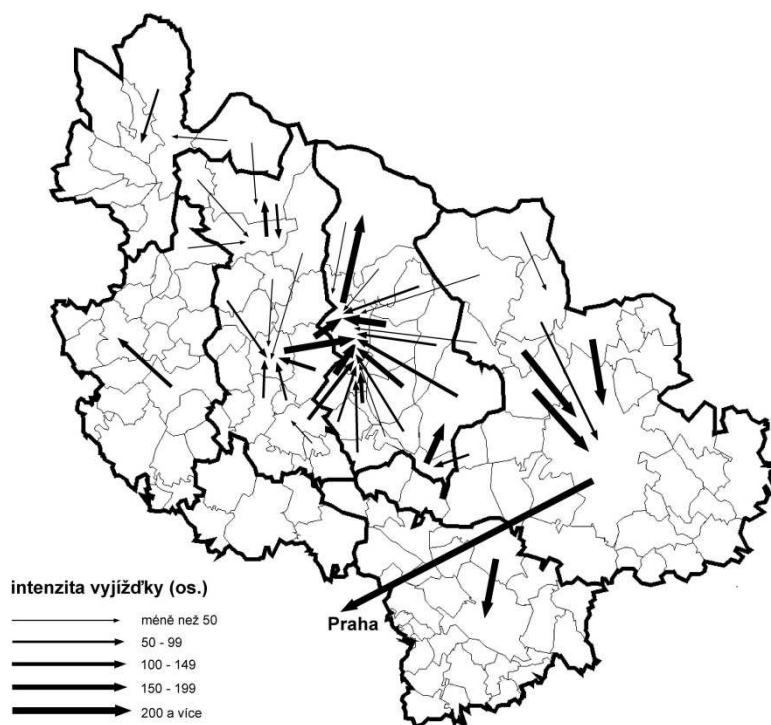
¹ Obec Vítězná nebyla do analýzy zahrnuta.

Jelikož se jedná o poměrně rozsáhlý územní celek, v jehož rámci je možné identifikovat rozdíly v hlavním hospodářském zaměření obcí či v jejich přírodní a turistické atraktivitě, je vhodné pro další potřeby analýzy provést funkční typologii území. Turistický význam centrální části Krkonoš je značný i v rámci celého Česka, proto je vhodné zvlášť vymezit obce, ve kterých sehrává cestovní ruch významnější roli než v ostatních částech území. Jako ukazatele pro vzájemnou komparaci obcí byly vybrány:

- kapacita ubytovacích zařízení, resp. počet lůžek připadajících na jednoho trvale žijícího obyvatele obce;
- návštěvnost, resp. počet příjezdů hostů za rok.

Hranice kritéria u ubytovacích kapacit na jednoho trvale žijícího obyvatele byla stanovena na hodnotu „1“, což značí, že obec má vyšší počet lůžek než trvale žijících obyvatel. V případě návštěvnosti byla stanovena hodnota na 27násobek průměru z celkové návštěvnosti obcí spadající do regionu Krkonoše. Obce, u kterých byly zjištěny minimálně tyto hodnoty, byly začleněny do podoblasti nazvané „vnitřní Krkonoše“. Jedná se o tyto obce mající z hlediska cestovního ruchu nejen lokální, ale i národní význam: Benecko, Černý Důl, Dolní Dvůr², Harrachov, Horní Maršov³, Janské Lázně, Malá Úpa, Pec pod Sněžkou, Rokytnici nad Jizerou, Strážné, Špindlerův Mlýn a Vítkovice. Druhou skupinu sídel, jež se výrazně liší svým funkčním významem vůči ostatním obcím v území, jsou přirozená „spádová centra“ regionu Trutnov, Vrchlabí a Jilemnice. Rozhodující roli v jejich identifikaci sehrává dojíždka do zaměstnání (viz mapa 2). Zbylé obce byly v rámci analýzy nazývány „vnější Krkonoše“. Rozdělení obcí do uvedených tří kategorií ukazuje mapa 3.

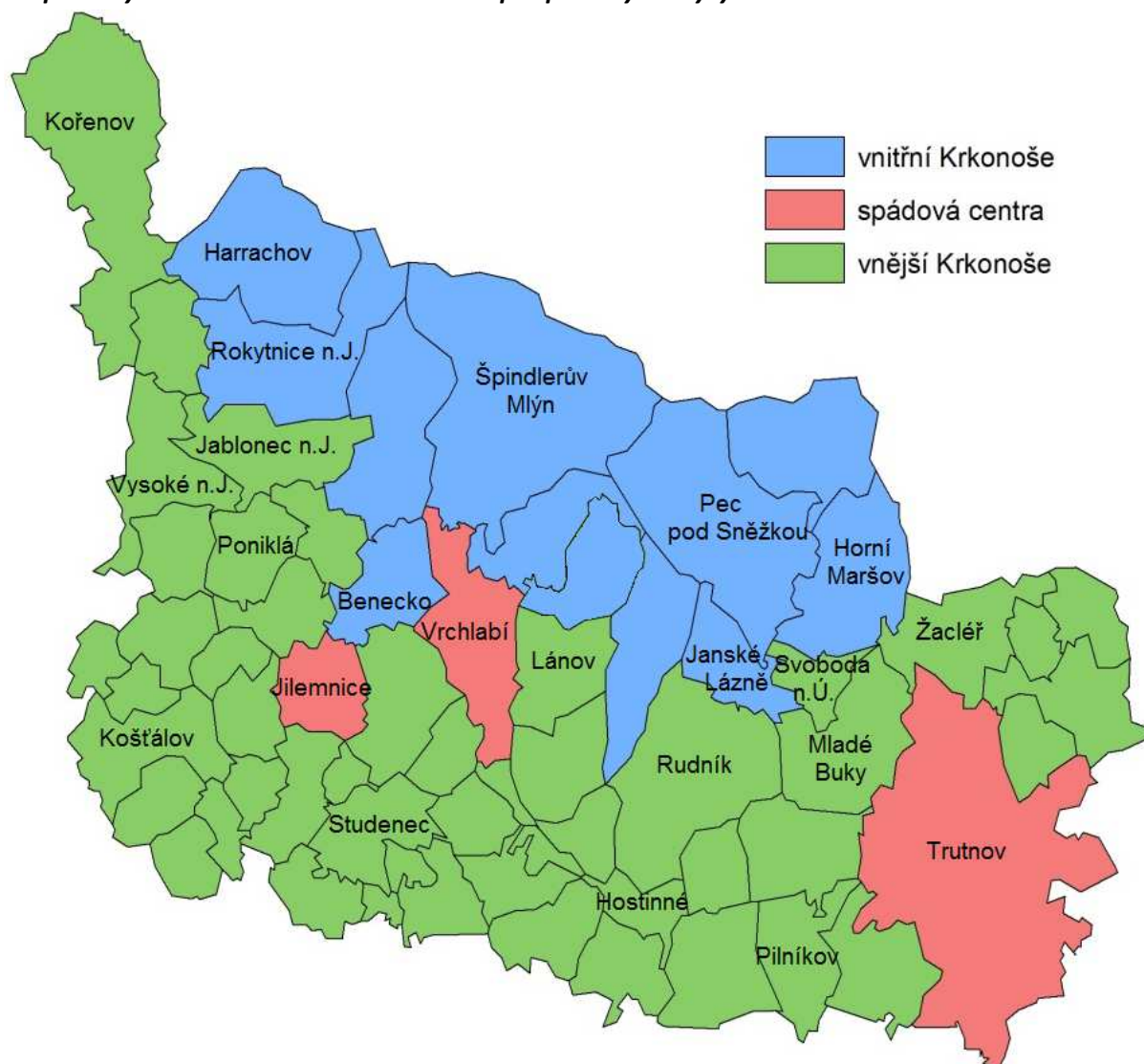
Mapa 2: Intenzita dominujících směrů vyjíždky z obcí SMO Krkonoše v roce 2001

Zdroj: sčítání lidu, domů a bytů 2001

² Obec Dolní Dvůr byla zahrnuta do regionu vnitřní Krkonoše na základě vlastních dat o návštěvnosti.

³ Horní Maršov velmi těsně nesplnil podmínky pro zařazení do oblasti vnitřních Krkonoš, avšak díky výraznému počtu návštěvníků a ubytovacích kapacit v porovnání s ostatními obcemi podhůří a také z důvodu územní kompaktnosti vymezení „vnitřních Krkonoš“ byl zařazen do zmiňované kategorie.

Mapa 3: Vymezení oblastí řešeného území pro potřeby analýzy

1.2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCÍ A ÚZEMNĚ SPRÁVNÍ STRUKTURA REGIONU

V řešeném území se nachází celkem 65 obcí, které zaujímají plochu 1183,37 km². V roce 2011 na této ploše žilo 106 457 obyvatel. Hustota zalidnění dosahuje hodnoty 89,96 obyv./km², což představuje podprůměrnou hodnotu jak oproti republikovému průměru 133 obyv./km², tak průměrům obou krajů (Královéhradecký 116,76 obyv./km², Liberecký 138,87 obyv./km²). Nižší hodnota hustoty zalidnění je způsobena historickým vývojem osídlení horských oblastí Česka a fyzicko-geografickými podmínkami, neboť se jedná o území s velmi členitým terénem limitujícím rozvoj osídlení. Tato skutečnost se odráží v náročné a nákladné péči o území nebo zimní údržbě silnic, aniž by na státní úrovni existovala adekvátní opatření finanční kompenzace pro horské obce (v případě Krkonoš navíc na území velkoplošného zvláště chráněného území).

Území regionu má dle správního členění poměrně složitou organizační a administrativní strukturu. Obce v řešeném území zasahují do dvou krajů (Královéhradecký, Liberecký), tří okresů (Trutnov, Semily, Jablonec nad Nisou) a několika správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Tanvald, Semily, Vrchlábí, Trutnov, Jilemnice). V případě ORP Vrchlábí a Jilemnice spadají do území řešeného

regionu zahrnuty všechny obce. Seznam obcí s jejich základními charakteristikami je uveden v tabulce 1. Některé obce jsou členy euroregionu Nisa (CZ – D – PL) nebo Glacensis (CZ – PL), což představuje potenciální rozvojový prvek nejen z hlediska hospodářské spolupráce, ale i společenského a kulturního života. Některé obcí regionu Krkonoše jsou uskupeny do místních akčních skupin (MAS) za účelem rozvoje venkovských oblastí prostřednictvím strategického plánu LEADER. Jedná se o tyto MAS: „Přijďte pobejt“, „Krkonoše“, „Království – Jestřebí hory“. V území se nachází rovněž několik mikroregionů: „Horní Labe“, „Jilemnicko“, „Východní Krkonoše“ a „Tanvaldsko“. Členství obcí v rámci více mikroregionálních uskupení poukazuje na ochotu vzájemně spolupracovat a participovat na budoucím rozvoji nejen vlastní obce, ale celého regionu.

Jedním z charakteristických rysů regionu Krkonoš (ve srovnání s dalšími regiony) je vyšší zastoupení plošně i populačně větších obcí a městysů/malých měst, což vytváří lepší předpoklady pro spolupráci a možnosti budoucího rozvoje. Současně je tato skutečnost také limitujícím faktorem z hlediska příjmů rozpočtu obcí, které se (vedle části daňových a nedaňových příjmů zůstávajících přímo v obci, kde jsou generovány) odvíjejí především od počtu obyvatel obcí, nikoli od jejich rozlohy. V řešeném území se nachází nízký podíl nejmenších obcí, neboť do dvou nejnižších velikostních kategorií spadá přibližně třetina obcí s 6 % podílem obyvatelstva.

V Politice územního rozvoje ČR (MMR 2008) jsou Krkonoše spolu s Jizerskými horami vymezeny jako specifická oblast č. 7 (SOB 7). Tato oblast zahrnuje území obcí z ORP Frýdlant (jižní část), Jablonec nad Nisou (severní část), Jilemnice (severní část), Liberec (severovýchodní část), Tanvald, Trutnov (severní část), Vrchlabí (severní část). Oblast se dotýká také území ORP Jablonec nad Nisou, Liberec a Tanvald. SOB jsou obecně vymezovány především v příhraničních periferních oblastech s velkoplošnou ochranou území, ale také v oblastech specificky zatížených těžební a průmyslovou činností, obecně tedy v územích, kde se střetávají jednotlivé pilíře udržitelného rozvoje ve větší míře než v jiných částech Česka. Důvodem pro vymezení SOB 7 je potřeba úměrně a rovnoměrně využívat s ohledem na udržitelný rozvoj území vysoký rekreační potenciál Krkonoš (jsou národním parkem a biosférickou rezervací UNESCO a zasahují na území Královéhradeckého a Libereckého kraje a do sousedního Polska) a Jizerských hor (jsou chráněnou krajinnou oblastí). Podle Politiky územního rozvoje ČR jde o „celistvé území s kvalitním životním prostředím, vysokými přírodními a krajinnými hodnotami a s významným rekreačním potenciálem“. V této souvislosti definuje Politika územního rozvoje ČR pro SOB 7 několik zásadních cílů, úkolů či výzev:

- potřeba řešit střety aktivit rekreace a cestovního ruchu s přírodními a krajinnými hodnotami, vzhledem ke skutečnosti, že oblast je významně zatížena rekreací a cestovním ruchem tuzemským i zahraničním (Polsko, Německo) a patří k nejatraktivnějším turistickým regionům ČR;
- potřeba snížení vysokého a stále rostoucího zatížení až přetížení území a dopravní a technické infrastruktury uživateli, zejména v místech, kde tento vliv zasahuje až do chráněných území přírody;
- potřeba posílení ekonomické a sociální stability území pomocí koordinovaného rozvoje cestovního ruchu a dalších hospodářských odvětví, která jsou šetrná k životnímu prostředí.

Tyto cíle/výzvy naznačují specifika území Krkonoš, resp. specifika zmíněných střetů mezi zájmy ekonomického rozvoje, sociální soudržnosti a ochranou životního prostředí, přírody a krajiny v Krkonoších. Zařazení Krkonoš mezi SOB rovněž dokládá pozici tohoto regionu v rámci národních politik, které obecně mají Politiku územního rozvoje ČR v rámci svých intervencí respektovat. Jednou z možných intervencí v budoucnu jsou krajinné integrované plány rozvoje (KIPR), o nichž se uvažuje jako o nástroji podpory udržitelného rozvoje území SOB při využití finanční podpory strukturálních fondů EU v programovacím období 2014–20. Během období 2007–13 byl tento nástroj pilotně využit pro území SOB Šumava, byť ve zcela jiných podmínkách daných nastavením současných operačních programů a zaměřením kohezní politiky, které se liší od její podoby po roce 2013.

Tabulka 1: Základní charakteristika obcí regionu

	rozloha (km ²)	počet obyvatel	hustota zalidnění (obyv./km ²)
Bělá	7,76	259	33,38
Benecko	16,52	1 144	69,25
Benešov u Semil	5,39	856	158,81
Bernartice	17,93	904	50,42
Bukovina u Čisté	3,17	203	64,04
Bystrá nad Jizerou	5,61	122	21,75
Čermná	9,29	389	41,87
Černý Důl	22,18	747	33,68
Čistá u Horek	10,53	559	53,09
Dolní Branná	7,91	965	122,00
Dolní Dvůr	15,33	251	16,37
Dolní Kalná	9,70	686	70,72
Dolní Lánov	15,77	737	46,73
Dolní Olešnice	12,60	365	28,97
Háje nad Jizerou	11,73	681	58,06
Harrachov	36,63	1 554	42,42
Horka u Staré Paky	2,02	265	131,19
Horní Branná	20,97	1 847	88,08
Horní Kalná	8,92	359	40,25
Horní Maršov	28,48	1 033	36,27
Horní Olešnice	12,73	292	22,94
Hostinné	8,07	4 643	575,34
Chotěvice	20,12	1 019	50,65
Jablonec nad Jizerou	22,32	1 770	79,30
Janské Lázně	13,73	804	58,56
Jestřabí v Krkonoších	10,30	246	23,88
Jilemnice	13,87	5 604	404,04
Klásterská Lhota	3,01	196	65,12
Kořenov	55,87	974	17,43
Košťálov	20,02	1 693	84,57
Královec	9,94	189	19,01
Kruh	6,04	480	79,47
Kunčice nad Labem	3,06	586	191,50
Lampertice	5,84	456	78,08
Lánov	16,95	1 761	103,89
Levínská Olešnice	10,05	362	36,02
Libštát	10,12	977	96,54
Malá Úpa	26,66	148	5,55
Martinice v Krkonoších	3,27	583	178,29
Mladé Buky	26,78	2 215	82,71
Mříčná	10,04	510	50,80
Paseky nad Jizerou	12,7	247	19,45

	rozloha (km ²)	počet obyvatel	hustota zalidnění (obyv./km ²)
Pec pod Sněžkou	52,13	655	12,56
Peřimov	6,63	240	36,20
Pilníkov	16,98	1 218	71,73
Poniklá	13,75	1 159	84,29
Prosečné	8,34	552	66,19
Rokytnice nad Jizerou	36,96	2 928	79,22
Roprachtice	11,60	276	23,79
Roztoky u Jilemnice	13,03	987	75,75
Rudník	42,68	2 229	52,23
Staré Buky	17,88	506	28,30
Strážné	17,67	204	11,54
Studenec	18,86	1 868	99,05
Svoboda nad Úpou	7,75	2 160	278,71
Svojek	5,37	162	30,17
Špindlerův Mlýn	76,91	1 173	15,25
Trutnov	103,33	30 957	299,59
Víchová nad Jizerou	12,29	951	77,38
Vítkovice	31,96	445	13,92
Vlčice	19,75	500	25,32
Vrchlabí	27,66	12 665	457,88
Vysoké nad Jizerou	20,67	1 308	63,28
Zlatá Olešnice	9,42	193	20,49
Žacléř	21,82	3 440	157,65
Celkem	1 183,37	106 457	89,96

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 2: Velikostní struktura obcí v regionu

	počet obcí	počet obyvatel (2011)
0 - 199	6	1 010
200 - 499	17	5 339
500 - 999	20	14 720
1000 - 1999	13	18 547
2000 - 4999	6	17 615
5000 - 9999	1	5 604
10 000 - 19 999	1	12 665
20 000 - 49 999	1	30 957

Zdroj: ČSÚ

1.3 IDENTITA A IMAGE REGIONU

Identita a image regionu patří k zásadním předpokladům formujícím místní sociální a ekonomické prostředí a vnitřní zdroje regionu. V poslední době bývá zdůrazňována role regionální identity jako zásadního faktoru regionálního rozvoje. Příkladem mohou být regiony s narušenou historickou kontinuitou a nestabilní sociální i ekonomickou strukturou, kde se sociální a ekonomické problémy koncentrují častěji a řeší méně snadno než v případě regionů se stabilizovanou sociálně-ekonomickou strukturou a silnou spjatostí místních obyvatel s regionem. Obecně tvoří regionální identitu tyto prvky spjaté s územím:

- územní rozměr regionu, tedy jeho hranice a prostorové vymezení;
- symbolický rozměr regionu, tedy jeho hmotné i nehmotné symboly typu krajiny, významných budov, podniků, regionálních produktů, osobností atd.;
- institucionální rozměr regionu, tedy jeho formální instituce (správní jednotky, subjekty a aktéři místního rozvoje apod.) a také instituce neformální (normy, způsob života atd.).

Krkonoše představují v rámci regionálně spíše „unifikovaného“ Česka oblast s výraznou, svébytnou a historicky kontinuální identitou se zřetelnými prvky, symboly a institucemi. Územní rozměr regionu je dán poměrně jednoznačně – každý obyvatel Česka a také řada cizinců ví, kde se Krkonoše nacházejí a má alespoň přibližnou představu o tom, které území k nim patří. Územně lze region Krkonoš vymezit například takto:

- jako území Krkonošského národního parku, tedy zejména hranicí jeho 3. zóny, příp. v užším vymezení hranicí jeho 2. zóny nebo naopak v širším vymezení vč. ochranného pásma (na polské straně obdobně Karkonoski Park Narodowy), variantně jako území biosférické rezervace Krkonoše;
- jako území turistického regionu Krkonoše (použito v rámci této analýzy), případně Krkonoše a Podkrkonoší vymezeného poměrně široce vč. rozsáhlého podhůří či „zázemí“ Krkonoš;
- jako území členských obcí „Krkonoše – svazku měst a obcí“ (s určitými územními nespojitostmi a exklávami obcí ležících mimo souvislé území jádrové oblasti Krkonoš);
- jako území mezi silnicí I/14, která tvoří pomyslnou jižní hranici regionu, a státní hranicí s Polskem;
- v nejužším pojetí jako území obcí, kde se nacházejí nejvýznamnější krkonošská turistická střediska (Harrachov, Rokytnice nad Jizerou, Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou, Janské Lázně).

Symbolický rozměr regionu spočívá v řadě prvků, typických pro krkonošský region. Jedná se o prvky hmotné i nehmotné, například:

- hornatý reliéf s nejvyššími českými horami vč. Sněžky, nejvyššího vrcholu Česka, horských luk, vrcholů modelovaných mrazovým zvětráváním a v rámci Česka vzácného glaciálního reliéfu a flóry;
- existence Krkonošského národního parku jako velkoplošného zvláště chráněného území, které je nejstarším národním parkem v Česku;
- nejnavštěvovanější lyžařská turistická destinace Česka nabízející také letní rekreaci;
- pramen řeky Labe, významný symbol Čech i podstatné části Německa;
- některé pověsti, legendy, pohádky, mýty i pravdivé příběhy (např. známá postava Krakonoše, příběh Hanče a Vrbaty);
- specifická kultura ovlivněná kulturou českou, německou i polskou;
- tradiční české nářečí (sice již nepoužívané, ale dokumentované v krajo­vé literatuře);
- významní regionální rodáci z oblasti sportu a kultury, vědy (např. geologie), podnikání, techniky i politiky;

- fenomén horských bud s dlouhou tradicí a historií zahrnujících pastevectví, drobnou výrobu i turistiku;
- tradice některých hospodářských odvětví (např. sklářství, textilní průmysl, automobilový průmysl, zpracování dřeva, výroba hraček, těžba surovin, hutnictví) a souvisejících regionálních produktů, byť jde zčásti o odvětví upadající nebo zaniklá, udržovaná často spíše v inscenované podobě kulturních a turistických atrakcí;
- zimní sporty na rekreační i vrcholové úrovni vč. areálů, kde se pořádají vrcholné světové soutěže (skokanské můstky v Harrachově, sjezdařský areál Špindlerův Mlýn);
- některé gastronomické speciality (zvěřina, kyselo, kuba, špekové či škvarkové knedlíky, apod.) a ingredience (houby, lesní plody), nově pak např. regionální značky piva;
- některé prvky turistické infrastruktury (typu němých značek Krkonoš, Cesty česko-polského přátelství apod.).

V institucionální rovině existuje v Krkonoších řada subjektů a organizačních systémů, které přispívají k formování regionální sounáležitosti a současně k rozvoji regionu. Jedná se například o tyto instituce:

- hlavní organizace v území (zejména Správa KRNAP, Krkonoše - svazek měst a obcí);
- některé další regionální instituce výrazně spjaté s Krkonošemi (např. MAS Krkonoše, svazky obcí Východní Krkonoše, Horní Labe, Jilemnicko, Tanvaldsko, euroregiony Glacensis a Nisa, Horská služba, Krkonošské muzeum v Jilemnici, Sportovní gymnázium v Jilemnici);
- existence řady regionálních projektů zahrnujících více či méně celé území Krkonoš (Krkonoše ze sedla kola, Krkonoše – lyžařský běžecký areál, systémy letních turistických cyklobusů a zimních skibusů, slevové karty apod.).

HLAVNÍ ZÁVĚRY KAPITOLY

- Stabilní sídelní struktura, kterou tvoří zejména středně velké obce či malá města. V řešeném území se nachází malý počet populačně nejmenších obcí a také řada obcí s velkou rozlohou, což znesnadňuje jejich správu (nižší příjmy odvislé od relativně malého počtu obyvatel).
- Region se silnou vnitřní homogenitou tvořenou jasně vymezitelným územím Krkonoš a Podkrkonoší, silnou vnitřní i vnější regionální identitou s řadou symbolů a institucí, společným historickým vývojem a zachovalým přírodním prostředím.
- Příhraniční poloha regionu jako faktor posilující perifernost území i jako potenciál pro možnou česko-polskou přeshraniční územní spolupráci.
- Poloha regionu v rámci jedné ze SOB Politiky územního rozvoje ČR.
- V řešeném území se nachází velké množství mikroregionálních seskupení (místní akční skupiny, mikroregiony), což poukazuje na snahu společně participovat na rozvoji řady oblastí, byť je tato snaha někdy územně roztříštěná.

2 OBYVATELSTVO

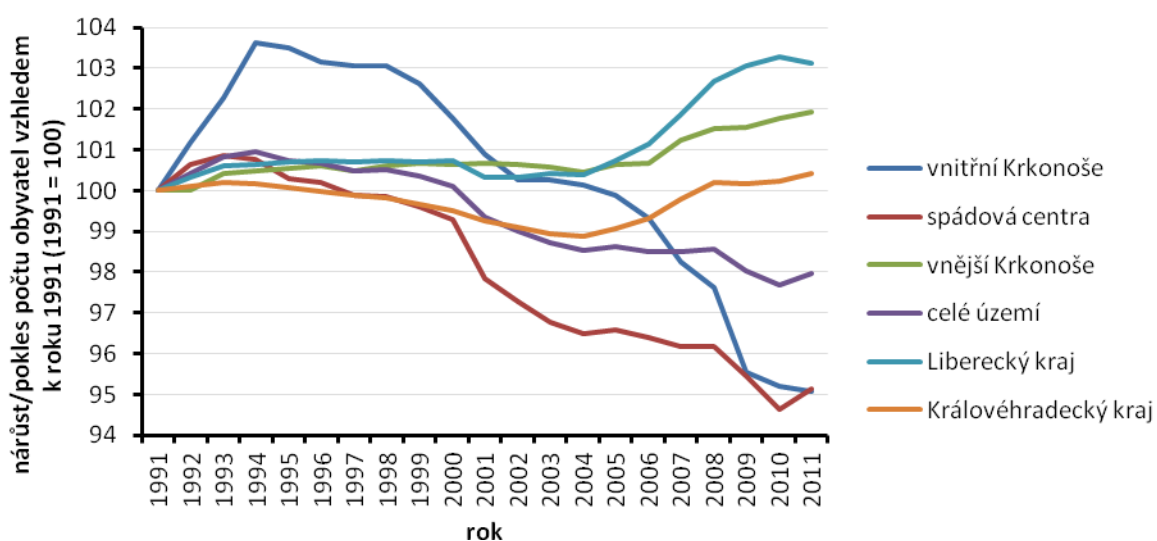
Obyvatelstvo, resp. sociální soudržnost obyvatel představuje jeden ze tří hlavních pilířů trvale udržitelného rozvoje území. Změny ve vývojových trendech základních charakteristik populace mohou mít výrazné dopady na budoucí život v obcích. Stárnutí obyvatelstva, populační úbytek způsobený záporným přirozeným přírůstkem či záporným migračním saldem výrazně ovlivňuje strukturu obyvatelstva v obcích. Vliv těchto změn se následně promítá do regionální ekonomiky (zaměstnanosti či nezaměstnanosti) nebo do využití domovního a bytového fondu. Data použitá v této kapitole pocházejí z databáze Českého statistického úřadu z rozpětí let 1991 – 2011. V některých případech jsou využity i výsledky z posledního republikového sčítání, avšak je třeba zmínit, že se jedná pouze o základní data, protože ne všechny zjišťované ukazatele byly dosud publikovány. K hodnocení vybraných ukazatelů byly zvoleny časové řady nebo indexované změny graficky znázorněné jak v tabulkách a grafech, tak mapách za jednotlivé obce řešeného území.

2.1 POPULAČNÍ VÝVOJ A POHYB OBYVATELSTVA

V roce 2011 žilo v řešeném území celkem 106 457 obyvatel. Tento počet lze přirovnat k průměrné populační velikosti okresů Česka, ve kterých se nenachází krajské město. Počet obyvatel se od roku 1991 mírně snížil a to přibližně o 2 % (viz graf 1). V rámci území lze nalézt rozdíly mezi jednotlivými vymezenými oblastmi. Po roce 1989 začalo docházet k částečné přeměně chalup na trvalé bydlení, čímž se vytvořilo nové stálé obyvatelstvo. Došlo tak k populačnímu nárůstu (3–4 %) ve spojení s tehdejšími kladným migračním saldem a neutrální přirozenou měnou.

Přibližně od roku 2000 však dochází k úbytku obyvatelstva ve vnitřních Krkonoších, zejména pak v jejich severozápadní a střední části (viz mapa 4). Hlavní podíl na tomto trendu má zvýšená emigrace obyvatel z území, která výrazně přesahuje přirozený přírůstek obyvatel. Mírný nárůst přirozeného přírůstu v posledních letech je způsoben početně silnou generací narozenou v 70. a 80. letech minulého století. Na záporné migrační saldo má bezesporu vliv i selektivní migrace spojená s mladým obyvatelstvem a čerstvými absolventy, kteří po dostudování škol zůstávají v městech, kde studovali. Dalším důvodem může být výhodný prodej domů a bytů v atraktivní lokalitě developerským firmám. Pro oblast vnitřních Krkonoš jsou rovněž typické značné výkyvy ve vývoji počtu obyvatel, způsobené zejména migračním přírůstkem či úbytkem.

Úbytek obyvatel byl již přibližně od poloviny 90. let 20. století zaznamenán i v hlavních spádových centrech, a to přibližně o 5 %, na čemž se výrazně podílelo záporné saldo migrace od roku 1991. Úbytek může být spojen rovněž se změnou bydlení, neboť lidé často preferují bydlení v obcích v zázemí těchto největších krkonošských měst. Za populačně ziskové lze naopak označit obce vnějších Krkonoš nacházející se v podhůří. Ve sledovaném období došlo v této oblasti k 2% nárůstu počtu obyvatel. Výrazný podíl zde sehrálo jak kladné migrační saldo, tak kladný přirozený přírůstek způsobený zvyšující se porodností. Vnější Krkonoše lze tudíž považovat za populačně více stabilizované území, pravděpodobně jednak v důsledku jeho menší perifernosti, resp. méně příhraniční polohy, a jednak menšího vystavení náhlým změnám a zvrátům v oblasti rozvoje bydlení, cestovního ruchu apod., které jsou naopak typické pro vnitřní Krkonoše. Populačně ziskovými se staly zvláště obce nacházející se v těsné blízkosti spádových center (viz mapy 4 a 5), což potvrzuje předpoklad probíhající suburbanizace v zázemí těchto center.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v regionu Krkonoše (1991 – 2011, 1991 = 100)

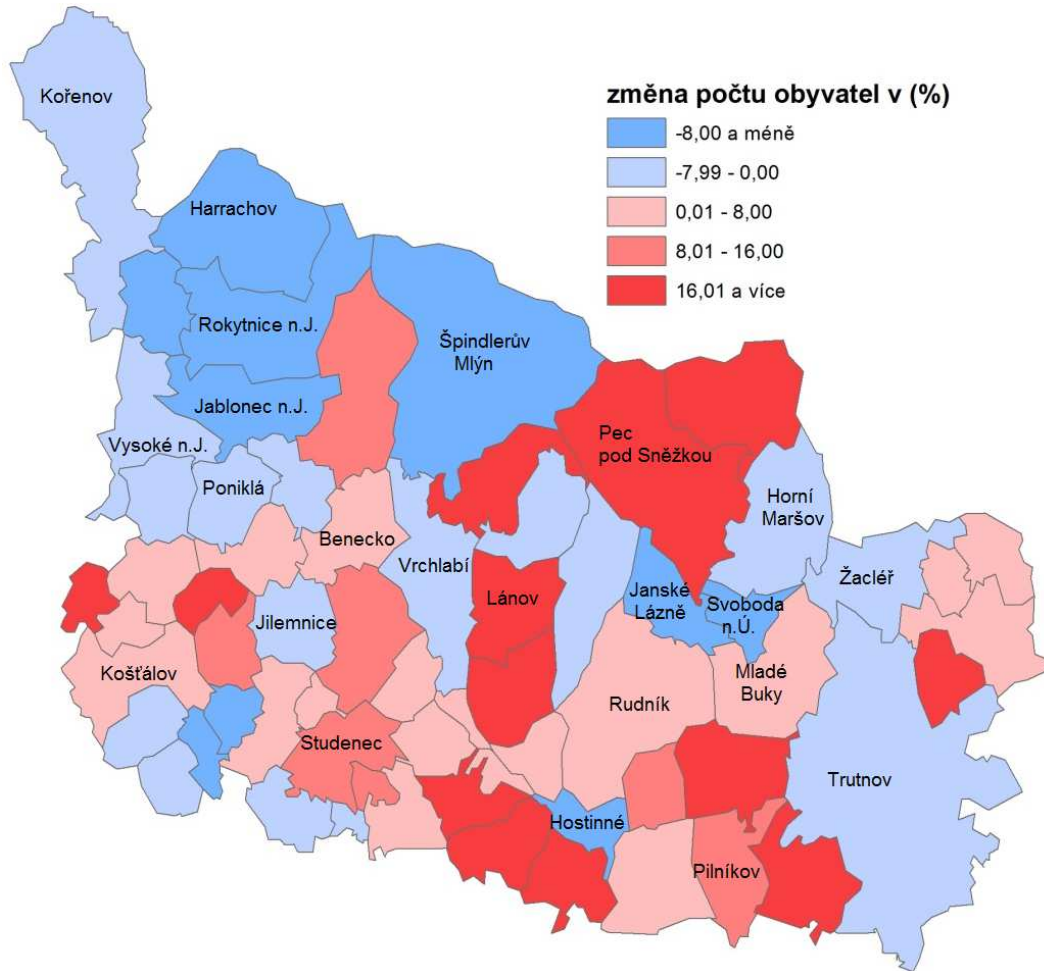
Zdroj: ČSÚ

Tabulka 3: Změna počtu obyvatelstva v regionu Krkonoše (1991, 2001 a 2011)

	1991	2001	2011	změna obyv. 2011/1991	změna obyv. 2011/2001
vnitřní Krkonoše	11 395	11 498	10 835	0,95	0,94
spádová centra	51 744	50 629	49 226	0,95	0,97
vnější Krkonoše	45 512	45 819	46 396	1,02	1,01
celé území	108 651	107 946	106 457	0,98	0,99
Královéhradecký kraj	553 439	549 329	555 683	1,00	1,01
Liberecký kraj	425 959	427 396	439 262	1,03	1,02

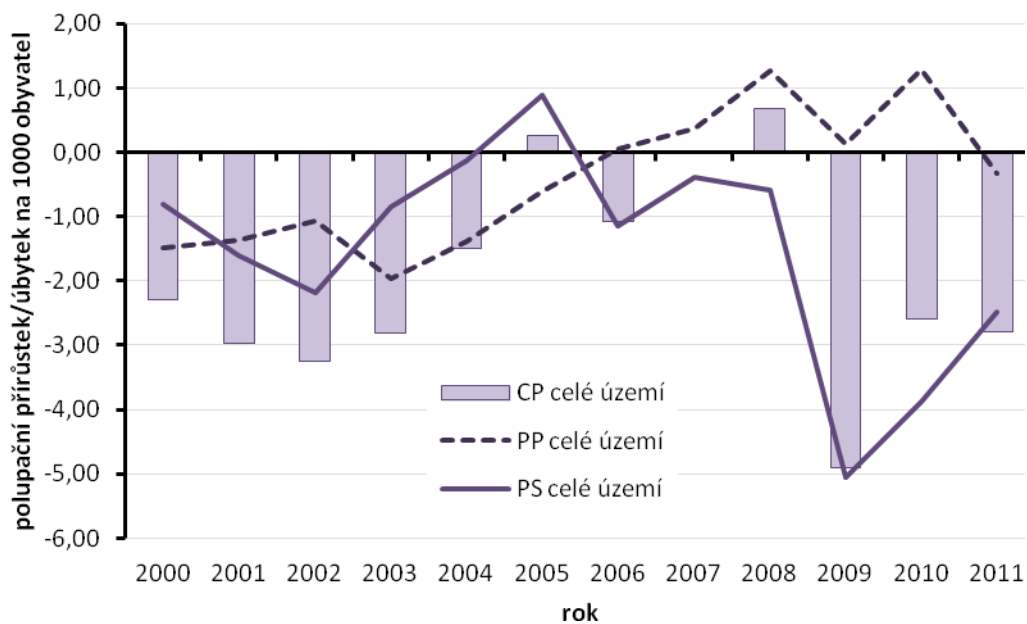
Zdroj: ČSÚ

Mapa 4: Změna počtu obyvatel v obcích regionu Krkonoše mezi lety 1991 a 2011

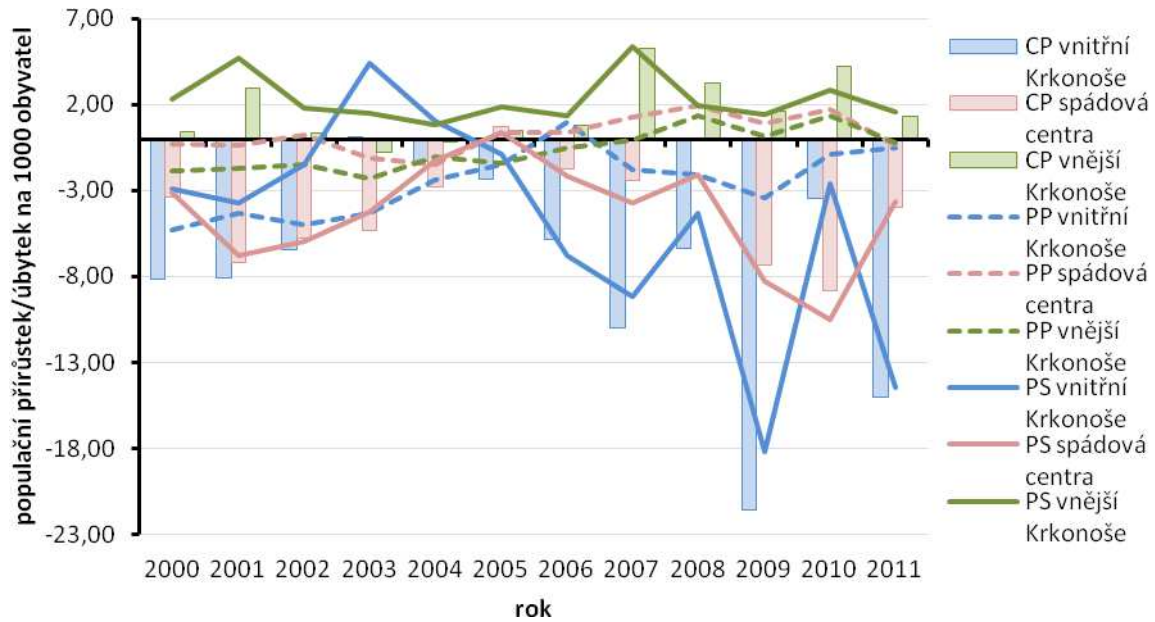
Zdroj: ČSÚ

Graf 2: Celkový populační přírůstek/úbytek na 1000 obyvatel mezi lety 2000 – 2011 v regionu Krkonoše

Zdroj: ČSÚ, pozn.: CP – celkový přírůstek, PP – přirozený přírůstek, PS – přírůstek stěhováním

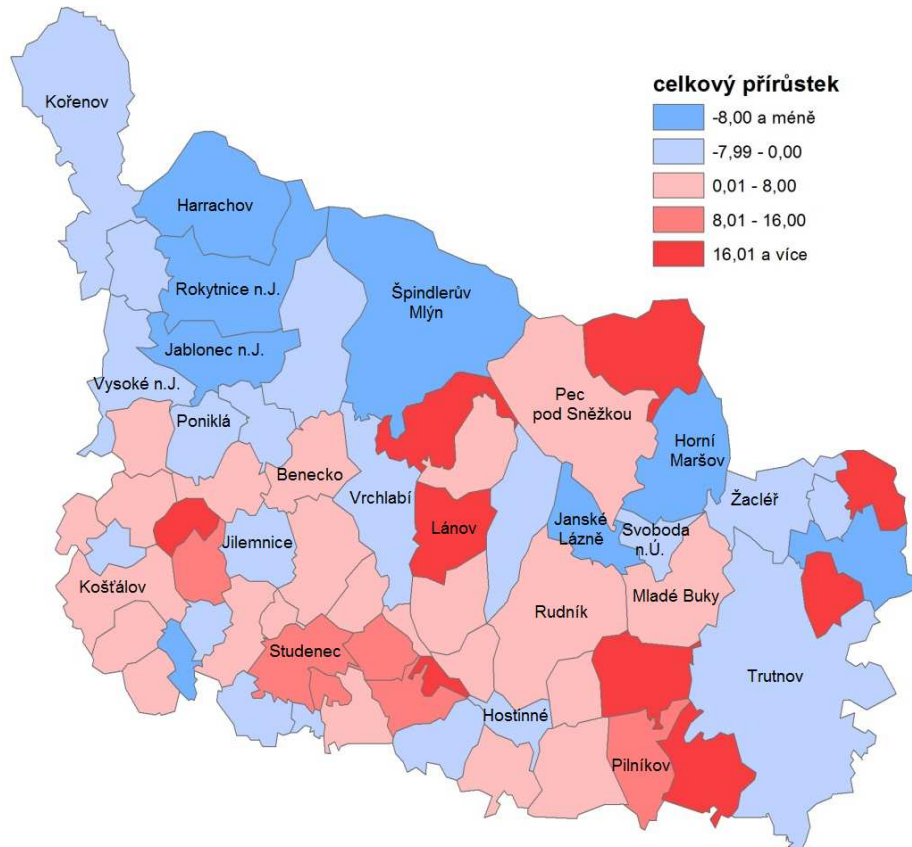
Graf 3: Celkový populační přírůstek/úbytek na 1000 obyvatel (2000 – 2011) v oblastech Krkonoš

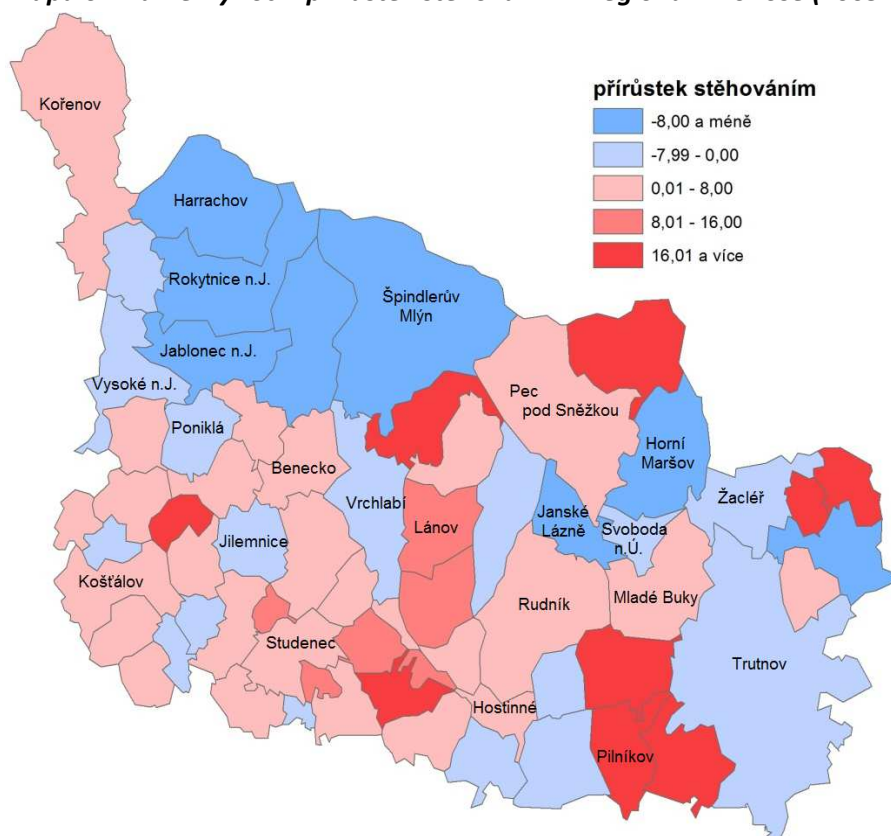
Zdroj: ČSÚ

pozn.: CP – celkový přírůstek, PP – přirozený přírůstek, PS – přírůstek stěhováním

Mapa 5: Průměrný roční celkový přírůstek v regionu Krkonoše (2005 – 2011)

Zdroj: ČSÚ

Mapa 6: Průměrný roční přírůstek stěhováním v regionu Krkonoše (2005 – 2011)

Zdroj: ČSÚ

2.2 VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATEL

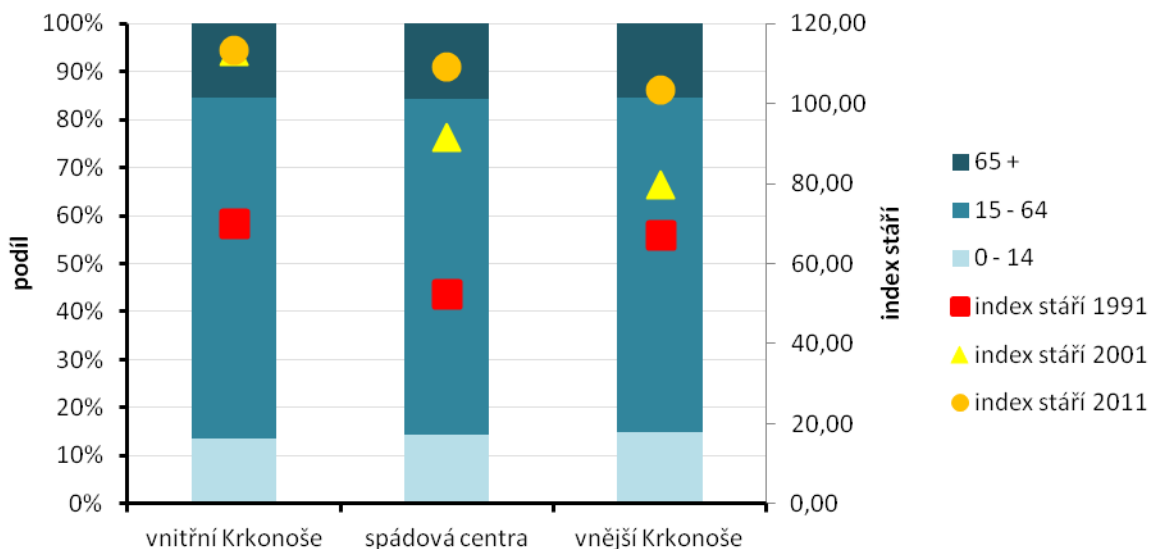
Změny ve věkové struktuře obyvatelstva jsou v Česku v posledních letech spojené především s obecným trendem stárnutí populace. I přes zvyšující se porodnost v posledních letech bude tento trend v budoucnosti podle všech dostupných populačních prognóz nabírat na síle. Postupný podílový úbytek nejmladší věkové generace 0 – 14 let zejména v porovnání s kategorií postproduktivního věku 65+ a zlepšování úmrtnostních poměrů a s tím související prodlužování naděje dožití budou do budoucna trend demografického stárnutí celé populace posilovat. Případné problémy pak mohou představovat zvýšené nároky na důchodové zabezpečení, zdravotní a sociální služby, ale i na zaměstnanost, zejména ve vztahu k zaměstnání důchodců, či naopak i v uplatnění mladých lidí.

Tabulka 4: Věková struktura v regionu Krkonoše a index stáří v letech 1991 a 2011

	1991			2011			index stáří 1991	index stáří 2011
	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +		
vnitřní Krkonoše	2 322	7 465	1 625	1 525	7 959	1 728	69,98	113,31
spádová centra	10 072	34 461	5 300	7 146	34 469	7 795	52,62	109,08
vnější Krkonoše	9 426	29 953	6 347	6 959	32 256	7 191	67,33	103,33
celé území	21 820	71 879	13 272	15 630	74 684	16 714	60,82	106,93
Královéhradecký kraj	114 790	364 821	73 198	80 944	381 388	93 351	63,76	115,32
Liberecký kraj	91 831	282 417	50 872	66 505	306 864	65 893	55,39	99,07

Zdroj: ČSÚ

Graf 4: Věková struktura v regionu Krkonoše a vývoj indexu stáří v letech 1991, 2001 a 2011

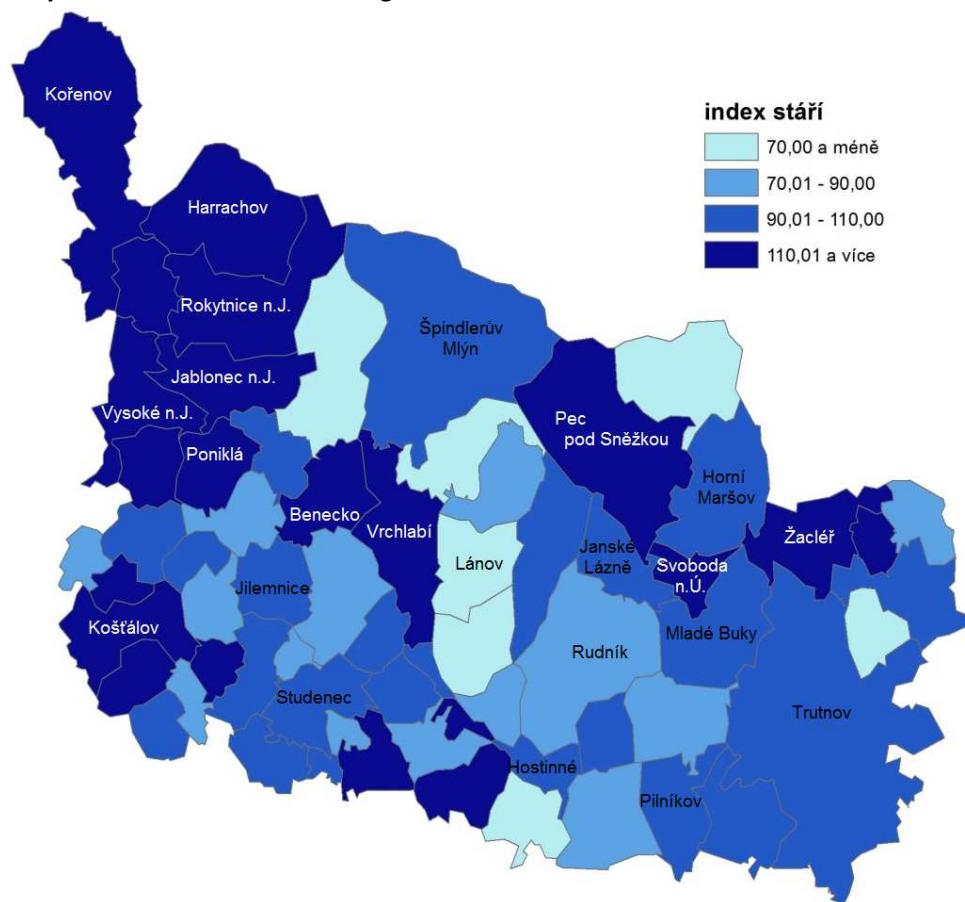
Zdroj: ČSÚ

V řešeném území došlo od roku 1991 k výraznému nárůstu složky obyvatel starších 65 let, což ve spojení s nižší porodností zapříčinilo výrazné zvýšení indexu stáří na celém území. Věková skupina 0–14 let zaznamenala v řešeném území pokles přibližně o třetinu, zatímco počet obyvatel v poproduktivním věku 65+ se zvýšil o jednu čtvrtinu.

Stárnutí obyvatelstva během posledních let nejvíce postihlo spádová centra Krkonoš, byť nejvyšší index stáří byl na začátku i na konci sledovaného období zaznamenán ve vnitřních Krkonoších. To je dáno historickým vývojem skladby obyvatelstva v této části území. Již v roce 1991 zde byl vyšší podíl staršího obyvatelstva a ten se do roku 2011 téměř nezměnil (narostl pouze o 6 %). Toto byl jeden z prvních předpokladů ovlivňující budoucí věkovou strukturu obyvatel. Výrazným faktorem ovlivňujícím index stáří v tomto území je pokles počtu nejmladší věkové skupiny přibližně o 35 %. Hlavní příčinou tedy je snižující se porodnost, která je však kompenzována vysokou migrací v této části území.

Naopak nejméně stárne populace vnějších Krkonoš, což potvrzuje výše uvedený předpoklad stabilnější populační a sociální struktury této části Krkonoš. Zatímco v roce 1991 byl index stáří obyvatelstva ve vnitřních i vnějších Krkonoších prakticky stejný, v roce 2011 byl již ve vnějších Krkonoších znatelně nižší. Na druhou stranu je však stárnutí populace ve vnitřních Krkonoších spojeno výhradně s prvními roky po roce 1991 a souvisí se zmíněnou imigrací spíše starších obyvatel, způsobenou přeměnou některých objektů druhého bydlení na bydlení trvalé. V posledních 10 letech je věková skladba obyvatel vnitřních Krkonoš stabilizovaná. Ve vnějších Krkonoších naopak stárnutí obyvatelstva v posledních letech zvolna nabírá na dynamice. Nepříznivá věková struktura se projevuje zejména v severozápadní (horské oblasti, ze kterých bylo odsunuto německé obyvatelstvo a které byly relativně úspěšně dosídleny) a jihozápadní části území s malými pracovními možnostmi. V obcích, které dosídleny nebyly, je věková struktura příznivá, protože po roce 1990 přišlo relativně mladé obyvatelstvo v souvislosti s rozvojem soukromého podnikání v oblasti cestovního ruchu.

Ve spádových centrech lze podobný trend stárnutí zejména mezi lety 1991 a 2001, neboť v tomto desetiletí došlo k výraznějším změnám než v následující dekádě. První příčinou je výše zmíněný záporný přirozený přírůstek (pokles věkové skupiny 0 – 14 let o 30 %). Druhým činitelem je postupné demografické stárnutí (nárůst poproduktivní složky obyvatelstva 65+ téměř o 50 %).

Mapa 7: Index stáří v obcích regionu Krkonoše v roce 2011

Zdroj: ČSÚ

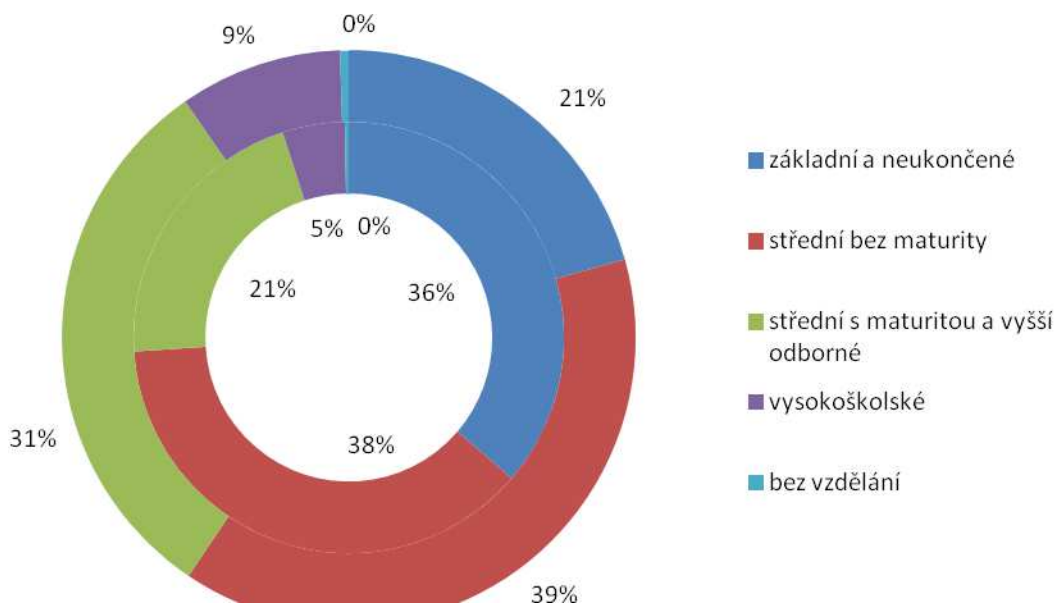
2.3 VZDĚLANOST OBYVATEL

Vzdělanost obyvatelstva je jedním z ukazatelů poukazujících na kvalitu lidského kapitálu v území. Vzđělanost rovněž ovlivňuje situaci na trhu práce a podmiňuje tak budoucí možnosti rozvoje celého regionu.

Od roku 1989 se výrazně změnily podmínky v přístupu ke vzdělávání. Vzđělanostní struktura obyvatelstva se v řešeném území výrazně proměnila, neboť význam vzdělání v tržním hospodářství je vyšší než v období do roku 1989. Od roku 1991 do roku 2011 došlo k výraznému poklesu počtu obyvatel se základním a neukončeným vzděláním a výraznému nárůstu podílu obyvatel se středním vzděláním s maturitou a vysokoškolským vzděláním (viz graf 5). V rámci nastoleného trendu lze ovšem zaregistrovat i negativní jev spojený s nárůstem obyvatel bez vzdělání, neboť tento počet se mírně zvýšil. Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva od roku 1991 celorepublikově roste. V roce 2011 byl podíl vysokoškolařů v řešeném území pod krajským i republikovým průměrem, avšak ve spádových centrech dosahoval sledovaný podíl téměř krajských hodnot. Pro tuto oblast je charakteristická vyšší diverzita ekonomických činností, které se soustřeďují zejména v kvalifikovanějších výrobních a také v terciérních aktivitách, jež mají vyšší nároky na vzdělané obyvatelstvo. Zejména díky tomuto prostorovému vzorci v rozmístění ekonomických činností nalezneme v příslušných centrech (Jilemnice, Trutnov, Vrchlabí) vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel než v rámci krajských průměrů (viz tabulka 5). Tento fakt může rovněž poukazovat na poměrně dobré podmínky při uplatnění na trhu práce pro obyvatele s nejvyšším vzděláním.

Uspokojivý vývoj vzdělanosti panuje rovněž ve vnitřních Krkonoších, kde během let 2001 a 2011 došlo téměř ke zdvojnásobení počtu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Mapa 8 potvrzuje výše uvedené závěry a zároveň poukazuje, že vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva se soustřeďuje i v obcích mezi městy Vrchlabí a Jilemnice, což může být spojeno se stěhováním lidí do zázemí (suburbanizace obyvatel s vyšším socioekonomickým statusem) a dojížděním za prací do hlavních center. V ostatních obcích vnějších Krkonoš však panuje odlišná situace. Sledovaný podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel je zde výrazně nižší (6,32 %) než krajské průměry, což je dáno také odlišným ekonomickým zaměřením těchto obcí a vyšším významem primárních a sekundárních hospodářských odvětví.

Graf 5: Struktura vzdělanosti regionu Krkonoše v letech 1991 a 2011

Zdroj: ČSÚ

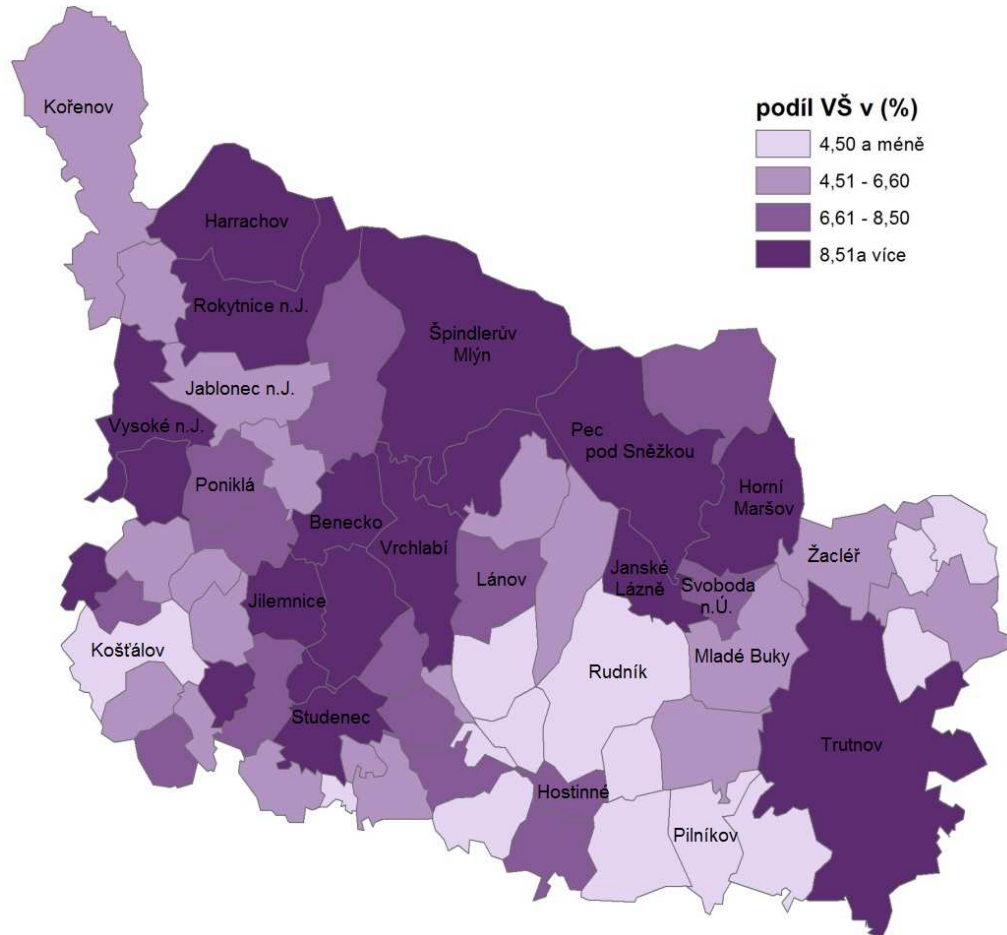
Pozn.: Vnitřní prstencový graf se vztahuje k roku 1991, vnější k roku 2011.

Tabulka 5: Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva v regionu Krkonoše v letech 1991, 2001 a 2011

	podíl VŠ 1991	podíl VŠ 2001	podíl VŠ 2011
vnitřní Krkonoše	3,95	5,34	9,26
spádová centra	6,55	7,56	10,75
vnější Krkonoše	2,65	3,89	6,32
celé území	4,61	5,80	8,68
Královéhradecký kraj	5,84	7,48	10,41
Liberecký kraj	5,56	7,03	9,76
Česko	7,16	8,89	12,37

Zdroj: ČSÚ

Mapa 8: Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva v regionu Krkonoše v roce 2011

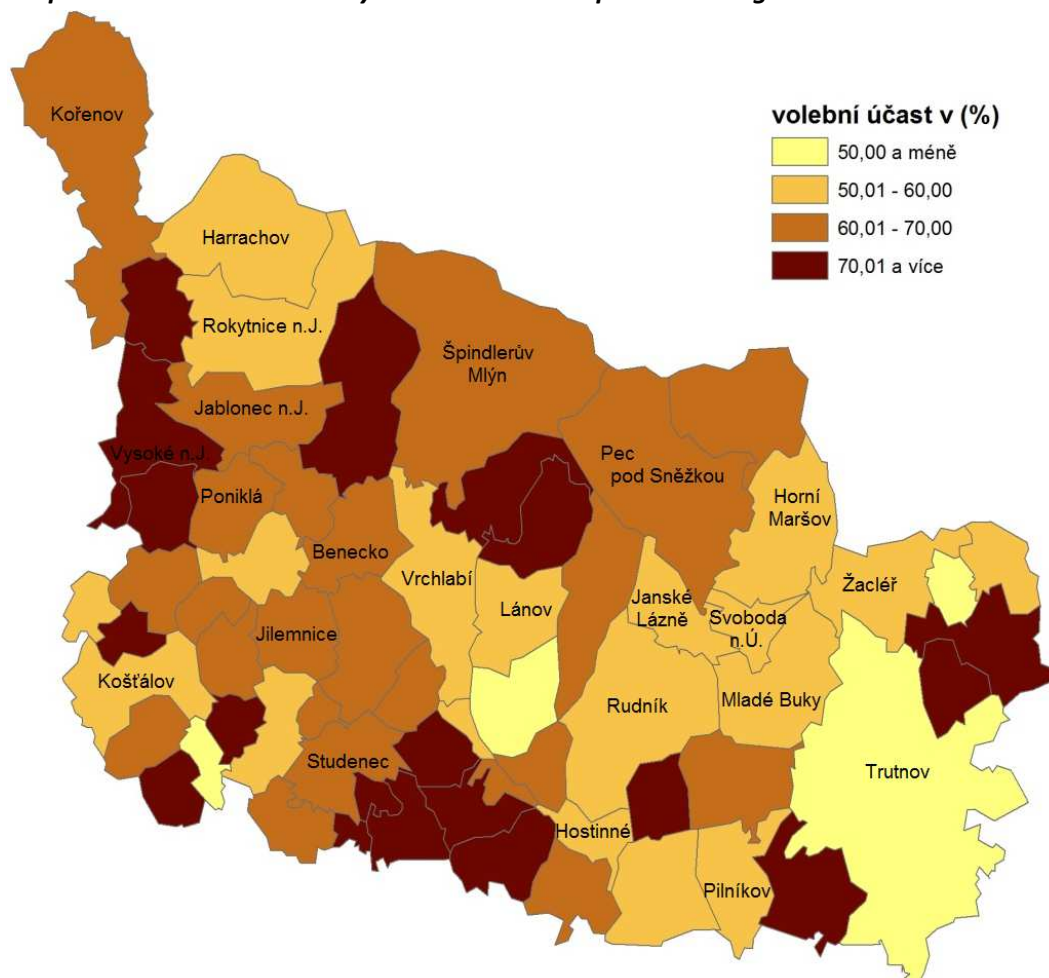
Zdroj: ČSÚ

Vedle vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva se region vyznačuje také relativně nízkým podílem (ve vztahu k potřebám trhu práce) obyvatelstva s technickou kvalifikací, a to jak se středním odborným vzděláním, tak vyučených (zejména v řemeslných a dalších kreativnějších technických oborech).

2.4 INICIATIVA OBYVATEL

Důležitým faktorem regionálního rozvoje jsou nejen nejrůznější výkonnostní a strukturální charakteristiky obyvatel, ale i různé „měkké“ faktory, které se v posledních letech dostávají do popředí zájmu. Příkladem může být sounáležitost s regionem nebo participace na veřejném dění. Jedním z faktorů indikujících míru participace obyvatel na veřejném dění a míru rozvoje občanské společnosti je účast ve volbách.

Účast ve volbách do obecních zastupitelstev v regionu Krkonoše je dlouhodobě nadprůměrná a dokládá tedy poměrně vysokou občanskou angažovanost oproti celorepublikovému průměru. Pod 50% účastí v komunálních volbách jsou pouze dvě obce v zájmovém území. Vyšší volební účast byla obecně zaznamenána v oblasti vnitřních Krkonoš a také spíše v jihozápadní části území v porovnání s částí východní.

Mapa 9: Volební účast – volby do obecních zastupitelstev v regionu Krkonoše v roce 2010

Zdroj: ČSÚ

2.5 DOMY A BYTY

Výstavba nových domů a bytů poukazuje na specifický socioekonomický rozvoj určitého území. Na straně jedné lze identifikovat výstavbu způsobenou poptávkou po bydlení z důvodu růstu počtu obyvatelstva v určité obci. Na straně druhé je rozvoj výstavby domů a bytů stimulován také rozvojem druhého bydlení (tedy chatařením, chalupařením a rekreačním apartmánovým bydlením). Právě druhý zmíněný případ je typický zejména pro některé části vnitřních Krkonoš.

Tabulka 6: Struktura domovního fondu v obcích regionu Krkonoše v letech 1991 a 2011

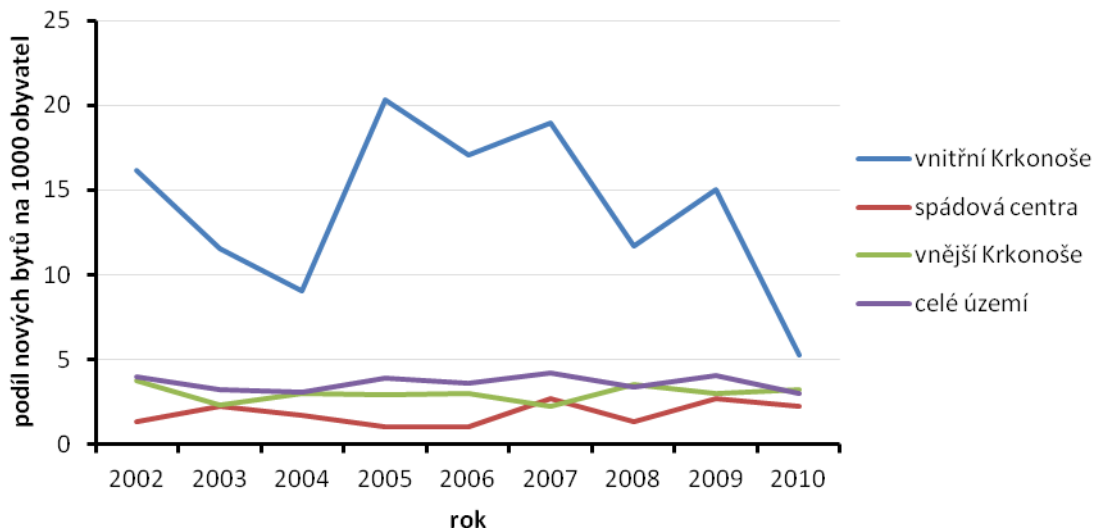
	1991				2011			
	domy celkem	obydlené	neobydlené	sloužící k rekreaci	domy celkem	obydlené	neobydlené	sloužící k rekreaci
vnitřní Krkonoše	3 900	2 296	1 604	858	4 572	2 560	2 014	1 402
spádová centra	6 044	5 659	385	74	6 995	6 248	747	265
vnější Krkonoše	13 604	10 010	3 559	2 709	14 984	10 477	4 501	3 326
celé území	23 548	17 965	5 548	3 641	26 551	19 285	7 262	4 993

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 7: Změna podílu domů sloužících k rekreaci v obcích regionu Krkonoše (1991–2011)

	domy sloužící k rekreaci na 100 obyvatel (1991)	domy sloužící k rekreaci na 100 obyvatel (2011)	změna počtu domů sloužících k rekreaci 2011/1991 (%)
vnitřní Krkonoše	7,53	12,94	+63,40
spádová centra	0,14	0,54	+258,11
vnější Krkonoše	5,95	7,17	+22,78
celé území	3,35	4,69	+37,13

Zdroj: ČSÚ

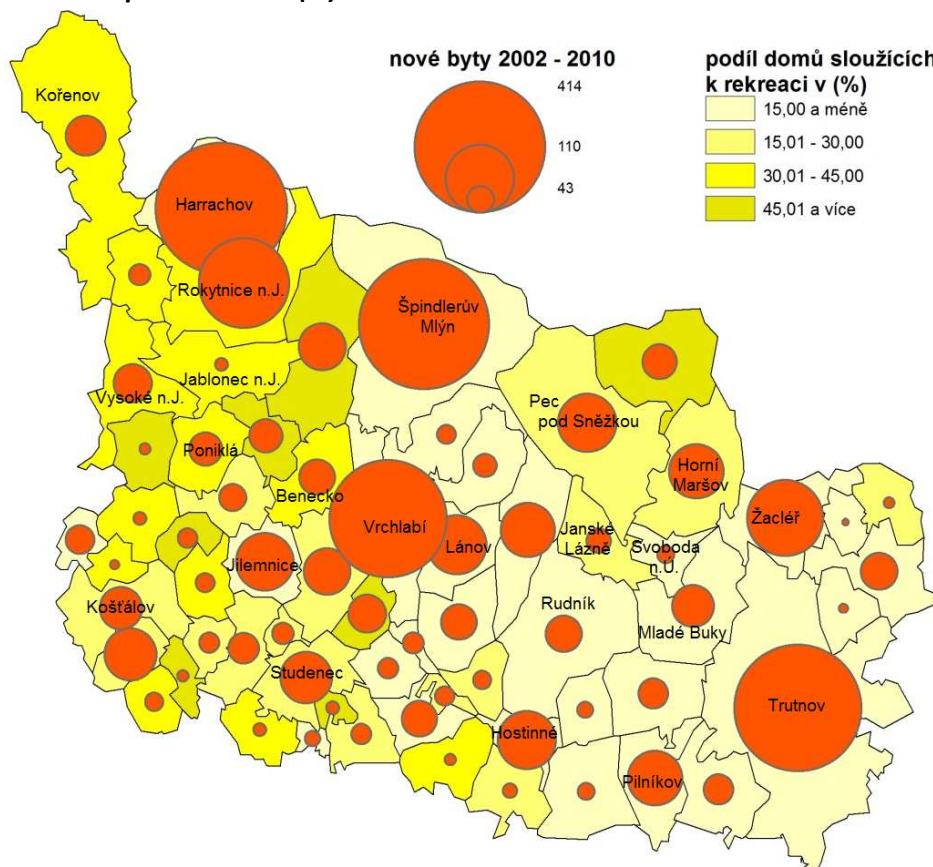
Graf 6: Vývoj podílu nových bytů v regionu Krkonoše na 1000 obyvatel obce (2002 – 2010)

Zdroj: ČSÚ

Výstavba nových domů a bytů v atraktivních lokalitách se zachovalou okolní krajinou se stala novým trendem posledního desetiletí, který postihl i oblast Krkonoš. V rámci celého regionu došlo mezi lety 1991 až 2011 k nárůstu počtu nových domů o 12 %. Existují však výrazné rozdíly mezi jednotlivými oblastmi, neboť nová výstavba ve spádových centrech má výrazně jiné důvody než v oblasti vnitřních Krkonoš. Rozvoj bydlení ve městech (tj. spádových centrech Krkonoš) je spojen zejména s uspokojením poptávky po bydlení trvale žijícím obyvatelstvem, do kterého se řadí např. mladé rodiny, případně obyvatelstvo, které do daného města přichází kvůli zaměstnání. Naopak ve vnitřních Krkonoších nové domy a byty neodrážejí poptávku místních obyvatel, ale zájem o druhé bydlení, čímž početně narůstá domovní a bytový fond, nikoli však trvale žijící obyvatelstvo. Z tabulky 7 je zřejmé, že v oblasti vnitřních Krkonoš došlo během let 1991–2011 k nárůstu počtu neobydlených domů sloužících k rekreaci o 63 %, přepočteno na 100 obyvatel ze 7,5 domů přibližně na 13 domů. Od roku 2002 do roku 2009 lze ve zmíněné oblasti rovněž identifikovat výrazný nárůst počtu nových bytů (viz graf 6). Mohutná bytová výstavba gradovala zejména mezi lety 2005 – 2008, kdy v části vnitřních Krkonoš vzniklo téměř 800 nových bytů. Byty vznikaly zejména v apartmánových domech, které výrazně změnilo horský ráz sídel i okolní krajiny. Důsledky nové výstavby zahrnují i proměny sociálního prostředí a místní ekonomiky. Místní hotely a další turistické služby, které poskytují

pracovní příležitosti a podílejí se na výkonnosti a struktuře místní ekonomiky, přicházejí o potenciální zákazníky. Snaha o maximální využití pozemků pro výstavbu nových bytů vede k většímu zahuštění zástavby, čímž dochází ke změně urbanistického rázu příslušného sídla a ke snížení podílu zeleně. S rostoucím počtem apartmánů rovněž roste zátěž technické infrastruktury obcí i sezónní výkyvy této zátěže. Bytová výstavba v jiných oblastech řešeného území má naopak jiné příčiny i důsledky. Mapa 10 znázorňuje bytovou výstavbu v jednotlivých obcích od roku 2002 do roku 2010. Zde je zřetelný výrazný nárůst nových bytů zejména v obcích Harrachov, Špindlerův Mlýn či Rokytnice nad Jizerou. Podíl domů sloužících k rekreaci na celkovém počtu domů v obci je v severozápadní části Krkonoš již třetinový, místy až poloviční podíl.

Mapa 10: Počet nových bytů v regionu Krkonoše (2002 – 2010) a podíl domů sloužících k rekreaci na celkovém počtu domů v (%)

Zdroj: ČSÚ

HLAVNÍ ZÁVĚRY KAPITOLY

- Pokles počtu obyvatel na celém území regionu za posledních 20 let o 2 % způsobený zejména migrací. Přírozený přírůstek se dlouhodobě pohybuje kolem nuly.
- Populačně mírně zisková je oblast vnějších Krkonoš (migrací i přírozeným přírůstkem). Oblast vnitřních Krkonoš (zejména severozápadní část regionu) a spádových center je v posledních letech populačně ztrátová.
- Rozdílný vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích je dán zejména rozdíly v migračním saldu, naopak rozdíly mezi obcemi z hlediska přírozeného přírůstku jsou relativně malé.
- V regionu stárne populace, a to jak v důsledku poklesu věkové skupiny 0–14 let (během 20 let o třetinu), tak i vlivem pozvolného nárůstu věkové kategorie 65+. Nejstarší obyvatelstvo má oblast vnitřních Krkonoš a dále severozápadní části území.

- Vzdělanost měřena podílem vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva je za celý region pod republikovými i krajskými průměry. Nadprůměrné hodnoty vykazují pouze spádová centra a obce v jejich nejbližším zázemí. Podprůměrné hodnoty lze identifikovat zejména ve menších obcích vnějších Krkonoš.
- Nadprůměrná volební účast do obecních zastupitelstev v letech 2006 a 2010, což naznačuje relativně vysokou míru občanské iniciativy a participace na veřejném dění.
- Zejména ve vnitřních Krkonoších lze identifikovat v posledním desetiletí dynamickou výstavbu nových bytů určených převážně k druhému bydlení. Tato výstavba ovlivňuje socioekonomickou situaci obcí, zvláště pak v malých sídlech. Nejvíce nových bytů bylo vystavěno v obcích Harrachov, Špindlerův Mlýn a Rokytnice nad Jizerou. I v důsledku toho se nejvyšší podíl domů sloužících k rekreaci nachází v severozápadní části území.

3 EKONOMIKA A TRH PRÁCE

Současná podoba ekonomické základny regionu Krkonoše je ovlivněna průmyslovou tradicí regionu, rozvojem cestovního ruchu od druhé poloviny 20 století a po r. 1989 tržní transformací, která významně ovlivnila strukturu místní ekonomiky a s ní spojený trh práce. V tradičních průmyslových odvětvích (zejména textilní, dřevozpracující, strojírenský a elektrotechnický průmysl) došlo po roce 1989 v období tzv. transformační recese k významným poklesům produkce a zaměstnanosti. Řada tradičních podniků se nedokázala adaptovat na nové konkurenční prostředí a byla nucena ve významném měřítku snižovat objem výroby nebo ukončila činnost. Novým impulsem pro rozvoj ekonomiky v období po r. 1989 byl naopak bouřlivý rozvoj cestovního ruchu (zejména v 90. letech ve vnitřních Krkonoších) a příliv převážně zahraničních investic do spádových center (např. v automobilovém, strojírenském, elektrotechnickém a potravinářském průmyslu).

Hlavním problémem při analýze stavu a vývoje regionální ekonomiky je obecně nedostatek relevantních statistických dat a příp. dalších relevantních informací. Navíc řada statistických dat s vazbou na ekonomiku není kvůli způsobu výkaznictví zcela přesná, což je nutné zohlednit při hodnocení. V rámci této kapitoly byly hodnoceny struktura ekonomiky, trh práce a doplňkově také plochy pro podnikání. Odvětví cestovního ruchu, které má s ohledem na turistický potenciál regionu, specifické postavení v rámci ekonomiky, je hodnoceno v samostatné kapitole.

3.1 STRUKTURA EKONOMIKY

Hlavní vývojové trendy v ekonomice po r. 1989 se významně odrazily na současných strukturálních charakteristikách místní ekonomiky. V rámci analýzy ekonomické základny byly hodnoceny intenzita ekonomické aktivity, struktura podniků dle velikosti, právní formy a odvětvového zaměření a doplňkově také vznik a zánik ekonomických subjektů v regionu. Na základě dostupných dat z ČSÚ bylo hodnoceno období od roku 2006. Data uvedená v tabulkách však nejsou zcela úplná, neboť řada ekonomických subjektů během statistického šetření blíže nespécifikovala základní informace (např. v tabulce týkající se počtu zaměstnanců je proto ve většině případů uvedena položka „neuveďeno“). Přesto se lze domnívat, že většina významných statistických podniků byla během šetření do statistik zahrnuta.

Tabulka 8: Vývoj počtu ekonomických subjektů a intenzita ekonomické aktivity v roce 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	intenzita ekonomické aktivity
vnitřní Krkonoše	4 313	4 387	4 373	4 293	4 377	4 394	40,55
spádová centra	11 820	11 968	12 187	12 367	12 540	12 685	25,77
vnější Krkonoše	9 856	10 032	10 248	10 208	10 478	10 638	22,93
celé území	25 989	26 387	26 808	26 868	27 395	27 717	26,04
Liberecký kraj	111 299	112 830	114 491	114 990	117 230	118 766	27,04
Královéhradecký kraj	125 433	127 573	130 544	129 399	132 423	134 689	24,24

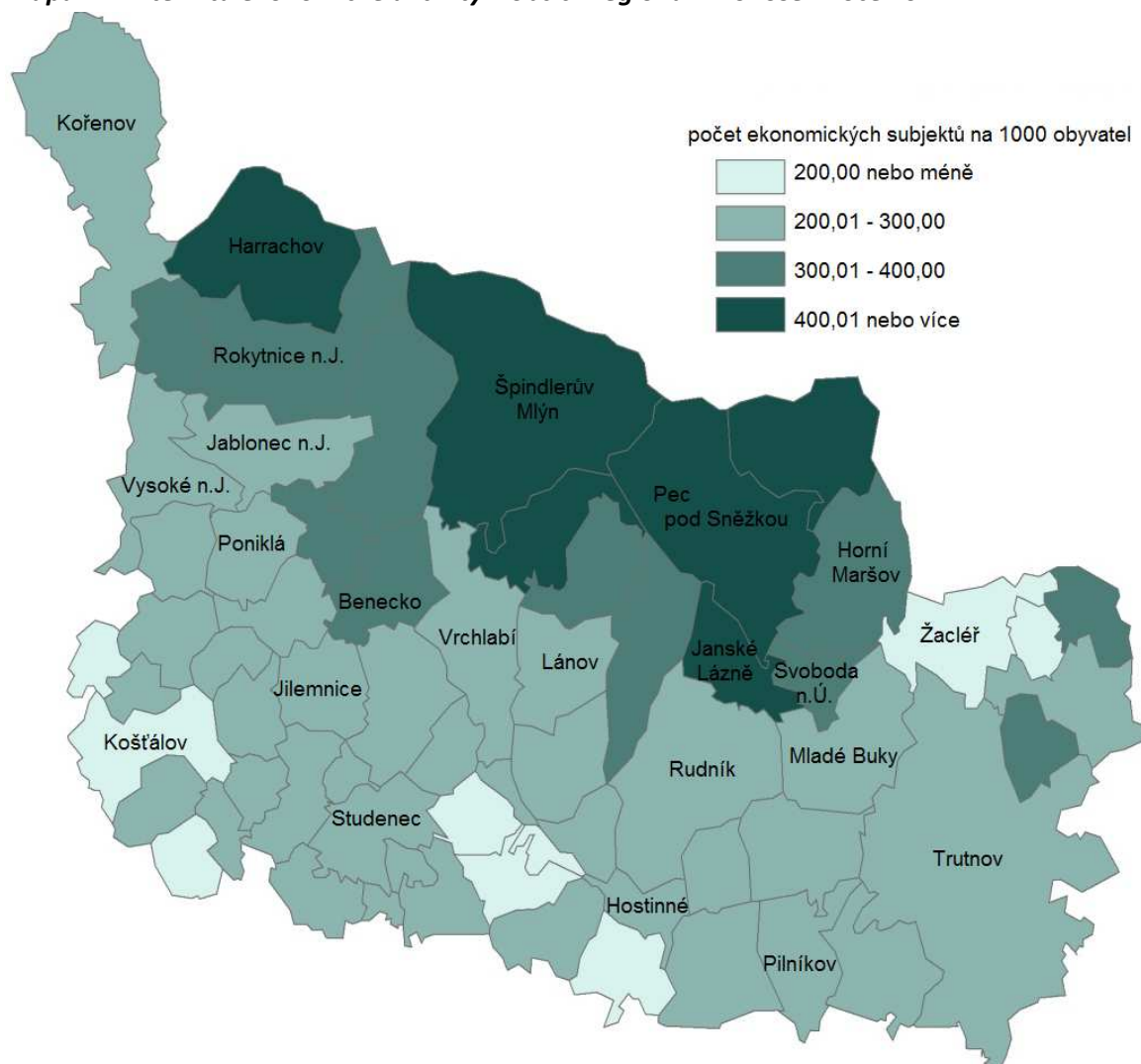
Zdroj: ČSÚ

Poznámka: Intenzita ekonomické aktivity vyjadřuje počet ekonomických subjektů na 100 obyvatel

Tabulka 9: Struktura ekonomických subjektů dle počtu zaměstnanců v roce 2011

	bez		1 až 5	6 až 9	10 až 19	20 - 24	25 - 49
	neuveдено	zaměstnanců					
vnitřní Krkonoše	2 445	58,00	12,64	1,76	1,55	0,25	0,78
spádová centra	7 226	58,30	11,85	1,77	1,69	0,33	0,72
vnější Krkonoše	5 997	65,42	9,04	1,83	1,02	0,27	0,78
celé území	15 668	60,98	10,89	1,79	1,41	0,29	0,75
	50 - 99	100 - 199	200 - 249	250 - 499	500 - 999	1000 - 1499	
vnitřní Krkonoše	0,29	0,08	0,00	0,04	0,00	0,00	
spádová centra	0,55	0,15	0,00	0,08	0,07	0,03	
vnější Krkonoše	0,17	0,10	0,03	0,00	0,02	0,00	
celé území	0,36	0,12	0,01	0,04	0,04	0,01	

Zdroj: ČSÚ

Mapa 11: Intenzita ekonomické aktivity v obcích regionu Krkonoše v roce 2011

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 10: Nejvýznamnější zaměstnavatelé v regionu

název	převažující činnost (CZ – NACE)	kategorie počtu zaměstnanců	obec
Tyco Electronics EC Trutnov	výroba elektr. rozvodných a kontrolních zařízení	1000 – 1499	Trutnov
Škoda Auto – pobočka Vrchlabí	automobilový průmysl	1000 - 1499	Vrchlabí
AGRO – HYTOS s.r.o.	výroba hydraulických a pneumatických zařízení	500 – 999	Vrchlabí
TAKATA – PETRI PARTS s.r.o.	výroba elektr. a elektron. zařízení pro mot. vozidla	500 – 999	Dolní Kalná
NKT Cables Vrchlabí k.s., člen skupiny NKT	výroba elektrických vodičů a kabelů	500 – 999	Vrchlabí
OPTREX Czech a.s.	výroba ostatních elektrických zařízení	500 - 999	Vrchlabí
Cutisin s.r.o.	obaly v potravinářství	500 - 999	Jilemnice
Technolen a.s.	technický textil	250 - 499	Lomnice nad Popelkou

Zdroj: ČSÚ, studie Labe

V období 2006-2011 se na území regionu kontinuálně zvyšoval počet ekonomických subjektů, což odpovídá trendům i na úrovni krajů. Tento vývoj byl pravděpodobně způsoben nejen určitým růstem podnikatelské aktivity, ale zejména nižším zdaněním OSVČ a rozšířeným využíváním tzv. švarcsytému. Naopak někteří významnější zaměstnavatelé či podniky působících v tradičních průmyslových odvětvích se v posledních letech zejména v důsledku hospodářské krize dostávají do existenčních potíží. Příkladem může být hromadné propouštění v Semilské textilce Hybler v roce 2010, kdy došlo k omezení výroby jak v Semilech, tak v Jablonci nad Jizerou nebo zánik výroby ve firmě Rotextile a.s., která se nachází v likvidaci.

V regionu je poměrně vysoká podnikatelská aktivita (srovnatelná s úrovní v obou krajích, kde jsou hodnoty ovlivněny velkými centry), kterou lze vyjádřit počtem ekonomických subjektů na 100 obyvatel. Nejvyšší hodnoty dosahují obce vnitřních Krkonoš s vysokým podílem podnikatelské aktivity v cestovním ruchu, kde jsou tradičně ve vyšší míře zastoupeny OSVČ nebo malé firmy do 10 zaměstnanců. Vnitřní Krkonoše a rovněž spádová centra vykazují také nižší podíl drobných podnikatelů bez zaměstnanců ve srovnání s vnějšími Krkonošemi, což ukazuje na přítomnost relativně většího počtu malých a středních podniků (zejména v kategoriích 10 – 99 zaměstnanců). Ve struktuře regionální ekonomiky jsou obecně významně zastoupeny střední firmy (50-200 zaměstnanců – celkem 76 v r. 2011) a velké firmy s více než 200 zaměstnanci (celkem 17 podniků v r. 2011), což přispívá k celkové diverzitě ekonomiky a její větší odolnosti proti ekonomickým otřesům. Velké firmy jsou v převážné většině zaměřeny na strojírenskou výrobu a elektrotechnická odvětví se silnou vazbou na automobilový průmysl. V řešeném území jsou rovněž zřejmé tendence k posilování vlivu a koncentraci podniků v odvětvích výroby dopravních prostředků a elektrotechnických zařízení (Škoda Auto, TYKO atd.), oproti tomu je zřetelný útlum v textilním a oděvním průmyslu, ve kterém musela řada ekonomických subjektů svou činnost ukončit mimo jiné z důvodu dovozu levnějších výrobků ze zahraničí. Proměna odvětví je rovněž spojena se zahraniční kapitálovou účastí velkých firem.

Tabulka 11: Struktura podniků v regionu Krkonoše dle právní formy v roce 2011

	fyzické osoby	právníkové osoby	fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	samostatně hospodařící rolníci	fyzické osoby podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství	obchodní společnosti	družstva
vnitřní Krkonoše	3 526	868	3 417	59	60	387	12
spádová centra	10 248	2 437	9 708	68	472	1 095	50
vnější Krkonoše	8 918	1 703	8 371	362	185	643	33
celé území	22 692	5 008	21 496	489	717	2 125	95

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 12: Zaměstnanost v hlavních ekonomických oblastech v obcích regionu Krkonoše v roce 2001 (%)

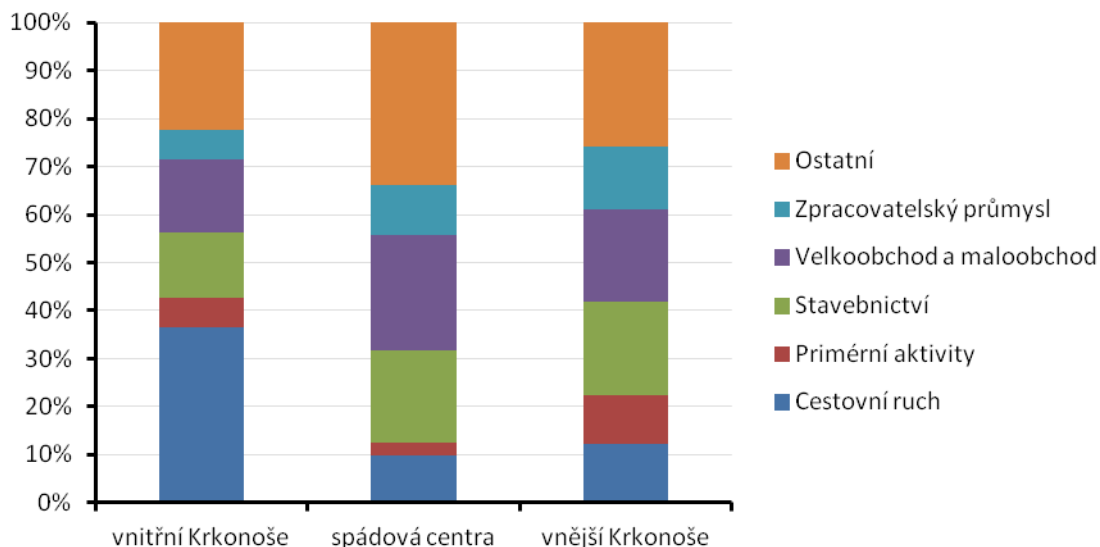
	celkem zaměstnaní	zemědělství, lesnictví, rybolov	průmysl	stavebnictví	obchod, opravy motorových vozidel a spotř. zboží	pohostinství a ubytování
vnitřní Krkonoše	6 111	4,8	21,7	5,7	6,7	19,4

spádová centra	6 873	1,6	38,1	6,0	9,1	7,4
vnější Krkonoše	22 880	6,6	42,5	8,3	7,3	5,1
celé území	35 864	5,3	38,1	7,4	7,6	8,0
Královéhradecký kraj	279 064	5,2	33,2	8,0	10,6	3,6
Liberecký kraj	225 154	2,8	38,1	8,1	9,5	3,9
			činnosti v oblasti nemovitostí, služby pro podniky	veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	školství, zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti	ostatní veřejné a osobní služby
vnitřní Krkonoše	4,8	1,1	2,3	4,4	9,9	8,0
spádová centra	4,8	2,0	3,8	4,6	10,8	5,8
vnější Krkonoše	5,4	0,7	1,9	4,1	8,4	3,2
celé území	5,2	1,0	2,3	4,3	9,1	4,5
Královéhradecký kraj	5,8	1,7	3,8	6,1	11,1	3,9
Liberecký kraj	5,2	1,7	3,9	5,3	9,7	4,3

Zdroj: ČSÚ

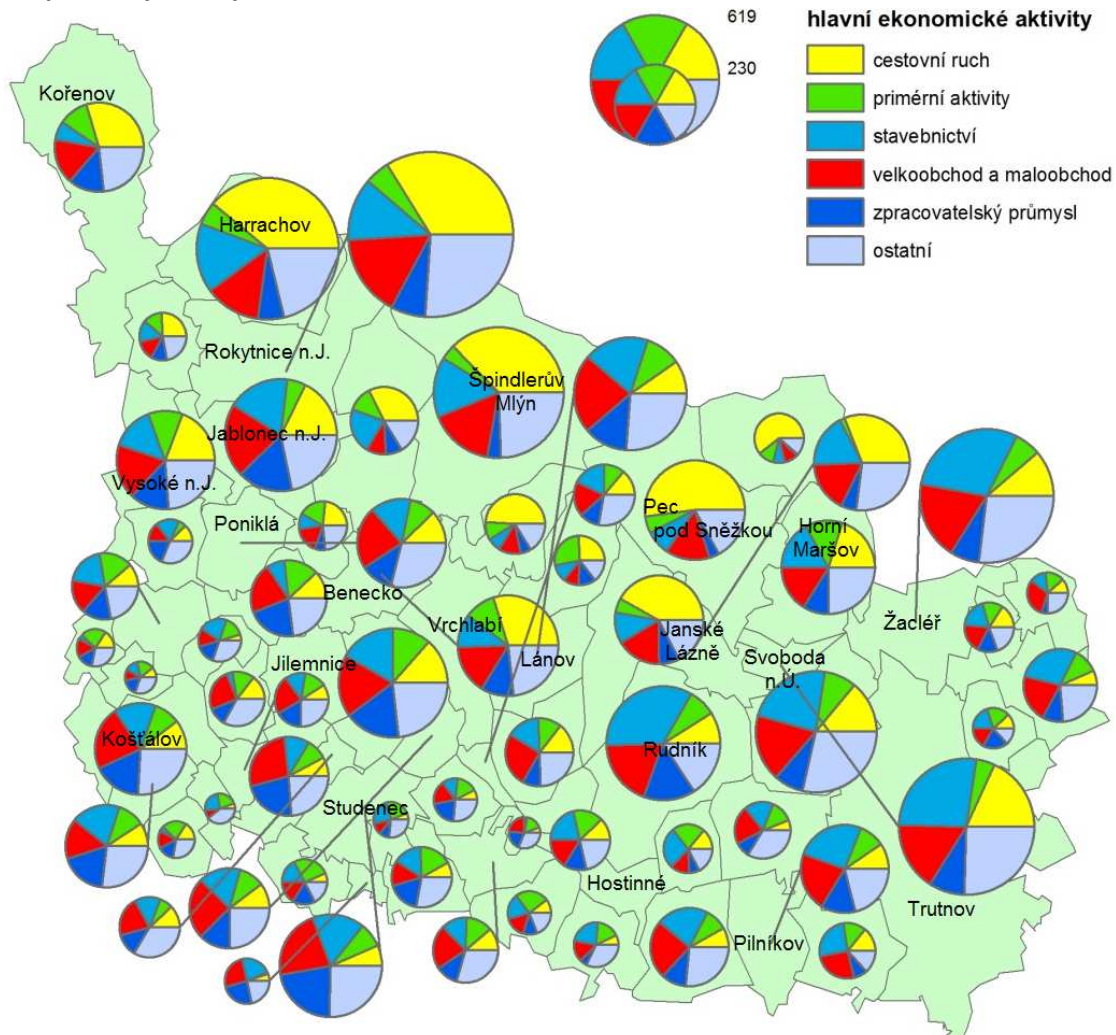
Pozn.: Byla využita data ze sčítání 2001, neboť v současné době nebyly podobné údaje zveřejněny, je zřejmé, že se údaje již budou lišit, přesto lze očekávat nárůst počtu zaměstnaných ve službách a terciérních aktivitách, úbytek pracujících v priméru (zemědělství, lesnictví, rybolov) a částečně také v průmyslu. Oblast pohostinství a ubytování bude rovněž mít nižší zastoupení z důvodu klesající návštěvnosti. Přesto lze očekávat jisté doplnění zaměstnaných v oblasti cestovního ruchu sezonními pracovníky. Předkládané podíly přesto poukazují na jistá specifika regionu, zejména pak na jeho vyšší zaměstnanost v oblasti turismu.

Graf 7: Struktura ekonomických subjektů dle převládající ekonomické činnosti v roce 2011 v (%)

Zdroj: ČSÚ

Mapa 12: Hlavní ekonomické aktivity na území obcí regionu Krkonoše v roce 2011 podle počtu hospodářských subjektů

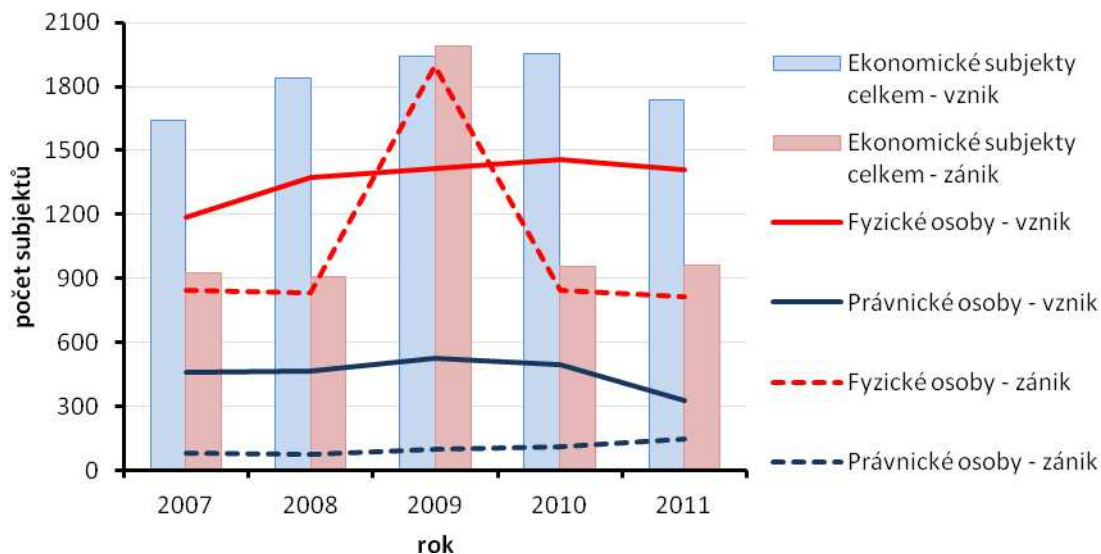
Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Obce Trutnov, Jilemnice a Vrchlabí nebyly z důvodu výrazného počtu ekonomických subjektů do konstrukce kartodiagramu zahrnuty.

Tabulka 13: Struktura ekonomických subjektů dle převažujícího odvětví činnosti v roce 2011

	cestovní ruch	primární aktivity	stavebnictví	velkoobchod a maloobchod	zpracovatelský průmysl	ostatní
vnitřní Krkonoše	1 608	271	598	659	270	988
spádová centra	1 261	340	2 436	3 024	1 316	4 308
vnější Krkonoše	1 309	1 062	2 057	2 040	1 372	2 751
celé území	4 178	1 673	5 091	5 723	2 958	8 047

Zdroj: ČSÚ

Graf 8: Vznik a zánik ekonomických subjektů dle právní formy v obcích regionu Krkonoše

Zdroj: ČSÚ

Region je z hlediska odvětvového zaměření ekonomických aktivit zřetelně diferencován. V oblasti vnitřních Krkonoš, do kterých jsou zařazena hlavní turistická centra Krkonoš, mají přirozeně významné postavení aktivity spojené s cestovním ruchem. Ubytování, stravování, pohostinství, rekreační aktivity, obsluha a údržba hlavní turistické infrastruktury tvoří téměř 40% podíl z celkového počtu ekonomických subjektů a podílí se přibližně 20% na zaměstnanosti ve vnitřních Krkonoších. I ve vnitřních Krkonoších má však dominantní zastoupení v zaměstnanosti průmysl s téměř 22% podílem. Naopak pro spádová centra regionu a oblast vnějších Krkonoš je charakteristická poměrně velká odvětvová rozmanitost ekonomických aktivit. Významnější roli zde má zpracovatelský průmysl, strojírenství, stavebnictví, velkoobchod i maloobchod, ale také primární aktivity spojené s těžbou dřeva a lesnictvím, na které je posléze navázáno zpracování dřeva, papírenství a výroba nábytku. Podíl průmyslu na zaměstnanosti je ve vnějších Krkonoších i ve spádových centrech vyšší než je průměr za celý Liberecký i Královéhradecký kraj, což dokládá význam tohoto odvětví pro místní ekonomiku i trh práce. Není překvapivé, že největšího podílu služeb na zaměstnanosti obecně dosahují spádová centra, která koncentrují zejména veřejné, ale i soukromé služby.

Tabulka 14: Vznik a zánik ekonomických subjektů v obcích regionu Krkonoše dle počtu zaměstnanců

	Vzniklé subjekty					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ekonomické subjekty celkem	1360	1641	1840	1943	1953	1734
Neuvedeno	865	1541	858	982	1012	703
Bez zaměstnanců	399	-	876	899	845	967
1 - 5 zaměstnanců	72	85	81	56	78	48
6 - 9 zaměstnanců	7	10	9	2	9	7
10 - 19 zaměstnanců	9	3	7	1	6	4

20 - 24 zaměstnanci	2	1	2	1	0	1
25 - 49 zaměstnanců	5	1	1	0	0	3
50 - 99 zaměstnanců	1	0	3	1	3	1
100 - 199 zaměstnanců	0	0	1	1	0	0
250 - 499 zaměstnanců	0	0	2	0	0	0
	Zaniklé subjekty					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ekonomické subjekty celkem	856	925	909	1991	956	961
Neuvedeno	664	689	698	1745	742	724
Bez zaměstnanců	157	188	173	205	175	201
1 - 5 zaměstnanců	19	22	26	26	28	28
6 - 9 zaměstnanců	4	6	2	3	5	2
10 - 19 zaměstnanců	4	8	3	3	2	1
20 - 24 zaměstnanci	1	6	1	3	1	0
25 - 49 zaměstnanců	2	3	1	1	2	2
50 - 99 zaměstnanců	0	3	4	3	0	2
100 - 199 zaměstnanců	2	0	1	1	0	1
200 - 249 zaměstnanců	1	0	0	0	0	0
250 - 499 zaměstnanců	1	0	0	0	0	0
500 - 999 zaměstnanců	1	0	0	1	1	0

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 15: Vznik a zánik ekonomických subjektů agregovaných do hlavních skupin dle převažující právní formy v regionu Krkonoše

vznik	2007	2008	2009	2010	2011
fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	1148	1336	1349	1338	1365
samostatně hospodařící rolníci	12	8	17	22	17
fyzické osoby podnikající dle jiných zákonů	24	30	52	98	25
obchodní společnosti	170	169	149	170	112
družstva	2	4	0	2	2
zánik	2007	2008	2009	2010	2011
fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	413	490	444	403	508
samostatně hospodařící rolníci	19	21	1187	5	8
fyzické osoby podnikající dle jiných zákonů	83	17	64	205	40
obchodní společnosti	43	50	55	80	92
družstva	2	6	3	3	2

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 16: Vznik a zánik ekonomických subjektů v obcích regionu Krkonoše dle CZ - NACE

	Vznik			Zánik		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a těžba	113	124	113	1212	23	47
Zpracovatelský průmysl	171	176	181	122	109	157
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody, zásobování vodou	19	33	6	5	3	8
Stavebnictví	477	414	313	161	129	159
Velkoobchod a maloobchod	425	481	389	176	227	261
Doprava a skladování	25	21	21	17	20	21
Cestovní ruch	180	170	175	100	108	131
Informační a komunikační činnosti	40	48	15	8	4	9
Finanční, právní a jiné poradenské služby	295	275	310	150	275	104
Výzkum a vývoj	43	78	51	12	24	19
Vzdělávání, zdravotní a sociální péče	30	40	42	16	15	24
Veřejná správa a administrativní	0	2	9	2	3	4
Kulturní činnosti	4	2	3	3	2	1

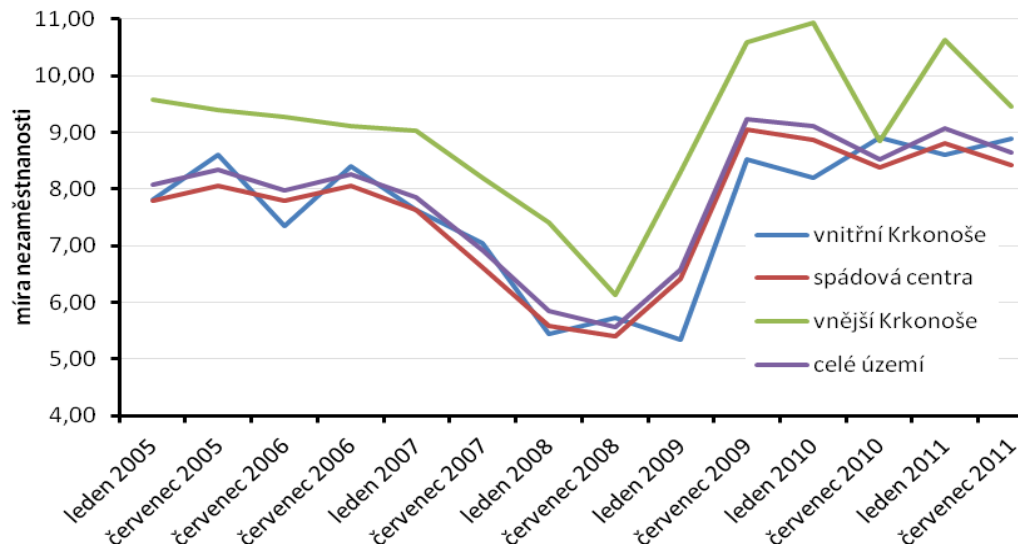
Zdroj: ČSÚ

Ekonomická situace je celorepublikově od roku 2008 výrazně ovlivněna hospodářskou recesí. Pokud očistíme statistiku vzniku a zániku firem od legislativních vlivů (viz skokový nárůst zaniklých subjektů v období 2008-2009 spojený se zánikem registrací pro samostatně hospodařící rolníky), lze registrovat zvýšený počet zaniklých subjektů zejména v posledních dvou letech, přičemž nárůst nových ekonomických subjektů začíná stagnovat až mírně klesat. Tento jev koresponduje s republikovými i krajskými trendy. Ve skupině právnických osob byl zaznamenán výrazný nárůst počtu zaniklých subjektů ve skupině obchodních společností a to přibližně dvojnásobně oproti roku 2007. Tento jev představuje výrazný problém ve spojitosti se zaměstnaností, neboť akciové společnosti či společnosti s ručením omezeným často tvoří významné zaměstnavatele v obcích. Zaniklé podniky tvořily zejména subjekty zabývající se finančními službami, velkoobchodem a maloobchodem (podíl na celkových zaniklých subjektech 27 %), stavebnictví (16 %), ale také zpracovatelským průmyslem (16 %) a v oblasti cestovního ruchu – ubytování a pohostinství (13 %). Hlavními příčinami mohou být vzniklé finanční problémy spojené se snižující se poptávkou po zboží v oblasti velkoobchodu a maloobchodu či v určitých oblastech zpracovatelského průmyslu, který musí čelit silné konkurenci asijským výrobkům (zejména textilní průmysl). Některá odvětví rovněž začínají být málo atraktivní pro evropské trhy (sklářství), jehož hlavní rozvoj je plánován na trzích Číny, Indie, Brazílie či Ruska za podpory nejmodernějších technologií (podobně jako v dalších odvětvích sehrává využití moderních technologií a znalostní ekonomiky důležitou roli). Rovněž dochází k výraznému střetu lokální úrovně zastoupené drobnými firmami oproti globálním koncernům, které v případě akvizic menších firem mohou snadněji určovat místa výroby a v případě zapojení mezinárodní dělby práce určí, do jakých regionů budou řídicí centra nebo montážní závody lokalizovány. Další ztížení situace může nastat ve spojitosti s rostoucími výrobními náklady (cena energií, surovin, práce) či rostoucí legislativní zátěží (ekologické zákonodárství), či tvrdou cenovou konkurencí. Největší podíl zaniklých ekonomických subjektů dle zaměstnanecké velikosti tvořily subjekty bez zaměstnanců (skupina neuvedeno nebyla hodnocena). Vývojový trend naznačuje nárůst zaniklých subjektů ve všech kategoriích do roku 2009, od kterého se situace poměrně stabilizovala.

3.2 TRH PRÁCE

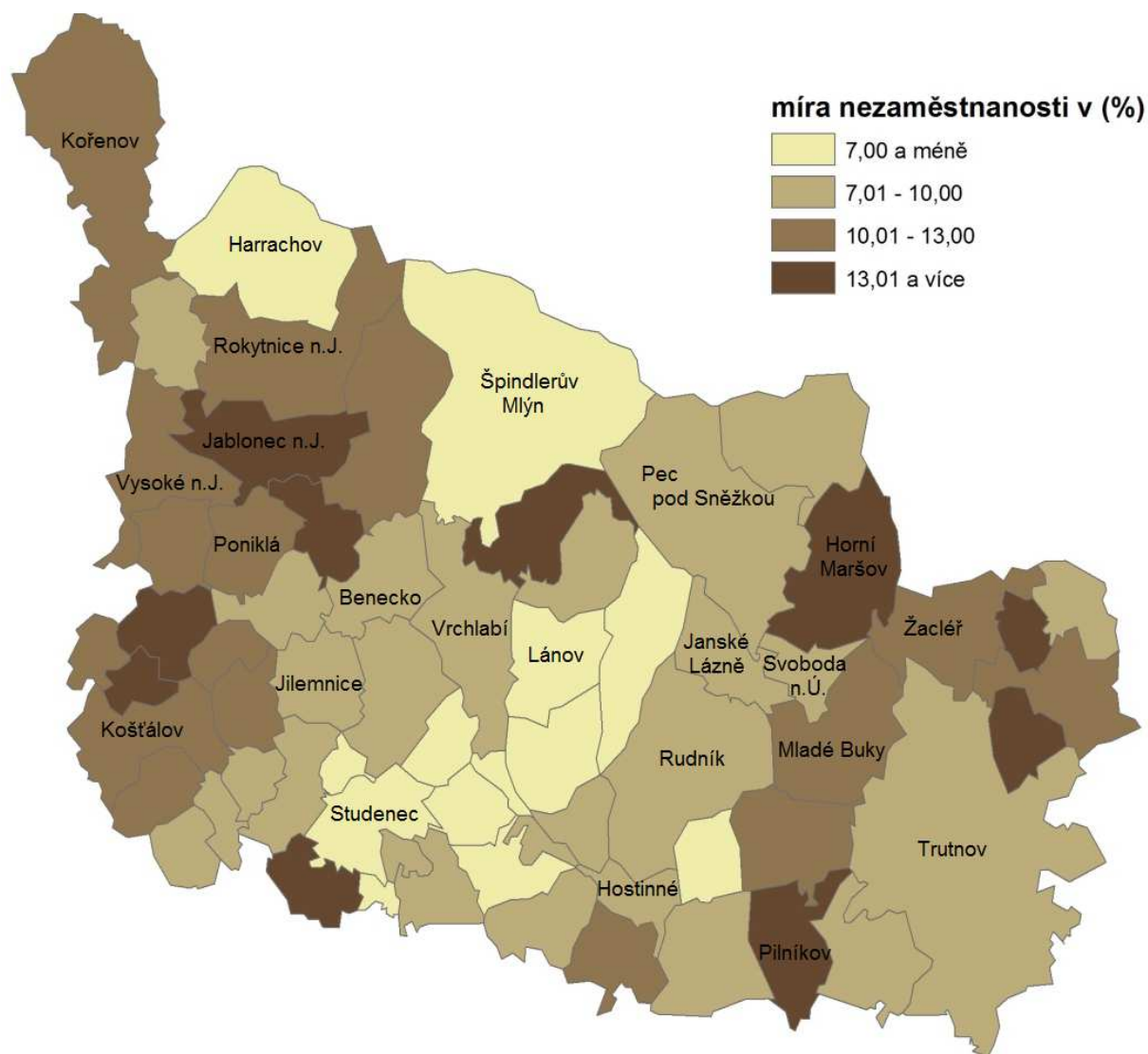
Vývoj míry nezaměstnanosti ve vnitřních Krkonoších a ve spádových centrech od roku 2005 kopíruje hodnoty vývoje míry nezaměstnanosti v celém Česku až do července roku 2008. V oblasti vnějších Krkonoš panovala vyšší míra nezaměstnanosti, a to přibližně o 1,5 pct. bodu oproti republikovým hodnotám. Od roku 2008 došlo v souvislosti s globální hospodářskou krizí k výraznému nárůstu míry nezaměstnanosti (cca o 4–5 pct. bodů). Úroveň nezaměstnanosti za celé území je v posledních dvou letech cca o 2 procentní body vyšší než celorepublikový průměr, přičemž ve vnějších Krkonoších i nadále panuje méně příznivá situace než ve zbývajících částech zájmového území. Územní hodnocení míry nezaměstnanosti v celém regionu vykazuje výrazné rozdíly. Jednoznačně vyšší hodnoty lze identifikovat v severozápadní části území a dále na Žaclěřsku. V některých obcích zejména vnitřních Krkonoš, které vykazují vysokou míru nezaměstnanosti, lze předpokládat, že jednou z příčin je i četný výskyt zaměstnávání „načerno“ a neohlášené „živnostenské“ činnosti. Naopak příznivé podmínky ohledně míry nezaměstnanosti panují ve střední části řešeného území východně od města Vrchlabí, které tvoří přirozené spádové centrum s vyšší koncentrací zaměstnavatelů a pracovních příležitostí.

Graf 9: Vývoj míry nezaměstnanosti v regionu Krkonoše (2005 – 2011; %)

Zdroj: MPSV

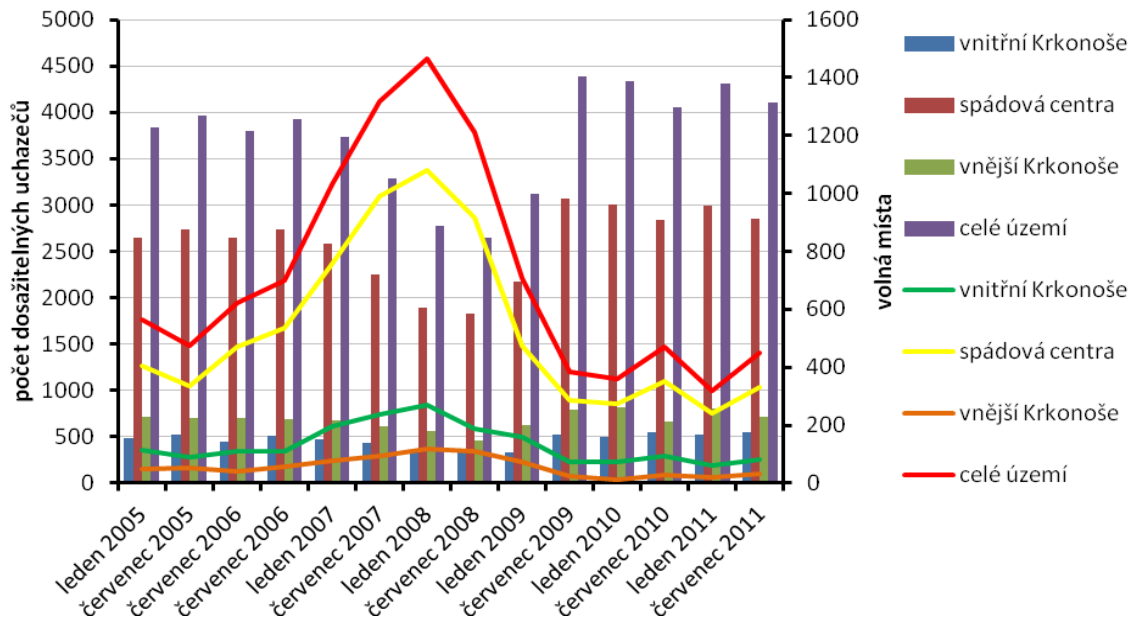
Mapa 13: Míra nezaměstnanosti v obcích regionu Krkonoše v prosinci roku 2011

Zdroj: MPSV

Ekonomická krize se projevila rovněž v počtu dosažitelných uchazečů i volných pracovních míst. V prvním případě došlo k nárůstu a stagnaci počtu dosažitelných uchazečů (tedy de facto nezaměstnaných), v druhém případě došlo k stagnaci či mírnému poklesu počtu volných pracovních. Důsledkem bylo zvýšení počtu uchazečů na jedno pracovní místo na celém území, byť od července 2009 je situace na území jako celku stabilizovaná. Na úrovni obcí však nalezneme výrazné rozdíly, zejména pak ve vnějších Krkonoších, kde zmíněný nepříznivý vývoj nejvíce eskaloval mezi lety 2009 a 2010. V tomto období došlo k rapidnímu nárůstu počtu uchazečů na jedno pracovní místo až na hodnotu 70. Poté následovalo mírné zlepšení, avšak současné hodnoty neustále oscilují mezi 20 – 40 uchazeči na jedno pracovní místo v závislosti na sezónním vývoji. Trh práce je v regionu výrazně ovlivněn sezónností významné části pracovních míst (vázaných na cestovní ruch)

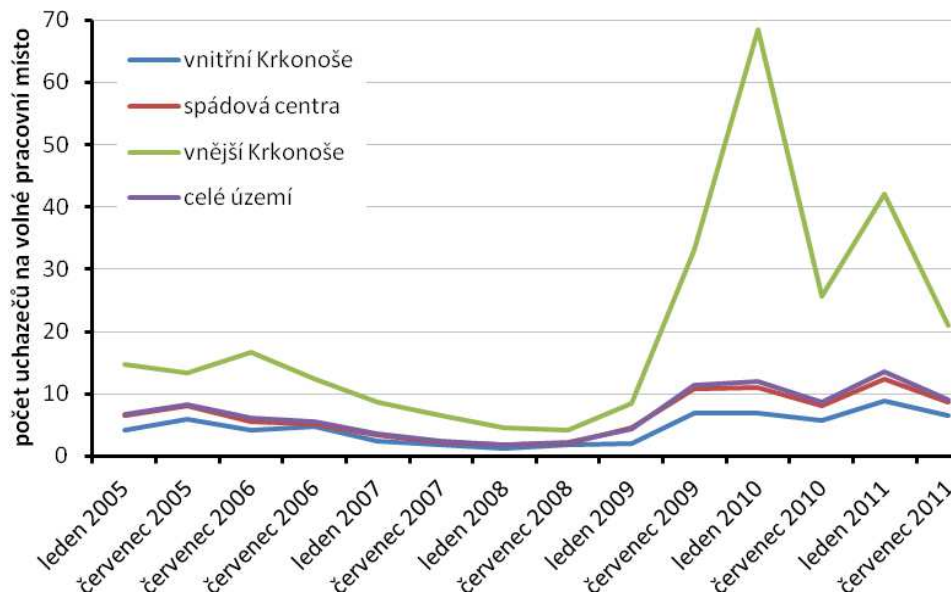
Graf 10: Počet dosažitelných uchazečů a volná pracovní místa v regionu Krkonoše (2005 – 2011)

Zdroj: MPSV

Pozn.: liniový graf se vztahuje k vývoji volných pracovních míst

Graf 11: Vývoj počtu uchazečů na pracovní místo v regionu Krkonoše 2005 - 2011

Zdroj: MPSV

Na trhu práce obecně platí pravidlo, že čím je vyšší dosažené vzdělání má daná osoba, tím rostou její šance na uplatnění. V poslední době výrazně roste poptávka po kvalifikované pracovní síle vyučené v technických oborech, které je v současné době na trhu práce nedostatek, přičemž do budoucna se dá očekávat další zvýšení této poptávky.

Z hlediska zaměstnanosti je nejvíce obyvatel zaměstnáno v průmyslu, a to 38 %, neboť zvláště zpracovatelský průmysl má pro region velký význam. Další významná ekonomická odvětví z hlediska zaměstnanosti jsou sociální oblast, školství a zdravotnictví 9 % a ubytování a pohostinství 8 %, které výrazně převyšuje krajské i republikové průměry. V případě vysokého podílu veřejných služeb na zaměstnanosti sehrává důležitou roli jejich koncentrace ve spádových centrech Trutnov, Vrchlabí a Jilemnice, přičemž ve Vrchlabí a Jilemnici jsou často lokalizovány podobné vzdělávací a zdravotnické služby díky tomu, že se obě města nacházejí v různých krajích, které zřizují některé služby souběžně. V případě vysokého podílu pohostinství a ubytování na zaměstnanosti se projevuje přítomnost vysoce rozvinuté turistické infrastruktury v jednom z turisticky nejatraktivnějších regionů Česka. Zatímco v oblasti vnitřních Krkonoš má výrazný podíl na zaměstnanosti právě cestovní ruch, který je v této části zájmového území zhruba stejně důležitý jako průmysl, v Krkonošském podhůří je z hlediska zaměstnanosti výrazně důležitější průmysl (43 % ekonomicky aktivních obyvatel), podobně jako ve spádových centrech (38 %). Struktura zaměstnanosti tedy vychází z historického hospodářského vývoje území, ve kterém v minulosti sehrával roli především průmysl a ve vnitřních Krkonoších také cestovní ruch. Význam pozice průmyslu jako celku se v zásadě dlouhodobě udržuje, v rámci něj však došlo v posledních letech k odvětvové restrukturalizaci, kdy některá odvětví procházející útlumem (textilní či oděvní průmysl) byla nahrazena odvětvími jinými (automobilový či elektrotechnický průmysl).

Tabulka 17: Kvalifikační struktura absolventů v okrese Trutnov a Semily v druhém pololetí roku 2011

	na konci sledovaného období	dosažitelní	v evidenci déle než 5 měsíců
nižší střední odborné	47	47	16
střední odborné (vyučení)	210	207	29
vyučení s maturitou	63	63	9
střední s maturitou	164	164	28
vyšší odborné	36	36	5
bakalářské	33	33	2
vysokoškolské	46	46	6

Zdroj: MPSV

Tabulka 18: Neobsazenost volných pracovních míst v okrese Trutnov a Semily podle profese ve 4. čtvrtletí 2011

	aktuální počet volných míst	po dobu 0 - 3 měsíce	po dobu 3 - 6 měsíců	po dobu 6 - 12 měsíců	po dobu 12 a více měsíců
zákonodárci a řídicí pracovníci	11	8	3	0	0
specialisté	59	23	9	8	19
techničtí a odborní pracovníci	122	50	22	31	19
úředníci	22	16	1	2	3
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví, rybnářství	2	1	0	0	1
pracovníci ve službách a prodeji	130	74	27	20	9
řemeslníci a opraváři	115	39	15	37	24
obsluha strojů a zařízení, montéři	92	47	13	14	9

pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	93	57	21	25	25
celkem	646	302	107	131	106

Zdroj: MPSV

Tabulka 19: Nabídka a poptávka po pracovní síle v okrese Trutnov a Semily v prosinci v roce 2011

	volné pracovní síly	volná pracovní místa
zaměstnanci v ozbrojených silách	1	0
zákonodárci a řídicí pracovníci	45	11
specialisté	322	65
techničtí a odborní pracovníci	631	134
úředníci	924	37
pracovníci ve službách a prodeji	1 888	135
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybnářství	151	2
řemeslníci a opraváři	1778	131
obsluha strojů a zařízení, montéři	793	101
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	2 484	254

Zdroj: MPSV

Ve 4. čtvrtletí roku 2011 byla na trhu práce největší absolutní poptávka po technických a odborných pracovnících, pracovnících ve službách a prodeji, řemeslnících a opraváři. Tato místa tvořila přes polovinu poptávaných profesí, avšak v polovině případů nebylo možné jejich obsazení od 3 až po 12 měsíců. Je tedy zřejmé, že někteří zaměstnavatelé nemohou nalézt příslušně kvalifikované zaměstnance, a to především protože uchazeči o zaměstnání disponují jiným vzděláním a kvalifikací a částečně také protože se jedná o méně atraktivní místa. Řemeslníci, opraváři a pracovníci ve službách a prodeji mají obecně s uplatněním problémy, protože na jedno pracovní místo v těchto oborech připadá přibližně 14 uchazečů. Nejsvízelnější situaci na trhu práce v regionu mají zaměstnanci v priméru (tj. zemědělství, lesnictví a rybnářství; na jedno místo připadá 75 uchazečů), neboť existuje velice omezená nabídka práce v tomto sektoru. Tato situace kopíruje celorepublikový trend a je způsobena postupným snižujícím se zájmem o tato odvětví v souvislosti s postupnou mechanizací a zvyšováním efektivity a intenzity zemědělské výroby.

Největší příležitosti na získání pracovního místa mají specialisté a řídicí pracovníci a také techničtí a odborní pracovníci. V těchto kategoriích pracovních sil připadá přibližně 5 uchazečů na jedno pracovní místo. Roli zde sehrává vyšší dosažená kvalifikace, díky které je možno snadněji získat pracovní místo. V absolutním vyjádření je vysoká poptávka registrována po pomocných a nekvalifikovaných pracovnících, je však více než vyvážena vysokým počtem uchazečů o zaměstnání v těchto profesích. Rovněž ne všichni z této skupiny mají zájem o práci a zároveň nabízená práce může mít často pouze sezonní charakter.

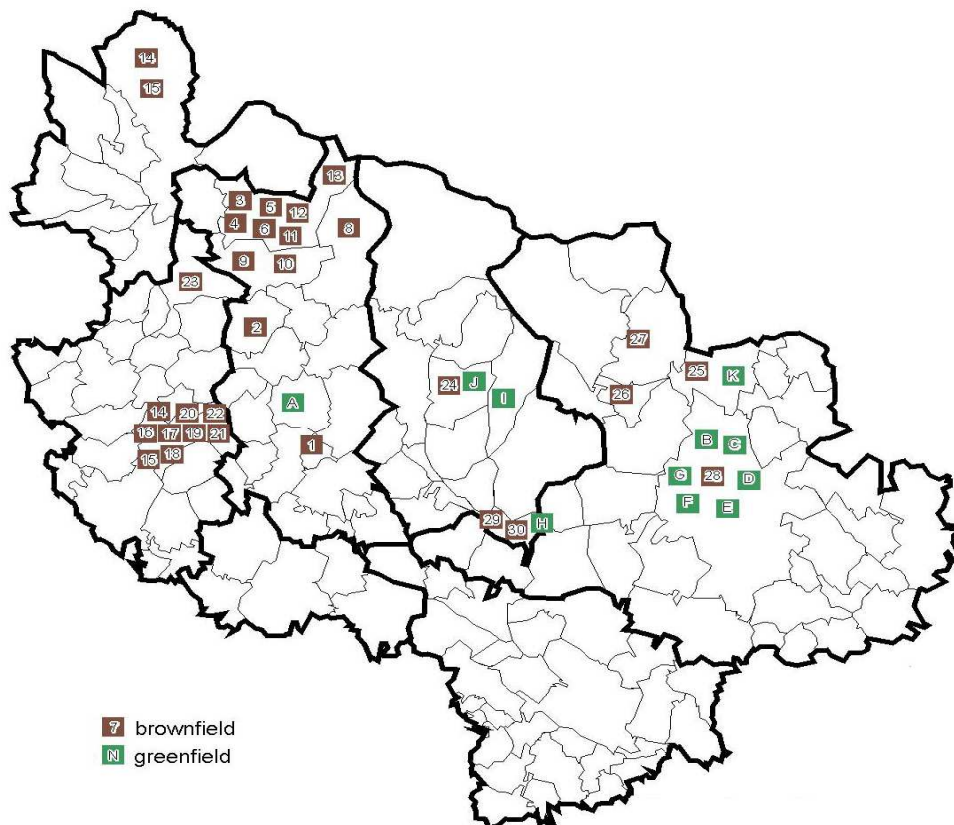
Specifickou skupinu na trhu práce tvoří absolventi, kteří mají v současné době velmi těžké podmínky při sehnání trvalého místa, zejména z důvodu požadované praxe a také vyšší konkurence, jež je způsobena vyšší nezaměstnaností. V některých oborech je budoucí uplatnění absolventů velmi obtížné. V okresech Semily a Trutnov mají výrazné problémy především absolventi v oblasti gastronomie a turismu, ekonomie a správních oborů. Jedná se o obory, které produkují značný počet absolventů, kteří posléze stěží hledají uplatnění na trhu práce. Nezaměstnanost absolventů (5 měsíců a déle) dosahuje 16 % na celkové nezaměstnanosti v regionu. Celková republiková míra nezaměstnanosti absolventů v roce 2011 dosáhla hodnoty 11 %.

3.3 PLOCHY PRO PODNIKÁNÍ A PODNIKATELSKÁ INFRASTRUKTURA

V rámci hospodářského rozvoje regionů existují různé možnosti, jak lokalizovat výrobu. Jednou z možností je rekonstrukce a revitalizace chátrajících a nevyužívaných areálů. Tento způsob je finančně náročný a pro většinu investorů je jednodušší a levnější začít podnikat na „zelené louce“. Přilákání těchto investorů do regionu představuje velkou příležitost, neboť se často jedná o potenciální zaměstnavatele. Proto má mnoho měst a obcí na svém území vyčleněny rozvojové plochy pro budoucí investory. Protože však v Česku dochází po roce 1989 k proměně struktury hospodářství a jeho primárního zaměření, zanikla nebo oslabila část tradičních průmyslových aktivit, které jsou nahrazovány jinými činnostmi, a dochází tak k prostorové změně lokalizace výrobních areálů, které v některých oblastech zanikají z celé řady důvodů (nedostatečné výrobní kapacity, levnější pracovní síla či prostý úpadek daného odvětví). Během této přeměny dochází k pouštění původních průmyslových a zemědělských výroben, které časem chátrají a stávají se z nich tzv. „brownfields“. Vysoká cena spojená s jejich rekonstrukcí či nevyřešené vlastnické vztahy představují významné bariéry v jejich regeneraci či budoucím využitím v území. Tyto objekty či areály si z minulosti často přinášejí také různé ekologické zátěže, což jejich revitalizaci a využití dále komplikuje.

V Krkonoších se velká část brownfields nachází v místech někdejší textilní, oděvní, řemeslné a zemědělské výroby, existují zde však také brownfields v lokalitách s ukončenou sklářskou a dřevozpracující výrobou, příp. obytnou či obslužnou funkcí (tzn. nevyužívané bytové domy, kulturní domy apod.). Tato skutečnost naznačuje, že region na jednu stranu má a bude mít značné problémy s nákladnou revitalizací těchto území, na stranu druhou disponuje dostatkem ploch pro podnikání nebo jiné využití v atraktivní poloze bez nutnosti prostorové expanze zástavby mimo stávající intravilány.

Mapa 14: Vybrané brownfields na území SMO Krkonoše

Zdroj: Databáze brownfields a greenfields Královéhradeckého a Libereckého kraje

Tabulka 20: Brownfields v zájmovém území uvedené v internetové databázi Libereckého kraje

číslo	obec	název objektu	rozloha celkem (m ²)/rozloha zastavěna (m ²)	infrastruktura	vlastnictví	limity a omezení - ekologické zátěže zátěží/ ochrana území, NP
1	Martinice v Krkonoších	Kanceláře podniku Státní lesy	9 019/800	V,K,E,I	soukromé	ne
2	Poniklá	Farma Krkonoše	16 377/2 950	V,K,E,I	soukromé	ne
3	Rokytnice nad Jizerou	Sklad MV	3 088/1 050	V,P,E,I	veřejné	ne/ano
4	Rokytnice nad Jizerou	ELITEX Vilémov	39 176/6 863	V,E,I	soukromé	lze předpokládat/ano
5	Rokytnice nad Jizerou	SCHD Františkov –	15 202/5 212	V,E,I	soukromé	ano/ano
6	Rokytnice nad Jizerou	Tkalcovna u Kroupů	6 831/2 102	V,E,I	soukromé	ne/ano
7	Roztoky u Jilemnice	Fara	900/350	E,I	veřejné	ne/ne
8	Vítkovice	Kulturní dům	1 500/800	V,K,E,C	smíšené	ne/ano
9	Jablonec nad Jizerou	Bývalá textilka Buřany	10 800/2 400	V,E,I	soukromé	lze předpokládat/ano
10	Jablonec nad Jizerou	bývalá textilka	33 000/10 400	E	soukromé	lze předpokládat/ano
11	Rokytnice nad Jizerou	rekreační vojenský areál	11 455/1 500	V,E,I	soukromé	ne/ano
12	Rokytnice nad Jizerou	Rotextile	17 961/6 537	V,K,E,I	soukromé	ne
13	Rokytnice nad Jizerou	Horní škola	6 000/1 202	V,K,E	veřejné	ne
14	Košťálov	Barevna Trevos	3 285/1 285	V,K,P,E,I	veřejné	ne/ne
15	Košťálov	Hospoda Pospíšilova	428/353	V,E,I	soukromé	ne/ne
16	Košťálov	Jesle Trevos	3 396/396	V,K,P,E,I	soukromé	ne/ne
17	Košťálov	Jídelna Trevos	2 974/804	V,K,P,E,I	soukromé	ne/ne
18	Košťálov	Kravín Podkamínka	20 000/3 000	V,K,E,I	soukromé	lze předpokládat/ne
19	Košťálov	Moštárna	3 102/102	V,E,I	soukromé	lze předpokládat/ne
20	Košťálov	ZD - objekty	3 200/1 629	V,K,E,I	smíšené	lze předpokládat/ne
21	Košťálov	ZD – objekty 2	30 000/5 000	V,E	smíšené	lze předpokládat/ne
22	Košťálov	ZD – objekty 3	18 000/2 400	V,E	veřejné	ne/ne
23	Vysoké nad Jizerou	Truhlářská výroba	7 000/6 457	V,K,P,E,I	soukromé	ne/ne

Tabulka 21: Brownfields v zájmovém území uvedené v databázi Královéhradeckého kraje

číslo	obec	název objektu	rozloha celkem (m ²)/rozloha zastavěna (m ²)	infrastruktura	vlastnictví	limity a omezení - ekologické zátěže zátěží/ ochrana území, NP
24	Lánov	Průmyslový areál Lánov	5300/1700	E,V,K,P	smíšené	lze předpokládat/ne
25	Žacléř	Areál bývalého Texlenu	21000/5715	E,V,U,K,P	soukromé	lze předpokládat/ne
26	Svoboda nad Úpou	Průmyslový areál Maršov	42472/10125	E,V,K,P	soukromé	lze předpokládat/ne
27	Horní Maršov	Továrna Mechanika	4856/2183	E	soukromé	ne/nemovitá kulturní památka
28	Trutnov	Přádelna	80000/20000	E,V,K,P	soukromé	ne/ne
29	Hostinné	Labský Mlýn 1	3770/-	E,V,K,P	obecní	ne/památková zóna
30	Hostinné	Labský Mlýn 2	1171/-	E,V,K,P	obecní	ne/památková zóna

Zdroj: Databáze brownfields a greenfields Královéhradeckého a Libereckého kraje

Tabulka 22: Greenfields v regionu Krkonoše na území Královéhradeckého a Libereckého kraje v roce 2012 uvedené v internetových databázích

označení	obec	název	plocha	budoucí způsob využití
A	Jilemnice	Jilemnice - jih	80 000	průmyslová zóna
B	Trutnov	Průmyslová zóna – Krkonošská	225 000	průmyslová zóna
C	Trutnov	Bojiště	114 000	průmyslová zóna
D	Trutnov	Chmelnice	72 500	průmyslová zóna
E	Trutnov	Horní Staré Město	44 000	průmyslová zóna
F	Trutnov	Bohuslavice	55 500	průmyslová zóna
G	Trutnov	Volanov	44 200	průmyslová zóna
H	Hostinné	Dlouhá louka	100 000	Výroba
I	Lánov	PZ - Kovársko	150 000	Podnikání, lehký průmysl
J	Černý Důl	E1	15 000	výroba a skladování
K	Černý Důl	E3	42 000	výroba a skladování
L	Žacléř	PZ Žacléř	175000	průmyslová zóna

Zdroj: Databáze brownfields a greenfields Královéhradeckého a Libereckého kraje

HLAVNÍ ZÁVĚRY KAPITOLY

- Krkonoše v rámci Česka nejsou hospodářsky výrazně problémovým územím. S ohledem na periferní polohu regionu lze ekonomickou výkonnost a situaci na trhu práce hodnotit pozitivně. To však neznamená, že na region nedoléhají problémy hospodářské restrukturalizace, globální hospodářské recese, specifické nezaměstnanosti apod.

- Diverzifikovaná struktura regionální ekonomiky z hlediska velikosti podniků (drobní podnikatelé i střední a velké firmy). V rámci ČR relativně vysoká míra podnikatelské aktivity a to zejména v oblasti vnitřních Krkonoš (pravděpodobně vazba na služby v cestovním ruchu).
- Ekonomika regionu má dvě různé podoby: vnitřní Krkonoše s relativně významným podílem cestovního ruchu a ostatní části regionu, které se i přes hospodářskou restrukturalizaci stále výrazně opírají o průmysl.
- Z hlediska odvětvové struktury je regionální ekonomika diverzifikovaná mezi výrobní a nevýrobní sektor. V rámci výrobních (resp. hlavně průmyslových) průmyslových odvětví dominuje elektrotechnický průmysl a výroba součástek do automobilů. V regionu postupně upadá textilní a sklářský průmysl a snižuje se i význam zemědělské výroby. Mezi nevýrobními odvětvími dominuje cestovní ruch.
- Míra nezaměstnanosti v regionu se dlouhodobě pohybuje kolem celorepublikového průměru, což je v podmínkách převážně venkovského regionu (s malým počtem větších měst) relativně příznivá situace. Nejvyšší je nezaměstnanost v obcích na západě regionu a na Žacléřsku.
- Nejhorší uplatnění na trhu práce mají zaměstnanci v priméru, lidé pouze s výučním listem nebo jen se základním či neukončeným vzděláním a také absolventi oborů gastronomie, turismu a ekonomie a správy (SŠ).

4 CESTOVNÍ RUCH

Cestovní ruch je dynamické odvětví národního i regionálního hospodářství, jehož význam pod vlivem globalizace, časového zkracování vzdáleností, růstu délky volného času atd. dlouhodobě narůstá. Tak jako na každém trhu, i v rámci cestovního ruchu se setkává nabídka s poptávkou, přičemž důležitou roli čím dál tím více sehrává kvalita a komplexnost poskytovaných služeb v příslušných regionech, neboť díky neustále se rozšiřujícímu trhu si mohou potenciální klienti vybrat ze široké nabídky destinací. V následující části je na základě dat ČSÚ a agentury CzechTourism analyzována nabídka a poptávka v cestovním ruchu.

Analyzovaná data mají určitá omezení. Za některé obce mají data důvěrný charakter, tudíž v určitých případech (např. pokud se v obci nachází jediné ubytovací zařízení) nejsou statistiky zveřejňovány. Mnoho lůžkových kapacit může být rovněž umístěno v ubytování v soukromí, které statistiky cestovního ruchu nepodchycují. Mimoto mohou mít někteří ubytovatelé sklon nevykazovat plnou návštěvnost ve snaze vyhnout se placení daní. Z těchto důvodů sice nelze s úplností přesně analyzovat ubytovací kapacity a návštěvnost, ale lze očekávat, že hlavní proporce a trendy jsou s pomocí statistických dat zjištělné.

4.1 NABÍDKA CESTOVNÍHO RUCHU

Krkonoše představují region s významným primárním potenciálem, resp. lokalizačními předpoklady cestovního ruchu. Již během 19. století zde vznikaly první turistické spolky a rozšiřovaly se možnosti využití původních pasteveckých horských bud pro turistiku. Byly také vydány první mapy a turistické průvodce po Krkonoších. Krkonoše tak jsou jedním z prvních regionů na území Česka, kde se začal rozvíjet cestovní ruch. Turistické činnosti místních bud postupem času nabraly na intenzitě, čímž postupně zastínily původní zdroje obživy. Významný rozmach nastal během první poloviny 20. století ve spojitosti se zimní sezonou a rozvojem oblasti zimních sportů. Krkonoše v této době představovaly průkopnickou oblast lyžování ve střední Evropě. Mezníkem v rozvoji turistické infrastruktury se stalo období po 2. světové válce, při kterém došlo ke změně majetkových poměrů v Krkonoších. Došlo k zestátnění turistické infrastruktury a její využití a rozvoj byl plně podřízen potřebám rekreace. Docházelo k výstavbě velkokapacitních ubytovacích zařízení, lanovek, sjezdových drah a vleků, což výrazně ovlivnilo architektonický i krajinný ráz území i jeho sociálně-ekonomickou skladbu. Během transformačního období po roce 1989 docházelo k dalšímu kvantitativnímu rozvoji turistické infrastruktury ve spojitosti s rozvojem soukromého podnikání a s přílivem zahraničních návštěvníků. Pro toto období je charakteristická nová výstavba ubytovacích zařízení, v posledním desetiletí především v podobě apartmánového bydlení.

4.1.1 ATRAKTIVITY A ATRAKCE

Lokalizační předpoklady cestovního ruchu v Krkonoších spočívají v jedinečné kombinaci přírodních hodnot a kulturního dědictví regionu. Velká část těchto atraktivit, a tudíž i celé Krkonoše jako destinace cestovního ruchu jsou významné na celostátní i mezinárodní úrovni. Hlavní skupiny atraktivit, resp. forem cestovního ruchu vytvářející turistický potenciál Krkonoš jsou uvedeny v následujícím textu. (Detailní přehled lokalizačních předpokladů cestovního ruchu v Krkonoších je

obsažen v Programu rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Krkonoše 2003 a také v Generelu rozvojového potenciálu Krkonoš 2007.)

Přírodní atraktivita

Reliéf Krkonoš je kernou hornatinou se zbytky zarovnaného povrchu (paroviny) na temenech. Pro Krkonoše je tudíž příznačný hornatý reliéf a přítomnost atraktivních geomorfologických útvarů. Nacházejí se zde vrcholové partie a hřebeny nejvyšších hor v Česku, údolí formovaná říční i ledovcovou činností i skalní výchozy formované mrazovým zvětráváním (mj. Mužské a Dívčí kameny). Čtvrtohorní zalednění vymodelovalo charakteristická údolí ve tvaru písmene U (tzv. doly). Důležitým fenoménem je Sněžka, nejvyšší hora Krkonoš i celého Česka. Členitý reliéf vytváří značné předpoklady pro pěší a lyžařskou (sjezdovou i běžkařskou) turistiku, ale také pro cykloturistiku, hippoturistiku apod.

Krkonoše jsou nejdůležitější pramennou oblastí ve střední Evropě (mj. pramen Labe, dále Úpy a Jizery). Hlavní hřeben Krkonoš je součástí hlavních rozvodí Baltského a Severního moře. Na horních tocích řek se nacházejí četné vodopády (Labe, Pančava, Mumlava), obří hrnce a pozoruhodné úseky historické antropogenní regulace vodních toků (hrozenářské a protipovodňové úpravy). Horské louky částečně pokrývají rašeliniště, z nichž nejrozsáhlejší je Úpské.

V Krkonoších se nacházejí přírodně cenné ekosystémy horských luk i říčních údolí a vzácná květena formující předpoklady pro přírodní poznávací turistiku. Mezi vzácnými druhy fauny i flóry se objevují také tzv. glaciální relikty, tedy pozůstatky čtvrtohorních dob ledových. Krkonoše mají díky své nadmořské výšce několik vegetačních stupňů od podhorského přes horský a klečový až po alpský v nejvyšších partiích Krkonoš.

Kulturně-historické atraktivita

V podmínkách Česka mají Krkonoše bohaté kulturní tradice reprezentované některými tradičními průmyslovými odvětvími a produkty (sklářství, textilní průmysl, dřevozpracující průmysl a hračkářství, řemeslná výroba – viz též tabulka 23), svébytnou tradiční architekturou (krčková a roubená stavení), gastronomií, zvyky a pověstmi vytvářející předpoklady pro kulturní, gastronomický a poznávací cestovní ruch.

Region Krkonoš a Podkrkonoší je spjatý s některými historickými osobnostmi, rodáky (mj. spisovatelé Karel Čapek, Jaroslav Havlíček, Jan Weiss, Marie Kubátová, malíři Josef Čapek a František Kaván, lékaři Hans Havlíček, Zdeněk Reiniš, průkopníci českého lyžování i někteří přední čeští lyžaři) i smyšlenými postavami a pověstmi. Pravděpodobně nejznámější je pověst o Krakonošovi, který je jedním ze symbolů regionu. V Krkonoších krátkodobě pobývali také některé další významné osobnosti, např. J. A. Komenský.

V regionu se nacházejí městské památkové zóny Trutnov, Vrchlabí, Hostinné, Jilemnice, Pilníkov a Žacléř, vesnické památkové rezervace Jizerka a Horní Štěpanice a vesnické památkové zóny Dolní Vernéřovice, Šimovy Chalupy, Modrý Důl a Velké Toppeltovy Boudy. Četná jsou místní muzea s vazbou na místní specifika (např. historické výroby, kulturní zvláštnosti, lyžování, lesnictví), ale také významnější regionální muzea Krkonoš ve Vrchlabí a Jilemnici mapující přírodu, kulturu a historii regionu.

Pro Krkonoše jsou specifické památky některých historických období. Příkladem jsou pohraniční opevnění z doby před druhou světovou válkou nebo industriální a obytné soubory z doby průmyslové revoluce. Tyto památky dotvářejí předpoklady pro historicko-poznávací cestovní ruch.

Specifičnost turistického potenciálu Krkonoš spočívá také v tom, že v regionu se naopak prakticky nenacházejí některé druhy jinde významných kulturních památek a architektonických solitérů (mj. žádné nadregionálně významné hrady a zámky) ani nadregionálně významné sakrální památky.

Krkonoše mají zavedenou certifikaci regionálních produktů pod značkami Krkonoše – originální produkt a Podkrkonoší – originální produkt. Certifikace je jednou z aktivit MAS Krkonoše, resp. MAS Podchlumí. Přehled certifikovaných produktů viz tabulka.

Tabulka 23: Přehled regionálních produktů certifikovaných MAS Krkonoše

Produkt	Dodavatel	Obec
Archivní, kancelářské a školní potřeby z recyklované lepenky	EMBA s.r.o.	Paseky nad Jizerou
Sezónní turistické noviny Veselý výlet	RNDr. Pavel Klimeš – Veselý výlet	Horní Maršov
Výrobky pletené z provazu a kožených řemínků	Pavučina – Pavel Tomeš	Vrchlabí
Řezbářské práce, uměleckořemeslné zpracování dřeva	Tomáš Břejša – řezbářské práce Studenec	Studenec
Roubenka – roubené stavby	Roubenky Roubal	Hostinné
Ručně vyšívané ubrusy, dečky a běhouny	Mária Bolčeková	Špindlerův Mlýn
Ručně šité a tepané sedlářské a brašnářské výrobky	Sedlářství Dry – Jan Chlum	Vrchlabí
Drátované výrobky	Jan Procházka	Roztoky u Jilemnice
Loutka Krakonoše	Alena Gašparová	Rudník
Šperky z mědi a drahých kovů	Daniela Roudná	Rudník
Perličkové vánoční ozdoby	Rautis, a.s.	Poniklá
Mléčné výrobky	Alois Mejsnar	Kunčice nad Labem
Podvínky, paličková a háčková krajka	Lenka Máslová Špetlová	Hostinné
Kovářské výrobky	Milan Postrach - kovářství	Trutnov
Maloupská vlna a výrobky z ovčí vlny	Hana Wondráčková	Malá Úpa
Drátované objekty	Ladislav Šlechta	Harrachov

Zdroj: převzato z <http://www.regionalni-znacky.cz/krkonose/cs/certifikovane-produkty/> a z Integrované studie regionu Labe v Královéhradeckém kraji (2012)

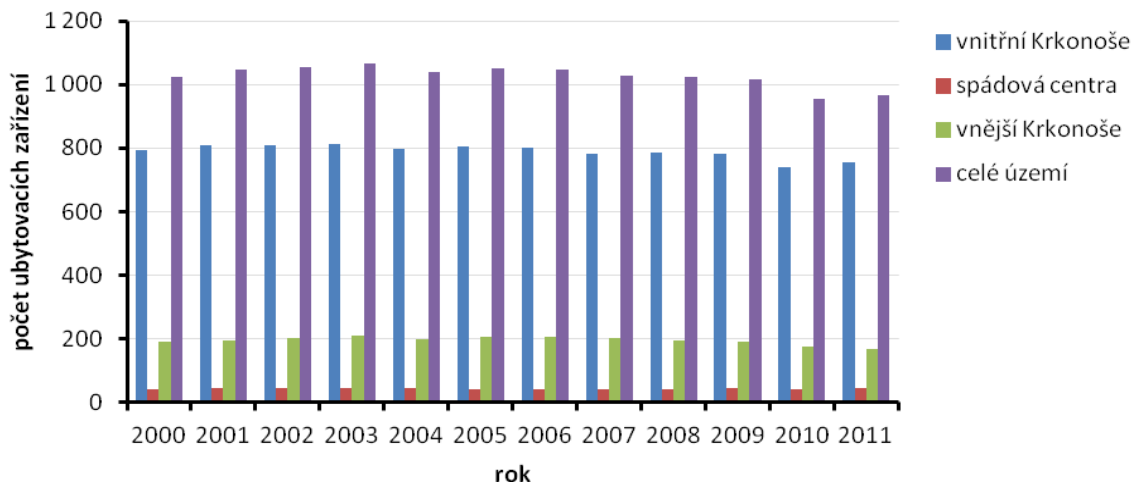
4.1.2 INFRASTRUKTURA CESTOVNÍHO RUCHU

Infrastruktura cestovního ruchu zahrnuje jednak infrastrukturu pro základní služby (tedy ubytovací kapacity), a jednak infrastrukturu doplňkovou. Ubytovací (a také stravovací) kapacity v regionu jsou dostačující (naopak dochází v posledních letech vlivem poklesu návštěvnosti k jejich pozvolné selekci) a problémem je spíše jejich kvalita. Naopak doplňková infrastruktura cestovního ruchu je v různých částech Krkonoš velmi různorodá nejen z hlediska kvality, ale i kapacity. Části Krkonoš včetně některých renomovaných středisek cestovního ruchu (např. Rokytnice nad Jizerou) jsou doprovodnou infrastrukturou cestovního ruchu výrazně podvybavené, což představuje limit pro rozvoj cestovního ruchu, zejména ve smyslu úsilí o prodloužení pobytu a zvýšení útraty návštěvníků a o rozšíření hlavní zimní sezóny na další části roku (vč. léta, které představuje druhou hlavní sezónu).

V dalším textu jsou analyzovány především ubytovací kapacity, k nimž je k dispozici dostatek statistických údajů, ale také hlavní části doplňkové infrastruktury. Dopravní infrastruktura pro potřeby cestovního ruchu je součástí kapitoly věnované dopravě.

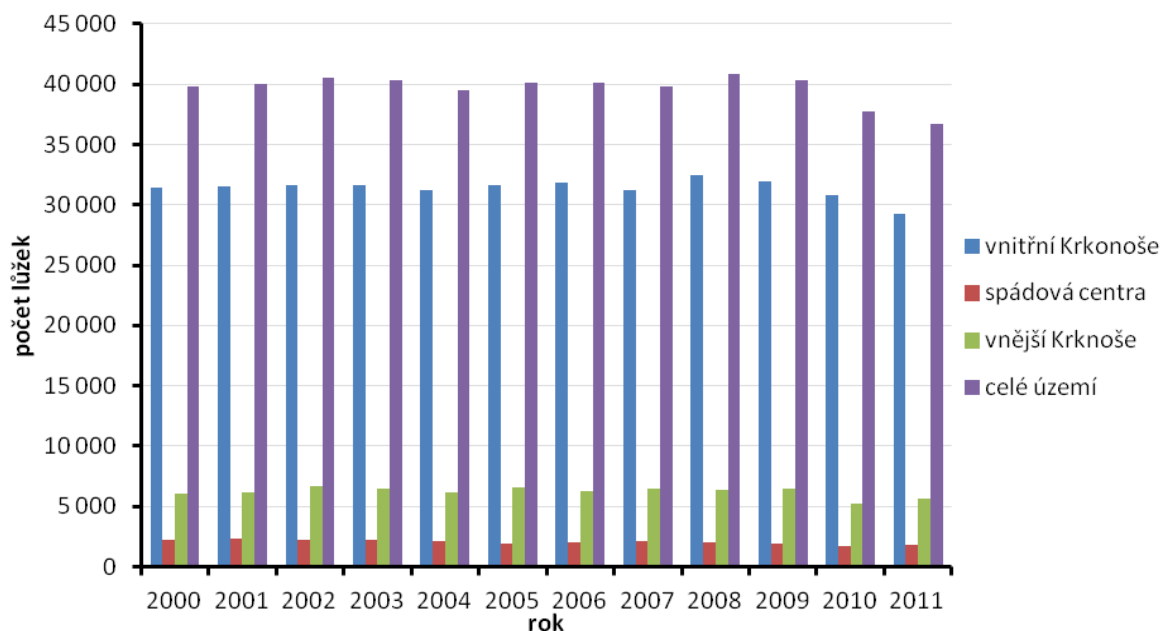
V návaznosti na trendy rozvoje cestovního ruchu v Česku a ve světě docházelo v posledních desetiletích k výrazné změně počtu lůžek v krkonošské oblasti. V roce 1959 je uváděna na sledovaném území ubytovací kapacita 34 000 lůžek, která do roku 1974 vzrostla na 41 000 lůžek. Původní plány zabývající se dlouhodobou koncepcí územního rozvoje Krkonoš z roku 1973 uváděly nárůst ubytovací kapacity pro rok 1980 na 60 tis. lůžek pro rok 2000 až na 100 tis. lůžek. Aktuální statistické údaje týkající se počtu ubytovacích zařízení a lůžek je nutné brát pouze orientačně, neboť z důvodu ochrany individuálních dat či nesplnění přihlašovací povinnosti provozovateli těchto zařízení nejsou některá zařízení v registru hromadných ubytovacích zařízení zahrnuta. V roce 2011 se v zájmovém území nacházelo celkem 968 hromadných ubytovacích zařízení s celkovou kapacitou 36 714 lůžek (pokud připočteme počet domů sloužících k rekreaci, jedná se o počet téměř 6 000 objektů). Reálná kapacita v ubytovacích zařízeních však bude o několik tisíc lůžek vyšší, neboť do statistiky nejsou započtena lůžka v soukromém ubytování.

V řešeném území nalezneme mezi jednotlivými oblastmi výrazné rozdíly v počtu ubytovacích zařízení a jejich lůžkovou kapacitou. Turisticky nejvíce zatíženou oblastí je území vnitřních Krkonoš, kde se v roce 2011 nacházelo 755 zařízení s kapacitou téměř 30 tis. registrovaných lůžek. Od roku 2000 byl zaznamenán nejprve nárůst počtu ubytovacích zařízení ve vnitřních Krkonoších ze 792 na 812 v roce 2003 (nárůst lůžek z 31 460 na 31 626). Od roku 2003 byl pak zaznamenán pokles počtu hromadných ubytovacích zařízení až na 738 v roce 2010 (tento rok byl zaznamenán rovněž nejnižší počet lůžek za sledované období 30 807). Od roku 2010 lze sledovat zřejmě nový trend nárůstu počtu sledovaných objektů, neboť v roce 2011 došlo ke zvýšení počtu zařízení na 755 a dle nejnovějších údajů registru hromadných ubytovacích zařízení ČSÚ nalezneme v obcích vnitřních Krkonoš celkem 832 hromadných ubytovacích zařízení, což je nejvíce od roku 2010. Velký podíl na tomto nárůstu může mít vyšší význam regionálního marketingu, zvýšený důraz na konkurenceschopnost a snaha o poskytnutí nabídky pro širokou skupinu návštěvníků. Hlavním důvodem předchozího poklesu je naopak zánik některých zařízení, např. starších objektů v intravilánech obcí, ale i některých horských bud, jež začaly pro nedostatečnou údržbu již v druhé polovině minulého století chátrat. Na zániku ubytovacích zařízení se rovněž mohly podepsat špatně realizované investiční plány a následující prodej objektů či nevyřešené majetkoprávní vztahy. Významnou roli rovněž sehrává zvyšující se konkurence mezi jednotlivými turistickými destinacemi, která odvádí část návštěvníků mimo region, např. do jiných střeoevropských hor (zejména do Alp), které nabízejí komplexnější a kvalitnější služby. Na druhé straně lze registrovat výstavbu nových ubytovacích zařízení, které nejčastěji představují apartmánové domy. Podobný druh výstavby je typický pro období posledních 10–15 let a může být jednou z příčin poklesu komerčních ubytovacích kapacit (část návštěvníků, kteří se v Krkonoších dříve ubytovali v hromadných ubytovacích zařízeních, se přesunula do vlastních apartmánů). Dopadem poklesu počtu ubytovacích zařízení i lůžkové kapacity vnitřních Krkonoš je nejen (nežádoucí) pokles hospodářského přínosu cestovního ruchu pro region (tvorba pracovních míst a příjmů místních podnikatelů, obyvatel i obcí), ale pravděpodobně také (žádoucí) selekce ubytovacích služeb, jejímž důsledkem může být obecné zvýšení jejich kvality (zánik méně kvalitních služeb a modernizace a zkvalitnění těch zbývajících). Pozvolné naplňování tohoto předpokladu naznačuje porovnání struktury ubytovacích zařízení v letech 2000 a 2012 (viz grafy 14 a 15 níže).

Graf 12: Vývoj počtu ubytovacích zařízení v regionu Krkonoše v letech 2000 - 2011

Zdroj: ČSÚ

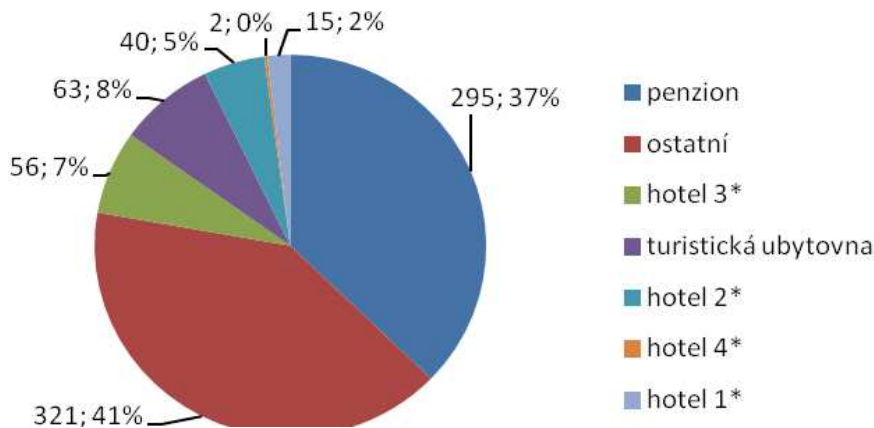
Ve spádových centrech a vnějších Krkonoších již nemá cestovní ruch takový význam jako ve vnitřní části Krkonoš. Proto v těchto oblastech nalezneme výrazně nižší počet ubytovacích zařízení s nižší kapacitou lůžek. Spádová centra vykazují za sledované období téměř stabilní počet ubytovacích zařízení, ovšem se snižující se kapacitou lůžek. V roce 2000 bylo v této skupině registrováno 42 objektů s celkovou kapacitou 2 208 lůžek. Maxima bylo dosaženo v roce 2003 (46 zařízení, 2 230 lůžek) a poté následuje stagnace počtu ubytovacích zařízení se snižujícím se počtem lůžek na minimální hodnotu 1 751 v roce 2010. Od roku 2010 je však registrován nárůst počtu jak, ubytovacích zařízení, tak počtu lůžek. Obdobný trend, tedy nárůst do roku 2003, stagnace v následujících letech a poté postupný pokles počtu zařízení je typický i pro oblast vnějších Krkonoš. Je třeba ovšem zmínit, že hodnocení počtu ubytovacích zařízení ve vnější části Krkonoš je velmi obtížné, zejména díky výše uvedeným problémům se zveřejněním důvěrných dat, či jejich absencí.

Graf 13: Vývoj počtu lůžek v regionu Krkonoše v letech 2000 - 2011

Zdroj: ČSÚ

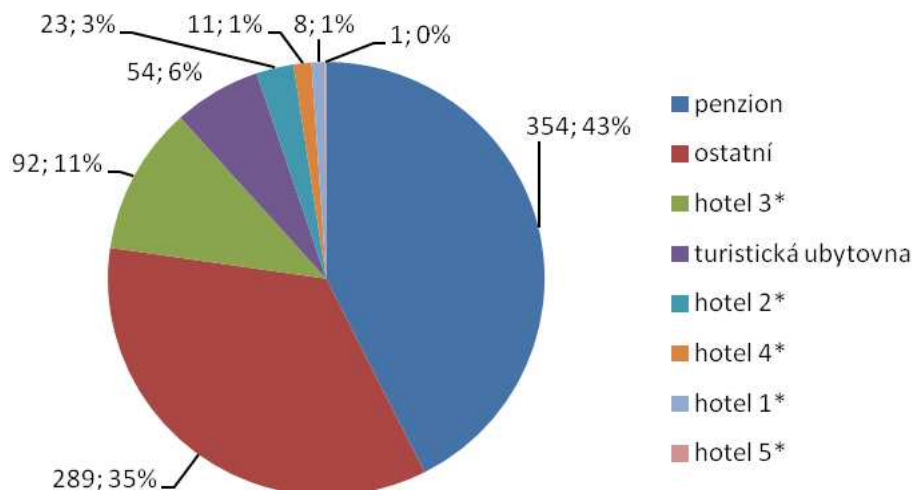
Struktura ubytovacích zařízení se od roku 2000 změnila minimálně, avšak v rámci jednotlivých sledovaných skupin lze sledovat určité rozdíly. V regionu nadále dominují penziony, jejichž počet se v letech 2000–2012 zvýšil z 295 na 354 (nárůst 20 %). Téměř o polovinu se zvýšil počet hotelů*** z 56 na 92. Úbytek byl zaznamenán zejména v kategorii ostatních ubytovacích zařízení a turistických ubytoven. Tento jev může být vysvětlen tím, že dochází ke změně složení klientů, zvyšování jejich nároků a požadavků. Penziony a hotely*** s ubytovací kapacitou nejčastěji 11–50 lůžek mohou na změny v poptávce a nové trendy na trhu reagovat flexibilněji.

Graf 14: Struktura ubytovacích zařízení ve vnitřních Krkonoších v roce 2000

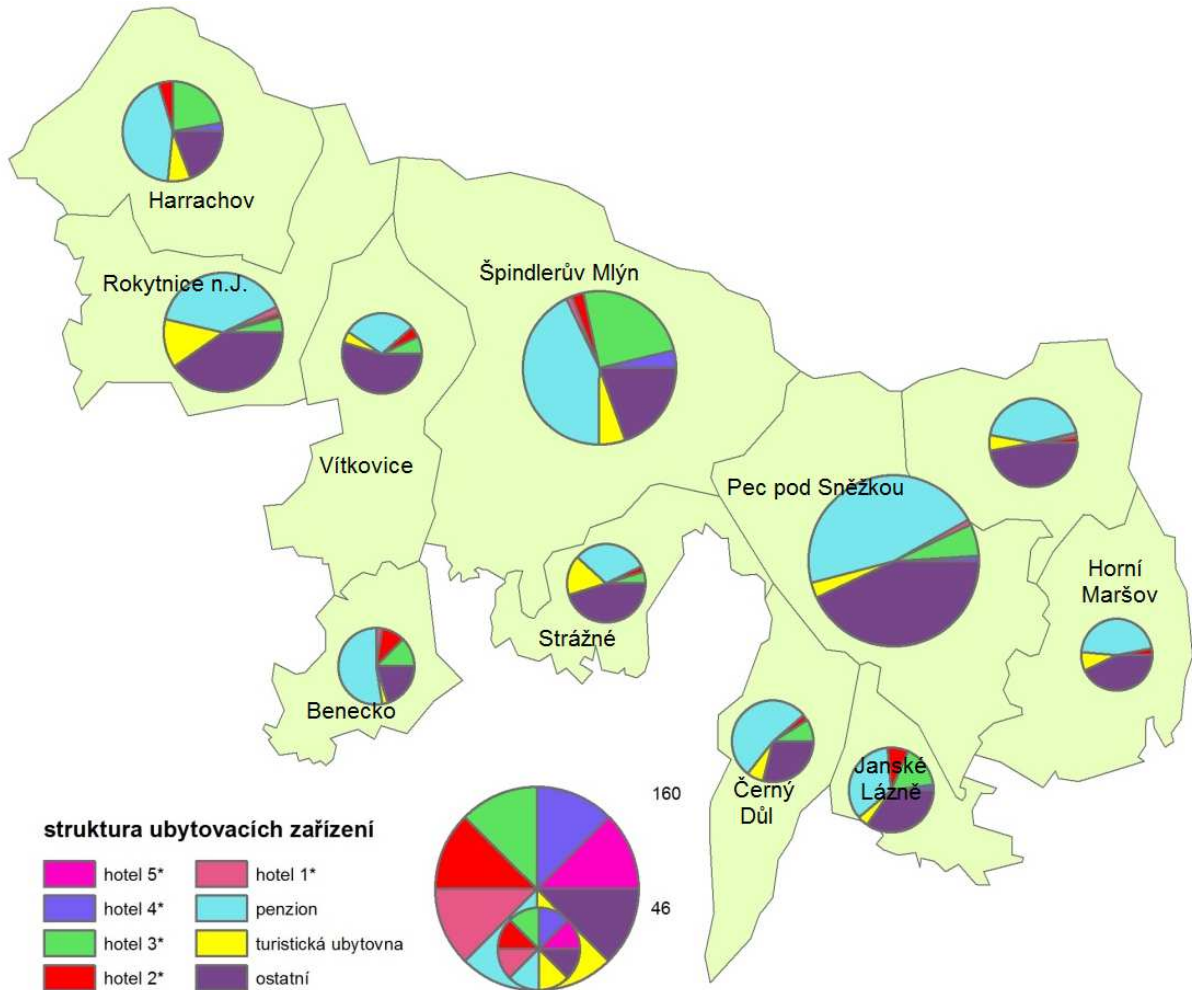
Zdroj: ČSÚ

Graf 15: Struktura ubytovacích zařízení ve vnitřních Krkonoších v roce 2012

Zdroj: ČSÚ

Následující mapa 15 znázorňuje počty a strukturu ubytovacích zařízení v jednotlivých obcích vnitřních Krkonoš. Nejvíce ubytovacích zařízení nalezneme v nejnámějších horských střediscích (Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn, Harrachov a Rokytnice nad Jizerou). Zejména v prvních třech zmíněných střediscích v rámci struktury ubytovacích zařízení nalezneme vyšší podíl hotelů*** a penzionů než ve zbytku území.

Mapa 15: Struktura ubytovacích zařízení v obcích vnitřních Krkonoš v roce 2012

Zdroj: registr ubytovacích zařízení – ČSÚ

Krkonoše disponují širokou sítí turistických informačních center (TIC). Regionální TIC sídlí ve Vrchlabí. Kromě něj se v regionu nachází přes 20 dalších TIC (téměř v každé obci ve vnitřních Krkonoších a spádových centrech a také v řadě obcí vnějších Krkonoš), která provozují různé veřejné, podnikatelské i neziskové organizace. Informace o Krkonoších jsou dostupné na různých webových portálech, oficiálním je www.krkonoše.eu.

Důležitou složkou turistické infrastruktury Krkonoš je infrastruktura pro nejrůznější sporty a sportovně-zábavní aktivity. Patří sem zejména infrastruktura pro sjezdové a běžecké lyžování (rozsáhlejší i menší střediska sjezdového lyžování vybavená sjezdovými tratěmi, lanovkami a vleky – nejvýznamnějšími jsou Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou, Janské Lázně, Rokytnice nad Jizerou, Harrachov a Herlíkovice). Krkonoše disponují také infrastrukturou pro další zimní sporty, cyklistiku, méně obvyklé sporty typu lezení po umělých stěnách, jízdy na čtyřkolkách, závěsného létání apod. i pro „běžné“ sportovní a sportovně-zábavní aktivity (tenis, squash, golf, bowling apod.). Některé z těchto aktivit (zejména ty, které se označují jako „adrenalinové“) se střetávají se zájmy ochrany přírody a krajiny zejména na území KRNP, ale i v ostatních částech regionu. Vybavenost Krkonoš a Podkrkonoší pro tyto sporty a zábavu je však z územního hlediska územně výrazně diferencovaná a rozsáhlá území Podkrkonoší, ale i vnitřních Krkonoš jsou z tohoto hlediska vybavena nedostatečně, což nepřispívá k prodloužení délky pobytu návštěvníků ani ke snížení prostorové a časové koncentrace cestovního ruchu. Krkonoše disponují 11 středisky horské služby.

Značná kapacita ubytovacích zařízení a jejich doplňková vybavenost posiluje předpoklady Krkonoš také v oblasti incentivní a konferenční (MICE) turistiky, byť zdaleka ne všechna zařízení splňují svou kvalitou nároky této formy cestovního ruchu. V případě zlepšení kvality služeb v těchto zařízeních lze segment MICE turistiky považovat za značný potenciál do budoucna.

Krkonoše mají předpoklady také pro rozvoj lázeňské a wellnessové turistiky. Vedle Janský Lázní se statutem lázeňského města a lázeňského resortu Bratrouchov se v regionu nachází také řada wellnessových zařízení zřízených zejména v rámci větších hotelů (Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou, Vrchlabí). V regionu se také nenachází žádný větší akvapark, ale pouze menší akvacentrum v hotelu Aqua Park ve Špindlerově Mlýně a plavecký bazén v Jilemnici a řada menších bazénů umístěných při dalších ubytovacích zařízeních v regionu.

Pro kulturní vyžití návštěvníků Krkonoš slouží několik kin, kulturních zařízení i divadel (viz kapitola věnovaná občanské vybavenosti).

Pokles finančních prostředků v rozpočtech obcí či Správy KRMAP může v budoucnu ovlivnit údržbu i výstavbu turistické infrastruktury (běžkařské tratě, cyklostezky apod.), která může mít negativní dopady na návštěvnost regionu a rozvoj cestovního ruchu.

4.2 POPTÁVKA CESTOVNÍHO RUCHU

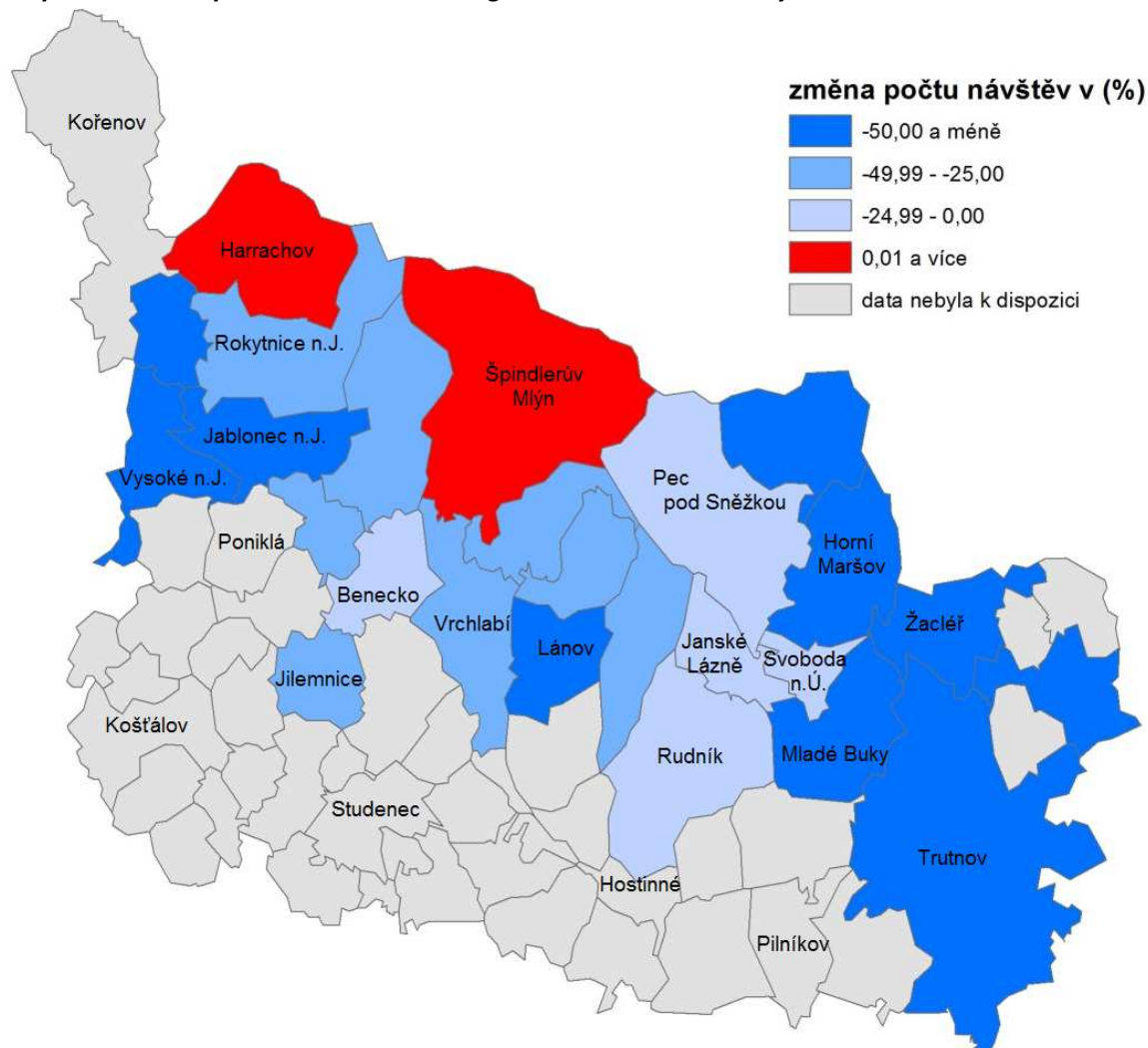
S nástupem ekonomické recese v posledních letech došlo v Česku obecně ke stagnaci objemu domácí poptávky. Domácí poptávka je sice třikrát vyšší než zahraniční, avšak ta má pro místní ekonomiku relativně větší význam. Pro tuzemské podnikatele v cestovním ruchu jsou žádanější klientelou zahraniční turisté, kteří utrácejí přibližně o čtvrtinu více prostředků než návštěvníci z Česka. Silná zahraniční poptávka (rozšíření CR do nových atraktivních oblastí ve spojení s levnějšími letenkami, lacinější destinace u moře) představuje výraznou konkurenci tuzemským destinacím.

4.2.1 VÝVOJ POČTU NÁVŠTĚVNÍKŮ

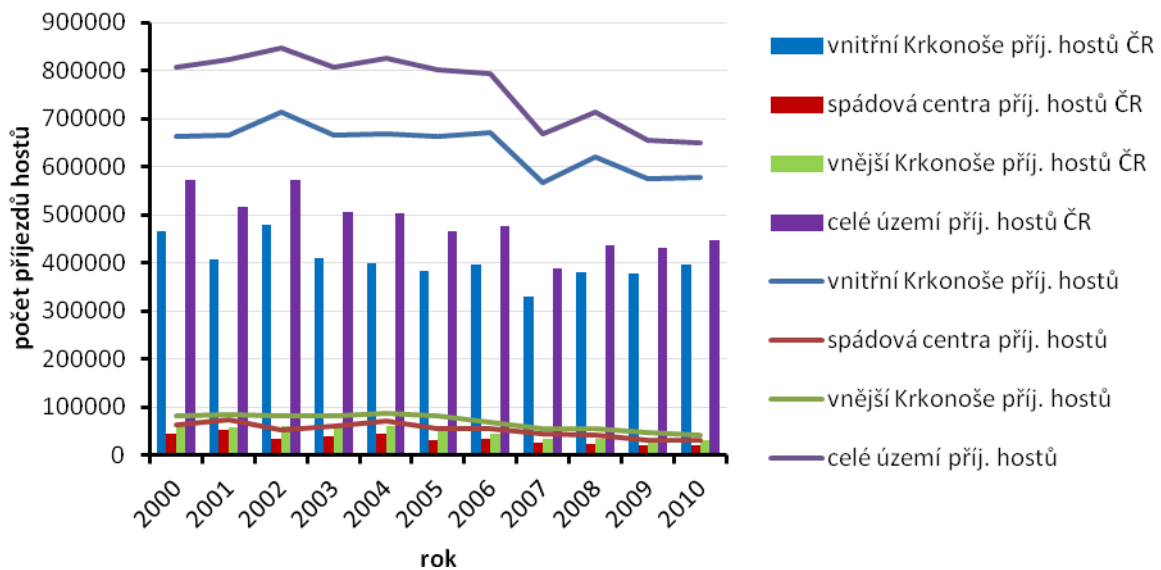
Krkonoše jsou pro návštěvníky z Česka v zimě nejatraktivnější mezi všemi turistickými regiony v Česku (ve vymezení podle agentury CzechTourism), v letních měsících až sedmým. Zahraniční návštěvníci celoročně vnímají Krkonoše jako čtvrtý nejatraktivnější region po Praze, západočeských lázních a jižních Čechách. Během posledních deseti let byl v Krkonoších přesto zaznamenán výrazný pokles počtu zahraničních návštěvníků. Za sledované období (2000 – 2010) došlo na celém území k 20% poklesu návštěvnosti, v absolutním vyjádření se jedná téměř o 180 000 návštěvníků ročně. Počet návštěvníků klesl ve všech částech Krkonoš, podílově nejvíce ve spádových centrech a vnějších Krkonoších (přibližně o polovinu). V oblasti vnitřních Krkonoš byl zaznamenán pokles o 11 %. Od roku 2000 rovněž došlo k poklesu počtu tuzemských návštěvníků. Ve spádových centrech a vnějších Krkonoších došlo opět k polovičnímu úbytku v příjezdech hostů z Česka, ve vnitřních Krkonoších přibližně k 15% úbytku. Od roku 2007 však počet tuzemských návštěvníků zvolna začíná růst, což může být spojeno s nižšími náklady za domácí dovolenou spojenou s trendem kratších (3 – 4 dny) a častějších dovolených. Podobný vývoj zaznamenal i vývoj počtu přenocování. Na celém území došlo k poklesu přibližně o jednu čtvrtinu, přičemž ve spádových centrech o jednu polovinu a v obcích vnějších Krkonoš o 40 %. Hlavní turistická střediska regionu nacházející se ve vnitřních Krkonoších zaznamenala 22% úbytek, který gradoval zejména v letech 2009 a 2010.

Příčiny úbytku počtu návštěvníků Krkonoš je možné hledat v obecných trendech v cestovním ruchu v Česku i ve specifických regionálních problémech Krkonoš. Obecný trend poklesu návštěvnosti projevující se prakticky ve všech regionech Česka, je zjevný i v případě Krkonoš. Příčinou je nepochybně hospodářská recese, ale možná také nekvalitní, nekoordinovaný a nejasně cílený marketing Česka jako turistické destinace na celostátní úrovni směrem k zahraničním trhům. Specifickými faktory, které tento vývojový trend mohou umocňovat, jsou jednak rostoucí konkurence jiných horských destinací v Česku a v zahraničí, a jednak rozšíření apartmánového bydlení. Konkurence jiných horských destinací v Česku se zvyšuje s rozšiřováním turistické infrastruktury i v regionech, kde byla dříve rozvinutá slabě (např. vznik nových lyžařských center i v nižších pohořích těžící z rozšiřujících se možností umělého zasněžování i rostoucí oblíbenosti kratších turistických cest do destinací v blízkosti velkých aglomerací). Konkurence zahraničních destinací roste především díky jejich vyšší kvalitě (i v poměru k ceně), širší doprovodné infrastruktuře a službách, kvalitnímu a koordinovanému marketingu, v zimě i díky garanci dobrých sněhových podmínek. Rozšíření apartmánového bydlení pak pravděpodobně přesouvá část pravidelných návštěvníků využívajících komerční služby na dočasné obyvatele využívající vlastních bytů.

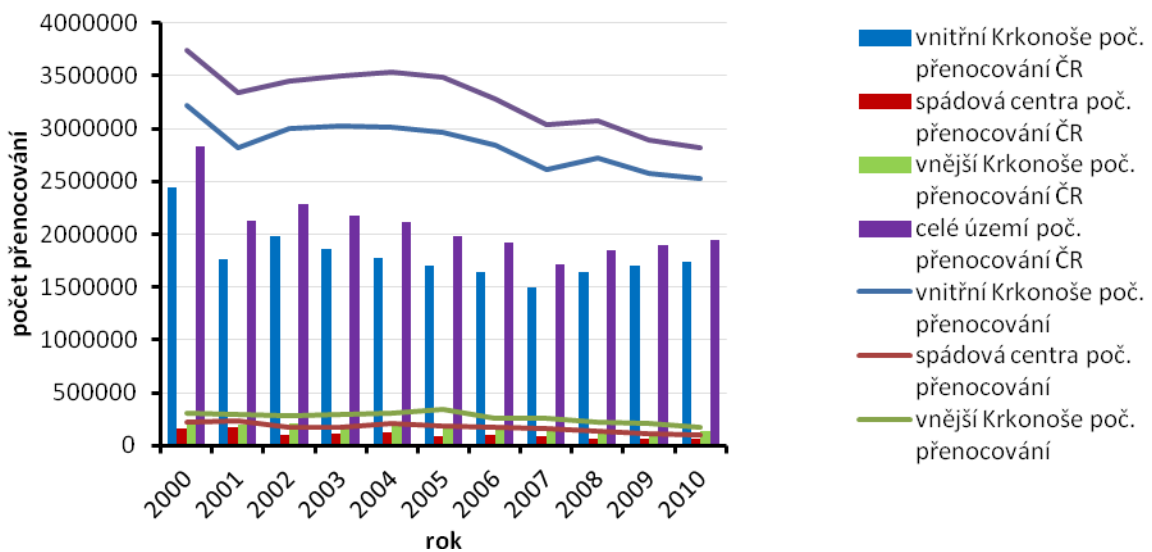
Mapa 16: Změna počtu návštěvníků v regionu Krkonoše mezi lety 2000 - 2010

Zdroj: ČSÚ

Graf 16: Vývoj počtu celkového příjezdu hostů a hostů z ČR v regionu Krkonoše (2000 – 2010)

Zdroj: ČSÚ

Graf 17: Vývoj celkového počtu přenocování hostů a hostů z ČR v regionu Krkonoše (2000 – 2010)

Zdroj: ČSÚ

4.2.2 SKLADBA NÁVŠTĚVNÍKŮ

Pro turistické regiony ČR pravidelně zpracovává informace o návštěvnosti agentura CzechTourism. Na základě zveřejněných výsledků lze identifikovat následující hlavní závěry týkající se skladby návštěvníků Krkonoš a Podkrkonoší (viz také grafy uvedené v kapitole 8.2).

Léto 2011:

- do regionu Krkonoše a Podkrkonoší cestují návštěvníci i ze vzdálených oblastí, polovina ze vzdálenosti delší než 100 km
- většina přijíždí s partnerem nebo přáteli, jedna pětina návštěvníků přijíždí s malými dětmi
- více než polovina směřuje do Krkonoš na delší pobyt (3-7 dnů), třetina však pouze na jednodenní výlet bez přespaní
- návštěvníci nejčastěji přenocují v místních penzionech nebo hotelích***, u známých nebo na vlastní chatě nebo chalupě
- většina návštěvníků přijíždí autem
- stravovací zařízení využívá alespoň 79 % návštěvníků
- průměrná denní útrata obvykle nepřekročí 1000 Kč
- největším lákadlem regionu je možnost turistiky především pěší, poznávání přírody, sportovní využití či relaxace
- téměř 80 % návštěvníků přijíždí do regionu opakovaně a většina se plánuje v budoucnu vrátit
- nejčastěji využívaným informačním zdrojem je internet a informace od příbuzných a známých, přesto polovina respondentů nezaznamenala žádný typ reklamy či upoutávky
- návštěvníci příliš nejsou spokojeni s dopravní infrastrukturou a službami pro motoristy, rovněž nejsou spokojeni s cenovou hladinou služeb a částečně také s nabídkou programu pro volný čas

Zima 2012:

- polovina návštěvníků přijela do Krkonoš a Podkrkonoší ze vzdálenosti větší než 100 km
- většina dorazila autem s doprovodem partnera/partnerky či přátel
- dvě pětiny návštěvníků strávily v regionu 3 – 7 dní, 37 % pouze jeden den bez noclehu
- téměř 90 % se alespoň částečně stravovalo v restauračních zařízeních, více než polovina utratila minimálně 500 Kč na osobu/den
- nejčastější způsob ubytování bylo v přenocování v penzionech nebo hotelech***
- nejvíce návštěvníků přijelo za turistikou a sportem, ale 10 % jich přicestovalo také za relaxací a zdravím, hlavními lákadly bylo lyžování a zimní sporty
- většina návštěvníků byla v Krkonoších více než třikrát
- hlavním informačním zdrojem byl internet a také informace od známých a příbuzných
- návštěvníci byli spokojeni zejména s poskytováním informací, orientačním značením a přátelstvem místních lidí, zatímco nespokojenost panovala zejména ve vztahu k dopravní infrastruktuře, cenovou hladinou služeb a dostupností regionu hromadnou dopravou ale také k doplňkovým aktivitám (programu pro volný čas)

Ve struktuře zahraniční klientely došlo během posledních let rovněž k výrazným rozdílům. Původní skladba turistů v roce 2005 zahrnovala především návštěvníky z Německa (44 %), Polska (20 %), Nizozemska (17 %) či Velké Británie (7 %). V současné době výrazně roste podíl polské a ruské klientely. Výrazný pokles byl zaznamenán u tradičně hojně zastoupených klientů z Nizozemska, jichž v současné době navštěvuje Krkonoše o 80 % méně než v roce 2005. Snížil se také podíl dříve jasně dominujících německých turistů. Tato skutečnost je ovlivněna zejména poměrem mezi poskytovanými službami a jejich cenou a dokládá snižující se konkurenceschopnost Krkonoš vůči západoevropské klientele. Západoevropští turisté jsou mnohem náročnější na poskytované služby, tudíž preferují kvalitu, kterou získají v jiných destinacích na mnohem vyšší úrovni za stejné ceny.

Návštěvnost Krkonoš se tak přesouvá od zdrojových oblastí na západ od našich hranic směrem k východoevropské klientele a částečně také ke klientele domácím.

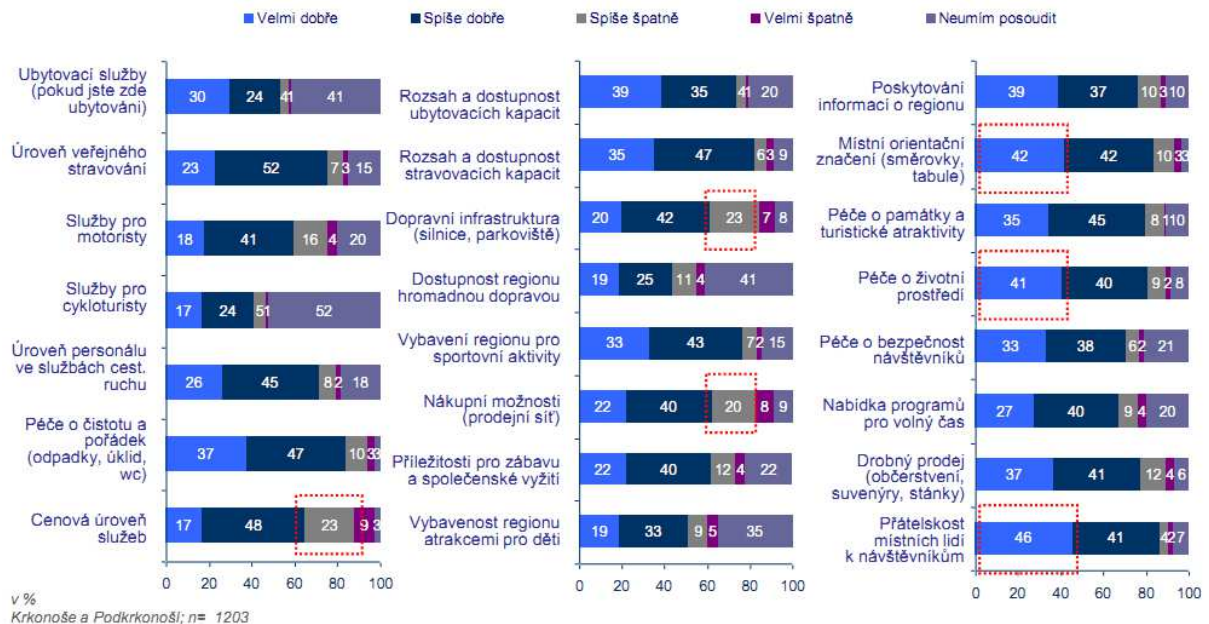
Velmi dobře a spíše dobře lze v Krkonoších podle respondentů zmíněného průzkumu hodnotit zejména:

- přátelskost místních lidí k návštěvníkům
- péči o životní prostředí
- místní orientační znamení (směrovky tabule)
- rozsah a dostupnost ubytovacích a stravovacích kapacit
- péči o čistotu a pořádek
- poskytování informací o regionu
- služby pro lyžaře

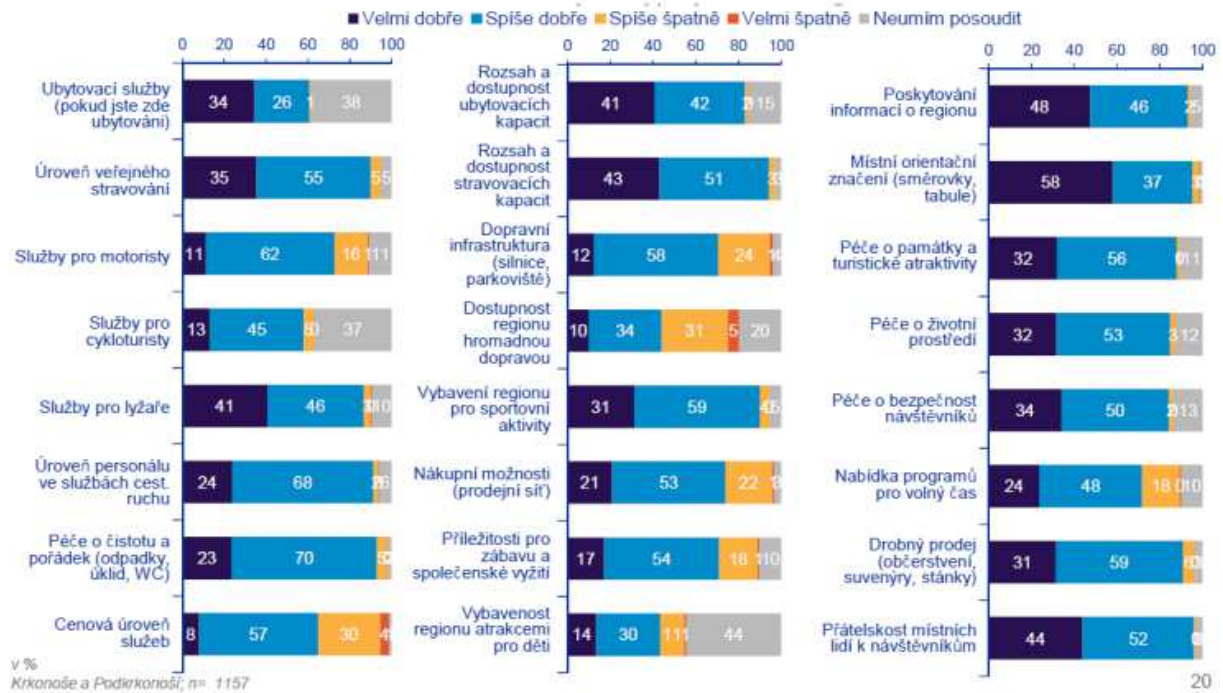
Špatně a spíše špatně lze hodnotit zejména:

- dopravní infrastrukturu (silnice a parkoviště)
- služby pro motoristy
- dostupnost regionu hromadnou dopravou
- cenovou úroveň služeb
- nákupní možnosti (prodejní síť)
- příležitosti pro zábavu a společenské využití
- nabídku programů pro volný čas

Obrázek 1: Analýza názorů návštěvníků turistického regionu Krkonoše a Podkrkonoší, léto 2011

Zdroj: Czechtourism

Obrázek 2: Analýza názorů návštěvníků turistického regionu Krkonoše a Podkrkonoší, zima 2012

Zdroj: Czechtourism

4.3 ORGANIZACE CESTOVNÍHO RUCHU A MARKETING

Hlavní řídicí organizací CR v regionu Krkonoše je SMO Krkonoše. V organizaci a řízení rozvoje cestovního ruchu sehrávají roli také další mikroregionální sdružení vč. MAS. Jelikož je turistický region Krkonoše rozdělen mezi dva kraje, existuje zde komplikovanější situace v oblasti komunikace a koordinace aktivit s krajem a také systému financování. Přesto byly v posledních letech realizovány některé celoregionální projekty v oblasti cestovního ruchu, do nichž je zapojeno větší množství veřejných i soukromých subjektů (krkonošské cyklobusy, Krkonoše ze sedla kola apod.).

V regionu je zřetelná tendence spolupráce na rozvoji CR s místními podnikateli. Příkladem může být Fond cestovního ruchu Krkonoše nebo projekty typu Krkonoše – běžecký lyžařský ráj, noviny Krkonošská sezona či účast na veletrzích, na které jsou zvány partnerské subjekty. Další příklad intenzivní spolupráce představuje spolupráce s přibližně dvěma desítkami informačních center, které jsou důležité kvůli distribuci propagačních materiálů a informací pro turisty, nebo zavedení letních turistických cyklobusů. Mezi lety 2006 – 2009 byla realizována společná mediální kampaň „Krkonoše – hory zážitků“. Od roku 2005 má region Krkonoše svou vlastní značku pro originální produkty, od roku 2008 i region Podkrkonoší. Mezi lety 2011 – 2013 je na území Krkonoš realizován projekt podporující marketingové a koordinační aktivity v Krkonoších. Cílem projektu „Krkonoše – nová šance pro cestovní ruch“ je vytvoření marketingových nabídek nebo rozvoj webových stránek. Jedním z aktuálně vznikajících marketingových produktů je projekt Regioncard Krkonoše/Krkonoše, jednotná turistická karta zahrnující horská města, hotely, muzea, lyžařská střediska, lyžařské školy atd. na české i polské straně Krkonoš. I přes tyto dílčí aktivity je turistická nabídka Krkonoš dosud spíše roztržštěná a jednotliví podnikatelé i jednotlivé dílčí destinace (obce) jsou často spíše v konkurenční než kooperační pozici.

Podobu cestovního ruchu v Krkonoších v budoucnu může ovlivnit také chystaná Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR 2014–20. Tento dokument se váže na republikové strategické dokumenty pro příslušné programovací období, zejména pak na Strategii regionálního rozvoje ČR pro období 2014–20. Rámec cestovního ruchu v Česku pro příští roky spočívá podle Koncepce především v podpoře diverzity turistické nabídky se zdůrazněním produktů vázaných na kulturní dědictví, chráněné přírodní oblasti, wellness, zdravotní turistiku, vzdělávací turistiku, gastronomickou, historickou, sportovní, duchovní turistiku, agroturistiku a turistiku vázanou na průmyslové nebo jiné hospodářské dědictví. Je zjevné, že řada těchto preferovaných forem cestovního ruchu má v Krkonoších značný potenciál. Ve vztahu k potřebnému zvýšení kvality služeb v Krkonoších bude důležitým strategickým cílem národní Koncepce podpora inovací, zavádění komunikačních technologií i podpora oborového vzdělávání a profesní kvalifikace. Koncepce klade důraz také na udržitelnost rozvoje cestovního ruchu. Navazující marketingová koncepce agentury CzechTourism přesněji specifikuje brand Česka jako turistické destinace zaměřené na zážitky spojené s bohatým kulturně-historickým a přírodním dědictvím, místní výrobou, pověstmi, příběhy apod. Také tento strategický směr představuje pro Krkonoše značnou příležitost vzhledem ke svébytnosti a zřetelné identitě tohoto regionu.

HLAVNÍ ZÁVĚRY KAPITOLY

- Řada různorodých atraktivit přírodního i kulturně-historického typu vytvářející značný primární potenciál cestovního ruchu zvláště ve vnitřních Krkonoších. Přítomnost několika unikátních atraktivit v rámci celého Česka, případně střední Evropy. Existence systému certifikace regionálních produktů.
- Na území Krkonoš došlo během let k mírnému poklesu v počtu ubytovacích zařízení, jejichž kapacitu lze i z tohoto důvodu považovat za dostatečnou. Problémem zůstává jejich kvalita, a to i vzhledem k „poměru cena/výkon“. Došlo k výraznému nárůstu počtu penzionů a hotelů***, zatímco poklesl počet velkokapacitních turistických ubytoven.
- Nedostatečná, resp. územně velmi nevyrovnaná vybavenost regionu doplňkovou infrastrukturou a službami cestovního ruchu. Vybavenost pro některé sportovní aktivity (zejména lyžování) je na české poměry vysoce nadstandardní (vč. nárůstu kapacity v posledních letech), infrastruktura pro jiné sportovní a zábavní aktivity je dosud spíše nízká.
- Na celém území Krkonoš došlo mezi lety 2000 – 2010 k poklesu vícedenní návštěvnosti o 20 % (cca 180 000 návštěvníků ročně). Ve vnitřních Krkonoších byl zaznamenán pokles o 11 %, ve zbytku území dokonce přibližně o polovinu. Také průměrný počet přenocování se snížil. Přibližně 35 % návštěvníků přijíždí do Krkonoš pouze na jeden den.
- Postupná změna profilu typického návštěvníka Krkonoš: preference kratších návštěv, ztráta zahraniční klientely ze západní Evropy (Nizozemci, ale i Němci), kterou nahrazují Rusové a Poláci.
- Vzrůstá spolupráce mezi jednotlivými aktéry v regionu v oblasti řízení a marketingu cestovního ruchu (SMO Krkonoše, další mikroregionální sdružení a MAS, podnikatelská sféra, Správa KRNP).

5 DOPRAVA

Doprava je jedním z důležitých faktorů socioekonomického rozvoje regionu. Kvalitní dopravní napojení na hlavní tahy a celková kvalita infrastruktury významně ovlivňuje kvalitu života obyvatel i atraktivitu regionu pro návštěvníky a případné investory.

V současné době zájmovým územím neprochází žádná dálnice ani rychlostní komunikace a jeho silniční dostupnost není příliš kvalitní. Nejbližší napojení na páteřní silniční síť poskytuje na západě silnice R10/R35 v Turnově a na východě dálnice D11 u Hradce Králové. Dálnice D11 (silnice R11) by v budoucnu (termín dokončení nelze odhadnout) měla propojit Prahu, Hradec Králové, Trutnov a polskou dálnici A4 u Lehnice (Legnica). Ani po dokončení dálnice po východním okraji území se jeho dostupnost plošně výrazně nezvýší, protože dvě ze čtyř hlavních okolních aglomerací (Praha a Liberecko včetně přilehlého německého pohraničí) zůstanou i nadále s krkonošskou oblastí nebo s její významnou částí propojeny nekvalitně. Zbývající dvě významné okolní aglomerace (Vratislav a Hradec Králové – Pardubice) pak budou lépe dostupné jen z východních částí Krkonoš. Vzhledem k charakteru území se nejvýrazněji projevuje absence kapacitní a rychlé spojovací komunikace vedená západovýchodním směrem po jeho jižním okraji, kde v současnosti existují dvě částečně paralelní silnice I/14 a I/16, které ovšem obě vykazují velké množství dopravních závad a pro tranzitní dopravu nejsou vhodné.

Železniční doprava není v regionu kvůli horskému masivu a sevřeným přírodně cenným říčním údolím příliš rozvinuta. Významnější železniční tratě se nacházejí na jižní straně území, ale svými parametry neodpovídají současným potřebám na rychlou přepravu mezi Krkonošemi a hlavními nadregionálními centry Prahou, Hradcem Králové a Libercem. Poloha regionu vůči významným železničním koridorům je tak vyloženě periferní.

Nejbližší významná letiště se nacházejí v Praze a dále v Pardubicích a polské Vratislavi. Pražské letiště je od Krkonoš relativně daleko, obě bližší regionální letiště ve Vratislavi a Pardubicích zase zatím nabízejí pouze omezený rozsah letových destinací a jejich využití pro ekonomický rozvoj regionu je proto velmi slabé. Z hlediska využití v oblasti cestovního ruchu je však nutné konstatovat, že převážná část návštěvníků Krkonoš pochází z oblastí vzdálených do 400 kilometrů a letecká doprava tak představuje spíše prostředek pro výhledové získání dalších významných návštěvnických skupin (například ruských turistů).

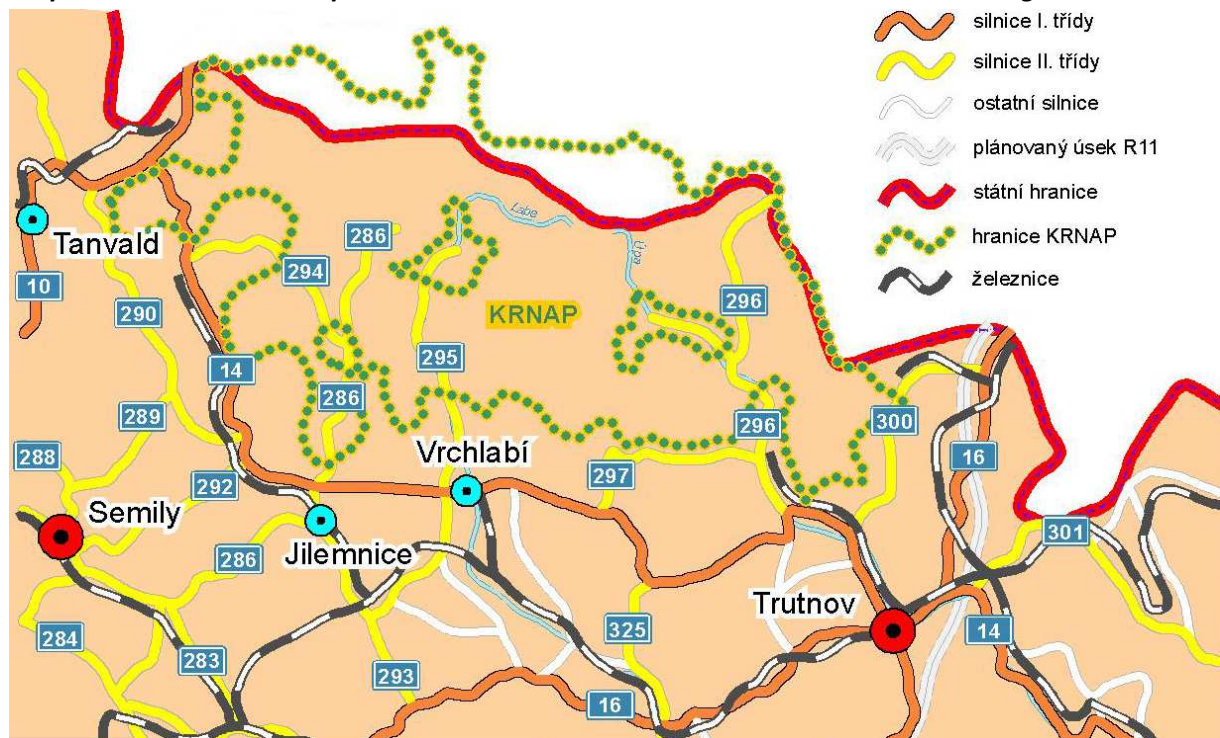
5.1 AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA

Silniční dostupnost krkonošského regionu z hlavních okolních aglomerací (Praha, Německo + Liberecko, „hradubická“ aglomerace, Vratislav) není odpovídající. Páteřní komunikace vedou (nebo jsou plánovány) na západním (R10/R35) a východním okraji území (D11/R11). Spojnici mezi nimi představuje především silnice I/14, která ovšem svým směřováním a kvalitou neodpovídá požadavkům na rychlý západovýchodní přesun mezi jednotlivými významnými regionálními středisky (Jilemnice, Vrchlabí, Trutnov, příp. Jablonec n. N., Semily a Liberec). Regionem procházejí následující hlavní komunikace:

- **I/10** Praha (I/1) – Mladá Boleslav (I/16, I/38) – Turnov (I/35) – Tanvald (I/14) – Harrachov (CZ/PL)

- **I/14** Liberec (I/13, I/35) – Jablonec nad Nisou (I/65) – Tanvald (I/10) – Jilemnice – Vrchlabí – Trutnov (I/16, I/37) – Náchod (I/33) – Třebovice (I/43)
- **I/16** Řevničov (I/6) – Mladá Boleslav (I/10, I/38) – Jičín (I/32, I/35) – Trutnov (I/14, I/37) – Královec (CZ/PL)
- **I/37** Trutnov (I/14, I/16) – Jaroměř (I/33) – Hradec Králové (I/31) – Pardubice (I/36) – Chrudim (I/17) – Velká Bíteš (D1)
- **II/286** Jičín – Lomnice nad Popelkou – Jilemnice – Vítkovice – Horní Míšečky
- **II/290** Frýdlant – Hejnice – Desná – Vysoké nad Jizerou – Poniklá
- **II/293** Horka u Staré Paky – Studenec – Jilemnice
- **II/294** Rokytnice nad Jizerou – Vítkovice
- **II/295** Studenec – Vrchlabí – Špindlerův Mlýn
- **II/296** Mladé Buky – Svoboda nad Úpou – Pec pod Sněžkou
- **II/297** Čistá – Janské Lázně – Svoboda nad Úpou
- **II/300** Hořice – Miletín – Dvůr Králové nad Labem, Trutnov – Žacléř – Královec
- **II/325** Chlum – Bílá Třemešná – Hostinné – Rudník

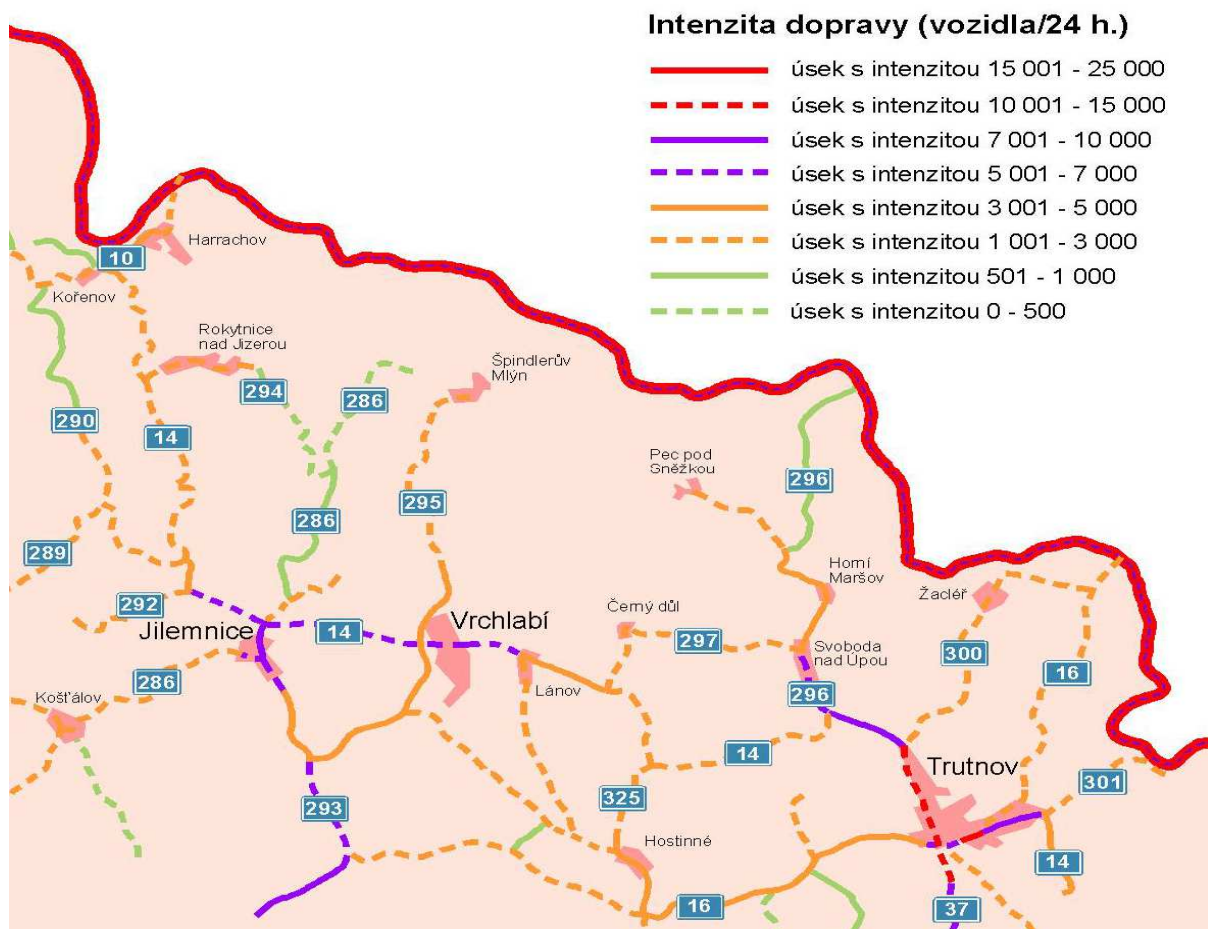
Mapa 17: Schematická mapa hlavních silničních komunikací a železničních tratí v regionu Krkonoše

Za poslední dvě desetiletí došlo celorepublikově k výraznému nárůstu intenzity silniční dopravy, na kterou nebyla stávající silniční síť dimenzována. Přestože se na konci desetiletí nárůst intenzity již zastavil a někde intenzita dopravy dokonce mírně klesá (včetně většiny krkonošských úseků), předešlý růst se podepsal zejména na kvalitě silničních povrchů a také na bezpečnosti účastníků silničního provozu (chybějící chodníky, nedostatečné osvětlení úseků v intravilánu apod.). Nejzatíženějšími komunikacemi v rámci regionu Krkonoše (mimo jádro trutnovské aglomerace) jsou silnice I/14 (u Mladých Buků, Vrchlabí a Jilemnice), I/16 (u Horky), I/37 (u Trutnova), II/293 (u Horky a Jilemnice) a II/296 (u Mladých Buků), které při sčítání dopravy v roce 2010 vykázaly intenzitu 6–8 tisíc vozidel za den. Těžká nákladní vozidla tvoří v nejzatíženějších úsecích 10 – 20 procent celkového počtu projíždějících vozidel. Intenzita dopravy a podíl těžké nákladní dopravy představuje v některých obcích velký problém, dlouhé průjezdy obcemi kromě jiného komplikují a prodlužují dopravní spojení

(např. Rudník na I/14). Proto je i přes stísněné údolní podmínky plánováno několik obchvatů, např. kolem Vrchlabí na silnici I/14.

Mapa 18: Intenzita dopravy na pozemních komunikacích v regionu Krkonoše v roce 2010

Zdroj: celostátní sčítání dopravy 2010

Vysoká intenzita dopravy se ve spojení s horskými podmínkami výrazně podepisuje na opotřebení povrchu komunikací. V rámci analýzy stavu dopravy na území Libereckého kraje v roce 2010 byly identifikovány tyto nejčastější závady: nízká tloušťka konstrukčních vrstev vozovek, velký stupeň opotřebení povrchu obrusného krytu, nedostatečné odvodnění pláň vozovek, neudržované krajnice, náletová vegetace narušující zemní těleso atd. Při mapování kvality komunikací v roce 2009 byla na území regionu Krkonoše v části spadající pod Liberecký kraj řada lokálních komunikací v neuspokojivém až havarijním stavu. Kvalita komunikací I. a II. třídy je díky rekonstrukcím některých jejich úseků v minulých letech v lepším stavu, avšak některé, zejména horské úseky čelící během roku extrémním klimatickým podmínkám jsou stále nevyhovující.

S individuální automobilovou dopravou v regionu úzce souvisí také parkování (doprava v klidu). Tato oblast je v Krkonoších specifická, neboť se zde kromě obvyklého nedostatku parkovacích ploch v městských centrech objevuje také fenomén vysoké lokální a časové koncentrace návštěvníků v exponovaných lokalitách v blízkosti skiareálů, lanovek a nástupních míst horských túr. Situace se ještě komplikuje v zimním období, kdy je kapacita parkovacích ploch omezena obvodovými sněhovými bariérami. Proto musí být v regionu zajištěna velkokapacitní parkoviště s dostatečnou kapacitní rezervou. Řada parkovacích míst v regionu je zpoplatněna, ovšem většinou se nejedná o provázaný systém regulace parkování.

Příležitostí ve členitém a přírodně cenném krkonošském regionu je také rozvoj elektromobility, který je v území urychlen především díky zapojení do pilotního projektu SMART region ČEZ. V rámci tohoto projektu byly například pro testovací účely zakoupeny služební elektromobily nebo jsou budovány dobíjecí stanice elektromobilů (projekt má ovšem řadu dopadů i mimo oblast dopravy).

5.2 ŽELEZNIČNÍ A AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

Krkonoše jsou na železniční síť napojeny celostátními i regionálními drahami. Přestože je železniční síť v regionu poměrně hustá, ani jedna z tratí neumožňuje přímé a rychlé spojení s Prahou a dalšími nadregionálními centry (Hradec Králové, Liberec). Po železnici nejsou dostupná ani centra hlavních horských středisek Harrachova, Rokytnice nad Jizerou, Špindlerova Mlýna a Pece pod Sněžkou. Největší význam pro dálkové napojení regionu má železniční trať 040 Chlumeck nad Cidlinou – Stará Paka – Trutnov (napojení na Prahu a dálkovou osu Praha – Pardubice – Morava), 030 Pardubice – Hradec Králové – Stará Paka – Turnov – Liberec (napojení na Liberecko) a 032 Hradec Králové – Jaroměř – Trutnov (napojení na „hradubickou“ aglomeraci). Po uvedených tratích zpravidla jezdí rychlíky nebo spěšné vlaky celodenně a celotýdenně přibližně ve dvouhodinovém taktu. Velký potenciál pro budoucí rozvoj mají také regionální dráhy 044 Trutnov – Kunčice nad Labem – Vrchlabí a 045 Trutnov – Svoboda nad Úpou, které obě vedou v ose přílehlého osídlení (labské a úpské údolí), ovšem končí ještě před dosažením atraktivních destinací (Špindlerův Mlýn a Pec pod Sněžkou). V důsledku toho jsou dobře využitelné místními obyvateli, nikoli však návštěvníky regionu. Všechny vlakové spoje také přepravují jízdní kola. Následuje přehled tratí v regionu:

- **030** Pardubice – Hradec Králové – Jaroměř – Stará Paka – Železný Brod – Turnov – Liberec (jednokolejná, neelektrizovaná trať)
- **032** Hradec Králové – Jaroměř – Staroč – Trutnov (jednokolejná, neelektrizovaná trať)
- **036** Liberec – Tanvald – Harrachov – Szklarska Poręba (jednokolejná, neelektrizovaná trať)
- **040** Chlumeck nad Cidlinou – Ostroměř – Stará Paka – Trutnov (jednokolejná, neelektrizovaná trať)
- **042** Martinice v Krkonoších – Jilemnice – Rokytnice nad Jizerou (jednokolejná, neelektrizovaná trať)
- **043** Trutnov – Královec – Łubawka (jednokolejná, neelektrizovaná trať)
- **044** Trutnov – Kunčice nad Labem – Vrchlabí (jednokolejná, neelektrizovaná trať)
- **045** Trutnov – Svoboda nad Úpou (jednokolejná, neelektrizovaná trať)

Bariérou pro rozvoj železniční dopravy v minulých letech byl členitý terén a také sevřená horská říční údolí Jizery, Labe a Úpy. V nedávné minulosti byly zpracovány studie rozvoje železniční dopravy v krkonošské oblasti, které zahrnují nové odbočky do center Harrachova a Rokytnice a dále nové úseky tratí Vrchlabí – Špindlerův Mlýn a Svoboda nad Úpou – Pec pod Sněžkou, které by umožnily dosažení horských městeček i středisek cestovního ruchu pomocí železnice. Studijně bohužel dosud nebyla prověřována optimalizace a dostavba rychlé podhorské páteřní trati vedené v západovýchodním směru a spojující jádrová města a uzly s vazbou na dálkovou dopravu (Turnov – Železný Brod – Semily – Jilemnice – úvrat Vrchlabí – Kunčice nad Labem – Trutnov), která by umožnila plně využít systému horské a podhorské metropolitní železnice.

Vzhledem k zastaralé a směrově nevyhovující železniční síti má v Krkonoších z hlediska dopravní obsluhy území větší význam autobusová doprava (dálková a místní). Většina dálkových linek nepravidelně spojuje hlavní krkonošská sídla s Prahou a dalšími vzdálenějšími městskými aglomeracemi (Brno, Berlín, Drážďany). Místní a regionální autobusové linky zejména spojují hlavní krkonošská sídla. Všechny železniční a autobusové linky zajišťující dopravní obsluhu území dotovanou Královéhradeckým a Libereckým krajem jsou začleněny do integrovaných dopravních systémů IREDO

(KHK) nebo IDOL (LK), které však (až na linky turistických autobusů) na hranicích krajů nejsou provázány. Po optimalizaci veřejné dopravy také vznikly návaznosti mezi jednotlivými železničními a autobusovými spoji v garantovaných přestupních uzlech. Na území regionu byly vytvořeny následující přestupní uzly veřejné dopravy:

- Benecko, Mrklov, na Křížovkách (bus)
- Černý Důl, křižovatka (bus)
- Harrachov, železniční stanice (vlak – bus)
- Horka u Staré Paky, autobusové stanoviště (vlak – bus)
- Hostinné, autobusové stanoviště (bus)
- Jablonec nad Jizerou, náměstí (bus)
- Jablonec nad Jizerou, železniční stanice (vlak – bus)
- Jilemnice, autobusové nádraží (bus)
- Jilemnice, Hrabačov, křižovatka (bus)
- Kořenov, železniční stanice (vlak – bus)
- Lánov, křižovatka (bus)
- Rokytnice nad Jizerou, hostinec (bus)
- Rudník, pošta (bus)
- Svoboda nad Úpou, autobusové stanoviště (vlak – bus)
- Špindlerův Mlýn, autobusové stanoviště (bus)
- Trutnov, autobusové nádraží (bus)
- Trutnov, Bohuslavice (bus)
- Trutnov, Poříčí, náměstí (bus)
- Vítkovice, Horní Mísečky (bus)
- Vrchlabí, autobusové nádraží (bus)
- Vrchlabí, železniční stanice (vlak – bus)
- Vysoké nad Jizerou, náměstí (bus)
- Žacléř, železniční stanice (bus)

Obrázek 3: Trasy cyklabusů v Krkonoších

Zdroj: www.krkonoše.eu

Specifickou roli v autobusové dopravě hrají v posledních letech cyklobusy a skibusy. V Krkonoších vznikla následující provázaná nabídka cyklobusových linek:

- Trasa 1: páteřní linka Harrachov – Kořenov – Rokytnice nad Jizerou – Vrchlabí – Janské Lázně – Pec pod Sněžkou – Pomezní boudy (118 km)
- Trasa 2: Jilemnice – Hrabačov – Vítkovice – Dolní Mísečky – Horní Mísečky (22 km)
- Trasa 3: Vrchlabí – Špindlerův Mlýn – Špindlerovka (26 km)
- Trasa 4: Úpice – Svoboda nad Úpou – Horní Malá Úpa, Pomezní Boudy (30 km)
- Trasa 5: Žacléř – Trutnov (pouze pro pěší, velmi omezená přeprava jízdních kol – 22 km)
- Trasa 6: Vrchlabí – Hostinné – Dvůr Králové nad Labem – Hořice – Hradec Králové (75 km)

V letním období jsou některé úseky cyklobusů využívány také místními obyvateli pro cesty do zaměstnání a službami apod. Současně platí, že v tomto období má naopak turistické využití i řada spojů základní dopravní obslužnosti.

5.3 LANOVKY A VLEKY

V území je díky jeho členitosti silně rozvinuta vertikální doprava. Řada lanovek a vleků se nachází v lyžařských areálech a jsou provozovány kromě zimního také v letním období. V uplynulých letech docházelo a stále dochází k modernizaci zastaralých zařízení, jejímž důsledkem je zvýšení bezpečnosti, pohodlí a kapacity a někdy také doplňkový letní provoz a přeprava jízdních kol. Mezi nejvýznamnější lanovky patří:

- Lanovka Pec pod Sněžkou – Sněžka
- Lanovka Harrachov – Čertova hora
- Lanovka Herlíkovice – Žalý
- Lanovka Janské Lázně – Černá hora
- Lanovka Pec pod Sněžkou - Hnědý Vrch
- Lanovka Rokytnice nad Jizerou – Horní Domky
- Lanovka Špindlerův Mlýn – Pláně
- Lanovka Špindlerův Mlýn – Medvědin
- Lanovka Velká Úpa – Portášovy Boudy

5.4 OSTATNÍ DRUHY DOPRAVY A POHYBU

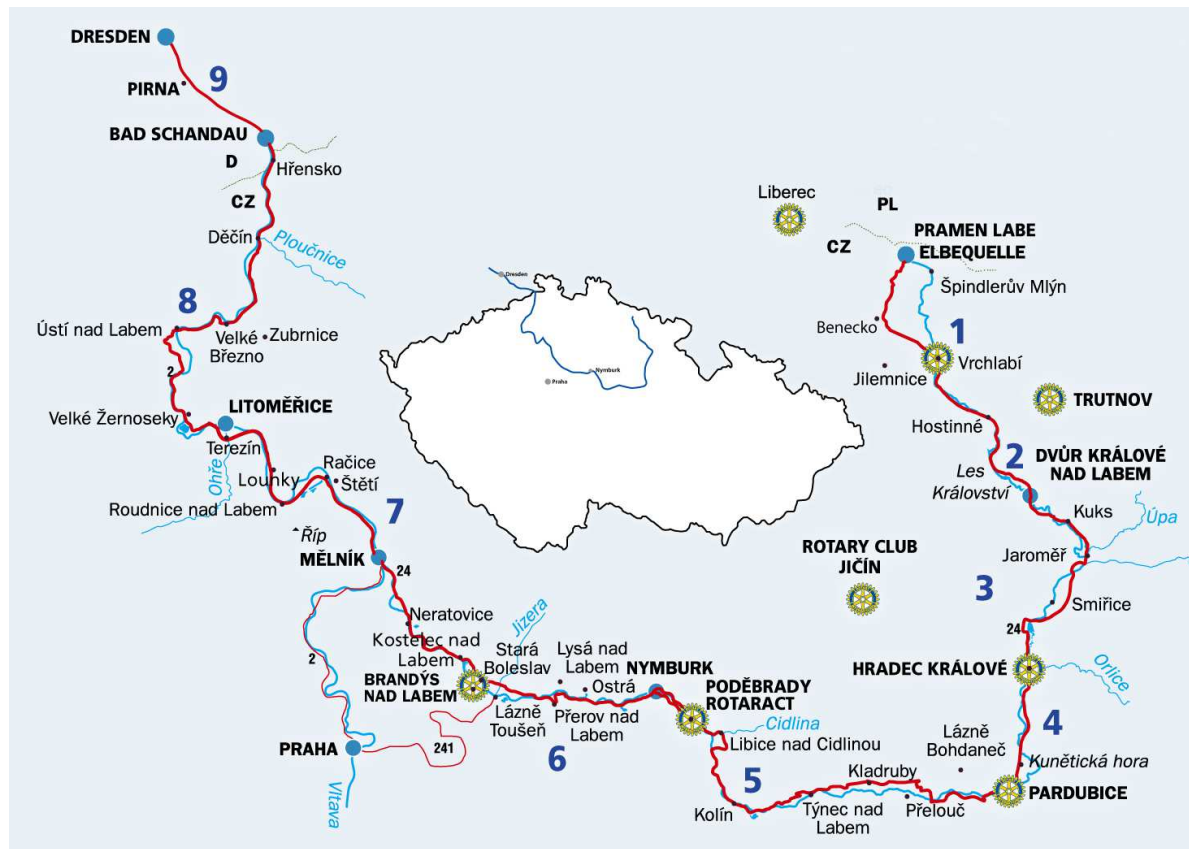
Výrazný fenomén představuje v posledních letech cyklistická doprava, která se ovšem v krkonošském prostoru díky členitosti a klimatickým podmínkám objevuje spíše ve formě rekreační aktivity než každodenního dojíždění na kole. Její význam je proto spojen zejména s cestovním ruchem a rekreací, čímž vytváří alternativní možnost k zimní lyžařské sezoně. V případě každodenního dojíždění na kole do zaměstnání či škol lze význam spatřovat také v prostorové nenáročnosti a šetrnosti tohoto způsobu přepravy z hlediska emisí, zdraví i životního stylu populace. Zásadní dopad pro rozvoj rekreační i každodenní cyklistiky v krkonošském regionu může mít zvyšování dostupnosti elektrokol.

Nejvýznamnějšími turistickými cyklotrasami regionu jsou cyklokoridory mezinárodního a nadregionálního významu. Tyto páteřní cyklotrasy jsou doplněny o síť cyklotras regionálního významu, které spojují zejména sídla a významné lokality uvnitř regionu. Územím Krkonoš prochází jedna definovaná cyklotrasa mezinárodního významu. Jedná se o Labskou stezku (cyklotrasa 24, nově

cyklotrasa 2, viz mapa), která dále navazuje na stejnojmennou cyklostezku v Německu. Cyklotrasy nadregionálního významu již nelze příliš objektivně definovat, lze uvažovat například o tomto výčtu:

- **22** Jizersko-krkonošská magistrála (Chrastava ... Jizerka – Rokytnice nad Jizerou – Jilemnice – Vrchlabí – Janské Lázně – Svoboda nad Úpou)
- **K1A** Krkonošská diagonála (Harrachov – Dvoračky – Horní Mísečky – Špindlerův Mlýn – Strážné – Výrovka – Pec pod Sněžkou – Horní Albeřice – Rýchory – Žacléř)

Mapa 19: Labská cyklostezka

Zdroj: www.labskastezka.cz

Hlavním problémem cyklotras je jejich vymezení, protože v určitých úsecích trasy vedou po frekventovaných silnicích či v jejich blízkosti (například I/14), čímž ztrácí na atraktivitě. Proto je vhodná optimalizace některých úseků. Cyklotrasy se nacházejí i na území KRNAP, avšak cyklistická turistika je správou parku regulována. Na území KRNAP se nachází cyklotrasy o celkové délce 437,5 km, jež jsou vyhrazovány a značeny Správou KRNAP (například trasa K1A). Tyto cyklotrasy vedou hlavně v nižších polohách po místních komunikacích a na méně frekventovaných silnicích navazují na trasy KČT vedené převážně krkonošským podhůřím v celkové délce přes 200 km (vyznačené a vybavení mobiliářem iniciativou SMO Krkonoše ve spolupráci s obcemi). Na území Krkonoš rovněž nalezneme devět dlouhých cykloturistických sjezdů fungujících tak, že cyklobusem a lanovkou se návštěvník i s kolem vyveze co nejvýše a potom se vydá z kopce do níže položeného místa.

Pro každodenní dojížděku na kole jsou v krkonošském regionu vhodné podmínky zejména v hustě osídlených a urbanizovaných údolích Labe a Úpy. V současnosti je cyklistické dojíždění nejrozvinutější v Trutnově (podél Úpy po ose Zelená Louka – centrum – Poříčí), Hostinném (podél Labe po ose Dobrá Mysl – centrum – Podháj) a Vrchlabí (po ose Lánov – centrum a centrum – Škoda – Podhůří). Prostor pro dojíždění existuje přinejmenším ještě v dalším souvisle urbanizovaném úseku úpského údolí mezi Trutnovem a Horním Maršovem. Dalším způsobem propojujícím veřejnou dopravu a cyklistiku je

koncept BIKE&RIDE, kdy dochází ke kombinaci využití vlaku a kola. V blízkosti příměstských železničních zastávek dosud není dostatečný počet krytých cyklostanů, které by umožnily absolvovat cestu k zastávce na kole a cestu dále do centra města vlakem nebo autobusem.

Významným a podceňovaným dopravním odvětvím je také pěší doprava. V oblasti Krkonoš je nejčastěji chápána jako pěší turistika, ale přitom je chůze jedním z nejčastějších způsobů každodenní „dopravy“ do školy nebo zaměstnání. Podmínky pro pěší dopravu jsou výrazně lepší ve větších městech a dalších sídlech vybavených chodníky. V malých obcích často naopak chybí chodníky i podél dopravně nejvíce zatížených komunikací. Nejhorší jsou potom podmínky pro docházku (a dojíždku na kole) podél frekventovaných silnic mezi navzájem souvisejícími sídly (s propojenými intravilány).

Pěší turistika je spojena zejména s poznávacím cestovním ruchem, při kterém dochází k cílené návštěvě vybraných objektů. V krkonošském regionu se nachází celá řada turistických tras a naučných stezek. Některé z nich leží v nejvyšších horských polohách, které tvoří nejatraktivnější části území. I přes okolní přísně chráněné území je mnoho zajímavých lokalit dobře zpřístupněno. V hranicích KRNAP je vyznačeno více než 800 km značených cest. Nejvýznamnější turistickou trasou je Evropská dálková trasa E3 Černé moře – Pyrenejský poloostrov, která území protíná v severozápadní části u Harrachova a Kořenova. V Krkonoších bylo v rámci projektů Krkonoše pro všechny a Krkonoše bez bariér vyznačeno také 10 bezbariérových tras určených pro pohyb vozíčkářů, případně dalších osob se sníženou schopností pohybu (osoby s jiným zdravotním postižením, rodiny s malými dětmi v kočárcích apod.).

Lodní doprava má na dolním Labi dlouholetou tradici (labská plavba). V rámci zájmového území však vzhledem k říčním poměrům lodní doprava není a nemůže být s výjimkou vodní nádrže Labská provozována. Jedinou reálnou alternativou „vodní dopravy“ je rekreační plavba (vodáctví), kterou lze provozovat zejména na horním a středním toku Labe a Jizery a na Úpě pod Trutnovem. Horní Labe je určeno spíše pro extrémní vodáky (splutí Labské soutěsky je navíc zcela zakázáno), v současnosti je smrtelně nebezpečný zejména průjezd městem Vrchlabí (nebezpečné jezy ve vysokých regulačních zdech). Pod Hostinným je naopak možné Labe využívat i pro turistickou plavbu (s omezením daným přehradou Les Království). Přesto podle zpracované studie Labe může být řeka vodáky využívána v úseku přehrada Labská – Vrchlabí – Podhůří – Kunčice nad Labem – Hostinné. Populární je také splouvání Úpy pod Trutnovem (Babiččino údolí), zajímavé by jistě bylo postupné zesplavnění (úprava jezů a navigačních zdí) již z centra města (od nádraží). Horní Jizera je bezpečně sjízdna pouze pro velmi zkušené vodáky. S rozvojem vodácké turistiky může dojít také k nárůstu zájmu o návštěvu pramenů obou hlavních českých krkonošských řek (Labe, Úpa).

Leteckou dopravu v regionu zastupuje sportovní letiště ve Vrchlabí s případným potenciálem rychlé osobní dopravy do regionu.

5.5 PLÁNOVANÉ VÝZNAMNÉ PROJEKTY

V současné době v krkonošském regionu existuje několik plánů na rozvoj dopravní infrastruktury. V oblasti silniční dopravy se jedná o přípravu stavby jižního obchvatu Vrchlabí na silnici I/14, který by ulevil širšímu centru města od tranzitní dopravy. Neexistuje však žádná koncepce kvalitní západovýchodní komunikace vedené jižně od Krkonoš, která by umožnila rychlé vzájemné spojení hlavních regionálních středisek a napojení na silnice R10/R35 a D11/R11. V oblasti veřejné a zejména železniční dopravy je aktivní zejména sdružení Krkonošské metro, které usiluje o rehabilitaci provozu na trati 042 spojující Martinice v Krkonoších, Jilemnici a Rokytnici nad Jizerou pomocí vlakotramvajového vozidla. Dalším projektem je plán 15 km dlouhé železnice podél Úpy, jež by vedla ze Svobody nad Úpou ke sjezdovce Javor v Peci pod Sněžkou a dále výhledově do Špindlerova Mlýna

a polského Karpacze a odlehčila tak souběžné málo kapacitní silnici vedoucí v zastavěném území. V minulosti se objevovaly úvahy o zajímavém drážním propojení Vrchlabí a Špindlerova Mlýna nebo alespoň prodloužení stávající železnice ke skiareálům do Herlíkovic. V rovině úvah existuje také projekt na novou železnici Semily – Jilemnice (Horní Sytová) vedenou údolím Jizery, která by se mohla stát součástí páteřního železničního propojení krkonošských center podkrkonošských a krkonošských Turnov – Semily – Jilemnice – Vrchlabí (úvrať) – Hostinné – Trutnov. Reálnějším projektem je naopak návrh propojení horských středisek Harrachova a Rokytnice nad Jizerou pomocí doplněné soustavy lanovek či rozšíření systému lanovek a na něj navazujících parkovišť v Janských Lázních.

HLAVNÍ ZÁVĚRY KAPITOLY

- Region Krkonoše má vůči hlavním silničním a železničním tahům periferní polohu. Tento stav částečně zlepšit dobudování silnice D11/R11, ačkoli stále bude scházet kapacitní západovýchodní propojení regionu.
- Silniční doprava na území regionu představuje problémy pouze v sídlech ležících u nejzatíženějších silnic I. a II. třídy, kde intenzita dopravy dosahuje hodnoty 6 – 8 tisíc vozidel za den a podíl nákladních vozidel přesahuje 10 procent. Intenzita dopravy na krkonošských silnicích však během posledního desetiletí po předchozím rychlém růstu již stagnovala.
- Některé komunikace v horských oblastech jsou vlivem nedostatečné údržby a extrémních vlivů počasí v neuspokojivém stavu. To se týká i komunikací klíčových pro dopravní dostupnost celého regionu.
- V území se nachází poměrně hustá síť pěších a cyklistických turistických tras, což představuje alternativu k tradiční zimní turistické sezoně. Na druhou stranu je však využití pěší i cyklistické dopravy pro každodenní dojížděku/docházku do zaměstnání a škol komplikováno tvarem reliéfu a velkým množstvím konfliktních a nebezpečných míst.
- Velkou výzvou pro dopravu na území členitého krkonošského regionu je i rozvoj elektromobility, který je urychlen zapojením do pilotního projektu SMART region ČEZ.
- Železniční doprava má zatím v regionu malý význam, ale existuje řada více či méně reálných vizí a projektů vedoucích k jeho zvýšení. Krkonoše ale i do budoucna budou stát mimo hlavní národní a mezinárodní železniční koridory.
- Na území regionu se nachází množství parkovacích ploch, lanových drah a vleků, které zpravidla bezprostředně navazují na areály sjezdového lyžování.

6 OBČANSKÁ VYBAVENOST A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

6.1 INFRASTRUKTURA A VYBAVENOST V OBLASTI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Sociální infrastruktura je v regionu Krkonoše navázána zejména na hlavní centra Trutnov, Vrchlabí a Jilemnici, ve kterých nalezneme nejvíce subjektů zabývajících se sociálními službami. Poskytované služby jsou zaměřeny na široké spektrum veřejnosti (senioři, tělesně postižení, rodiny, děti, mládež, duševně nemocní, uživatelé drog, osoby v krizi a ohrožené trestnou činností).

Tabulka 24: Domy s pečovatelskou službou na území SMO Krkonoše v roce 2010

Obec	Domy s pečovatelskou službou	Počet bytů v domech	Obec	Domy s pečovatelskou službou	Počet bytů v domech
Horní Maršov	1	14	Rokytnice nad Jizerou	1	8
Svoboda nad Úpou	1	51	Roztoky u Jilemnice	1	7
Trutnov	4	259	Studenec	1	4
Žacléř	1	48	Hostinné	1	53
Benecko	1	11	Rudník	1	27
Horní Branná	1	28	Vrchlabí	2	86
Jablonec nad	1	26	Kořenov	1	8
Jilemnice	4	78	Celkem	23	730
Poniklá	1	22			

Zdroj: ČSÚ

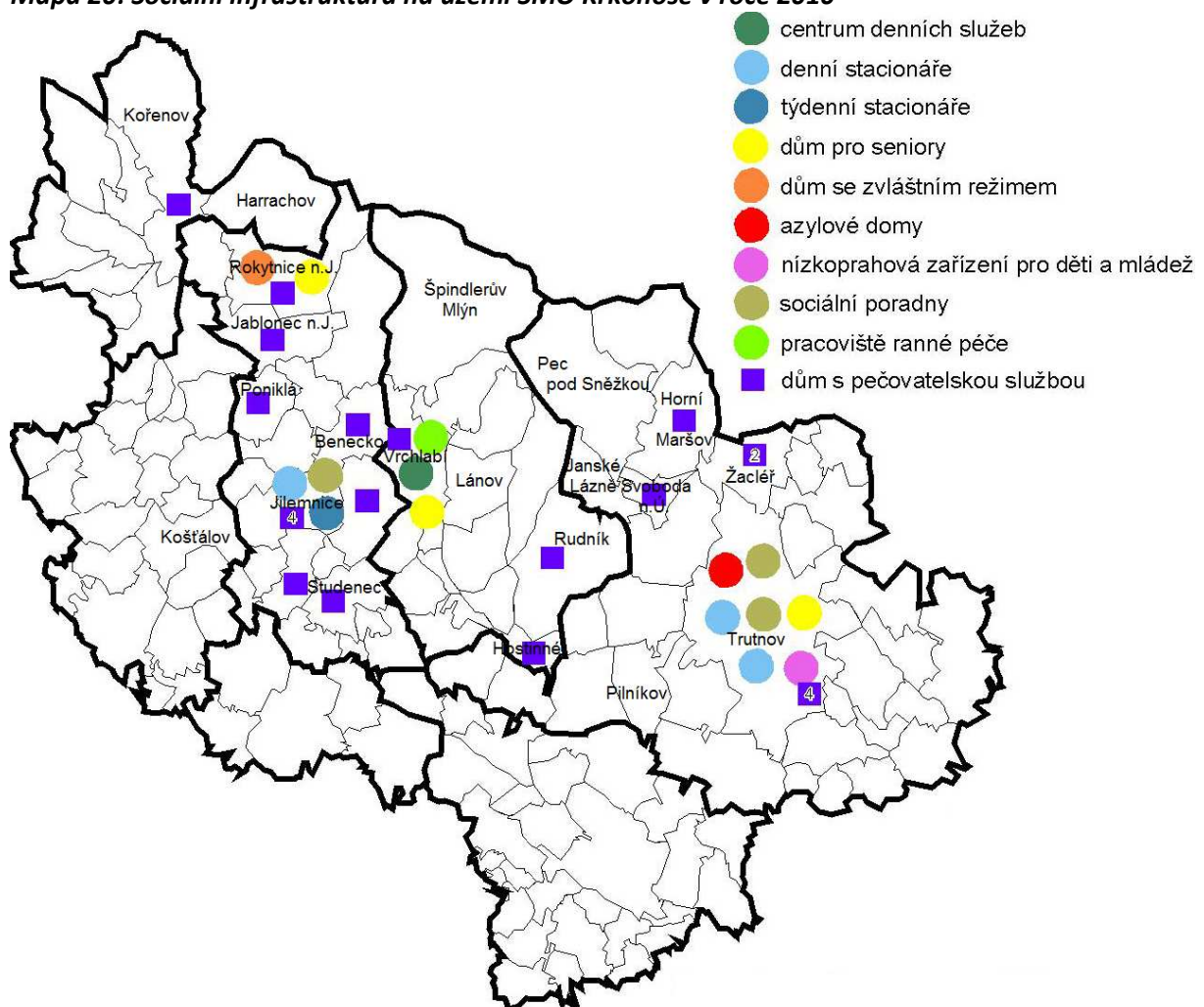
Na území regionu se nachází 23 domů s pečovatelskou službou s celkovým počtem 730 bytů. Významnou roli sehrává pečovatelská služba ve městech, která poskytuje terénní služby seniorům a zdravotně postiženým občanům se sníženou soběstačností v jejich domácnostech. Pro ilustraci je vhodné uvést kapacity služeb ve městech Vrchlabí a Trutnov. Dle rozvojového plánu pečovatelské služby Vrchlabí pro období 2011 – 2014 byla v roce 2010 denní kapacita 122 uživatelů, do roku 2014 je plánována denní kapacita 130 uživatelů. Tento poměrně nízký nárůst je vysvětlen v návaznosti na přijetí nového pracovníka. Dalším příkladem může být pečovatelská služba Trutnov, která v roce 2009 poskytovala sociální služby celkem 492 lidem. Mezi lety 2007 – 2009 byl zaznamenán nárůst počtu zájemců o 109 osob.

Demografické projekce do roku 2065 ukazují, že počet osob starších 65 let vzroste oproti roku 2010 více než 2,1x a počet osob starších 80 let vzroste více než 4,3x. Na řešení případných důsledků však není dle Strategie Královéhradeckého kraje o oblasti sociálních služeb 2011 – 2016 v současné době naše společnost připravena. Průměrný věk obyvatel se v Libereckém i Královéhradeckém kraji zvýší do roku 2066 přibližně o 10 let a to ze 40 na 50 let. V rámci celé republiky potřebovalo při sebeobsluze v roce 2010 pomoci přibližně 164 tisíc obyvatel, do roku 2015 je očekáván nárůst o 21 % a do roku 2020 o téměř 46 %, což ve výsledku bude mít výrazný dopad na flexibilní a kvalitní zajištění systému pomoci prostřednictvím terénní pečovatelské služby, domů pro seniory, center denních služeb či denních stacionářů a domovů se zvláštním režimem. Aktuální situaci v oblasti péče o seniory dokládá výroční zpráva jednoho domu pro seniory v Trutnově. V roce 2009 byl registrován počet 152 nových přijatých žádostí o umístění, ze kterých bylo 124 kladně vyřízeno, což představuje asi 81 %. Dva roky poté v roce 2011 bylo registrováno sice méně žádostí a to 95, ovšem kladně vyřízeno bylo jen 48, tedy 50,5 %. Od roku 2009 do roku 2011 tak vzrostl počet žadatelů v pořadí o 35 %.

Z uvedených hodnot vyplývá již nyní rostoucí poptávka po službách sociální péče pro seniory a předpoklad dalšího významného růstu této poptávky.

Na následující mapě je vyznačena sociální infrastruktura v obcích regionu dle statistik ČSÚ z roku 2010. Zmíněné domy s pečovatelskou službou představují nejrozšířenější druh sociální infrastruktury. Jedná se o centra denních služeb, denní a týdenní stacionáře. Hlavním cílem je poskytovat ambulantní služby ve specializovaném zařízení s cílem posílit soběstačnost osob se zdravotním postižením a seniorů v nepříznivé sociální situaci, jež může vést k sociálnímu vyloučení. Denní a týdenní stacionáře jsou zaměřeny na podporu osob se zdravotním postižením, závislostí na návykových látkách či dětem v předškolním věku. Domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem se zaměřují na dlouhodobé pobytové služby seniorům a také osob se sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění či závislosti na návykových látkách. Zbylá sociální zařízení jsou zaměřena zejména na podporu sociálního poradenství, které je poskytováno osobám v nepříznivé sociální situaci.

Mapa 20: Sociální infrastruktura na území SMO Krkonoše v roce 2010

Zdroj: ČSÚ

Úbytek studentů technický oborů je zčásti dán konkurencí oborů gymnaziálních a také demografickými podmínkami. Podobná situace panuje i na středních odborných učilištích, ve kterých je zaznamenán velmi nízký podíl na oblasti sekundárního vzdělávání (na úrovni kraje 5 %, přičemž žádanou hodnotou je hranice 7 %). Většina středních škol, zejména odborných, potřebuje nutně ke studiu dostatečné vybavení, které je však v některých případech zastaralé či nedostatečné. Tento problém rovněž souvisí s financováním středních škol, neboť se snižujícím se počtem žáků se snižuje i příjem finančních prostředků.

Síť mateřských škol je rovnoměrně rozdělena v celém regionu. Mateřské školy se nacházejí téměř v každé obci, výjimku tvoří nejmenší obce, ve kterých není žádné školské zařízení (Bukovina u Čisté, Jestřabí v Krkonoších, Čermná, Klášterská Lhota a Strážné). Tyto oblasti jsou závislé na vyjíždě do zaměstnání, škol a za službami. Základní školy v regionu nabízejí buď pouze I. stupeň výuky, nebo i II. stupeň. Rozhodujícím faktorem je opět populační velikost obce. Dle Dlouhodobých záměrů ve vzdělávání a rozvoji vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2012 – 2016) docházelo na základě demografického vývoje v předchozích letech ke zvýšení poptávky po předškolním vzdělávání, přičemž maximálního počtu dětí v mateřských školkách bude dosaženo v roce 2013. Je proto vhodné, aby byl demografický vývoj ve spádových oblastech mateřských škol mapován tak, aby mohlo dojít k včasnému řešení v případě nutné optimalizace. Na základě tohoto trendu je zřejmé, že v budoucnu dojde k nárůstu dětí na prvních stupních základních škol, proto je třeba zřizovatelem řádně uvážit, zda je v určitých případech nutné rušit určité druhy škol např. pouze s I. stupněm. Rovněž byl registrován vyšší počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, proto je vhodné v případě potřeby zajistit kvalifikované asistenty pedagogů.

Tabulka 25: Střední a vyšší odborné školy na území regionu Krkonoše

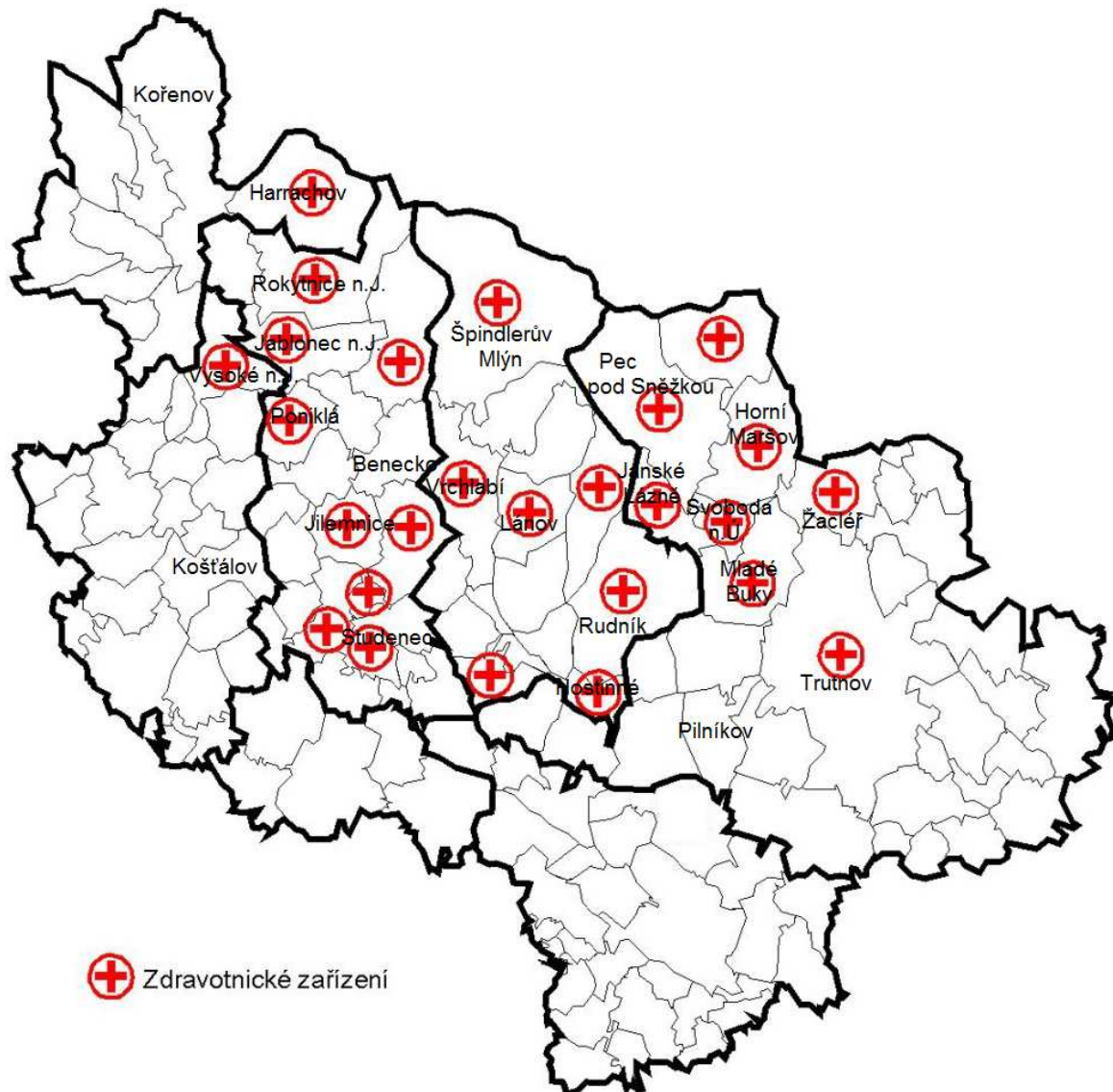
název školy	město	hlavní obory
Gymnázium a Střední odborná škola	Hostinné	gymnaziální sociální péče a pečovatelská činnost
Česká lesnická akademie	Trutnov	lesnictví, ochrana přírody, ekologie,
Gymnázium	Trutnov	gymnaziální
Obchodní akademie	Trutnov	ekonomické
SOŠ a SOU	Trutnov	tradiční učňovské bez speciálního zaměření
Střední průmyslová škola	Trutnov	elektrotechnické
VOŠ zdravotnická a SOŠ zdravotnická	Trutnov	zdravotnický asistent, zdravotnické lyceum
Gymnázium	Vrchlabí	gymnaziální
Střední hotelová škola (pobočka Střední školy hotelnictví a podnikání Hronov)	Vrchlabí	cestovní ruch
SOŠ a SOÚ	Vrchlabí	tradiční učňovské obory
Integrovaná střední škola	Vysoké nad Jizerou	údržba a diagnostika motorových vozidel, logistika
Gymnázium a SOŠ	Jilemnice	gymnaziální, informační technologie a veřejnosprávní činnost
SOŠ a obchodní akademie	Janské Lázně	ekonomické
Czech sales academy	Trutnov	ekonomické

6.3 ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ A VYBAVENOST

Na území Krkonoš se nachází značné množství zdravotnických zařízení. Jedná se o nemocnice, ozdravovny či specializované ordinace, jež jsou schopné poskytnout zdravotnickou pomoc stálým obyvatelům či návštěvníkům. Mírně problematická se jeví snížená dostupnost zdravotnických služeb pro obyvatele některých menších obcí (Dolní Dvůr, Horní Kalná, Dolní Lánov, Klášterská Lhota či

Prosečné). Další problém může představovat obecně panující situace ve zdravotnictví, kterou mimo jiné charakterizuje odchod lékařů do zahraničí. Tento jev může způsobit snížení standardu zdravotní péče, podobně jako případné uzavření některého ze zdravotnických středisek. Základní zdravotnické služby jsou rovněž poskytovány horskou službou, jejíž stanice jsou rozmístěny v hlavních Krkonošských lyžařských centrech.

Mapa 22: Zdravotnická zařízení na území SMO Krkonoše v roce 2010

Zdroj: ČSÚ

6.4 KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ

Vybavenost regionu kulturními zařízeními využitelnými obyvateli, příp. také návštěvníky regionu lze považovat za vyhovující. V Krkonoších a Podkrkonoší se nachází především dostatek zařízení „běžné“ kultury, naopak alternativní kulturní zařízení jsou vlivem relativně slabé poptávky dosud spíše ojedinělá a omezují se na hlavní správní centra (Trutnov, příp. Vrchlabí a Jilemnice). Následující text stručně charakterizuje vybavenost Krkonoš kulturními zařízeními (zařízení pro sport jsou uvedena v kapitole věnované cestovnímu ruchu).

V Krkonoších a Podkrkonoší se nachází přibližně 10 kin, z nichž většina jsou malé sály v menších městech pro příležitostné promítání. Větší kina se nacházejí ve Vrchlabí a Trutnově. Divadlo se nachází v Trutnově, menší divadelní sály a spolky pak například ve Vrchlabí, Jilemnici, Vysokém nad Jizerou a Rokytnici nad Jizerou.

V řadě obcí a měst v regionu vznikají v posledních letech (i díky dotačním příležitostem) menší zařízení spojující funkci komunitního, informačního a kulturního zařízení. Tato skutečnost je důležitá zejména pro životaschopnost menších obcí, která jinak kulturní zařízení postrádají.

6.5 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Technická infrastruktura je nezbytnou podmínkou fungování urbanizovaného území. Jejími hlavními součástmi jsou zásobování vodou z veřejného vodovodu, veřejná splašková kanalizace včetně čistírny odpadních vod a také zásobování plynem prostřednictvím plynovodní sítě. Přibližně polovina obcí v regionu není vybavena vlastní splaškovou kanalizací. Jedná se zejména o malé obce. Avšak i některé z obcí populačně větších stále nemají vlastní kanalizaci ani čistírnu odpadních vod, což v některých případech může vést k vypouštění odpadních vod v rozporu s platnou legislativou. Vodovodem jsou vybaveny všechny obce v území kromě Klášterské Lhoty. Problém představuje zejména skokový sezónní nárůst odběru vody ve větších rekreačních oblastech. Plynofikována je více než polovina obcí. V některých případech však není o plynofikaci mezi obcemi přílišný zájem. Často se totiž stává, že i po dokončení plynofikace obce se lidé z ekonomických důvodů vrací k původnímu lokálnímu topení, čímž se do ovzduší dostává vyšší podíl škodlivých látek. Problémem výstavby technické infrastruktury je také rozptýlenost zástavby a sevřená údolní poloha řady krkonošských obcí, která snižuje efektivitu a zvyšuje náročnost a nákladnost budování sítě. Při hodnocení vybavenosti sídel na území regionu technickou infrastrukturou je třeba dále zohlednit, že většina obcí je složena z několika sídel, zatímco vybavenost je v přehledech hodnocena pouze za obce jako celek.

Do této kapitoly byla rovněž přiřčena část týkající se vybraného dalšího občanského vybavení obcí. V případě vybavenosti obcí byla hodnocena také dostupnost poštovních a zdravotních služeb. Poštovní pobočky existují ve 36 obcích (některé jsou otevřeny jen několik hodin denně) a lze očekávat další redukci jejich sítě a koncentraci pošt do větších center. Obdobný vývoj probíhá také v oblasti dostupnosti základních zdravotnických služeb.

Hlavní rozvojové záměry obcí jsou spojené zejména s bytovou výstavbou na předem vymezených lokalitách mimo jiné uvedených v Generelu rozvojového potenciálu Krkonoš z roku 2007. S tímto rozvojem jsou však spojeny nutné související investice. Jedná se zejména o výstavbu, rozšíření nebo modernizaci sítí technické infrastruktury. Další často uváděné rozvojové záměry jsou spojeny s rozšířením, modernizací, rekonstrukcí či vybudováním objektů a ploch souvisejících s tělovýchovou a sportem. Jedná se např. o rozvoj lyžařských a sportovních areálů. S rozvojem těchto oblastí je nutné rovněž modernizovat či doplnit systém místních komunikací a také přidruženou občanskou vybavenost či parkoviště. Důraz není kladen pouze na rozvoj zimních sportů, na významu dále více získávají rozvojové záměry spojené s letními sporty (lanová centra, koupaliště či bazény a s nimi spojená relaxace). Další velmi častý záměr představují modernizace či dobudování systému vertikální dopravy. Z výše uvedeného vyplývá převažující orientace infrastrukturních záměrů výhradně na aktivity spojené s cestovním ruchem, což může představovat riziko zanedbání rozvoje infrastruktury využívané především místními obyvateli. Alternativních projektů, které by diverzifikovaly míru rizika spojeného s jednostranným zaměřením místní ekonomiky na cestovní ruch, však existuje poměrně málo.

Tabulka 26: Technická infrastruktura a vybavenost obcí regionu Krkonoše

	Pošta	zdrav. zařízení	kanalizace	vodovod	plynofikace
Bělá	-	-	-	1	-
Benecko	1	-	1	1	1
Benešov u Semil	1	-	1	1	1
Bernartice	1	1	-	1	-
Bukovina u Čisté	-	-	-	1	-
Bystrá nad Jizerou	-	-	-	1	-
Čermná	1	-	1	1	1
Černý Důl	1	1	1	1	1
Čistá u Horek	1	-	-	1	-
Dolní Branná	1	-	1	1	1
Dolní Dvůr	1	-	-	1	-
Dolní Kalná	1	1	-	1	-
Dolní Lánov	-	-	-	1	-
Dolní Olešnice	1	-	1	1	-
Háje nad Jizerou	1	1	-	1	-
Harrachov	1	1	1	1	1
Horka u Staré Paky	1	1	-	1	-
Horní Branná	1	1	-	1	1
Horní Kalná	-	-	-	1	-
Horní Maršov	1	1	1	1	-
Horní Olešnice	-	-	1	1	-
Hostinné	1	1	1	1	1
Chotěvice	1	1	1	1	-
Jablonec nad Jizerou	1	1	1	1	-
Janské Lázně	1	1	1	1	1
Jestřabí v Krkonoších	-	-	-	1	-
Jilemnice	1	1	1	1	1
Klážterská Lhota	-	-	-	-	-
Kořenov	1	1	1	1	1
Košťálov	1	-	-	1	1
Královec	1	-	-	1	-
Kruh	-	-	-	-	-
Kunčice nad Labem	1	-	-	1	1
Lampertice	-	1	-	1	-
Lánov	1	1	1	1	1
Levínská Olešnice	-	-	-	1	-
Libštát	1	1	-	1	1
Malá Úpa	-	-	1	1	-
Martinice v Krkonoších	1	1	1	1	-
Mladé Buky	1	1	1	1	-
Mříčná	1	-	1	1	-
Paseky nad Jizerou	1	-	1	1	-
Pec pod Sněžkou	1	1	1	1	1
Peřimov	-	-	-	-	-
Pilníkov	1	1	-	1	1
Poniklá	1	1	1	1	-
Prosečné	1	-	-	1	1
Rokytnice nad Jizerou	1	1	1	1	1
Roprachtice	-	-	-	1	-

	Pošta	zdrav. zařízení	kanalizace	vodovod	plynofikace
Roztoky u Jilemnice	1	1	-	1	-
Rudník	1	1	1	1	1
Staré Buky	1	1	-	-	-
Strážné	1	1	1	1	-
Studenec	1	1	1	1	-
Svoboda nad Úpou	1	1	1	1	1
Svojek	-	-	-	1	-
Špindlerův Mlýn	1	1	1	1	1
Trutnov	1	1	1	1	1
Výchová nad Jizerou	1	-	-	1	1
Vítkovice	1	-	1	1	1
Vlčice	1	-	-	1	1
Vrchlabí	1	1	1	1	1
Vysoké nad Jizerou	1	1	1	1	1
Zlatá Olešnice	-	-	-	1	-
Žacléř	1	1	1	1	1

Zdroj: ČSÚ

HLAVNÍ ZÁVĚRY KAPITOLY

- Zařízení poskytující sociální služby jsou soustředěna zejména ve městech Vrchlabí, Trutnov a Jilemnice.
- Současné kapacity objektů poskytující sociální služby pro seniory začínají být nedostatečné. Z hlediska budoucího demografického vývoje bude význam kapacit a poskytovaných služeb neustále narůstat.
- Téměř v každé obci se nachází MŠ a také rozsah sítě základních škol je vyhovující.
- Učební obory navazují na tradiční hospodářské oblasti – lesnictví, a zároveň se snaží reflektovat požadavky moderní doby.
- Zdravotnická zařízení jsou po celém regionu hustě rozmístěna, problém představuje celorepubliková situace ve zdravotnictví (úspory spojené s omezením rozsahu a dostupnosti služeb v některých regionech a s jejich koncentrací do hlavních středisek).
- Většina obcí je zasítována vodovodem, plynofikována je přibližně polovina obcí, polovina obcí rovněž disponuje vlastní kanalizací.
- Hlavní rozvojové plány obcí v oblasti infrastruktury a vybavenosti jsou spojené s cestovním ruchem, k němu přidruženou infrastrukturou a bytovou výstavbou.

7 PŘÍRODNÍ ZDROJE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Při analýze životního prostředí je obzvláště potřeba vzít v úvahu vymezení zájmového území s velmi rozdílnými potřebami z hlediska ochrany životního prostředí, přírody a krajiny. Vymezené území nezahrnuje pouze území KRNAP, v jehož rámci jsou nejcennější části území chráněny formou národního parku, ale poměrně rozsáhlou oblast zahrnující 72 obcí, z nichž velká část leží mimo území KRNAP. Proto i přes těžiště popisu kapitoly, spočívající ve stavu ŽP v národním parku, je náležitá pozornost věnována také území mimo KRNAP.

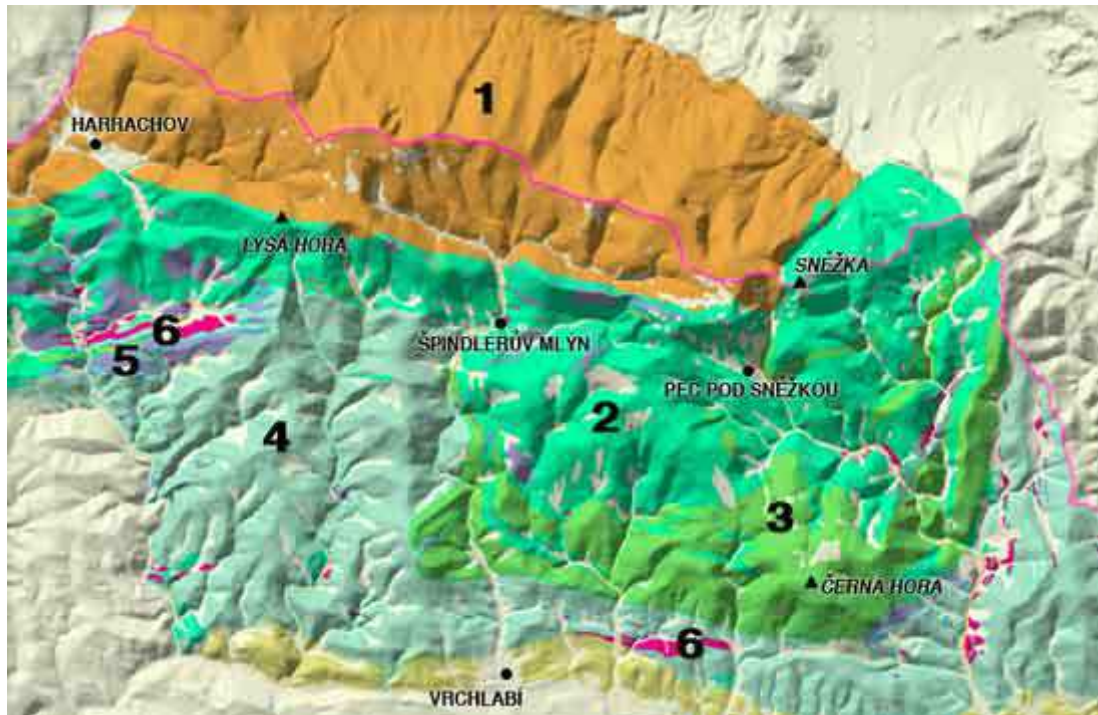
7.1 PŘÍRODNÍ ZDROJE A HODNOTY

7.1.1 GEOLOGICKÁ A GEOMORFOLOGICKÁ SITUACE, NEROSTNÉ SUROVINY

Geologické podloží Krkonoš je tvořené převážně metamorfity (krystalické břidlice, svor, fylit, ruly) doplněnými hlubinnými (žula) a vzácně i výlevnými vyvřelinami. Z ostatních hornin se na stavbě podílejí křemence, krystalické vápence a čedič, jež se významně účastnily při utváření reliéfu a vegetace. Většina území spadá do geologického celku zvaného krkonošsko – jizerské krystalinikum, jižní část území zasahuje do podkrkonošské pánve. Stáří Krkonoš se odhaduje na 600 milionů až jednu miliardu let. Během prvohor došlo během horotvorných pochodů k vytvoření fylitů, krystalických vápenců, kvarcitů a zelených břidlic, které budují jihozápad Krkonoš a v úzkém pruhu vybíhají směrem k Vrchlabí a k Janským Lázním. V karbonu došlo k proniknutí žulového tělesa pod starší horniny, čímž vznikl krkonošsko – jizerský pluton, tvořící hraniční hřbet Krkonoš od úpatí Sněžky po Harrachov. Během těchto procesů došlo ke vzniku morfologicky výrazného vrcholu Sněžky a mimo jiné také ke vzniku rudných ložisek (Obří důl, Svatý Petr).

Významnější geomorfologické procesy lze sledovat od poloviny třetihor, kdy v období teplého a vlhkého klimatu docházelo k postupnému obrušování a zarovnávaní reliéfu. Během třetihorního alpínské vrásnění došlo k vyzdvižení celého pohoří a tím i zvýšení sklonu toků, zrychlení odtoku a zintenzivnění eroze, což mělo za následek vznik širokých údolí. Ve čtvrtohorách došlo k výrazné změně klimatu. K území Krkonoš se velmi přiblížil kontinentální skandinávský ledovec, který se následně podílel na modelování povrchu. Jeho pozůstatky lze nalézt v podobě morén, přemodelovaných říčních údolí na ledovcová údolí profilu U apod. Střídání teplot společně s působením mrazu a ledu se podílelo a dále podílí na tvorbě mrazových srubů, kryoplanačních teras a kamenných moří. Zahloubení řek ve třetihorách a čtvrtohorách umožnilo vznik krasových jevů na karbonátových horninách. Jeskynní systémy se nacházejí v Maršově, Poniklé či Rokytnici nad Jizerou. V současné době se na geomorfologickém utváření nejvíce podílí vodní eroze, zvětrávací a svahové procesy. Z geomorfologického hlediska jsou Krkonoše výjimečné především výskytem mrazem třídných forem reliéfu, jež se vyznačuje velkou geodiverzitou.

Výše uvedený geologický a geomorfologický vývoj se podílel na vzniku a přístupnosti ložisek nerostných surovin. V minulosti se jednalo především o železné, měděné, arzenové a uranové rudy, cín, olovo, stříbro a zlato. Z nerudných surovin vápenec a dolomit. V současnosti je nejvýznamnější těžba krystalického vápence v Horním Lánově, v Černém dole a v Suchém dole u Albeřic. Těžba dolomitu představuje hlavní zdroj surovin pro podnik Krkonošské vápenky, a.s. Kunčice. Zásoby dolomitu v nejvýznamnější lokalitě v Horním Lánově byly odhadnuty na cca 20 mil. tun s odhadovanou dobou těžby přibližně 40 let (kapacita těžby max. 450 kt/rok).

Obrázek 4: Základní geologická mapa Krkonoš

Pozn.: 1) žula, 2) svory a fylity, 3) ruly, 4) břidlice, 5) kvarcity, 6) krystalické vápence

Zdroj: www.ergis.cz

7.1.2 KLIMA A OVZDUŠÍ

Krkonoše klimaticky náleží do mírného pásu. Hřebeny Krkonoš tvoří překážku pro proudění vlhkého a chladného vzduchu od Atlantiku, což má za následek velké množství srážek a nižší teploty. Vrcholy Krkonoš jsou v průměru výrazně chladnější než podhůří a údolní části.

Průměrná teplota na vrcholu Sněžky se pohybuje mezi 0 – 0,5 °C, ve Špindlerově Mlýně + 4,7 °C, v Harrachově + 4,9 °C a v podhůří kolem + 6 °C. Nejteplejším měsícem je červenec, kdy průměrné denní teploty dosahují od 14 °C v podhůří po 8 °C na Sněžce. Nejchladnějším měsícem je leden, kdy se teploty pohybují od -4,5 °C v podhůří až po -7,2 °C na Sněžce. Nižší rozdíl teplot v zimním období je způsoben častým klimatickým jevem, kdy během podzimu a zimy dochází k déletrvajícimu stabilnímu zvrstvení atmosféry s inverzními situacemi (nižší teploty společně s mlhami či nízkou oblačností v údolích a jasno a tepleji na vrcholech).

Další důležitý klimatický ukazatel je oblačnost a sluneční svit. Množství oblačnosti se vyjadřuje v desetínách, resp. osminách pokrytí oblohy. Na území Krkonoš se pohybuje průměrná roční oblačnost okolo hodnoty 7, tzn. že 7/10 oblohy je v průměru pokryto mraky, přičemž platí, že v zimním období je na hřebenech poněkud menší oblačnost než v létě. S oblačností velmi úzce souvisí sluneční svit, vyjadřovaný v hodinách ročně. V Krkonoších se pohybuje v hodnotách mezi 1444 (Špindlerův Mlýn) a 1733 (Benecko), což je hodnota nižší než mají místa v nížině (např. Praha má odpovídající hodnotu 1900). Tato skutečnost nesevědí efektivnímu využití sluneční energie v území.

Krkonoše se řadí mezi česká pohoří s bohatými srážkami. Množství srážek roste s nadmořskou výškou a expozicí svahů. Na úpatí hor spadne přibližně 800 mm srážek, zatímco na hřebenech 1200 – 1400 mm. V průběhu celého roku převažují pevné srážky (sněh). Nejvyšší úhrn srážek bývá v srpnu vlivem převažujícího západního proudění, nejméně srážek je zaznamenáno v jarních měsících. Výška sněhové pokrývky dosahuje 150 – 300 cm a na vrcholových místech leží až 180 dní v roce, v podhůří

se sněhová pokrývka vyskytuje průměrně 70 – 120 dní. Na závětrných stranách hřebene a na svazích vytváří akumulované vrstvy sněhu, které jsou jedním ze zdrojů častých sněhových lavin. Lavinová činnost je v Krkonoších intenzivní, na celém území je identifikováno cca 100 lokalit s častým výskytem lavin. Tato skutečnost je jedním z významných činitelů, ovlivňujících druhovou rozmanitost krkonošské přírody.

Proměnlivost větrného proudění je způsobena výraznou členitostí a složitostí terénu. Převažuje severozápadní až jihozápadní proudění větrů. Nejslabší větrné proudění bývá v létě, nejsilnější intenzity dosahuje v zimních měsících.

7.1.3 HYDROSFÉRA

Význam Krkonoš vyplývá ze spojení s důležitými pramennými oblastmi řek, které přísluší do povodí Severního moře. Říční síť má stromovité uspořádání, toky jsou charakteristické prudkým spádem a nevyrovnaným podélným profilem. Obecně nejsou Krkonoše zvláště významnou zásobárnou vody. Malou jímavost krkonošských hornin a převážně mělkých zvětralin kompenzují sice poněkud vysoké srážky a velká lesnatost území, ale při nevelké ploše pohoří i jednotlivých povodí trpí přesto řeky velkou rozkolísaností průtoků, která se projevuje nebezpečnými povodněmi za vydatných dešťů a velmi nízkými průtoky při suchých obdobích. V Krkonoších pramení v nadmořské výšce 1387 m v rašeliništi na Labské louce největší česká řeka Labe, která bezprostředně odvodňuje jen asi třetinu české části pohoří. U Špindlerova Mlýna dosahuje průtoky 2,14 m³/s. v Dolní Olešnici nedaleko Hostinného již 6,1 m³/s. Hospodářský význam řeky však není v této oblasti natolik významný jako v jeho dalších úsecích. Přímo v Krkonoších přijímá větší přítoky Bílé Labe (při soutoku větší než samotné Labe) a Dolský potok. Druhou významnou řekou, pramenící v Krkonoších je Úpa, která odvodňuje východní třetinu pohoří. Mezi její nejvýznamnější přítoky patří Zelený potok, Malá Úpa a Lysečinský potok. Další významnou řekou, protékající územím Krkonoš, je Jizera, jejíž průtok v Jablonci nad Jizerou dosahuje 5,70 m³/s. V Krkonoších (na polské straně národního parku) se nacházejí také jezera ledovcového původu. Pro horské oblasti jsou rovněž charakteristické četné vodopády.

Povodňová situace v regionu je obsažena v podkapitole Environmentální rizika.

7.1.4 PEDOSFÉRA

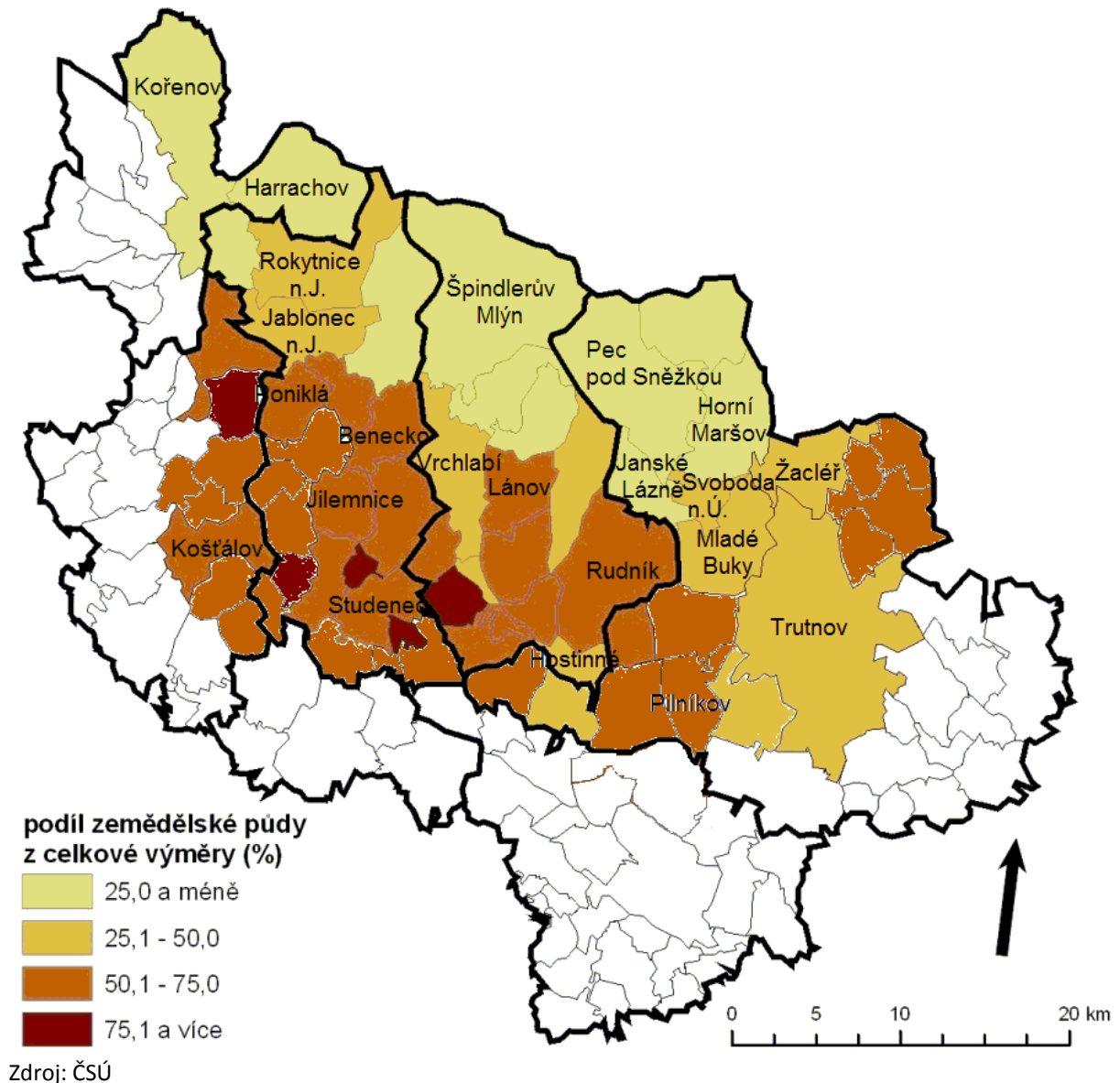
Výšková půdní zonace Krkonoš je výrazná. Kvalita půd je ovlivněna kyselým, minerálně chudým geologickým podložím a také chladným a vlhkým klimatem, proto je většina krkonošských půd kyselá. V podhůří se nacházejí hnědé lesní půdy, se stoupající nadmořskou výškou přecházejí v podzoly a rankery až po vrcholové kamenité půdy. Podél toků se vyskytují nivní a glejové půdy. Specifikum představují 2 – 3 m mocné rašelinné půdy, na nichž došlo k vytvoření unikátních severských ekosystémů, což představuje jeden s nejvýznamnějších přírodních fenoménů Krkonoš. Kyselost půd se zvýšila také v důsledku antropogenní činnosti - vysokých koncentrací imisí v posledních desetiletích 20. století

7.1.5 VYUŽITÍ KRAJINY

Předchozí informace týkající se přírodního prostředí naznačují, jaký způsob využití krajiny převládá v obcích regionu Krkonoše. Vliv na využití území mají jak přírodní podmínky, tak i požadavky na

ochranu přírody a krajiny v jednotlivých zónách národního parku a jeho ochranném pásmu. V následujících mapách jsou hodnoceny základní ukazatele týkající se půdního fondu. Mapa 23 znázorňuje podíl zemědělské půdy z celkové výměry obcí v %. Jednoznačně se zde projevuje výškový gradient, kdy se vzrůstající nadmořskou výškou klesá podíl zemědělské půdy. V jižní části regionu je podíl zemědělské půdy v obcích 50–75 %. V těchto oblastech je v souladu s podmínkami provozováno v širší míře zemědělství. Podíl zemědělské půdy v horských údolích je podstatně nižší. V místech s vysokým podílem zemědělské půdy je naopak nízká výměra lesů (a obráceně). Horské oblasti (s výjimkou vyšších nadmořských výšek) jsou tedy více zalesněné než podhůří.

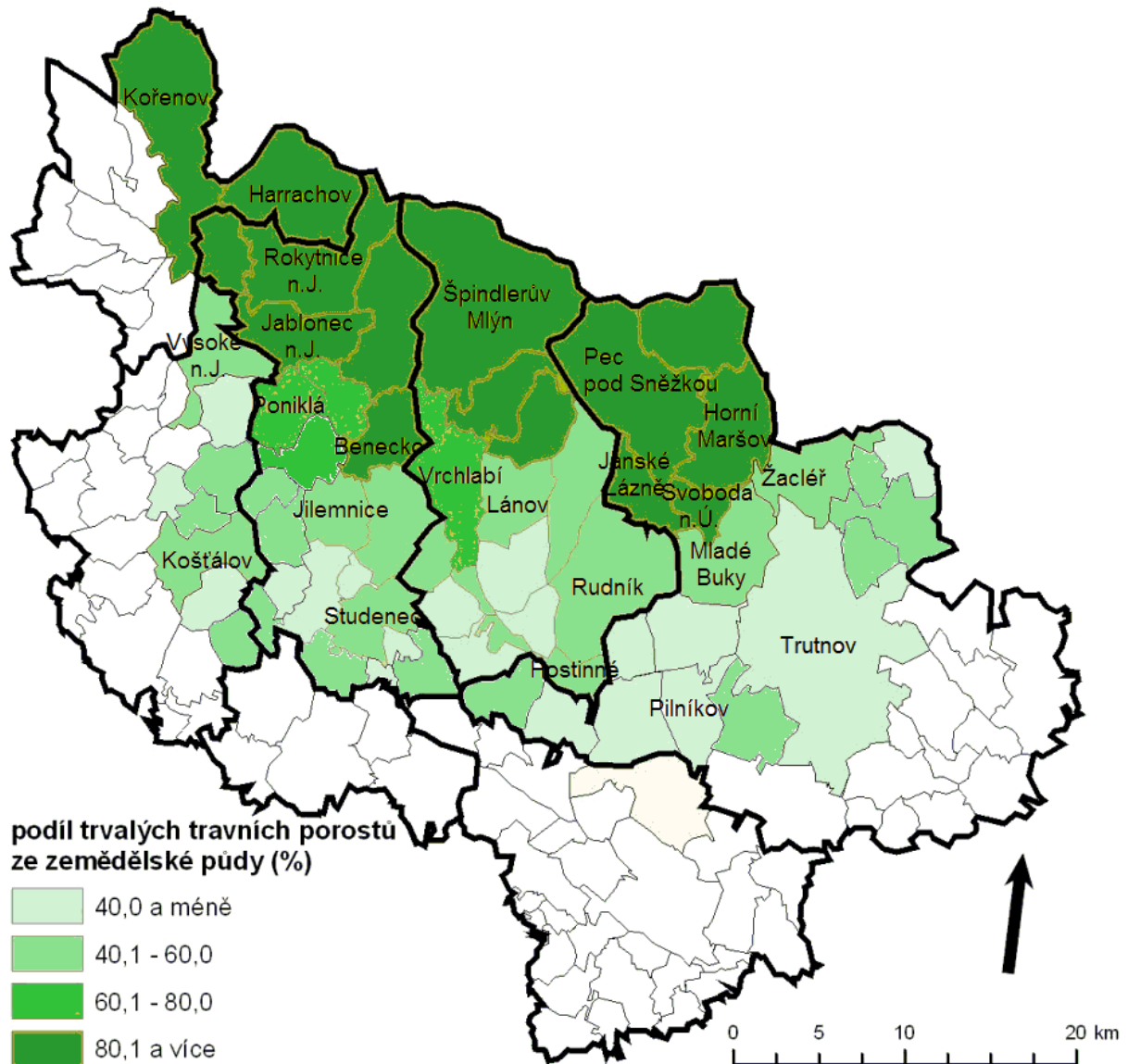
Mapa 23: Podíl zemědělské půdy z celkové výměry obcí regionu Krkonoše v roce 2010 v (%)

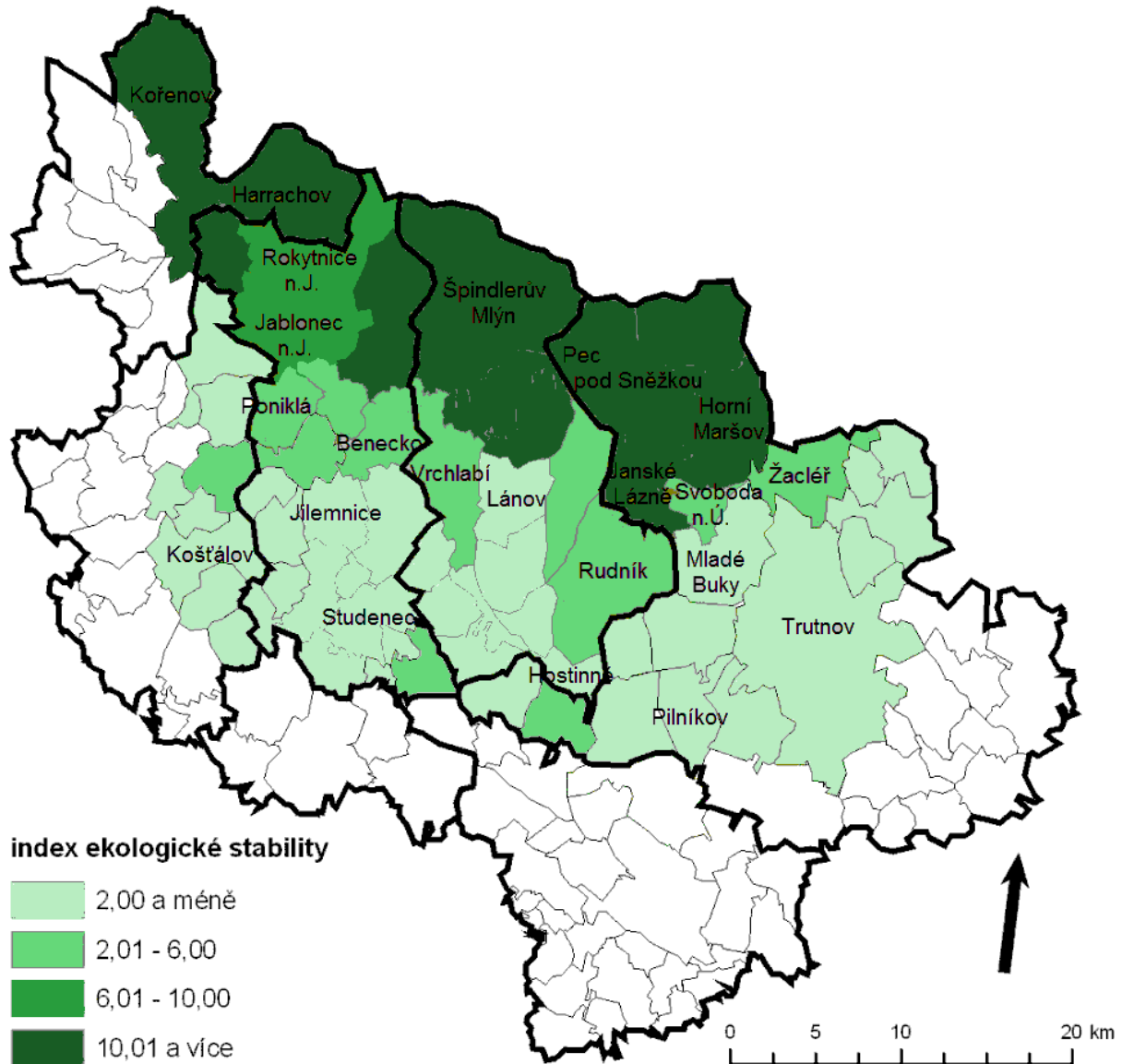
Mapa 24 znázorňuje podíl trvale travních porostů ze zemědělské půdy. I zde je možné nalézt určitou zákonitost, neboť v severních horských oblastech s vyšším podílem trvalých travních porostů je nízký podíl orné půdy, zatímco v podhůří je tomu naopak, což opět poukazuje na fakt, že zemědělství v rámci celého regionu nesehrává stěžejní význam. Různé využití ploch v regionu ovlivňuje ekologickou stabilitu území a dá se velmi zjednodušeně vyjádřit ukazatelem ekologické stability území (viz mapa č. 20), který vyjadřuje poměr ekologicky pozitivně využívaných ploch k ekologicky negativně využívaným plochám. Mezi pozitivně využívané plochy se řadí např. lesy, sady, zahrady,

louky a pastviny, vodní plochy, ale i sportoviště či rekreační plochy. Do skupiny negativně využívaných ploch lze zařadit ornou půdu, zastavěné plochy, dopravní stavby či neplodnou půdu. Čím vyšší je hodnota indexu ekologické stability, tím je pozitivnější situace pro danou obec. Nižší hodnoty indexu v obcích v podhůří poukazují na vyšší diverzitu lidských činností a zvyšující se intenzitu využívání půdy. Pro porovnání indexu lze uvést např. průměr za správní obvod obce s rozšířenou působností (SP ORP) Trutnov 2,28 či SO ORP Jilemnice 3,12 a ze vzdálenějších regionů např. SO ORP Vimperk (Šumava) 4,38 či SO ORP Valašské Klobouky 2,36. V městských regionech dosahuje index velmi nízkých hodnot, viz např. SO ORP Most 0,22 či SO ORP Hradec Králové 0,43.

Mapa 24: Podíl trvalých travních porostů ze zemědělské půdy v obcích regionu Krkonoše v roce 2010 v %

Mapa 25: Index ekologické stability v obcích regionu Krkonoše v roce 2010

Zdroj: ČSÚ

7.1.6 OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

Z hlediska obnovitelných zdrojů energie lze uvést především využití biomasy, které bylo podrobně analyzováno v rámci pilotního projektu „Krkonoše – využití biomasy jako obnovitelného zdroje energie“. Koncepce vymezila zájmového území z hlediska zjištění aktuální produkce jednotlivých druhů biomasy a bioodpadů, analyzovala složení disponibilní biomasy, stávající způsob nakládání s ní, doporučila vhodné technologie využití, stanovila celkový potenciál využití a navrhla optimální umístění zařízení na využití biomasy a bioodpadů s ohledem na přepravní vzdálenosti a využití vzniklé energie a odpadních produktů,

Potenciál dalších obnovitelných zdrojů energie je limitován jak ochrannými podmínkami jádrové části zájmového území – KRNAPu (využití větrné a vodní energie), tak i přírodními podmínkami (nižší hodnoty slunečního svitu ve srovnání s jinými oblastmi).

Pozn.: Z hlediska možností budoucího vývoje výroby a spotřeby energie lze zmínit existenci pilotního projektu ČEZ Smart Region, který je realizován ve Vrchlabí v rámci koncepce FUTUR/E/MOTION. Projekt je zaměřen na ověření funkcionalit konceptu Smart Grids – chytrých sítí, jejichž principem je interaktivní komunikace mezi výrobními zdroji, distribuční sítí a zákazníky o aktuálních možnostech výroby a spotřeby energie. Projekt se zaměřuje především na instalaci inteligentních měřidel, včetně multiutilitních, elektromobilitu a výměnu distribučních zařízení, především kabelů vysokého napětí. (Části projektu ČEZ Smart Region týkající se dopravy jsou uvedeny v příslušné kapitole.)

7.1.7 BIOSFÉRA

Biosféra je determinována vegetačními stupni. Submontánní (podhorský) stupeň se rozkládá na úpatí hor v nadmořských výškách 400 – 800 m n. m. Pro tuto oblast byly charakteristické dřeviny buk, javor, jasan, jeřáb, vzácně jedle.. Lesní ekosystémy pokrývají 67 % území biologické rezervace (83 % plochy KRMAP a 35% plochy ochranného pásma), od nejnižších poloh okolo 450 m n.m. po klečové porosty v nadmořských výškách vyšších než 1300 m n.m. Velká variabilita stanovištních podmínek byla důvodem pestrosti původních lesních ekosystémů a jejich vysoké biodiverzity, v průběhu historického vývoje posledních čtyřech století negativně ovlivněných hospodářskou činností člověka.. Většina těchto lesů tak byla během kolonizace odtěžena a nahrazena smrkovými monokulturami, případně přeměněny na louky a pastviny. Montánní (horský) stupeň lze identifikovat v nadmořských výškách 800 – 1200 m n. m. Tato oblast byla dříve charakterizována smíšenými a horskými smrkovými lesy, které byly ve velké míře také pokáceny. Na mýtinách vznikaly osídlené horské enklávy, případně květnaté horské louky. Alpínská (horní) hranice lesa odděluje stupeň montánní a spodní alpínský v nadmořské výšce 1200 – 1350 m n. m. Pro tuto oblast jsou charakteristické horské bezlesé enklávy. Spodní alpínský (subalpínský) stupeň v nadmořských výškách 1200 – 1450 m n. m. představuje mozaiku klečových porostů, přirozených i druhotných smilkových luk a severských rašelinišť. Stromy se zde téměř nenacházejí, vegetaci tvoří především keře, traviny a byliny. Svrchní alpínský stupeň zahrnuje výškové polohy mezi 1450 – 1600 m n. m. Vegetaci tvoří drobné keříčky, traviny, mechy a lišejníky.

Krkonoše i přes svoji malou rozlohu oplývají bohatou flórou. Na jejich území je nalezeno více než 1250 taxonů cévnatých rostlin, což představuje zhruba polovinu původní flóry Česka. Dále se zde nachází velké množství mechrostů, lišejníků, řas, hub či sinic. Zdejší vegetační specifičnost tkví v kontaktu severské tundry a alpínských trávničků v době zalednění, z něhož se zachovalo několik glaciálních reliktních. Následná poledová dlouhodobá izolace měla podíl na tvorbě krkonošských endemitů.

Pestré složení fauny souvisí s uspořádáním krajiny do vegetačních stupňů. Nachází se zde téměř 15 000 druhů bezobratlých a 400 druhů obratlovců. Živočišná společenstva se zformovala v závěru poslední doby ledové a především v holocénu. V nižších partiích pohoří představují typický vzorek eurosibiřské fauny z pásma listnatých lesů. V polohách nad 800 m n.m. patří Krkonoše zoogeograficky do provincie variských pohoří (pásmo tajgy) a s přibývajícím nadmořskou výškou narůstá podíl vysloveně horských druhů. Hřebenové partie s dokonale vyvinutým subalpínským stupněm a zasahující až do stupně alpínského poskytují vhodné podmínky pro existenci řady chladnomilných severských druhů - glaciálních reliktních, vděčících za krkonošskou část svého areálu poloze Krkonoš a místním poměrům v době zalednění. Ve srovnání s nejbližšími středoevropskými pohořími je podíl glaciálních reliktních ve fauně Krkonoš vysoký

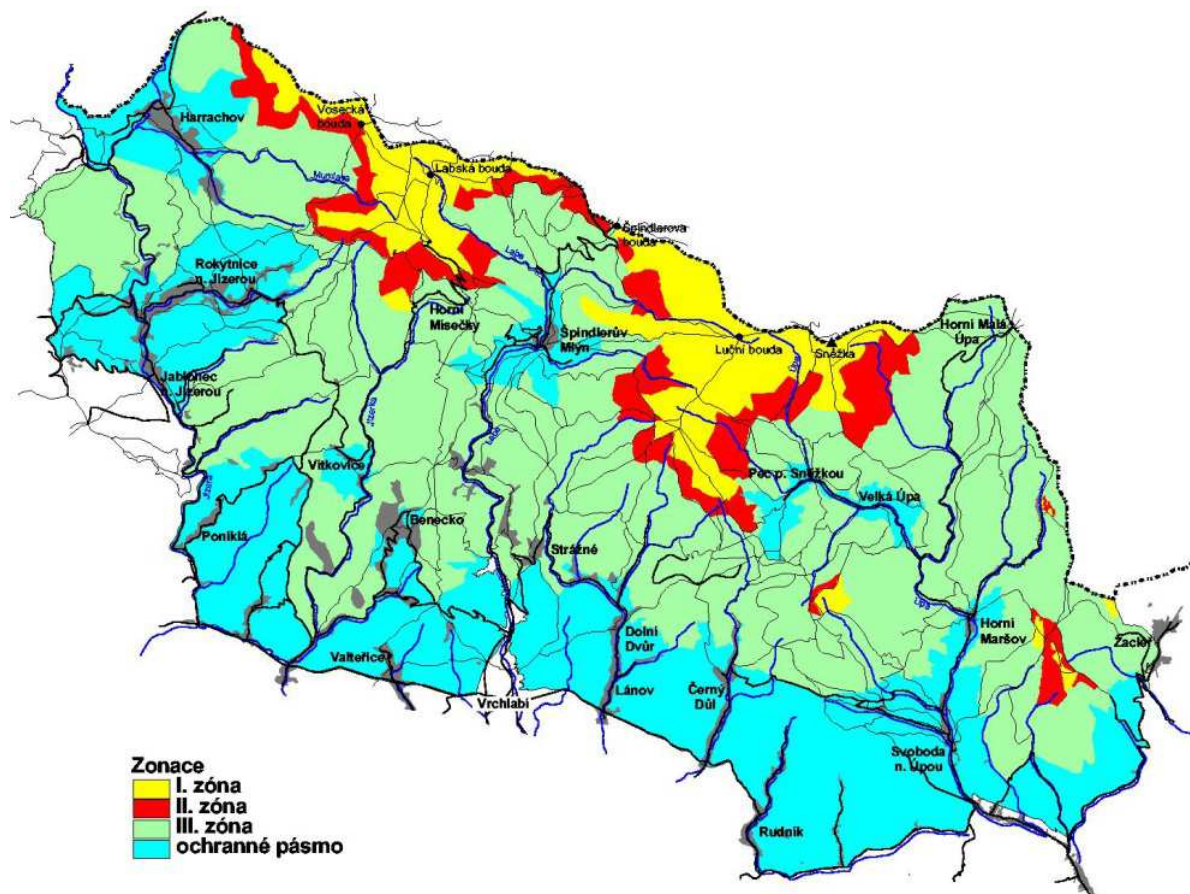
7.2 OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

7.2.1 OCHRANA PŘÍRODY

Jádrem území je Krkonošský národní park, který je nejstarším národním parkem v Česku. Byl vyhlášen v roce 1963 vládním nařízením a v roce 1986 byl rozšířen o ochranné pásmo. Současná rozloha NP činí 550 km² včetně ochranného pásma. Území národního parku je rozděleno na tři zóny s rozdílným ochranným režimem:

- (I.) zóna KRNAP (přísně přírodní), rozloha 4 503 ha, nachází se v nejvyšších částech pohoří;
- (II.) zóna KRNAP (řízená přírodní), rozloha 3 416 ha, navazuje na pás alpínské vegetace lesa a na I. zónu;
- (III.) zóna KRNAP (okrajová), rozloha 28 408 ha se nachází ve středních a nižších polohách Krkonoš.

Mapa 26: Zonace KRNAP

Zdroj: mapový podklad KRNAP

V rámci KRNAP byla vyhlášena maloplošná zvláště chráněná území, zařazená v kategorii přírodní památka. Všechna jsou v kompetenci správy KRNAP. Jedná se o:

- PP Sluneční stráň
- PP Lom Strážné
- PP Herlíkovické štoly
- PP Labská soutěska

- PP Anenské údolí
- PP Sklenářovické údolí

Správa KRNP sídlí ve Vrchlabí. Cíle ochrany přírody a krajiny v KRNPu lze shrnout do následujících okruhů: ochrana biologické rozmanitosti a management směřující k přirozenému stavu ekosystémů, monitoring a výzkum území, environmentální výchova, vzdělávání a osvěta a udržitelný rozvoj území. Konkrétně jde např. o následující opatření: snižování vlivu imisí a postupné odstranění jejich škodlivého vlivu, postupná rekonstrukce lesních porostů a cílem dosažení maximálního zastoupení původních dřevin, zachování původních a přírodních porostů, kvalitní management hodnotných druhotných ekosystémů (horských luk), důsledná ochrana cenných prvků neživé přírody, ad.

Správa KRNP je také relativně významným zaměstnavatelem a nositelem projektů v oblasti. V této souvislosti lze za jeden z aktuálních problémů považovat snižování příjmů KRNP z rozpočtu MŽP, které může vést jak ke snižování počtu zaměstnanců NP, tak i k omezení některých činností (EVVO, údržba cest a turistických stezek, ad.) a investic v území.

Kromě statutu národního parku jsou Krkonoše od roku 1992 také jednou z biosférických rezervací UNESCO v České republice, což mj. znamená, že jejich přírodní hodnoty jsou významné i ze světového hlediska. Jedním z důvodů, ale také podmínek zařazení je spojení ochrany přírodní a kulturní různorodosti s podporou udržitelného ekonomického a sociálního rozvoje. Existence biosférické rezervace (BR) doplňuje aktivity KRNP v oblasti EVVO, výzkumu a monitoringu přírodního prostředí. V nárazníkové a zejména v přechodové zóně BR (v podstatě odpovídá ochrannému pásmu a III. zóně KRNP) je principem BR společné hledání nejvhodnějšího využívání přírodních zdrojů (participativní management). Předpokládá se tedy spolupráce všech partnerů, kteří se na péči a využívání BR podílejí (správa NP, obce, státní správa, podnikatelé, místní obyvatelé a návštěvníci).

Území národního parku dále tvoří evropsky významnou lokalitu (EVL) a ptačí oblast (PO) soustavy Natura 2000, založené na příslušných směrniciích EU, které zakotvují ochranu nejvzácnějších přírodních stanovišť a živočišných a rostlinných druhů v rámci Evropské unie. Ptačí oblast Krkonoše byla vyhlášena Nařízením vlády č. 600/2004 Sb. Předmětem ochrany jsou populace tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*), sýce rousného (*Aegolius funereus*), čápa černého (*Ciconia nigra*), chřástala polního (*Crex crex*), lejska malého (*Ficedula parva*), datla černého (*Dryocopus martius*) a slavíka modráčka tundrového (*Luscinia svecica svecica*) a jejich biotopy. Cílem ochrany území v ptačí oblasti je zachování a obnova ekosystémů významných pro tyto druhy ptáků v jejich přirozeném areálu rozšíření a zajištění podmínek pro zachování populací těchto druhů ve stavu příznivém z hlediska ochrany. Pozn.: Krkonoše jsou rovněž zařazeny jako „významné ptačí území (IBA)“ do programu BirdLife International. Vymezení IBA, na rozdíl od ptačí oblasti, je širší a zahrnuje i ochranné pásmo KRNP.

Evropsky významná lokalita Krkonoše byla Nařízením vlády č. 132/2005 Sb. vyhlášena na území o rozloze 54 979,59 ha pro celkem 21 typů přírodních stanovišť a 6 druhů rostlin a živočichů:

Typy přírodních stanovišť (symbol * označuje prioritní typy přírodních stanovišť):

- 4030 - Evropská suchá vřesoviště
- 4060 - Alpínská a boreální vřesoviště
- 4070* - Křoviny s borovicí klečí (*Pinus mugo*) a pěnišníkem *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)
- 4080 – Subarktické vrbové křoviny
- 6150 - Silikátové alpínské a boreální trávníky
- 6230* - Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech)
- 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně

- 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis)
- 6520 - Horské sečené louky
- 7110* - Aktivní vrchoviště
- 7140 - Přechodová rašeliniště a třasoviště
- 8110 – Silikátové sutě horského až niválního stupně (Androsacetalia alpinae a Galeopsietalia ladani)
- 8220 - Chasmo-fytická vegetace silikátových skalnatých svahů
- 8310 – Jeskyně nepřístupné veřejnosti
- 9110 – Bučiny asociace Luzulo-Fageteum
- 9130 - Bučiny asociace Asperulo-Fagetum
- 9140 - Středoevropské subalpínské bučiny s javorem (Acer) a šťovíkem horským (Rumex arifolius)
- 9180* - Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklicích
- 91D0* - Rašelinný les
- 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)
- 9410 - Acidofilní smrčiny (Vaccinio-Piceetea)

Druhy (symbol * označuje prioritní druhy):

- hořeček český (*Gentianella bohemica**)
- svízel sudetský (*Galium sudeticum**)
- všivec krkonošský pravý (*Pedicularis sudetica**)
- zvonek český (*Campanula bohemica**)
- netopýr pobřežní (*Myotis dasycneme*)
- vranka obecná (*Cottus gobio*)

Mezi nejcennější části KRNP patří rašeliniště na hřebenech Krkonoš, která jsou navíc od roku 2009 zařazeny také mezi celosvětově významné mokřady v rámci Ramsarské konvence. Jejich celková rozloha činí 230 ha.

7.2.2 ENVIRONMENTÁLNÍ RIZIKA

Environmentálních rizik spojených s antropogenní činností je v oblasti několik. Mezi nejvýznamnějšími lze uvést především vysokou turistickou zátěž části území, spojenou s dopady intenzivní dopravy (emise, hluk) a narůstajícím tlakem na využití cenného přírodního území k turistickým a sportovním aktivitám (sportovní infrastruktura, sportovní aktivity, rozvoj rekreačních a ubytovacích zařízení, včetně apartmánového bydlení). Nadměrná návštěvnost, přesněji návštěvnost koncentrovaná v turisticky nejatraktivnějších částech území je hlavní příčinou potenciálních konfliktů. V rámci Konceptce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje je území KRNP řazeno mezi oblasti velmi vysokou a extrémní návštěvností v rámci kraje. V rámci studie „Vliv existence velkoplošných ZCHÚ na prosperitu regionů“ (2005) byl KRNP zařazen na základě hloubkových rozhovorů do 2. kategorie VZCHÚ (např. společně s NP Šumava a CHKO Český kras) z hlediska konfliktů mezi rozvojovými aktivitami a požadavky ochrany přírody. Přestože se od té doby situace částečně změnila, výše uvedené rozvojové směry (či spíše jejich míra) nadále zůstávají mezi hlavními zdroji potenciálních problémů. Je přitom zřejmé, že kvalitní prostředí je nezbytnou podmínkou zachování atraktivit území, zejména v narůstající konkurenci dopravně i finančně dostupných atraktivit v okolních zemích.

Dlouhodobě se projevujícím rizikem je vliv emisí z dálkových i místních stacionárních zdrojů znečištění na přírodní prostředí. Zhoršená kvalita ovzduší s vrcholem na přelomu osmdesátých a devadesátých let minulého století měla významný dopad především na hřebenové partie západní části území a na lesní ekosystémy, kdy v kombinaci s přírodními podmínkami došlo k destrukci části lesních porostů. Od počátku devadesátých let se situace postupně zlepšuje, nicméně regenerace lesních porostů bude vyžadovat určitou dobu.

Morfologicky členité terény jsou ohroženy zvýšenou erozí půdy, a to jak vodní, tak (na návětrných stranách) větrnou. Současná protierozní opatření nejsou dostatečná. Přestože se na území Krkonoš nachází díky vysokému odtoku málo vydatných zdrojů podzemních vod, a to i v oblastech s nižší nadmořskou výškou, je ochrana před případnou kontaminací stále aktuální, a to zejména v oblastech s průmyslovými a zemědělskými brownfields. Staré zemědělské a průmyslové zátěžemi mají dopad i na kontaminaci půdy. Dalším potenciálním environmentálním rizikem je existence poddolovaných a sesuvných území, neboť některé části Krkonoš byly významné pro své důlní aktivity.

V zájmovém území lze předpokládat možnost vzniku všech typů přirozených povodní. Regionální povodně, vznikající v důsledku silných srážek s vysokými denními úhrny (letní povodeň) nebo tání sněhu a srážek (zimní a jarní povodeň) mohou zasáhnout zvláště:

- východní část Krkonoš, tj. výše položené části povodí řeky Úpy a Malé Úpy a jsou odvedeny řekou Úpou - ohrožené obce: Pec pod Sněžkou, Malá Úpa, Horní Maršov, Svoboda nad Úpou, Mladé Buky, Trutnov, Suchovršice, Úpice, Havlovice;
- střední část Krkonoš, tj. výše položené části povodí řeky Labe a Malého Labe jsou odvedeny řekou Labe - ohrožené obce: Dolní Olešnice ;
- podhůří Krkonoš, odkud jsou odvedeny Pilníkovským potokem (s přítoky) a Kalenským potokem (s přítoky) do Labe, a Ličnou (s přítoky) do Úpy - ohrožené obce: Horní Olešnice, Dolní Olešnice, Vlčice, Staré Buky, Chotěvice, Trutnov-Libeč, Trutnov - Voletiny, Trutnov – Poříčí.

Nástup povodně je relativně rychlý, v rozmezí několika desítek hodin až dnů. Voda s velkou pravděpodobností vyběží uvnitř záplavového území Q_{100} (dle povodňového plánu Královéhradeckého kraje).

V obcích Krkonoš, zejména v těch, které leží mimo hlavní turistická centra, nejsou vyšší nároky na ochranu životního prostředí (čištění odpadních vod, nakládání s odpady, lokální topeniště, apod.) vzhledem k jejich umístění v blízkosti národního parku doprovázeny adekvátními příjmy rozpočtu, které by stávající či nezbytně zvýšené náklady kompenzovaly. Uvedený problém se dotýká i turistických center, neboť i jim unikají příjmy z činností, které v nich probíhají. Na rozdíl od oblastí se zhoršenou kvalitou ŽP (typicky Moravskoslezský kraj) nejsou pro obce v oblastech citlivých z hlediska ochrany ŽP (přírody a krajiny) k dispozici vhodné specifické dotační programy.

HLAVNÍ ZÁVĚRY KAPITOLY

- Přítomnost atraktivní, ve většině zachovalé přírody, s dostatkem unikátních přírodních zajímavostí, vytvářející ideální podmínky pro rozvoj turistického ruchu.
- Existence národního parku, na jedné straně zvyšující atraktivitu území pro turistický ruch a na druhé straně vedoucí k nutnosti přizpůsobení aktivit podmínkám ochrany přírody a krajiny.
- Antropogenní tlak na využití cenných částí přírodního prostředí pro další rozvoj sportovních a rekreačních aktivit (sjezdové lyžování, outdoorové činnosti, výstavba rekreačních objektů, včetně apartmánových domů ad.).

- Zvýšené nároky (náklady) na ochranu životního prostředí obcí v blízkosti NP, které nejsou kompenzovány státním rozpočtem ani specifickými dotačními tituly.
- Využití krajiny k zemědělství zejména v podhůří, dominance dominovat trvalých travních porostů a lesů se vzrůstající nadmořskou výškou a blížící se hranicí KRNAP.
- Existence environmentálních rizik ovlivňující jak život v obcích, tak kvalitu přírodního prostředí.
- Riziko snižování části rozpočtu KRNAP, financovaného MŽP s dopady na zaměstnanost, doplňkové činnosti a možnosti ochrany přírody (údržba stezek, programy, apod.).
- Nezbytnost vyrovnaného vztahu mezi rozvojem území a zachováním přírodních hodnot (prostřednictvím ochrany přírody a krajiny).

8 ÚZEMNÍ SYNTÉZA SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÉHO ROZVOJE

Územní syntéza či typologie sociálně-ekonomického rozvoje regionu Krkonoše byla provedena na základě šesti socioekonomických ukazatelů. Jednalo se o tyto ukazatele (jejich konstrukce viz následující text):

- změna počtu obyvatel (1991/2011)
- index stáří (2011)
- podíl vysokoškoláků (2011)
- míra nezaměstnanosti (prosinec 2011)
- index ekonomické aktivity (2011)
- změna počtu návštěvníků (2000/2010)

Změna počtu obyvatel je důležitý ukazatel znázorňující vývoj populačního potenciálu jednotlivých obcí v regionu. Změna počtu obyvatel mezi lety 1991 a 2011 byla hodnocena pomocí indexu změny 2011/1991. V případě kladného přírůstku obyvatel, alespoň 1 % (tedy 101 a více) byl přiřazen jeden kladný bod, v případě nepatrného úbytku (max. 5 %) byl přidělen počet nula bodů, v případě úbytku mezi 5 – 10 % byl přidělen jeden mínusový bod a v extrémních případech úbytku vyššího než 10 % dva mínusové body.

Index stáří obyvatelstva je často používanou charakteristikou věkové struktury obyvatelstva, která vypovídá o stárnutí populace. Je konstruována jako podíl populace ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0 – 14 let. Jeden kladný bod byl přidělen obcím, ve kterých byl v roce 2011 zjištěn index stáří v hodnotě 0 – 90, nula bodů bylo přiděleno v případě rozmezí 90 -100, jeden záporný bod odpovídá rozmezí 100 – 130 a extrémní případy s hodnotou 130 a vyšší obdržely dva mínusové body.

Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva znázorňuje vzdělanostní poměry v regionu z hlediska terciárního vzdělávání. Kladný bod byl přidělen v případě dosažené hodnoty 9 % a více, což je hodnota, která přesahuje průměr regionu (8,68 %). V rozmezí 7 – 9 % bylo přiděleno nula bodů, v rozmezí 5 – 7 % procent byl přidělen jeden záporný bod a v případě, že se v obci nacházel podíl VŠ nižší než 5 % byly přiděleny dva mínusové body.

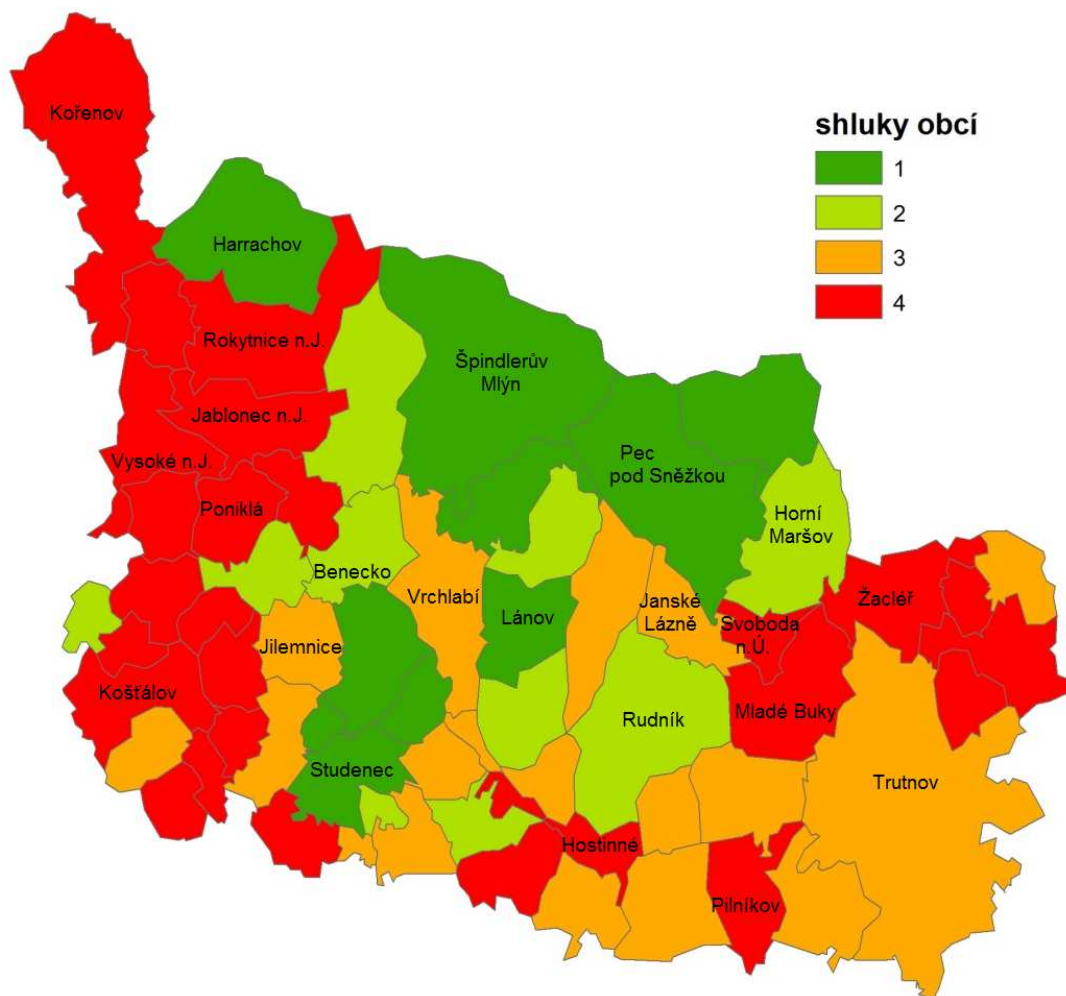
Vysoká míra nezaměstnanosti představuje výrazný sociální i ekonomický problém. Její hodnocení na území regionu Krkonoše proběhlo v následující škále. V případě, že byla v obcích zaznamenána míra nezaměstnanosti 7 % a nižší, byl přidělen jeden kladný bod, v případě rozmezí 7 – 9 % bylo přiděleno nula bodů, rozmezí 9 – 12 % odpovídá jeden mínusový bod a v extrémních případech, kdy míra nezaměstnanosti dosáhla více než 12 %, byly přiděleny dva mínusové body.

Index ekonomické aktivity znázorňuje, kolik ekonomických subjektů připadá na 100 trvale žijících obyvatel obce. Tento ukazatel byl hodnocen pouze v rámci tří intervalů. V případě vysoké intenzity ekonomické aktivity 40 a více ekonomických subjektů na 100 obyvatel byl přidělen jeden kladný bod, rozmezí mezi 20 a 40 odpovídá nule přidělených bodů a v případech nízké ekonomické aktivity, kdy hodnoty dosáhly 20 a méně, byl přidělen jeden záporný bod.

Posledním socioekonomickým ukazatelem je změna počtu návštěvníků v obcích mezi roky 2000 a 2010. Tento ukazatel však skýtá jisté omezení a to v případech, kdy data za obce nebyla zveřejněna. V těchto případech byl přiřazen jeden minusový bod a to z důvodu, že návštěvnost je v těchto obcích obecně velmi nízká. Tak jako u předchozího ukazatele i zde byly použity pouze tři intervaly. V případě nárůstu počtu návštěvníků o 1 % byl přiřazen jeden kladný bod. Při poklesu návštěvnosti maximálně o 25 % byla přiřazena nula bodů a v ostatních případech byl přidělen jeden minusový bod.

Na základě tohoto hodnocení byla provedena územní syntéza na úrovni obcí regionu. Následující mapa zobrazuje jednotlivé kategorie obcí, které byly vytvořeny na základě součtu získaných bodů za jednotlivé socioekonomické ukazatele. Do kategorie č. 1 byly zařazeny obce, které měly celkový součet bodů kladný. Jedná se o obce, ve kterých neregistrujeme výrazné problémy jak z hlediska demografického, tak z hlediska ekonomického. Jedná se obecně jednak o hlavní horská střediska, a jednak o obce ve střední části Krkonoš nacházející se v těsné blízkosti dvou spádových center (Jilemnice a Vrchlabí). K těmto obcím těsně přiléhá kategorie č. 2, do které byly zařazeny obce s celkovým neutrálním počtem bodů (0 bodů). Třetí kategorie je tvořena obcemi, u nichž celkový součet dosáhl rozmezí minus jeden až minus dva body, což naznačuje určitou stabilitu všech pilířů trvale udržitelného rozvoje s mírným vychýlením v některé ze zmíněných oblastí. Části Krkonoš s nejhorsí sociálně-ekonomickou situací představuje kategorie č. 4, ve které se nacházejí obce s celkovým bodovým součtem minus tři body a méně. Nejčastěji se jedná o obce v západní části regionu (nejvýchodnější část Libereckého kraje) a severovýchodní části v okolí města Žacléř. Tyto obce se potýkají s nadprůměrnou nezaměstnaností a nepříznivými demografickými podmínkami.

Mapa 27: Územní syntéza

Zdroj: vlastní výpočet

Pozn.: Škála od 1 do 4 je určena mírou sociálně-ekonomických problémů v dané obce (1 = obce bez výraznějších sociálně-ekonomických problémů; 4 = obce s výraznými sociálně-ekonomickými problémy).

Velká část obcí ve vnitřních Krkonoších, které se obecně vyznačují příznivou sociálně-ekonomickou situací, má současně také ekologicky stabilní krajinu (zjednodušeně např. dle indexu ekologické stability). Ve vnějších Krkonoších s relativně nižší ekologickou stabilitou krajiny je naopak sociálně-

ekonomická situace méně příznivá. Určitými výjimkami z tohoto obecného pravidla jsou obce západních Krkonoš (zejména Rokytnice n. J., Jablonec n. J.) s vysokými indexem ekologické stability, ale nepříznivou sociálně-ekonomickou situací, a obce v zázemí Vrchlabí a Jilemnice mající ekologicky méně stabilní krajinu, ale naopak příznivou sociálně-ekonomickou situací.

9 SEZNAM ZDROJŮ

- Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje: <http://www.kraj-lbc.cz/public/doprava/analyzaLK12/obsah.html>
- Celostátní sčítání dopravy 2010, ŘSD: <http://scitani2010.rsd.cz/pages/informations/default.aspx>
- Cyklodoprava v Libereckém kraji: <http://doprava.kraj-lbc.cz/Cyklodoprava-v-Libereckem-kraji>
- Databáze brownfields Libereckého kraje: <http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page3523>
- Generel rozvojového potenciálu Krkonoš, červen 2007, SURPMO a.s. Praha
- Integrovaná studie regionu Labe v Královéhradeckém kraji, duben 2012, 162 s.
- Integrovaný portál MPSV: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat>
- Investiční příležitosti v Královéhradeckém kraji: <http://mapy.kr-kralovehradecky.cz/prumzony/>
- Krajská správa ČSÚ v Hradci Králové: <http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/home>
- Krajská správa ČSÚ v Liberci: <http://www.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/home>
- Koncepce cyklodopravy v Královéhradeckém kraji 2009 – 2015, 110 s.
- Koncepce regionální inovační strategie Libereckého kraje: <http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page3567>
- Stanovení vize a cílů Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR na období 2014 – 2020, nepublikovaný materiál MMR ČR.
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2014 – 2020 – analytická část, Vystoupil a kol., 2. verze, červenec 2012, 105 s.
- Oficiální turistické stránky Krkonoš: <http://www.krkonose.eu/>
- Politika územního rozvoje ČR, MMR 2008
- Program rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje 2007 - 2013, říjen 2007, 113 s.
- Program rozvoje cestovního ruchu Libereckého kraje, dostupné: <http://kultura.kraj-lbc.cz/page131>
- Program rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Krkonoše, prosinec 2003, Garep, 117 s.
- Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2011 – 2013, srpen 2010, 110 s.
- Regionální značky Krkonoš: <http://www.regionalni-znacky.cz/krkonose/cs/certifikovane-produkty/>
- Registr hromadných ubytovacích zařízení České republiky – ČSÚ: <http://www.czso.cz/lexikon/uz.nsf/index>
- Rozbor udržitelného rozvoje ORP Vrchlabí, svazek C, 2010, 113 s.
- Správa Krkonošského národního parku: <http://www.krnapp.cz/>

Statistická identifikace klastrů, národní zpráva – shrnutí poznatků, únor 2006, Czechinvest, 67 s.

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2006 – 2015, leden 2007, 116 s.

Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006 – 2020 – aktualizace, dostupné: <http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1885/strategie-rozvoje-libereckeho-kraje-2006-2020-aktualizace>

Strategie rozvoje oblasti Krkonoš, II. etapa, prosinec 2001, 10 s.

Strategická operační část programu rozvoje územního obvodu Královéhradeckého kraje, prosinec 2001, 80 s.

Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb, plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011 – 2016, Královéhradecký kraj 2010, 80 s.

Veřejná databáze ČSÚ: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/uvod.jsp>

Výzkum zaměřený na domácí cestovní ruch, vyhodnocení etapy léto 2011 – Krkonoše a Podkrkonoší, Czechtourism, 95 s.

Výzkum zaměřený na domácí cestovní ruch, vyhodnocení etapy zima 2012 – Krkonoše a Podkrkonoší, Czechtourism, 94 s.

INTEGROVANÁ STRATEGIE ROZVOJE REGIONU KRKONOŠE

B. NÁZORY ZÁSTUPCŮ VYBRANÝCH MÍSTNÍCH AKTÉRŮ

Zpracovatel: SPF Group, v.o.s.

Masarykova 129/106

400 01 Ústí nad Labem

Datum: červenec 2012

OBSAH

Obsah.....	2
1 Úvod a metodika	3
1.1 Respondenti	3
1.2 Průběh průzkumu, témata a otázky	4
1.3 Interpretace odpovědí.....	5
2 Současná situace regionu	6
2.1 Hlavní silné stránky.....	6
2.1.1 Infrastruktura, vybavenost, lidské zdroje a ekonomika	6
2.1.2 Cestovní ruch.....	7
2.2 Hlavní slabé stránky.....	8
2.2.1 Infrastruktura, vybavenost, lidské zdroje a ekonomika	8
2.2.2 Cestovní ruch.....	9
2.3 Hlavní příležitosti.....	10
2.3.1 Infrastruktura, vybavenost, lidské zdroje a ekonomika	10
2.3.2 Cestovní ruch.....	10
2.4 Hlavní hrozby.....	11
2.4.1 Infrastruktura, vybavenost, lidské zdroje a ekonomika	11
2.4.2 Cestovní ruch.....	11
3 Činnost samosprávy a spolupráce mezi aktéry	13
4 Budoucí rozvoj regionu.....	15

1 ÚVOD A METODIKA

Analýza názorů významných aktérů v regionu Krkonoše vychází z uskutečněného kvalitativního průzkumu pomocí metody řízených rozhovorů se zástupci těchto aktérů. Smyslem analýzy je identifikovat a vyhodnotit pohled a názory na region „zevnitř“ a verifikovat či naopak konfrontovat tento pohled na kraj s výsledky situační analýzy Krkonoše, která je naopak zpracována expertním způsobem, tedy „zvně“ kraje a převážně kvantitativně. Metoda kvalitativního průzkumu mezi zástupci vybraných organizací byla zvolena také proto, že názory veřejnosti není na regionální úrovni reálně možné zjišťovat pomocí kvantitativního šetření (problematické zajištění reprezentativnosti, neobeznámenost veřejnosti s kompetencemi spadajícími do agendy svazku měst a obcí atd.).

1.1 RESPONDENTI

Podkladem pro analýzu je kvalitativní výzkum provedený metodou individuálních řízených rozhovorů se zástupci 13 organizací v Krkonoších. Tyto organizace byly vybrány zadavatelem (Krkonoše – svazek měst a obcí) s přihlédnutím k doporučení zpracovatele (SPF Group). Vybráno bylo takto celkem asi 25 organizací. Z nich bylo osloveno přibližně 18 organizací tak, aby vyváženě reprezentovaly jednak jednotlivé právní formy a obory činnosti, a jednak různé části Krkonoše a velikostní kategorie měst a obcí. S 5 oslovenými organizacemi se nepodařilo navázat kontakt, resp. dohodnout termín rozhovoru z důvodu časové vytíženosti příslušného osloveného zástupce. S ostatními 13 respondenty byly rozhovory uskutečněny, a to v červnu 2012. Rozhovoru se účastnil zpravidla 1 zástupce dané organizace, obvykle vedoucí pracovník (ředitel, vedoucí, rektor, předseda, starosta). V několika případech se rozhovoru účastnili i další zástupci dané organizace. Řízené rozhovory byly provedeny se 13 organizacemi uvedenými v tabulce.

Tabulka 1: Organizace zapojené do řízených rozhovorů

Název organizace	Typ organizace	Obor činnosti	Město/obec
Okresní hospodářská komora Jablonec nad Nisou	hospodářská komora	podnikání	Jablonec n. N.
Krajská hosp. komora Královéhradeckého kraje	hospodářská komora	podnikání	Trutnov
Sklárny Harrachov	právnícká osoba (firma)	podnikání	Harrachov
Ingtours	právnícká osoba (firma)	podnikání	Vrchlabí
Skiresort Černá hora / Mega Plus	právnícká osoba (firma)	podnikání	Janské Lázně
Spartak Rokytnice	právnícká osoba (firma)	podnikání	Rokytnice n. J.
Gymnázium Jilemnice	příspěvková organizace	školství	Jilemnice
Domov seniorů Pilníkov	příspěvková organizace	sociální služby	Pilníkov
Obec Paseky nad Jizerou	obec	místní správa	Paseky n. J.
Obec Martinice	obec	místní správa	Martinice
Obec Vítkovice	obec	místní správa	Vítkovice
Církev československá husitská	nezisková organizace	církev	Trutnov
Most k životu, o.s.	nezisková organizace	sociální služby	Trutnov

Pozn.: Modrá barva označuje organizace sídlící v západních Krkonoších, černá barva organizace v centrálních Krkonoších a červená barva organizace ve východních Krkonoších.

1.2 PRŮBĚH PRŮZKUMU, TÉMATA A OTÁZKY

Řízené rozhovory probíhaly na předem smluvené schůzce vždy v sídle respondenta. Délka rozhovoru se pohybovala v závislosti na rozsahu diskutovaných témat a časových možnostech respondenta mezi 40 a 90 minutami. Rozhovor byl veden zástupcem zpracovatelské společnosti SPF Group na základě předem připravené struktury témat, výpovědi byly zapisovány a následně zpracovávány.

Návrh témat, tj. osnovy rozhovoru byl připraven ze strany SPF Group a doplněn o požadavky zadavatele (Krkonoše – svazek měst a obcí). Témata k rozhovoru byla připravena poměrně široce s tím, že respondenti se v případě hodnocení současné situace regionu vyjadřovali především k tématům, která spadají do okruhu jejich činnosti. Řízené rozhovory měly tuto strukturu témat a otázek:

- 1. Aktuální situace regionu
 - a) Co považujete za současné hlavní (vnitřní) silné stránky regionu?
 - b) Co považujete za současné hlavní (vnitřní) slabé stránky regionu?
 - c) Co považujete za budoucí hlavní (vnější) příležitosti rozvoje regionu?
 - d) Co považujete za budoucí hlavní (vnější) hrozby pro rozvoj regionu?
- 2. Hodnocení regionu - jak obecně hodnotíte jednotlivé oblasti života v regionu?
 - a) dojem/vnější obraz regionu
 - b) výhody a nevýhody vyplývající z polohy regionu
 - c) doprava a dopravní dostupnost (veřejná doprava, individuální doprava, parkování...)
 - d) technická infrastruktura
 - e) stav životního prostředí
 - f) lidské zdroje (vzdělanostní úroveň obyvatel, kvalifikace pracovní síly apod.)
 - g) ekonomická výkonnost a hospodářská situace regionu
 - h) kultura a volnočasové vyžití (z pohledu rezidentů)
 - i) nabídka pro návštěvníky (tj. cestovní ruch)
 - j) jiné:
- 3. Samospráva
 - a) Jste spokojeni činností regionální a místní samosprávy (obce a města, svazek obcí, kraje)? Souhlasíte s jejími kroky, s vynakládáním finančních prostředků atd.? Z jakého důvodu ano/ne?
 - b) Jsou Vám v potřebném rozsahu známy rozvojové záměry v regionu?
 - c) Spolupracujete se samosprávou při svých aktivitách? Pokud ano, v kterých oblastech a jak?
- 4. Budoucnost regionu
 - a) Jak hodnotíte vývojové trendy v regionu v oblasti ekonomiky, sociální soudržnosti a péče o životní prostředí?
 - b) Jakým směrem se podle vás má region v budoucnu rozvíjet? Která témata mají být pro rozvoj regionu hlavní?
 - c) Jak má být těchto cílů dosaženo? Jaké úkoly byste uložili vedení obcí, měst a svazku Krkonoše?

1.3 INTERPRETACE ODPOVĚDÍ

Analýza vyhodnocující získané názory a postoje respondentů představuje souhrn subjektivních výpovědí respondentů. Zakládá se na hodnocení současného stavu i na formulaci žádoucích směrů dalšího rozvoje. Výsledky mají následující omezení, přičemž se nemusí jednat o negativa, ale spíše o nevyhnutelné skutečnosti:

- Každý z oslovených respondentů má určité oborové zaměření, z čehož může vyplývat případná nevyváženost priorit a rozdílná kompetence pro hodnocení jednotlivých oblastí života v kraji. Zásadní je především rozdílný úhel pohledu mezi těmi, kteří se zabývají především činnostmi pro návštěvníky Krkonoš (tedy cestovním ruchem) a těmi, kteří se zabývají činnostmi pro obyvatele Krkonoš (obce, neziskové a příspěvkové organizace). První skupina nahlíží na Krkonoše především jako na velmi cenný zdroj sociálně-ekonomického rozvoje, druhá spíše jako na periferní území potýkající se s problémem odchodu obyvatel, nákladné údržby infrastruktury apod.
- Síla jednotlivých subjektů a jejich vliv na život v regionu se výrazně liší.
- Jedná se o názor relativně malého počtu subjektů, avšak vybraných vyváženě z hlediska jejich právní formy a oborového zaměření, díky čemuž poskytují získané odpovědi po vyhodnocení věrohodné výstupy.
- Jednotliví respondenti nevypovídali vždy jen jako zástupci oslovené organizace, ale promítali do svých výpovědí nepochybně také osobní pohled obyvatele regionu.
- Jednotliví respondenti působí různě dlouhou dobu a v různých lokalitách a územích. V důsledku toho mají někteří detailní vhléd do vývoje regionu jako celku, jiní naopak disponují spíše detailním pohledem na dílčí části regionu.
- Ne všechna navrhovaná opatření a priority je vhodné bez výhrad přijmout, neboť:
 - některé náměty jdou často proti sobě (např. dilema mezi hospodářským rozvojem a ochranou přírody a krajiny),
 - shromážděné priority jsou z hlediska rozsahu mimo ekonomickou realitu rozpočtu měst, obcí a veřejných subjektů obecně,
 - některé uváděné informace jsou nepřesné až nepravdivé, jednotliví respondenti si v dílčích záležitostech protirečí nebo uvádějí informace v rozporu s doložitelnými fakty (např. statistickými údaji).

Protože se analýza opírá o kvalitativní průzkum, nejsou výpovědi respondentů hodnoceny statisticky. Jedná se o souhrnný, strukturovaný, generalizovaný popis současné situace regionu a priorit jeho rozvoje na základě interpretace výpovědí jednotlivých respondentů. Na případné rozpory v názorech respondentů nebo komentáře zpracovatele je v textu výslovně upozorněno. Interpretace výpovědí je anonymní, tzn. nejsou uváděna jména respondentů, kteří danou výpověď uvedli.

2 SOUČASNÁ SITUACE REGIONU

Současná situace regionu je analyzována dle spontánních výpovědí respondentů ohledně silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Vedle toho byli respondenti při řízených rozhovorech dotazováni také na hodnocení pozice a podmínek regionu v dílčích tematických oblastech. Toto hodnocení je do značné míry identické, a proto není uvedeno zvlášť, ale je obsaženo v následujících podkapitolách hodnotících silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Jednotlivé rozvojové faktory jsou generalizovány (to znamená, že podobné výpovědi byly sloučeny) a seřazeny podle četnosti, s jakou byly jednotlivými respondenty uváděny, a tedy i podle předpokládaného významu.

V hodnocení silných a slabých stránek regionu panovala mezi respondenty spíše shoda. Je tedy zřejmé, že vnímání pozice Krkonoš je mezi představiteli významných organizací na jejich území relativně jednotné a konzistentní. Řada uváděných faktorů je navíc vzájemně propojena – lze tedy identifikovat široké tematické okruhy, které jsou hodnoceny buď jako silná stránka (například přírodní bohatství, předpoklady pro cestovní ruch), nebo jako slabá stránka (např. nedostatečné dopravní napojení, nákladná údržba infrastruktury a území v plošně rozsáhlých obcích). Dílčí rozdíly ve výpovědích respondentů bylo možné nalézt spíše v hodnocení významu či „pořadí“ jednotlivých rozvojových faktorů. Naopak v hodnocení příležitostí a hrozeb lze nalézt mezi jednotlivými respondenty zřetelné rozdíly způsobené jednak jejich oborovým zaměřením (každý respondent si tudíž „vzpomněl“ na jiné příležitosti a hrozby), v některých případech však také odlišnou vizí regionu. Ukazuje se, že zatímco v hodnocení současnosti jsou jednotliví aktéři v regionu víceméně zajedno, v pohledu na budoucnost Krkonoš se často liší nebo mají dokonce zcela odlišné a protichůdné představy o tom, čím by Krkonoše měly být (viz též vyhodnocení jejich pohledu na budoucnost regionu v kapitole 2.3).

Protože ve výpovědích respondentů bylo možné sledovat zřetelný „předěl“ mezi pohledem na Krkonoše jako na destinaci cestovního ruchu těžící z přírodního bohatství a pohledem na tento region jako na území, které musí zajistit především vybavenost, služby a nabídku pracovních příležitostí pro své obyvatele, jsou jednotlivé silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby uvedeny zvlášť pro oblast cestovního ruchu a zvlášť pro oblasti „ostatní“ (infrastruktura, vybavenost, lidské zdroje a ekonomika).

2.1 HLAVNÍ SILNÉ STRÁNKY

2.1.1 INFRASTRUKTURA, VYBAVENOST, LIDSKÉ ZDROJE A EKONOMIKA

1. Členitost a atraktivita krajiny (hory, údolí, skály...) s jedinečnými krajinnými prvky a přírodním bohatstvím
2. Relativně zdravé a zachovalé životní prostředí
3. Rozvinuté drobné podnikání
4. Dobrá makropolitika regionu mezi významnými metropolemi (Praha, Liberec, Hradec Králové, v zahraničí Drážďany, Berlín, Vratislav)
5. Jedna z nejvyspělejších příhraničních oblastí, přes periferní polohu region vykazuje jen malou část znaků periferie
6. Silná pozice některých odvětví (elektrotechnika, automobilový průmysl, výroba strojů), inovativnost, vznik klastrů, zastoupení zahraničních korporací

7. Kompaktnost území, vysoká prostorová koncentrace aktivit na relativně malé ploše
8. Relativně silná pospolitost a místní identita obyvatel (hlavně těch starších), možnost identifikace s regionální symbolikou a institucemi, identifikace s obcí i Krkonošemi jako celkem
9. Dostatek průmyslových zón současných i potenciálních (tj. nevyužitých pozemků a areálů pro rozvoj podnikání v intravilánu obcí)
10. Dobrá infrastruktura a (zejména nadmístní) vybavenost sídel (školy, zdravotnická zařízení, technická infrastruktura, zařízení pro kulturu a sport místních obyvatel)
11. Relativně konstruktivní, rozumná spolupráce mezi Správou KRNAP, obcemi, městy a podnikateli, existence formálních i neformálních diskusních platforem, vystupujících navenek jednotně (např. směrem k oběma krajům)
12. Dobrá péče Královéhradeckého kraje o krkonošské obce na jeho území, pozice Krkonoš jako „vlajkové lodi“ tohoto kraje
13. Existence rozumného plánu péče, s nímž se ztotožňují klíčoví místní aktéři
14. Jasně definovaná oblast, široce známá v Česku i v zahraničí
15. Existence jasných a odborně kvalitních nositelů, iniciátorů a moderátorů regionální spolupráce (Krkonoše SMO, Správa KRNAP, Město Vrchlabí)
16. Dobrá dopravní obslužnost veřejnou dopravou na hlavních trasách v Podkrkonoší
17. Vlídne místo k bydlení (i přes některá negativa)
18. Stabilní struktura obyvatel (např. národnostní) v posledních desítkách let
19. Stále ještě dobrá řemeslná dovednost lidí, schopnost improvizovat a „přežít“
20. Pozitivní mediální obraz s dominancí turistických atraktivit
21. Role KRNAP jako „ochranného mechanismu“ proti velkým infrastrukturním zásahům do krajiny
22. Několik málo výrob s vysokou přidanou hodnotou (Cutisin Jilemnice, HST Vrchlabí, snad Škoda Auto...)
23. Existence pracovišť vysokých škol v Trutnově (Slezská univerzita, Česká lesnická akademie)
24. Existence několika unikátních fenoménů (nejvyšší hory, pramen Labe, skokanské můstky...)

2.1.2 CESTOVNÍ RUCH

25. Vysoké primární předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu
26. Dekoncentrovanost středisek zimního cestovního ruchu s alespoň nějakým doprovodným zázemím (minimálně Harrachov, Rokytnice n. J., Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou, Janské Lázně), hodně výchozích bodů do hor
27. Doplnkovost turistické nabídky s Polskem (Česko – spíše lyžování, sport, dominance zimní nabídky, menší střediska; Polsko – spíše doplňkové atraktivity, dobrá letní nabídka, větší střediska, historická architektura)
28. Blížkost velkého německého a polského trhu (v případě německého i značná kupní síla)
29. Dostatek sněhu ve vztahu k nadmořské výšce (jen cca každá 7. sezóna nevydařená)
30. Cenová dostupnost služeb (s výjimkou ceny permanentek)
31. Dynamický a inovativní marketing některých podnikatelských subjektů, který v konečném důsledku propaguje i celé Krkonoše
32. Existence 2 turistických sezón, které jsou relativně vyvážené (byť zimní dominuje)
33. Rozsáhlá síť kvalitních informačních center
34. Dobrý systém cyklobusů a skibusů
35. Dobré značení tras pro běžkaře, pěší i cyklisty

2.2 HLAVNÍ SLABÉ STRÁNKY

2.2.1 INFRASTRUKTURA, VYBAVENOST, LIDSKÉ ZDROJE A EKONOMIKA

1. Vzdálenost velkých center i kapacitních komunikací, dopravní odlehlost jako brzda rozvoje podnikání, řada úzkých hrdel v dopravní síti pro nákladní dopravu
1. Nedostatek pracovních příležitostí zejména v horských obcích a bezprostředně při hranici
2. Periferní poloha na rozhraní dvou krajů a dvou států, zhoršená koordinace v oblasti školství, zdravotnictví, údržby silnic apod., malý zájem krajů o problémy Krkonoš, na druhou stranu si i díky tomu udržují dobrou vybavenost Vrchlabí i Jilemnice
3. Úpadek tradičních průmyslových odvětví, který cestovní ruch nenahradil
4. Relativně neprostupné hory jako bariéra rozvoje přeshraniční spolupráce a obchodních kontaktů
5. Vylidňování menších obcí v horách
6. Vysoká míra nezaměstnanosti v okrajových částech Krkonoš
7. Stárnutí populace zejména v menších obcích
8. Nedostatek technicky špičkově kvalifikovaných středo- a vysokoškoláků
9. Nejasná vize rozvoje regionu
10. Sídlo podnikatelů v jiném místě než v místě provozovny, v důsledku toho nízké příjmy z daní z příjmu fyzických a právnických osob
11. Slabá role vysokého školství v regionu
12. Technický stav silnic II. a nižší třídy
13. Dlouhá zima prodávající správu a údržbu silnic a další infrastruktury
14. Odlehlost a špatná dopravní dostupnost velké části obcí
15. Nedostatečná každodenní, občanská přeshraniční spolupráce s Polskem (odehrává se jen v rovině velkých projektů a jednorázových akcí), lidé se setkávají na hřebenech, ale jinak je život oddělený, rovněž nedostatek a nízká kapacita hraničních přechodů
16. Fluktuace obyvatel v obcích s někdejší německým osídlením, přerušovaná tradice osídlení i podnikání
17. Velká, nárazová zátěž infrastruktury návštěvníky
18. Slabý místní patriotismus, neochota lidí kupovat místní výrobky a služby
19. Správa KRNP jako brzda ekonomického rozvoje nejen v I. a II. zóně NP, ale hlavně v intravilánech sídel, komplikace rozvojových aktivit, přípravy územních plánů apod., obtížné hledání kompromisů, slabá každodenní činnost směrem k obyvatelům a malým subjektům
20. Slabá péče Libereckého kraje o západní Krkonoše (tj. část spadající do Libereckého kraje)
21. Velká rozloha obcí a nepřístupný terén komplikující a prodávající správu území bez adekvátní kompenzace např. rozpočtovým určením daní
22. Nízký počet stálých obyvatel snižující příjmy obcí (náklady spojené s turisty a chalupáři obce nést musí, aniž by na to měly adekvátní příjmy)
23. Slabý význam železnic v dopravní obslužnosti i turistické dopravě, reálné vyřazení železnic ze systému regionální dopravy
24. Velký počet a rozloha brownfieldů a dalších ploch a objektů s nejasným využitím
25. Velký počet poničených, neudržovaných objektů (industriální objekty, sakrální památky apod.)
26. Industriální charakter měst a městeček, málo kvalitní veřejné zeleně
27. Nefungující systém pracovního trhu (hodně nezaměstnaných i volných pracovních míst)
28. Nedostatečná volnočasová nabídka pro mladé (obyvatele i návštěvníky)
29. Uvzněnuté kamiony v zimě způsobující dopravní kongesce a až několikadenní neprůjezdnost komunikací

2.2.2 CESTOVNÍ RUCH

30. Pokles návštěvnosti regionu v posledních letech bez adekvátní reakce na straně nabídky a marketingu
31. Pomalý nárůst kapacity a zejména kvality služeb v cestovním ruchu, přítomnost velkého počtu „zlatokopů“ uvažujících v intencích krátkodobého zisku a nabízejících nekvalitní služby za vysoké ceny
32. Vysoká náchylnost cestovního ruchu k propadům v době krizí a recesí, cestovní ruch jako zbytná aktivita
33. Vysoká cenová hladina odrazující domácí návštěvníky, nedostatek ubytovacích zařízení střední kategorie zejména v největších střediscích
34. Image drahé, snobské a přeplněné turistické destinace (i mezi cizinci), kde ceně neodpovídá kvalita (může se týkat několika středisek, ale v myslích turistů je vztažena k celému regionu)
35. Roztříštěnost marketingových aktivit (nejen) v oblasti cestovního ruchu, hlavní část propagace se odehrává na úrovni jednoho nebo několika podnikatelů, v lepším případě na úrovni jednoho střediska, chybí propagace regionu jako celku vč. polské části, nedostatečná distribuce informací mezi informačními středisky
36. Přehřátý rozvoj v 90. letech, jehož důsledkem je nadměrné množství živořících restaurací a penzionů a nekvalitní komerční služby
37. Horší dopravní dostupnost jako komparativní nevýhoda pro příjezdy návštěvníků ve srovnání s jinými českými horami (mj. Jizerské hory, Krušné hory, Beskydy)
38. Slabá vybavenost středisek jinými atrakcemi a službami než lyžařskými, nedostatečná doprovodná infrastruktura a služby cestovního ruchu, nedostatečné vybavení atrakcemi pro pobyt a zážitkovou turistiku mimo zimní sezónu nebo jako alternativa k lyžování v zimním období, špatné vybavení v zimní sezóně pro nelyžaře nebo začínající lyžaře
39. Slabá pozice cestovního ruchu v Podkrkonoší, které ve skutečnosti neparticipuje na rozvoji cestovního ruchu v Krkonoších
40. Nekvalitní, neodůvodněný, málo cílený a stereotypní marketing hlavně směrem k domácím návštěvníkům, slabá nabídka směrem k české střední třídě i propagace této nabídky
41. Neschopnost dohody mezi podnikateli a dalšími aktéry působícími v jedné lokalitě, roztříštěnost sil a silná konkurence mezi nimi oslabuje v konečném důsledku všechny
42. Dominance zimní sezóny, slabá letní sezóna, sedla na jaře a na podzim
43. Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích (sjezdovky a apartmány v místech, kde být nemají, přílišná komercializace, ztráta původní atraktivity, sezónní přelidněnost středisek, zahlcení auty) obtěžující místní obyvatele
44. Absence podrobných informací o návštěvnosti (struktura návštěvníků, jejich rozhodování o volbě destinace a požadavcích na strukturu a kvalitu služeb apod.)
45. Chybějící parametry a informovanost o kvalitě služeb (certifikace služeb a související marketing)
46. Složitá přístupnost některých atraktivit autem
47. Nízká kapacita sjezdovek (i ve srovnání s relativně velkou kapacitou lanovek) a běžeckých tratí
48. Velký počet provozovatelů lanovek, hotelů a další infrastruktury a služeb, kteří sídlí mimo region (např. v Praze) a nemají zájem o dlouhodobou prosperitu regionu
49. Silné zastoupení „rizikových“ forem cestovního ruchu z hlediska možných konfliktů s ochranou přírody a krajiny (cykloturistika, jízda na skútrech apod.)

2.3 HLAVNÍ PŘÍLEŽITOSTI

2.3.1 INFRASTRUKTURA, VYBAVENOST, LIDSKÉ ZDROJE A EKONOMIKA

1. Výstavba kapacitních silničních propojení (D11/R11/S3, R35) zlepšujících dostupnost regionu
2. Změny zvýhodňující místní dodavatele v rámci veřejných zakázek a aktivizující místní trh (vč. změn zákona o veřejných zakázkách a rozpočtového určení daní)
3. Zpoplatnění vstupu do vybraných částí národního parku (redukce zátěže některých lokalit, dekoncentrace cestovního ruchu, příjmy pro potřeby opatření na ochranu přírody a krajiny)
4. Změna rozpočtového určení daní zvýhodňující obce s velkou rozlohou a vysokým podílem přechodně žijících obyvatel, respektující místo provozovny podnikatelů při odvádění daní, příp. jiné obdobné opatření
5. Změna legislativy motivující malé obce ke slučování
6. Postupný nárůst prestiže technických oborů
7. Zkvalitnění podnikatelské samosprávy mj. v rámci hospodářských komor
8. Lokalizace technické vysoké školy nebo jejího detašovaného pracoviště
9. Spolupráce s Polskem, oboustranná kulturní inspirace a propojení místních trhů

2.3.2 CESTOVNÍ RUCH

10. Začínající iniciativy podnikatelů směrem ke sjednocení turistické nabídky (turistické karty apod.) vč. zapojení polské strany
11. Vzdávající obliba místních produktů mezi turisty (v případě Krkonoš např. místní industriální výroby, gastronomie apod.)
12. Příliv polských návštěvníků na základě dobré image českých hor v Polsku
13. Návrat německých turistů (nejen lyžařů, ale těch, kteří se vracejí na místa svých předků, hledají místní tradice a produkty apod.)
14. Příliv turistů ze vzdálenějších oblastí (např. Rusko)
15. Příliv finančních prostředků ze SF EU na rozvoj cestovního ruchu alespoň v rámci přeshraniční spolupráce
16. Rozvoj odborné kvalifikace ve službách prostřednictvím nárůstu podpory z ESF
17. Propojení sjezdařských i běžeckých středisek mezi sebou, s Polskem a Jizerskými horami, odstranění závad na běžeckých tratích, vybudování nezbytných propojení pro sjezdaře
18. Rozvoj železnic jako formy turistické dopravy a atrakce
19. Získání dotací na větší záměry, které nemají v regionu konkurenci (např. akvapark)
20. Nárůst počtu potenciálních návštěvníků hledající menší, klidná střediska, dekoncentrace návštěvníků
21. Návrat domácích návštěvníků díky rostoucí oblibě dovolené v Česku
22. Nové marketingové kampaně CzechTourismu zaměřené na zážitkovou turistiku, příběhy, místní tradice a produkty

2.4 HLAVNÍ HROZBY

2.4.1 INFRASTRUKTURA, VYBAVENOST, LIDSKÉ ZDROJE A EKONOMIKA

1. Odchod velkých firem a investorů za lepšími podmínkami (tj. hlavně levnější pracovní silou)
2. Další recese v EU či eurozóně, příp. rozpad eurozóny či současné podoby EU, vedoucí k poklesu životní úrovně a kupní síly obyvatel i návštěvníků
1. Zánik služeb v malých obcích jako důsledek jejich vyliďňování a stárnutí
2. Zhoršující se image regionu v důsledku neúspěšných a nevyjasněných akcí a událostí typu pořádání MS v klasickém lyžování, vyhoření Petrovy boudy apod.
3. Odliv vzdělaných a kvalifikovaných lidí do větších center v okolí (Praha, Liberec, Pardubice, Hradec Králové)
4. Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce v jednotlivých obcích a proměnu na výplatní místo dávek, nikoli instituci realizující aktivní politiku zaměstnanosti
5. Slabá absorpční kapacita regionu v příštím programovacím období, zejména v oblasti „měkkých“ aktivit financovaných z ESF
6. Pokračující systém financování malých obcí, který je dlouhodobě neudržitelný
7. Lokální závislost na jediném odvětví (automobilový průmysl, cestovní ruch apod.), hrozba v případě jejich úpadku
8. (Další) narušení rázu středisek v důsledku megalomanské výstavby, necitlivé zásahy do přírody velkými infrastrukturními projekty
9. Velké infrastrukturní projekty v regionu stranou zájmu státu a krajů
10. Pokračující propad a zhoršení konkurenceschopnosti některých průmyslových odvětví v rámci Česka (zpracování dřeva, sklářství, textilní průmysl)
11. Tlak na těžbu břidlicového plynu
12. Přehnaně ochranný přístup krajských úřadů i Správy KRNPAP při ochraně zemědělského půdního fondu a při rozvoji podnikání a bydlení
13. Dlouhodobě nejasný a nepředvídatelný systém financování sociálních služeb, převaha projektového financování řady služeb
14. Nedostatek kapacit služeb sociální péče pro seniory vlivem stárnutí populace a stagnace kapacity služeb
15. Parciální, krátkodobé zájmy podnikatelů
16. Útlum železniční dopravy, který může zasáhnout místní dráhy (např. rokytnickou, žacléřskou)

2.4.2 CESTOVNÍ RUCH

17. Další úbytek zahraničních návštěvníků, zejména z Německa a Nizozemska
18. Pokles návštěvnosti v důsledku poklesu kupní síly obyvatel v případě dalších hospodářských výkyvů
19. Ztráta konkurenceschopnosti drobných penzionů a restaurací, koncentrace služeb do velkých turistických zařízení
20. Nárůst kvality, dostupnosti a kapacity konkurenčních turistických center (Slovensko, Bulharsko apod.)
21. Klimatické změny způsobující zkrácení zimní sezóny (méně mrazivých dní na výrobu sněhu) a nutnost dalších investic do technického vybavení středisek
22. Obecné snižování fyzické zdatnosti obyvatelstva a v důsledku toho zúžení okruhu potenciálních letních návštěvníků a vysokohorských turistů

23. Další rozmach apartmánového bydlení transformující cestovní ruch do chalupaření a snižující příjmy z cestovního ruchu
24. Pokračující nekoncepční, roztříštěná a/nebo stereotypní propagace regionu na úrovni státní, krajské a místní, slabá koordinace mez podnikateli a samosprávou
25. Pokračující dotační politika v oblasti podnikání v cestovním ruchu, která je nespravedlivá, netransparentní a deformuje tržní prostředí
26. Důraz na gigantické infrastrukturní projekty zhoršující ráz sídel a životní prostředí s reálně nízkým přínosem pro region
27. Neukázněnost návštěvníků zhoršující stav životního prostředí a devastující krajinu

3 ČINNOST SAMOSPRÁVY A SPOLUPRÁCE MEZI AKTÉRY

Velká část oslovených aktérů je zapojena do některého z regionálních sdružení (např. MAS, Krkonoše SMO apod.) nebo do pracovních skupin či diskusních platforem (např. pracovní skupiny a sekce KRMAP). Z této skutečnosti vyplývá obecně vysoká míra spolupráce a propojení mezi jednotlivými aktéry, přičemž iniciátorem a mediátorem této spolupráce je především Krkonoše – SMO, případně Správa KRMAP. Řada organizací či pracovních skupin sdružuje i aktéry hájící často protichůdné zájmy, což je pozitivním předpokladem z hlediska plánování rozvoje regionu a možností dosažení elementární shody na rozvojové vizi regionu. Ze strany výrazné většiny respondentů kvalitativního šetření je míra a kvalita spolupráce mezi významnými aktéry v regionu hodnocena pozitivně. Z výpovědí byl znát převažující respekt i vůči aktérům hájícím opačné zájmy. Současně je patrné, že spolupráce a vzájemná informovat mezi subjekty v regionu se odehrává především na neformální bázi, tedy nikoli prostřednictvím systematické, formalizované činnosti. Tuto skutečnost je možné interpretovat spíše kladně, protože ukazuje mj. na vyšší míru sounáležitosti jednotlivých aktérů s územím a na dobrovolné zapojení do rozvojových aktivit, které se v něm odehrávají. Tuto tezi podporuje také zjištění, že vize regionu a rozvojové priority se v regionu příliš nemění v souvislosti s volebními obdobími a změnami ve vedení (zejména místních) samospráv a že je tedy „regionální politika“ časově kontinuální.

Na druhou stranu se mezi některými respondenty (zdá se, že hlavně mezi těmi, kteří zastávají názor chránit životní a sociokulturní prostředí regionu) objevila stanoviska kritizující krátkodobost velkých infrastrukturních a podnikatelských záměrů (především v oblasti cestovního ruchu, ale i v oblasti průmyslu či stavebnictví, výstavby dopravní infrastruktury), malý respekt těchto záměrů vůči specifickým regionu a dlouhodobé udržitelnosti jeho rozvoje a slabou míru patriotismu nositelů těchto záměrů. Někteří respondenti vidí správu KRMAP a vedení obcí jako příliš slabé hráče vůči komerčnímu tlaku a neziskové organizace jako nežádoucí zastávce „alternativních řešení“. Zmínění respondenti uvedli jako důležitý problém také neprůhlednost veřejných investic, propojení veřejné správy se stavebními firmami a preferenci velkých investic do infrastruktury namísto podpory drobných iniciativ. Uvedené skutečnosti představují hlavní „třecí plochu“ mezi zájmy různých skupin aktérů v Krkonoších.

Role KRMAP v regionálním rozvoji je většinou respondentů hodnocena víceméně kladně, tj. v duchu vysoké odborné způsobilosti pracovníků Správy KRMAP, schopnosti dobře hájit zájmy státu v oblasti ochrany přírody a krajiny a přitom nacházet kompromisy a konsensy. Správa KRMAP je v regionu významným, dlouhodobě etablovaným hráčem, který má mezi všemi ostatními subjekty v Krkonoších pravděpodobně nejdelsí kontinuální historii a „paměť“. Kvitována byla i „doplňková“ činnost Správy KRMAP (provoz muzeí, informační služby, EVVO). Mezi respondenty se nevyskytl nikdo, kdo by Správu KRMAP považoval za významnou či dokonce hlavní „brzdu ekonomického rozvoje“, což kontrastuje se zjištěními subjektivních názorů místních aktérů při obdobných průzkumech v jiných regionech s velkoplošnou ochranou přírody a krajiny. Pokud se již vyskytly výhrady k činnosti Správy KRMAP, netýkaly se spolupráce s „velkými hráči“ typu měst, obcí či firem, ale spíše občasných (dle těchto respondentů zbytečných) restrikcí vůči stavební a jiné činnosti aktérů menších (obyvatel či živnostníků). Výjimečně se vyskytla kritika obecného postoje orgánů ochrany přírody a krajiny v Česku (tedy nejen KRMAP), který je dle příslušných respondentů ve srovnání např. s obdobnými orgány ochrany přírody a krajiny v Německu či Rakousku tradičně zbytečně restriktivní a málo komunikativní. I tito respondenti však uváděli, že při vědomí zmíněných (podle nich) negativ nemají k činnosti Správy KRMAP z hlediska formálně-legislativního ani provozního významnějších výhrad a že případné spory se nesou v konstruktivní rovině. Jak je uvedeno výše, část respondentů považuje

činnost Správy KRNAP za vyhovující, ale její roli za příliš slabou na to, aby byla schopna přírodu a krajinu v území skutečně chránit.

Názor respondentů na činnost krajů je převážně pozitivní. Kladná hodnocení se týkají zvláště husté sítě občanské vybavenosti zajišťované kraji i obстойné dopravní obslužnosti veřejnou dopravou. Objevily se ale výpovědi, podle nichž jsou Krkonoše periferní částí obou krajů (Libereckého a Královéhradeckého) a jsou jimi proto opomíjené např. při prioritizaci investičních akcí (opravy silnic apod.). O něco častěji zazníval tento názor na adresu Libereckého kraje než na adresu kraje Královéhradeckého. Na druhou stranu je tato periferní poloha Krkonoš na hranici dvou krajů některými respondenty vnímána také jako pozitivum, protože každý z krajů se snaží udržovat vybavenost měst a obcí bez ohledu na to, že podobná zařízení existují jen o pár kilometrů dále na území sousedního kraje (tj. v Jilemnici v Libereckém a ve Vrchlaví v Královéhradeckém kraji). Někteří respondenti poukázali na měnící se krajské priority v závislosti na výsledcích voleb do krajských zastupitelstev.

Spolupráce mezi aktéry se odehrává ve dvou rovinách. V koncepční rovině představují hlavní platformy, na nichž se odehrává spolupráce mezi hlavními subjekty v regionu, Krkonoše – SMO a také KRNAP. Tato sdružení usilují o formování dlouhodobých cílů a vize regionu. Určitou nevýhodou je, že se jedná o subjekty veřejné správy (v prvním případě místní samosprávy, ve druhém případě státní správy), v jejichž struktuře nejsou a nemohou být zahrnutы podnikatelské subjekty. Jejich zapojení je tak převážně neformální na bázi zmíněných pracovních skupin apod. nebo na základě přípravy a realizace konkrétních projektových záměrů. Několik respondentů v této souvislosti uvedlo jako významný problém absenci organizace zastřešující veškeré aktéry regionálního rozvoje (nejen obce a města), tj. organizace typu regionální rozvojové agentury.

Úroveň projektových záměrů je druhou hlavní rovinou spolupráce mezi aktéry v Krkonoších. Většina těchto projektů má spíše nadmístní než regionální dopad a při jejich realizaci spolupracují subjekty pouze v rámci několika sousedících obcí. Tyto nadmístní projekty nejčastěji patří do oblastí vzdělávání, osvěty, sociálních služeb, kultury či realizace drobnějších infrastrukturních akcí. Projektů s celoregionálním dopadem sdružujících obce, KRNAP, podnikatele či neziskové organizace je relativně málo a většina z nich se orientuje na oblast cestovního ruchu (mj. letní cyklobusy a menší část marketingových aktivit, např. rozbíhající se projekt krkonošské regionální turistické karty) nebo na nepřímé aktivity spojené např. s jednáním a lobbingem na národní úrovni (příprava a realizace velkých infrastrukturních záměrů). I projekty v oblasti cestovního ruchu jsou však podle názoru většiny oslovených respondentů z územního hlediska převážně parciální a zahrnují vždy jen několik málo sousedících obcí a lokalit. Překvapivě často se objevila také kritika slabé spolupráce jednak mezi jednotlivými neziskovými organizacemi, a jednak mezi podnikateli v oblasti výroby a zejména cestovního ruchu na lokální úrovni. V případě (ne)spolupráce podnikatelů zazníval názor, že „vnitřní“ konkurence mezi nimi je rozhodně silnější než zájem spolupracovat a zvyšovat vnější konkurenceschopnost regionu. V regionu jako celku dosud není příliš koordinován rozvoj místní ekonomiky, podnikání či trhu práce ve vazbě na školství, sociální oblast apod. Jednou z příčin je i rozdělení regionu mezi dva státy a v rámci Česka mezi dva samosprávné kraje.

Obeznamovanost aktérů místního a regionálního rozvoje s rozvojovými záměry veřejných i privátních subjektů je v Krkonoších obecně vysoká, a to převážně díky neformálním kontaktům. V zásadě se ale mezi respondenty nevyskytl nikdo, kdo by považoval hlavní rozvojové záměry za nedostatečně komunikované vůči odborné i širší veřejnosti. Na druhou stranu se vyskytlo několik názorů ohledně slabě rozvinuté občanské společnosti, slabého zapojení místních obyvatel do místního a regionálního rozvoje a do komunitního života v obcích a v regionu, a to i z důvodu malé ochoty měst a obcí komunitní život a komunitní plánování rozvíjet.

4 BUDOUCÍ ROZVOJ REGIONU

Pro budoucí rozvoj regionu jsou podle respondentů klíčová tato témata a výzvy (zmíněny jsou bez uvedení pořadí pouze ta, která se objevovala častěji a která jsou vzájemně kompatibilní, a to včetně „přání“, která se nemusí jevit jako zcela reálná):

- zkvalitnění/zrychlení napojení regionu na páteřní dopravní trasy v Česku i Polsku (zásadní role D11/R11 a navazující polské dálnice S3 s napojením na „polsko-německou“ dálnici A4, přičemž regionu může dočasně pomoci i dostavba hraničního úseku a dálnice S3 na území Polska, která by východní Krkonoše napojila na polskou a německou dálniční síť),
- prosazení úprav a modernizace silnic 2. a 3. třídy tak, aby jejich kvalita nebyla „na chvostu“ mezi silnicemi v Libereckém, resp. Královéhradeckém kraji,
- vybudování úseků cyklistických stezek v podhůří s ohledem na zvýšení bezpečnosti cyklistů a využití tohoto druhu dopravy pro každodenní dojížděku,
- realizace obecně spíše menších infrastrukturních projektů a podpora menších firem, nikoli megalomanských akcí a velkých investic koncentrujících činnosti i související zátěž prostředí do jednoho místa a majících pochybnou ekonomickou návratnost,
- udržení vitality menších obcí prostřednictvím veřejných služeb (školství, pošta, drobné komerční služby) a pracovních příležitostí, obecná preference aktivit ve prospěch místních obyvatel před aktivitami pro návštěvníky (názor menší části respondentů, který je však užitečné zmínit),
- generování udržitelných pracovních příležitostí (mj. investoři smluvně a majetkově zavázání k udržení výroby, např. vlastněním nemovitostí, kde podnikají), opatření ve spolupráci s podnikatelskou samosprávou, udržení klíčových firem v regionu (důležitější než noví investoři),
- rozvoj/usnadnění drobného podnikání a služeb (drobné úlevy, dostupnost pozemků, „nekomplikování“ živnostenské činnosti, decentralizace aktivit) nejen ve smyslu hospodářské prosperity, ale i zajištění životaschopnosti menších venkovských obcí,
- zvýšení soběstačnosti regionu v oblasti výroby, služeb a energetiky, posilování významu místního trhu a prestiže místních produktů (i jako nástroje „udržení peněz“ v regionu a zachování pracovních příležitostí),
- revitalizace zanedbaných, nevyužívaných areálů (brownfields) na areály s ekonomicky smysluplnými, udržitelnými aktivitami (nejen výroba, ale i kultura, bydlení apod.),
- přizpůsobení tradičních výrobních odvětví v maximální možné míře moderní době (kvalifikovaná výroba specifických, nemasových produktů, využití někdejší výroby v cestovním ruchu),
- rozšíření a zkvalitnění nabídky v cestovním ruchu, který je jedním z „hnacích odvětví“ regionu a důležitým zdrojem pracovních příležitostí, rozvoj doplňkové infrastruktury a služeb jako alternativní turistické nabídky vůči dominantní pěší, cyklistické a lyžařské turistice, který by přiblížil nabídku Krkonoš konkurenčním destinacím, za nimiž dnes Krkonoše zaostávají, a současně návštěvnost prostorově rozptýlil i do Podkrkonoší a menších obcí (názor cca 2/3 oslovených respondentů bez ohledu na to, zda je cestovní ruch oborem jejich činnosti, nebo není),
- kvalitní marketing v cestovním ruchu po celou dobu před příjezdem návštěvníka i během jeho pobytu, zdůvodněné marketingové aktivity logicky cílené na konkrétní skupiny návštěvníků, sjednocení marketingových aktivit směrem k lepší „čitelnosti“ pro návštěvníky, důraz na českou a polskou klientelu (resp. obecně na klientelu z blízkých zdrojových oblastí, která si k regionu snáze vytvoří vztah a stane se pravidelnými návštěvníky),

- změna image regionu od „drahé, snobské destinace“ k destinaci přátelské, exkluzivní jedinečností svých přírodních a kulturních krás, s příznivým poměrem cena/kvalita a se vstřícným prostředím nejen v oblasti samotného cestovního ruchu (např. přístup Správy KRNP, policie, úřadů apod.), jejíž marketing se reprodukuje především předáváním osobních zkušeností mezi návštěvníky,
- dlouhodobě zdravé, nenarušené, čisté životní prostředí jako zdroj atraktivity regionu pro rezidenty i návštěvníky, dlouhodobá vyváženost ochrany životního prostředí a ekonomického rozvoje, úprava/rozšíření/výstavba průmyslových zón a turistické infrastruktury v souladu s územními plány obcí a plánem péče, který ekonomický rozvoj umožňuje (názory časté i mezi podnikateli),
- ochrana krajinného rázu (vč. architektonického), dlouhodobě udržitelná péče o krajinu (především ve smyslu lesnické a zemědělské činnosti),
- rozumné využívání dotačních příležitostí (dosažení shody v regionu nad prioritními projekty tak, aby si žádosti o dotace zbytečně nekonkurovaly), obecně však spíše spoléhání na vlastní finanční a lidské zdroje,
- rozšíření a zkvalitnění komunitního života v městech a obcích, zvýšení participace občanů a neziskového sektoru v místním a regionálním rozvoji,
- zlepšení prostupnosti česko-polské hranice (opravy silnic, umožnění průjezdu alespoň veřejné dopravě),
- zlepšení koordinace regionálního rozvoje (např. společné stanovování infrastrukturních i neinvestičních priorit) vč. zapojení subjektů mimo místní správu.

Je tedy zřejmé, že ústředními tématy budoucnosti Krkonoš jsou:

- regionální a neregionální dopravní infrastruktura,
- občanská vybavenost, pracovní příležitosti a zaměstnanost zvláště v menších obcích,
- tradiční výroba a místní produkty,
- diverzifikace nabídky v cestovním ruchu a marketing v cestovním ruchu,
- péče o životní prostředí a krajinu v širokém smyslu (i zemědělské krajiny, architektury atd.),
- komunitní život, občanská společnost a koordinace místního a regionálního rozvoje.

Hlavními rozpory a dilemata v pohledu respondentů na budoucnost regionu jsou:

- zřetelné přání decentralizace aktivit a realizace většího počtu menších projektů stimulujících rozvoj i v menších obcích a nenarušujících sociokulturní a životní prostředí, vs. převládající pocit nezbytnosti realizovat velké dopravní stavby (na druhou stranu v oblasti rozvoje výrobních odvětví, služeb nebo turistické nabídky je dle respondentů žádoucí decentralizace možná),
- decentralizace hospodářských aktivit a občanské vybavenosti a jejich role při udržení životaschopnosti venkovských obcí i za cenu snížení konkurenceschopnosti regionu vs. nezbytnost větší konkurenceschopnosti regionu,
- preference cestovního ruchu a „péče“ o návštěvníky, která mezi respondenty převažuje, vs. preference vybavenosti obcí, zaměstnanosti a „péče“ o místní obyvatele, která je mezi respondenty v menšině (cestovní ruch může být sice důležitým, ale také nemístně „přeceňovaným“ odvětvím), též dilema rozvoje Krkonoš jako turistické destinace vs. regionu orientovaného na zpracovatelský průmysl,
- dilema hospodářského rozvoje a ochrany přírodního a sociokulturního prostředí, které se však ukazuje jako méně významné, než by bylo možné v podmínkách regionu s velkoplošnou ochranou velké části jeho území očekávat.

Budoucí financování rozvojových aktivit v Krkonoších spatřují oslovené subjekty hlavně v kombinaci vnitřních zdrojů krajů, měst a obcí se zdroji evropskými a soukromými. Příležitost vyplývající ze

zaměření příštího programovacího období kohezní politiky EU 2014-20 je vnímána spíše doplňkově, a to s ohledem na nízkou obeznámenost respondentů s budoucí podobou kohezní politiky a také s ohledem na pravděpodobné snížení objemu finančních prostředků a jejich tematickou koncentraci. Málo respondentů spatřuje potenciál v národních finančních zdrojích, s výjimkou investic do páteřní infrastruktury (zejména dopravní), kde respondenti naopak vidí roli státu jako klíčovou a nezastupitelnou.

INTEGROVANÁ STRATEGIE ROZVOJE REGIONU KRKONOŠE

C. ANALÝZA SWOT

Zpracovatel: SPF Group, v.o.s.

Masarykova 129/106

400 01 Ústí nad Labem

Datum: září 2012

OBSAH

Obsah.....	2
1 Úvod a metodika	3
2 Dílčí SWOT podle tematických okruhů.....	4
2.1 Poloha, image a správa regionu	4
2.2 Infrastruktura a vybavenost	5
2.3 Ekonomika a lidské zdroje	7
2.4 Obyvatelstvo a sociální soudržnost	8
2.5 Životní prostředí	9
2.6 Cestovní ruch.....	10
3 Souhrnná SWOT	12
3.1 Silné stránky	12
3.2 Slabé stránky	14
3.3 Příležitosti	16
3.4 Hrozby	19

1 ÚVOD A METODIKA

Úvodním krokem tohoto výstupu byla definice tematických okruhů. Na základě informací z předchozích analytických výstupů bylo definováno 6 okruhů, které představují relativně ucelená a dostatečně nosná témata. V rámci nich byly provedeny dílčí analýzy SWOT. SWOT je klasifikační metodou tradičně používanou při strategickém plánování. Rozvojové faktory jsou metodou SWOT standardně tříděny do 4 kategorií:

- silné stránky (S = strengths),
- slabé stránky (W = weaknesses),
- příležitosti (O = opportunities),
- hrozby (T = threats).

Tyto kategorie sledují logiku uvedenou v tabulce:

	pozitiva	negativa
vnitřní faktory, přítomnost, výchozí stav	silné stránky (S)	slabé stránky (W)
vnější faktory, budoucnost, potřeba intervencí	příležitosti (O)	hrozby (T)

V první fázi SWOT analýzy byl zpracován přehled jednotlivých faktorů pro každý problémový okruh. Smyslem dílčích SWOT analýz je identifikace hlavních rozvojových faktorů působících na rozvoj regionu v každém problémovém okruhu. Jednotlivé položky byly identifikovány zpracovatelem s využitím vlastních analýz (profil kraje, analýza vnějších podmínek) i realizovaných řízených rozhovorů se zástupci vybraných aktérů na území regionu a následně byly doplněny a upraveny členy řídicí skupiny ISRR Krkonoše.

Dílčí SWOT analýzy umožňují identifikovat rozvojové faktory v jednotlivých problémových okruzích, nelze však s jejich pomocí porovnávat význam jednotlivých faktorů ani problémových okruhů (tedy např. která slabá stránka či příležitost je důležitější). Z tohoto důvodu bylo třeba provést souhrnnou SWOT analýzu, při níž byly jednotlivé všechny identifikované faktory klasifikovány podle významu (tzn. důležitosti pro rozvoj kraje). Příležitosti a hrozby, jejichž naplnění závisí na vnějším prostředí a okolnostech, byly vedle toho klasifikovány také podle pravděpodobnosti, s jakou může dojít k jejich naplnění.

Klasifikaci jednotlivých faktorů (položek) SWOT provedli zástupci zpracovatele a členové řídicí skupiny pro přípravu ISRR Krkonoše. Každá klasifikující osoba vyhodnotila všechny položky SWOT v bodové škále podle významu, který jim přisuzují, a v případě příležitostí a hrozeb i podle pravděpodobnosti, s jakou dojde k jejich naplnění. Výsledná SWOT je tedy sestavena podle průměrných hodnot hodnocení každého jednotlivého faktoru. Výsledná SWOT tak obsahuje nejen výčet rozvojových faktorů, ale i jejich klasifikaci, a je tak cenným podkladem pro rozhodování o prioritách regionu v návrhové části.

2 DÍLČÍ SWOT PODLE TEMATICKÝCH OKRUHŮ

Úvodním krokem při zpracování SWOT byla definice tematických okruhů. Na základě informací z předchozích analytických výstupů bylo definováno 6 okruhů, které představují relativně ucelená témata:¹

- poloha, image a správa regionu (zahrnující faktory vyplývající z geografické polohy a image regionu, místní a regionální správu, zapojení obyvatel do komunitního života a spolupráci mezi aktéry v regionu vč. aktérů ochrany přírody a krajiny),
- infrastruktura a občanská vybavenost (zahrnující vše, co se týká infrastruktury a vybavenosti pro dopravu, vzdělávání, sociální služby, zdravotnictví, sport, kulturu a bydlení a technické infrastruktury),
- ekonomika a lidské zdroje (zahrnující „výkonnostní“ faktory regionu, tedy předpoklady pro ekonomický rozvoj, podnikání a inovace, včetně vzdělávání a trhu práce),
- obyvatelstvo a sociální soudržnost (zahrnující „měkké“ aspekty rozvoje regionu, tedy skladbu a identitu obyvatelstva),
- životní prostředí (zahrnující jednotlivé složky životního prostředí, krajinu a přírodní potenciál, a to i v širším smyslu „kvality prostředí pro život obyvatel a návštěvníků“ a urbanistického rázu sídel),
- cestovní ruch (zahrnující průřezově rozvojové aspekty ovlivňující cestovní ruch jako jedno z významných odvětví specifických pro Krkonoše).

Rozdělení faktorů podle těchto témat samozřejmě není „ostré“, jednotlivé faktory mohou mít relevanci vůči dvěma nebo několika tematickým okruhům. Jde o orientační rozdělení, které má množství identifikovaných faktorů učinit přehlednějším.

Jednotlivé problémové okruhy byly podrobeny analýze SWOT. Byl zpracován přehled jednotlivých faktorů pro každý problémový okruh. Smyslem dílčích SWOT je identifikace hlavních rozvojových faktorů působících na rozvoj kraje v každém tematickém okruhu. Výsledky dílčích SWOT jsou uvedeny v následujících podkapitolách.

2.1 POLOHA, IMAGE A SPRÁVA REGIONU

SILNÉ STRÁNKY

- „Makropoloha“ v rámci relativně hustě zalidněného území střední Evropy s řadou center (Praha, Vratislav, Drážďany, částečně i Berlín, v Česku také Liberec, Hradec Králové)
- Kompaktnost, vnitřní homogenita a zřetelná identita regionu s existencí několika unikátních fenoménů
- Stabilní sídelní struktura s malým počtem populačně nejmenších sídel
- Výrazný a převážně pozitivní mediální obraz regionu

¹ V této části PRŮK jsou problémové okruhy definovány pouze pro účel zpracování dílčích SWOT analýz. Nejedná se tedy o problémovou analýzu ani o návrh priorit, které jsou zařazeny do návrhové části strategie.

- Relativně konstruktivní, rozumná spolupráce mezi aktéry
- Existence formálních i neformálních diskusních platforem, vystupujících navenek jednotně (např. směrem k oběma krajům)
- Existence jasných a odborně kvalitních nositelů, iniciátorů a moderátorů regionální spolupráce (Krkonoše SMO, mikroregiony Východní Krkonoše, Horní Labe, Jilemnicko, Tanvaldsko, Správa KRMAP, města Vrchlabí, Trutnov, Jilemnice, Hostinné)

SLABÉ STRÁNKY

- Periferní „mikropoloha“ na rozhraní dvou krajů a dvou států, snížený zájem krajů o problémy Krkonoš
- Velká rozloha obcí a nepřístupný terén komplikující a prodražující správu území bez adekvátní finanční kompenzace
- Relativně neprostupné hory jako bariéra ekonomické i kulturní spolupráce
- Odlišný charakter území Krkonoš a Podkrkonoší a z toho vyplývající rozdílné priority a zájmy obcí a dalších subjektů
- Roztříštěnost rozvojových aktivit a nekoncepční přístup v oblasti regionálního rozvoje v důsledku velkého množství subjektů

PŘÍLEŽITOSTI

- Dlouhodobý důraz kohezní politiky i dalších politik EU na rozvoj přeshraniční spolupráce

HROZBY

- Zhoršení image Krkonoš v důsledku přílišné preference místních a úzkých skupinových zájmů před potřebami regionu a výrazné změny urbanistického rázu některých sídel
- Slabá absorpční kapacita regionu v příštím programovacím období, zejména v oblasti „měkkých“ aktivit financovaných z ESF

2.2 INFRASTRUKTURA A VYBAVENOST

SILNÉ STRÁNKY

- Obecně dobrá občanská vybavenost sídel (mateřské a základní školy, zdravotnická zařízení, zařízení pro kulturu a sport místních obyvatel)
- Hustota a kapacita silniční a železniční sítě odpovídající průměrným dopravním intenzitám, hustotě zalidnění a turistické návštěvnosti
- Vysoká vybavenost sídel technickou infrastrukturou
- Dobrá dopravní obslužnost veřejnou dopravou na hlavních trasách v rámci regionu (zejména v Podkrkonoší) do jeho center
- Nadstandardní vybavenost Trutnova, Vrchlabí, Jilemnice (i díky zřízení částečně duplicitní občanské vybavenosti ze strany obou krajů)
- Hustá síť cyklistických a pěších tras a lyžařských běžeckých tratí

SLABÉ STRÁNKY

- Dopravní odlehlost regionu (stranou od páteřních národních a mezinárodních dopravních tahů) pro vyjíždku obyvatel za službami a zaměstnáním mimo region i pro příjezd návštěvníků
- Odlehlost a špatná (dlouhá) dopravní dostupnost velké části obcí vůči regionálním centrům a jejich službám (i v důsledku členitého reliéfu)
- Chybějící obchvaty sídel a řada závad v silniční síti zejména na silnicích 1. třídy a zejména pro nákladní dopravu (dáno také členitým reliéfem)
- Špatný technický stav velké části silnic II. a III. třídy a místních komunikací
- Dlouhá zima prodražující správu a údržbu silnic a další infrastruktury a komplikující dopravu (kalamitní situace)
- Velká, nárazová zátěž infrastruktury návštěvníky (parkovací kapacity, silniční síť, technická infrastruktura)
- Slabý význam železnic v dopravní obslužnosti i turistické dopravě, reálné vyřazení železnic ze systému regionální dopravy
- Existence konfliktních míst cyklistické a silniční dopravy
- Nedobudované úseky cyklistických stezek, chybějící úseky cyklistických tras a deficity v jejich doprovodné infrastruktuře (značení, mobiliář) v exponovaných místech, zejména v podhorských oblastech
- Nižší úroveň základních a středních škol, učilišť

PŘÍLEŽITOSTI

- Výstavba komunikace D11/R11/S3 zlepšující dostupnost regionu
- Výstavba komunikace R35 částečně zlepšující dostupnost regionu
- Rekonstrukce silnic I/14 a I/16 zlepšující jejich stav, parametry a tím i dostupnost regionu
- Realizace některého z velkých projektů rozvoje železniční sítě
- Obecný nárůst obliby cyklistické dopravy a elektromobility jako alternativy vůči „tradičním“ druhům dopravy
- Koncentrace finančních zdrojů ze SF EU a z národních zdrojů mj. na oblast dopravní, technické a turistické infrastruktury

HROZBY

- Zánik služeb v malých obcích jako důsledek jejich vylidňování a stárnutí
- Zhoršení dostupnosti zdravotnických zařízení vlivem optimalizace a úspor ve zdravotnictví
- Postavení velkých infrastrukturních (zejména silničních) záměrů v regionu mimo priority státu, příp. krajů
- Útlum železniční dopravy, který zasáhl či může zasáhnout místní dráhy (např. rokytnickou, žacléřskou)
- Stárnutí obyvatel a s ním související růst nároků na vybavenost infrastrukturou pro sociální služby
- Dlouhodobě nejasný a nepředvídatelný systém financování sociálních služeb, převaha projektového financování řady služeb

2.3 EKONOMIKA A LIDSKÉ ZDROJE

SILNÉ STRÁNKY

- Existence několika regionálních odvětví významných v celostátním měřítku (elektrotechnický, strojírenský a automobilový průmysl, cestovní ruch) majících na poměry příhraničního regionu vysoký inovační potenciál a přidanou hodnotu
- Relativně rozvinuté drobné podnikání
- Jedna z nejvyspělejších příhraničních oblastí, přes periferní polohu region vykazuje jen malou část znaků periferie
- Dostatek průmyslových zón současných i potenciálních (tj. nevyužitých pozemků a areálů v intravilánu obcí)
- Stále ještě dobrá řemeslná dovednost a kreativita lidí
- Existence pracovišť vysokých škol v Trutnově (Slezská univerzita, Česká lesnická akademie)

SLABÉ STRÁNKY

- Relativně malá odvětvová diferenciacie regionální ekonomiky
- Úpadek části tradičních průmyslových odvětví
- Relativně nižší příjmy obcí v důsledku častého sídla podnikatelů / trvalého bydliště obyvatel jinde než v místě provozovny / skutečného bydliště
- Zvýšené nároky (náklady) na ochranu životního prostředí obcí v NP a jeho blízkosti, které nejsou kompenzovány státním rozpočtem ani specifickými dotačními tituly
- Slabá role výzkumu a vysokého školství a nízké předpoklady pro jejich rozvoj v regionu
- Neochota lidí kupovat místní výrobky a služby, nefungující regionální trh
- Vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí zejména v okrajových částech Krkonoš, v horských a příhraničních obcích
- Slabá spolupráce středních škol a učilišť s podniky
- Nedostatek špičkových technicky kvalifikovaných středo- a vysokoškoláků, jejich odchod z regionu
- Nepružný pracovní trh (hodně nezaměstnaných, ale i hodně volných pracovních míst)

PŘÍLEŽITOSTI

- Legislativní změny zvýhodňující místní dodavatele a aktivizující místní trh (vč. změn zákona o veřejných zakázkách a rozpočtového určení daní)
- Změna rozpočtového určení daní zvýhodňující obce s velkou rozlohou a vysokým podílem přechodně žijících obyvatel, respektující místo provozovny podnikatelů při odvádění daní, příp. jiné obdobné opatření
- Změna legislativy a další nástroje motivující malé obce ke spolupráci, případně ke slučování
- Postupný nárůst prestiže technických oborů
- Zkvalitnění podnikatelské samosprávy mj. v rámci hospodářských komor
- Lokalizace technické vysoké školy nebo jejího detašovaného pracoviště
- Spolupráce s Polskem, propojení místních trhů

HROZBY

- Odchod velkých firem a investorů za lepšími podmínkami (tj. hlavně levnější pracovní silou) a v důsledku toho nárůst nezaměstnanosti
- Další recese v EU či eurozóně, příp. rozpad eurozóny či současné podoby EU, vedoucí k poklesu životní úrovně a kupní síly obyvatel i návštěvníků
- Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce v jednotlivých obcích oslabení aktivní politiky zaměstnanosti
- Úpadek nebo snížení konkurenceschopnosti některého z důležitých nebo tradičních odvětví regionální ekonomiky vlivem vnější situace na trhu (automobilový, dřevozpracující, sklářský, textilní průmysl)
- Přehnaně ochranný přístup krajských úřadů i Správy KRNAP při ochraně zemědělského půdního fondu a při rozvoji podnikání
- Parciální, krátkodobé zájmy a záměry části podnikatelů

2.4 OBYVATELSTVO A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST**SILNÉ STRÁNKY**

- Relativně silná pospolitost a místní identita obyvatel (hlavně těch starších), možnost identifikace s regionální symbolikou a institucemi, identifikace s obcí i Krkonošemi jako celkem
- Stabilizující se struktura obyvatel (sociální, národnostní) v posledních desítkách let
- Kladný přirozený přírůstek v regionu v posledních letech (zejména v podhůří a v hlavních centrech Krkonoš)

SLABÉ STRÁNKY

- Vylidňování menších obcí, zejména v jádrových částech Krkonoš a zejména v důsledku úbytku obyvatel stěhováním
- Stárnutí populace (zejména v menších obcích a zejména na západě Krkonoš)
- Nedostatečná soustavná, věcná občanská přeshraniční spolupráce s Polskem
- Poválečná fluktuace obyvatel v obcích s někdejší německým osídlením, přerušená tradice osídlení
- Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích snižující jejich atraktivitu pro bydlení zejména „starousedlíků“

PŘÍLEŽITOSTI

- Spolupráce s Polskem, oboustranná hospodářská, společenská a kulturní inspirace
- Růst atraktivity venkova (vč. velké části Krkonoš) pro bydlení a práci z domova

HROZBY

- Sociální napětí mezi „starousedlíky“ a majiteli apartmánových bytů a podnikateli v turisticky exponovaných obcích

- Trend marginalizace či zániku nejmenších sídel v důsledku absence všech služeb a špatné dostupnosti

2.5 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

SILNÉ STRÁNKY

- Značný přírodní potenciál území (mj. vodní toky a další obnovitelné zdroje energie, rozsáhlé lesní plochy)
- Přítomnost atraktivní, na většině území zachovalé přírody, s dostatkem unikátních přírodních zajímavostí
- Relativně zachovalé životní prostředí v sídlech (mj. vysoký index ekologické stability na většině území)
- Existence národního parku, biosférické rezervace a dalších institutů ochrany přírody a krajiny zvyšujících atraktivitu území a působících jako ochrana proti necitlivým zásahům do krajiny

SLABÉ STRÁNKY

- Existence některých environmentálních rizik ovlivňující jak život v obcích, tak kvalitu přírodního prostředí (mj. doprava)
- Velký počet a rozloha brownfieldů a dalších ploch a objektů s nejasným využitím a ekologickými zátěžemi
- Proměna prostředí a rázu některých obcí (platí zvláště pro střediska cestovního ruchu) v posledních 15 letech
- Silné zastoupení „rizikových“ forem cestovního ruchu a zábavy z hlediska možných konfliktů s ochranou přírody a krajiny (skialpinismus, horská cyklistika, jízda na čtyřkolkách, sněžných skútrech apod.)
- Rozpočtové určení daní, neodpovídající požadavkům/nákladům obcí na zajištění kvality ŽP (odpady, odpadní vody) v oblasti s vyššími nároky na ochranu ŽP a skutečným výnosům v území mj. z cestovního ruchu

PŘÍLEŽITOSTI

- Trend usměrňování návštěvnosti diferencovanými nástroji (regulace, zpoplatnění vstupu do vybraných částí národního parku apod.) s dalšími vedlejšími efekty (zvýšení příjmů pro ochranu přírody)
- Úprava rozpočtového určení daní s přihlédnutím k vyšší požadavkům/nákladům obcí v blízkosti a/nebo v národním parku a k daňovým výnosům na území regionu

HROZBY

- (Další) narušení rázu středisek a necitlivé zásahy do přírody a krajiny v důsledku rozsáhlé výstavby a velkých infrastrukturních projektů (také v cestovním ruchu) vedoucí ke snížení kvality života a atraktivity území
- Tlak na těžbu břidlicového plynu
- Snižování části rozpočtu KRNP (rozpočet MŽP) s dopady na zaměstnanost, doplňkové činnosti a možnosti ochrany přírody (údržba stezek, programy, apod.)

- Vliv klimatických změn na vývoj unikátní krkonošské přírody
- Vnímání ochrany přírody (zejména soustavy Natura 2000) jako prvku omezujícího rozvoj oblasti

2.6 CESTOVNÍ RUCH

SILNÉ STRÁNKY

- Vysoké lokalizační předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu (přítomnost přírodních i kulturních atraktivit, nejlepší předpoklady pro lyžování v Česku)
- Dlouhodobá tradice turistiky (více než 150 let) vč. formování podmínek pro toto odvětví
- Územní dekoncentrovanost středisek cestovního ruchu s alespoň nějakým doprovodným zázemím (v rámci Krkonoš, nikoli Podkrkonoší)
- Časová dekoncentrovanost cestovního ruchu, existence dvou relativně rovnocenných sezón v roce
- Doplnkovost turistické nabídky s Polskem
- Blízkost velkého německého a polského trhu (v případě německého i značná kupní síla)
- Rozsáhlá síť informačních center
- Rozvinutý systém cyklobusů a skibusů
- Rozšiřující se nabídka aktivit cestovního ruchu šetrných k přírodě
- Nastartovaná spolupráce veřejného sektoru s podnikateli

SLABÉ STRÁNKY

- Pokles návštěvnosti regionu (zvláště v podhůří) v posledních letech
- Zkracování délky pobytu domácích i zahraničních návštěvníků v posledních letech
- Ztráta atraktivity regionu pro velkou část někdejších pravidelných domácích návštěvníků (vlivem nárůstu domácích i zahraniční konkurence)
- Pomalý růst kvality služeb v cestovním ruchu (i ve vztahu k cenové hladině), chybějící certifikace služeb
- Vysoká cenová hladina, nedostatek služeb střední kategorie zejména v největších střediscích
- Image drahé, přeplněné turistické destinace u řady zejména domácích návštěvníků
- Nedostatečná doprovodná infrastruktura a služby cestovního ruchu jako alternativa k dominantním formám cestovního ruchu
- Nízká kapacita a přeplněnost sjezdovek snižující atraktivitu regionu pro zimní návštěvníky a představující limit rozvoje cestovního ruchu
- Velký počet provozovatelů turistických služeb, kteří sídlí mimo region (např. v Praze) a nemají zájem o dlouhodobou prosperitu regionu
- Roztříštěnost a nekonceptnost informačních služeb a marketingových aktivit (nejen) v oblasti cestovního ruchu na úrovni státní, krajské a místní, slabá koordinace mez podnikateli a samosprávou
- Nekvalitní, neodůvodněný, málo cílený a stereotypní marketing hlavně směrem k domácím návštěvníkům, slabý marketingový důraz na nové trendy a formy cestovního ruchu
- Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích (komercializace, ztráta původní atraktivity, sezónní přelidněnost středisek, zahlcení auty) snižující jejich původní atraktivitu pro část návštěvníků
- Absence analytických informací o návštěvnosti (struktura návštěvníků, jejich rozhodování o volbě destinace a požadavcích na strukturu a kvalitu služeb apod.)

PŘÍLEŽITOSTI

- Iniciativy podnikatelů směrem ke sjednocení turistické nabídky (regionální webové portály, společné celokrkonoské projekty, turistické karty apod.) vč. zapojení polské strany
- Zájem investorů rozvíjet infrastrukturu pro cestovní ruch (i přes hospodářskou recesi)
- Příliv polských návštěvníků na základě dobré image českých hor v Polsku
- Návrat německých turistů (nejen lyžařů, ale těch, kteří se vracejí na místa svých předků, hledají místní tradice a produkty apod.)
- Růst oblíbenosti kratších i delších turistických cest v rámci Česka, částečný návrat domácích návštěvníků (i jako důsledek hospodářské recese)
- Příliv turistů ze vzdálenějších zdrojových trhů (např. Ukrajina, Rusko)
- Příliv finančních prostředků ze SF EU na rozvoj cestovního ruchu v rámci přeshraniční spolupráce
- Zvýšení kvality a odborné kvalifikace ve službách prostřednictvím nárůstu podpory z ESF
- Využití trendu rozvoje lokálních železnic jako formy turistické dopravy a atrakce
- Nárůst počtu potenciálních návštěvníků hledající menší, klidná střediska, vedoucí k dekoncentraci návštěvnosti
- Nové marketingové kampaně CzechTourismu zaměřené na zážitkovou turistiku, příběhy, místní tradice a produkty, které konvenují s turistickým potenciálem Krkonoš

HROZBY

- Další úbytek zahraničních návštěvníků, zejména z Německa a Nizozemska
- Pokles návštěvnosti v důsledku poklesu kupní síly obyvatel v případě dalších hospodářských výkyvů
- Nárůst kvality, dostupnosti a kapacity konkurenčních turistických center (Slovensko, Bulharsko apod.)
- Zhoršení image Krkonoš málo účinnou spoluprací jednotlivých subjektů cestovního ruchu a zhoršující se kvalitou a neodpovídajícími cenami poskytovaných služeb (zejména ubytovacích a stravovacích) ve vztahu ke konkurenčním destinacím
- Klimatické změny způsobující zkrácení zimní sezóny a nutnost dalších investic do technického vybavení středisek
- Obecné snižování fyzické zdatnosti obyvatelstva a v důsledku toho zúžení okruhu potenciálních letních návštěvníků a vysokohorských turistů
- Pokračující dotační politika v oblasti podnikání v cestovním ruchu, která deformuje tržní prostředí a vytváří prostředí pro nižší transparentnost
- Realizace velkých infrastrukturních projektů koncentrujících návštěvnost a majících relativně malé dopady a dlouhou ekonomickou návratnost
- Další rozmach apartmánového bydlení transformující cestovní ruch do chalupaření a snižující příjmy podnikatelů z cestovního ruchu
- Neschválení / dlouhodobá absence specializovaného zákona o cestovním ruchu

3 SOUHRNNÁ SWOT

Dílčí SWOT umožňují identifikovat rozvojové faktory v jednotlivých tematických okruzích, nelze však s jejich pomocí porovnávat význam jednotlivých faktorů ani problémových okruhů (tedy např. která slabá stránka či příležitost je důležitější). Z tohoto důvodu bylo třeba provést také souhrnnou analýzu SWOT, v rámci níž byly všechny identifikované faktory dále klasifikovány.

Souhrnná analýza SWOT je zpracována jako analýza napříč jednotlivými tématy. Vychází z hodnocení všech faktorů dílčích SWOT, a to podle významu (silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby) a podle pravděpodobnosti (pouze příležitosti a hrozby). Význam vyjadřuje důležitost daného faktoru pro rozvoj regionu, pravděpodobnost pak hodnotí míru pravděpodobnosti, s jakou dojde k naplnění daného faktoru. Při vyhodnocení byla použita klasifikace všech faktorů ve stupnici od 5 (nejvyšší význam či pravděpodobnost) do 1 (nejnižší význam či pravděpodobnost). Hodnocení provedlo 13 osob, členů řídicí skupiny pro přípravu ISRR Krkonoše a zpracovatelského týmu SPF Group. Jednotlivým položkám bylo přiřazeno hodnocení, které je aritmetickým průměrem hodnocení dílčích.

V případě silných stránek a slabých stránek byly položky roztříděny do 3 kategorií (velký, střední, menší význam). V případě příležitostí a hrozeb, kde byly hodnoceny 2 kategorie (význam a pravděpodobnost), byly položky roztříděny do 9 skupin, čemuž graficky odpovídá matice se 3 řádky (velký, střední, menší význam) a 3 sloupci (velká, střední a menší pravděpodobnost). Dále byl hodnocen součin významu a pravděpodobnosti naznačující míru, s jakou je daný rozvojový faktor (příležitost nebo hrozbu) třeba brát v potaz při řízení rozvoje regionu, a byl rozdělen do 4 kategorií (zásadní, velká, střední a menší důležitost pro řízení rozvoje regionu). Ve všech případech byly jednotlivé položky do tří kategorií rozděleny přibližně po třetinách/čtvrtinách v pořadí dle průměrné bodové hodnoty, v některých případech však byla respektována „lokální minima“ dělící pořadí položek přirozeně do shluků s podobnými průměrnými hodnotami. V následujících tabulkách jsou vedle tohoto rozdělení uvedeny také průměrné dosažené bodové hodnoty jednotlivých faktorů.

3.1 SILNÉ STRÁNKY

Počet identifikovaných silných stránek v Krkonoších je nižší než počet stránek slabých, na druhou stranu je jim připisován podobný význam jako stránkám slabým. Mezi silnými stránkami s velkým významem se nejčastěji objevují faktory týkající se fyzického potenciálu území pro sociálně-ekonomický rozvoj ve smyslu přírodních hodnot a atraktivity či ve smyslu infrastruktury a vybavenosti. Jako významné jsou často hodnocené také faktory týkající se struktury a výkonnosti regionální ekonomiky a také spjatost obyvatel s regionem a nastavená úroveň regionální spolupráce.

Tabulka 1: Hodnocení silných stránek podle významu

Faktor	Význam
Velký význam	
Přítomnost atraktivní, na většině území zachovalé přírody, s dostatkem unikátních přírodních zajímavostí	4,3
Značný přírodní potenciál území (mj. vodní toky a další obnovitelné zdroje energie, rozsáhlé lesní plochy)	4,3
Hustá síť cyklistických a pěších tras a lyžařských běžeckých tratí	4,2

Faktor	Význam
Exist. národního parku, biosférické rezervace a dalších institutů ochrany přírody a krajiny zvyšujících atraktivitu území a působících jako ochrana proti necitlivým zásahům do krajiny	4,2
Exist. jasných, odborně kvalitních nositelů, iniciátorů a moderátorů reg. spolupráce (Krkonoše SMO, mikroregiony Vých. Krkonoše, Horní Labe, Jilemnicko, Tanvaldsko, Správa KRNP, Města Vrchlabí, Jilemnice, Trutnov, Hostinné)	4,1
Obecně dobrá občanská vybavenost sídel (mateřské a základní školy, zdravotnická zařízení, zařízení pro kulturu a sport místních obyvatel)	4,0
Existence několika reg. odvětví významných v celostátním měřítku (elektrotechnický, strojírenský a automobilový průmysl, cestovní ruch) majících na poměry příhraničního regionu vysoký inovační potenciál a přidanou hodnotu	4,0
Vysoké lokalizační předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu (přítomnost přírodních i kulturních atraktivit, nejlepší předpoklady pro lyžování v Česku)	4,0
Kompaktnost, vnitřní homogenita a zřetelná identita regionu s existencí několika unikátních fenoménů	3,8
Střední význam	
Relativně silná pospolitost a místní identita obyvatel (hlavně těch starších), možnost identifikace s regionální symbolikou a institucemi, identifikace s obcí i Krkonošemi jako celkem	3,5
Relativně zachovalé životní prostředí v sídlech (mj. (vysoký index ekologické stability na většině území)	3,5
Relativně konstruktivní, rozumná spolupráce mezi aktéry	3,5
Dobrá dopravní obslužnost veř. dopravou na hlavních trasách v rámci regionu (zejm. v Podkrkonoší) do jeho center	3,5
Stále ještě dobrá řemeslná dovednost a kreativita lidí	3,5
Výrazný a převážně pozitivní mediální obraz regionu	3,4
Relativně rozvinuté drobné podnikání	3,4
Rozvinutý systém cyklobusů a skibusů	3,3
Rozšiřující se nabídka aktivit cestovního ruchu šetrných k přírodě	3,3
Existence form. i neform. diskusních platform, vystupujících navenek jednotně (např. směrem k oběma krajům)	3,2
Dlouhodobá tradice turistiky (více než 150 let) vč. formování podmínek pro toto odvětví	3,2
Časová dekoncentrovanost cestovního ruchu, existence dvou relativně rovnocenných sezón v roce	3,2
„Makropoloha“ v rámci relativně hustě zalidněného území střední Evropy s řadou center (Praha, Vratislav, Drážďany, částečně i Berlín, v Česku také Liberec, Hradec Králové)	3,1
Hustota a kapacita siln. a žel. sítě odpovídající průměrným dopr. intenzitám, hustotě zalidnění a tur. návštěvnosti	3,1
Blízkost velkého německého a polského trhu (v případě německého i značná kupní síla)	3,1
Menší význam	
Nastartovaná spolupráce veřejného sektoru s podnikateli	2,9
Existence pracovišť vysokých škol v Trutnově (Slezská univerzita, Česká lesnická akademie)	2,8
Vysoká vybavenost sídel technickou infrastrukturou	2,8
Jedna z nejvyspělejších příhraničních oblastí, přes periferní polohu region vykazuje jen malou část znaků periferie	2,8
Dostatek průmyslových zón současných i potenciálních (tj. nevyužitých pozemků a areálů v intravilánu obcí)	2,8
Územní dekoncentrovanost středisek CR s alespoň nějakým doprov. zázemím (v rámci Krkonoš, nikoli Podkrkonoší)	2,8
Rozsáhlá síť informačních center	2,8
Nadstandardní vybavenost Trutnova, Vrchlabí a Jilemnice (i díky zřízení částečně duplicitní občanské vybavenosti ze strany obou krajů)	2,7
Stabilizující se struktura obyvatel (sociální, národnostní) v posledních desítkách let	2,7
Kladný přirozený přírůstek v regionu v posledních letech (zejména v podhůří a v hlavních centrech Krkonoš)	2,3
Doplňkovost turistické nabídky s Polskem	2,3
Stabilní sídelní struktura s malým počtem populačně nejmenších sídel	2,3

Pozn.: Význam je aritmetickým průměrem hodnocení významu jednotlivými členy řídicí skupiny a zpracovatelského týmu.

3.2 SLABÉ STRÁNKY

V Krkonoších bylo identifikováno mnohem více slabých než silných stránek. Při hodnocení jejich významu však dosahovaly slabé stránky podobných průměrných hodnot jako stránky silné. Mezi slabými stránkami s nejvyšším významem se nejčastěji objevují faktory týkající se kvalitativních složek regionální ekonomiky, ať již ve smyslu kvality služeb z pohledu zákazníků (zvláště pak v oblasti cestovního ruchu, kde je silně pocíťován také pokles návštěvnosti), nebo „kvality“ výrobních odvětví (tj. konkurenceschopnosti a inovativnosti), dále pak faktory dopravní odlehlosti a stavu silniční sítě. Dále se mezi slabými stránkami objevily faktory spjaté s periferností regionu (např. stárnutí obyvatelstva nebo vyliďňování malých sídel).

Tabulka 2: Hodnocení slabých stránek podle významu

Faktor	Význam
Velký význam	
Pomalý růst kvality služeb v cestovním ruchu (i ve vztahu k cenové hladině), chybějící certifikace služeb	4,5
Špatný technický stav velké části silnic II. a III. třídy a místních komunikací	4,1
Periferní „mikropoloha“ na rozhraní dvou krajů a dvou států, snížený zájem krajů o problémy Krkonoš	4,0
Vylidňování menších obcí, zejména v jádrových částech Krkonoš a zejména v důsledku úbytku obyvatel stěhováním	3,9
Dopravní odlehlost regionu (stranou od páteřních národních a mezinárodních dopravních tahů) pro vyjíždku obyvatel za službami a zaměstnáním mimo region i pro příjezd návštěvníků	3,9
Pokles návštěvnosti regionu (zvláště v podhůří) v posledních letech	3,8
Úpadek části tradičních průmyslových odvětví	3,8
Relativně nižší příjmy obcí v důsledku častého sídla podnikatelů / trvalého bydliště obyvatel jinde než v místě provozovny / skutečného bydliště	3,7
Vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí zejména v okrajových částech Krkonoš, v horských a příhraničních obcích	3,7
Velký počet provozovatelů turistických služeb, kteří sídlí mimo region (např. v Praze) a nemají zájem o dlouhodobou prosperitu regionu	3,7
Nedostatek špičkových technicky kvalifikovaných středo- a vysokoškoláků, jejich odchod z regionu	3,6
Image drahé, přeplněné turistické destinace u řady zejména domácích návštěvníků	3,6
Střední význam	
Ztráta atraktivity regionu pro velkou část někdejších pravidelných domácích návštěvníků (vlivem nárůstu domácí i zahraniční konkurence)	3,5
Vysoká cenová hladina, nedostatek služeb střední kategorie zejména v největších střediscích	3,5
Odlehlost a špatná (dlouhá) dopravní dostupnost velké části obcí vůči regionálním centrům a jejich službám (i v důsledku členitého reliéfu)	3,5
Velká, nárazová zátěž infrastruktury návštěvníky (parkovací kapacity, silniční síť, technická infrastruktura)	3,5
Stárnutí populace (zejména v menších obcích a zejména na západě Krkonoš)	3,4
Rozpočtové určení daní, neodpovídající požadavkům/nákladům obcí na zajištění kvality ŽP (odpady, odpadní vody) v oblasti s vyššími nároky na ochranu ŽP a skutečným výnosům v území mj. z cestovního ruchu	3,4
Zkracování délky pobytu domácích i zahraničních návštěvníků v posledních letech	3,4
Chybějící obchvaty sídel a řada závad v silniční síti zejména na silnicích 1. třídy a zejména pro nákladní dopravu (dáno také členitým reliéfem)	3,4
Proměna prostředí a rázu některých obcí (platí zvláště pro střediska cestovního ruchu) v posledních 15 letech	3,3
Roztříštěnost a nekonceptnost informačních služeb a marketingových aktivit (nejen) v oblasti cestovního ruchu na úrovni státní, krajské a místní, slabá koordinace mezi podnikateli a samosprávou	3,3

Faktor	Význam
Odišný charakter území Krkonoš a Podkrkonoší a z toho vyplývající rozdílné priority a zájmy obcí a dalších subjektů	3,3
Slabá spolupráce středních škol a učilišť s podniky	3,2
Poválečná fluktuace obyvatel v obcích s někdejší nemeckým osídlením, přerušená tradice osídlení	3,2
Velký počet a rozloha brownfieldů a dalších ploch a objektů s nejasným využitím a ekologickými zátěžemi	3,2
Nedostatečná doprovodná infrastruktura a služby cestovního ruchu jako alternativa k dominantním formám cestovního ruchu	3,2
Nekvalitní, neodůvodněný, málo cílený a stereotypní marketing hlavně směrem k domácím návštěvníkům, slabý marketingový důraz na nové trendy a formy cestovního ruchu	3,2
Zvýšené nároky (náklady) na ochranu životního prostředí obcí v NP a jeho blízkosti, které nejsou kompenzovány státním rozpočtem ani specifickými dotačními tituly	3,1
Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích snižující jejich atraktivitu pro bydlení zejména "starousedlíků"	3,0
Existence některých environmentálních rizik ovlivňující jak život v obcích, tak kvalitu přírodního prostředí (mj. doprava)	3,0
Menší význam	
Velká rozloha obcí a nepřístupný terén komplikující a prodražující správu území bez adekvátní finanční kompenzace	2,9
Relativně neprostupné hory jako bariéra ekonomické i kulturní spolupráce	2,9
Dlouhá zima prodražující správu a údržbu silnic a další infrastruktury a komplikující dopravu (kalamitní situace)	2,9
Nízká kapacita a přeplněnost sjezdovek snižující atraktivitu regionu pro zimní návštěvníky a představující limit rozvoje cestovního ruchu	2,8
Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích (komercializace, ztráta původní atraktivity, sezónní přelidněnost středisek, zahlcení auty) snižující jejich původní atraktivitu pro část návštěvníků	2,8
Absence analytických informací o návštěvnosti (struktura návštěvníků, jejich rozhodování o volbě destinace a požadavcích na strukturu a kvalitu služeb apod.)	2,8
Roztříštěnost rozvoj. aktivit a nekoncepční přístup v oblasti reg. rozvoje v důsledku velkého množství subjektů	2,7
Nedobudované úseky cyklistických stezek, chybějící úseky cyklistických tras a deficity v jejich doprovodné infrastruktuře (značení, mobiliář) v exponovaných místech, zejména v podhorských oblastech	2,7
Slabý význam železnic v dopravní obslužnosti i turistické dopravě, reálné vyřazení železnic ze systému reg. dopravy	2,6
Relativně malá odvětvová diferenciacie regionální ekonomiky	2,6
Nepružný pracovní trh (hodně nezaměstnaných, ale i hodně volných pracovních míst)	2,6
Neochota lidí kupovat místní výrobky a služby, nefungující regionální trh	2,5
Slabá role výzkumu a vysokého školství a nízké předpoklady pro jejich rozvoj v regionu	2,4
Nižší úroveň základních a středních škol, učilišť	2,3
Existence konfliktních míst cyklistické a silniční dopravy	2,3
Silné zastoupení „rizikových“ forem cestovního ruchu a zábavy z hlediska možných konfliktů s ochranou přírody a krajiny (skialpinismus, horská cyklistika, jízda na čtyřkolkách, sněžných skútrech apod.)	2,3
Nedostatečná soustavná, věcná občanská přeshraniční spolupráce s Polskem	2,2

Pozn.: Význam je aritmetickým průměrem hodnocení významu jednotlivými členy řídicí skupiny a zpracovatelského týmu.

3.3 PŘÍLEŽITOSTI

(Vnější) příležitostí pro rozvoj kraje je hodnotiteli převážně přisuzován menší význam a pravděpodobnost jejich naplnění než (vnější) hrozbám. Pouze jedinou příležitost – potenciální příliv polských návštěvníků – je možné na základě hodnocení vnímat jako zásadní pro budoucí rozvoj regionu. Mezi důležitými faktory budoucího rozvoje kraje se dále objevují především další příležitosti týkající se přílivu návštěvníků a zvýšení jejich útraty v regionu a dále příležitosti získání vnějších finančních prostředků na specifické aktivity a prohloubení přeshraničních vazeb v Polsku v oblasti kultury i hospodářství.

Tabulka 3: Hodnocení příležitostí podle součinu významu a pravděpodobnosti

Faktor	Součin
Zásadní důležitost	
Příliv polských návštěvníků na základě dobré image českých hor v Polsku	13,3
Velká důležitost	
Růst oblíbenosti kratších i delších turistických cest v rámci Česka, částečný návrat domácích návštěvníků (i jako důsledek hospodářské recese)	12,0
Dlouhodobý důraz kohezní politiky i dalších politik EU na rozvoj přeshraniční spolupráce	11,7
Spolupráce s Polskem, propojení místních trhů	11,5
Nové marketingové kampaně CzechTourismu zaměřené na zážitkovou turistiku, příběhy, místní tradice a produkty, které konvenují s turistickým potenciálem Krkonoš	10,7
Koncentrace finančních zdrojů ze SF EU a z národních zdrojů mj. na oblast dopravní, technické a turistické infrastruktury	10,1
Iniciativy podnikatelů směrem ke sjednocení turistické nabídky (regionální webové portály, společné celokrkonoské projekty, turistické karty apod.) vč. zapojení polské strany	10,1
Zájem investorů rozvíjet infrastrukturu pro cestovní ruch (i přes hospodářskou recesi)	10,0
Zvýšení kvality a odborné kvalifikace ve službách prostřednictvím nárůstu podpory z ESF	9,9
Výstavba komunikace D11/R11/S3 zlepšující dostupnost regionu	9,4
Příliv finančních prostředků ze SF EU na rozvoj cestovního ruchu v rámci přeshraniční spolupráce	9,3
Spolupráce s Polskem, oboustranná hospodářská, společenská a kulturní inspirace	9,2
Střední důležitost	
Rekonstrukce silnic I/14 a I/16 zlepšující jejich stav, parametry a tím i dostupnost regionu	8,8
Výstavba komunikace R35 částečně zlepšující dostupnost regionu	8,5
Nárůst počtu potenciálních návštěvníků hledající menší, klidná střediska, vedoucí k dekoncentraci návštěvnosti	8,1
Postupný nárůst prestiže technických oborů	7,7
Růst atraktivity venkova (vč. velké části Krkonoš) pro bydlení a práci z domova	7,7
Trend usměrňování návštěvnosti diferencovanými nástroji (regulace, zpoplatnění vstupu do vybraných částí národního parku apod.) s dalšími vedlejšími efekty (zvýšení příjmů pro ochranu přírody)	7,2
Zkvalitnění podnikatelské samosprávy mj. v rámci hospodářských komor	7,1
Návrat německých turistů (nejen lyžařů, ale těch, kteří se vrací na místa svých předků, hledají místní tradice a produkty apod.)	7,1

Faktor	Součin
Změna rozpočtového určení daní zvýhodňující obce s velkou rozlohou a vysokým podílem přechodně žijících obyvatel, respektující místo provozovny podnikatelů při odvádění daní, příp. jiné obdobné opatření	7,0
Menší důležitost	
Úprava rozpočtového určení daní s přihlédnutím k vyšší požadavkům/nákladům obcí v blízkosti a/nebo v národním parku a k daňovým výnosům na území regionu	6,5
Obecný nárůst oblíbenosti cyklistické dopravy a elektromobility jako alternativy vůči "tradičním" druhům dopravy	6,4
Příliv turistů ze vzdálenějších zdrojových trhů (např. Ukrajina, Rusko)	6,3
Legislativní změny zvýhodňující místní dodavatele a aktivizující místní trh (vč. změn zákona o veřejných zakázkách a rozpočtového určení daní)	5,7
Lokalizace technické vysoké školy nebo jejího detašovaného pracoviště	5,3
Využití trendu rozvoje lokálních železnic jako formy turistické dopravy a atrakce	5,3
Změna legislativy a další nástroje motivující malé obce ke spolupráci, případně ke slučování	4,7
Realizace některého z velkých projektů rozvoje železniční sítě	3,2

Pozn.: Součin je součinem aritmetických průměrů hodnocení významu a pravděpodobnosti provedení jednotlivými členy řídicí skupiny a zpracovatelského týmu.

Tabulka 4: Křížová matice hodnocení příležitostí podle významu a pravděpodobnosti

	Velký význam	Střední význam	Menší význam
Velká pravděpodobnost	<ul style="list-style-type: none"> • Příliv polských návštěvníků na základě dobré image českých hor v Polsku • Dlouhodobý důraz kohezní politiky i dalších politik EU na rozvoj přeshraniční spolupráce • Spolupráce s Polskem, propojení místních trhů • Zájem investorů rozvíjet infrastrukturu pro cestovní ruch (i přes hospodářskou recesi) • Koncentrace finančních zdrojů ze SF EU mj. na oblast dopravní a technické infrastruktury 	<ul style="list-style-type: none"> • Růst obliby kratších i delších turistických cest v rámci Česka, částečný návrat domácích návštěvníků (i jako důsledek hospodářské recese) • Nové marketingové kampaně CzechTourismu zaměřené na zážitkovou turistiku, příběhy, místní tradice a produkty, které konvenují s turistickým potenciálem Krkonoš • Spolupráce s Polskem, oboustranná kulturní inspirace • Iniciativy podnikatelů směrem ke sjednocení turistické nabídky (turist. karty apod.) vč. zapojení polské strany • Zvýšení kvality a odborné kvalifikace ve službách prostřednictvím nárůstu podpory z ESF • Příliv finančních prostředků ze SF EU na rozvoj cestovního ruchu v rámci přeshraniční spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> • Nárůst počtu potenciálních návštěvníků hledající menší, klidná střediska, vedoucí k dekoncentraci návštěvnosti • Trend usměrňování návštěvnosti diferencovanými nástroji (regulace, zpoplatnění vstupu do vybraných částí národního parku apod.) s dalšími vedlejšími efekty (zvýšení příjmů pro ochranu přírody)
Střední pravděpodobnost	<ul style="list-style-type: none"> • Úpravy silnic I/14 a I/16 zlepšující jejich parametry a tím i dostupnost regionu • Výstavba komunikace R35 částečně zlepšující dostupnost regionu • Výstavba komunikace D11/R11/S3 zlepšující dostupnost regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Postupný nárůst prestiže technických oborů • Růst atraktivity venkova (vč. velké části Krkonoš) pro bydlení a práci z domova • Zkvalitnění podnikatelské samosprávy mj. v rámci hospodářských komor • Návrat německých turistů (nejen lyžařů, ale těch, kteří se vrací na místa svých předků, hledají místní tradice a produkty apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Obecný nárůst obliby cyklistické dopravy a elektromobility jako alternativy vůči "tradičním" druhům dopravy • Příliv turistů ze vzdálenějších zdrojových trhů (např. Ukrajina, Rusko) • Využití trendu rozvoje lokálních železnic jako formy turistické dopravy a atrakce
Menší pravděpodobnost	<ul style="list-style-type: none"> • Změna rozpočtového určení daní zvýhodňující obce s velkou rozlohou a vysokým podílem přechodně žijících obyvatel, respektující místo provozovny podnikatelů při odvádění daní, příp. jiné obdobné opatření • Úprava rozpočtového určení daní s přihlédnutím k vyšší požadavkům/nákladům obcí v blízkosti a/nebo v národním parku 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislativní změny zvýhodňující místní dodavatele a aktivizující místní trh (vč. změn zákona o veřejných zakázkách a rozpočtového určení daní) • Lokalizace technické vysoké školy nebo jejího detašovaného pracoviště • Realizace některého z velkých projektů rozvoje železniční sítě 	<ul style="list-style-type: none"> • Změna legislativy a další nástroje motivující malé obce ke spolupráci, případně ke slučování

3.4 HROZBY

Zásadní (vnější) hrozby pro rozvoj Krkonoš souvisejí podle provedeného hodnocení především s možným zhoršením image Krkonoš z pohledu návštěvníků, ale i investorů či místních obyvatel, se zhoršením vybavenosti zejména nejmenších obcí a možným zánikem jejich životaschopnosti a s hospodářským poklesem v důsledku problémů hlavních odvětví, která táhnou regionální ekonomiku. Jako významné a současně pravděpodobné hrozby byly hodnoceny také úbytek návštěvníků regionu a hrozby vyplývající obecně z úspor ve veřejných rozpočtech na různých úrovních (snížení rozpočtu KR NAP, rušení lokálních železnic nebo zmíněné zhoršení vybavenosti obcí veřejnými službami a dostupnosti těchto služeb pro obyvatele).

Tabulka 5: Hodnocení hrozeb podle součinu významu a pravděpodobnosti

Faktor	Součin
Zásadní důležitost	
Zánik služeb v malých obcích jako důsledek jejich vylidňování a stárnutí	17,9
Zhoršení image Krkonoš málo účinnou spoluprací jednotlivých subjektů cestovního ruchu a zhoršující se kvalitou a neodpovídajícími cenami poskytovaných služeb (zejména ubytovacích a stravovacích) ve vztahu ke konkurenčním destinacím	16,1
Zhoršení image Krkonoš v důsledku přílišné preference místních a úzkých skupinových zájmů před potřebami regionu a výrazné změny urbanistického rázu některých sídel	15,9
Stárnutí obyvatel a s ním související růst nároků na vybavenost infrastrukturou pro sociální služby	14,8
Úpadek nebo snížení konkurenceschopnosti některého z důležitých nebo tradičních odvětví regionální ekonomiky vlivem vnější situace na trhu (automobilový, dřevozpracující, sklářský, textilní průmysl)	14,4
Odchod velkých firem a investorů za lepšími podmínkami (tj. hlavně levnější pracovní silou) a v důsledku toho nárůst nezaměstnanosti	14,2
Zhoršení dostupnosti zdravotnických zařízení vlivem optimalizace a úspor ve zdravotnictví	13,3
Velká důležitost	
Snižování části rozpočtu KR NAP (rozpočet MŽP) s dopady na zaměstnanost, doplňkové činnosti a možnosti ochrany přírody (údržba stezek, programy, apod.)	12,8
Parciální, krátkodobé zájmy a záměry části podnikatelů	12,5
Nárůst kvality, dostupnosti a kapacity konkurenčních turistických center (Slovensko, Bulharsko apod.)	12,4
Útlum železniční dopravy, který zasáhl či může zasáhnout místní dráhy (např. rokytnickou, žacléřskou)	12,3
Další úbytek zahraničních návštěvníků, zejména z Německa a Nizozemska	10,5
Další rozmach apartmánového bydlení transformující cestovní ruch do chalupaření a snižující příjmy podnikatelů z cestovního ruchu	10,0
Slabá absorpční kapacita regionu v příštím programovacím období, zejména v oblasti "měkkých" aktivit financovaných z ESF	9,9
Pokles návštěvnosti v důsledku poklesu kupní síly obyvatel v případě dalších hospodářských výkyvů	9,8
Trend marginalizace či zániku nejmenších sídel v důsledku absence všech služeb a špatné dostupnosti těchto sídel	9,4
Klimatické změny způsobující zkrácení zimní sezóny a nutnost dalších investic do technického vybavení středisek	9,3
Sociální napětí mezi "starousedlíky" a majiteli apartmánových bytů a podnikateli v turisticky exponovaných obcích	9,2

Střední důležitost	
Další recese v EU či eurozóně, příp. rozpad eurozóny či současné podoby EU, vedoucí k poklesu životní úrovně a kupní síly obyvatel i návštěvníků	8,9
Pokračující dotační politika v oblasti podnikání v cestovním ruchu, která deformuje tržní prostředí a vytváří prostředí pro nižší transparentnost	8,8
(Další) narušení rázu středisek a necitlivé zásahy do přírody a krajiny v důsledku rozsáhlé výstavby a velkých infrastrukturních projektů (také v cestovním ruchu) vedoucí ke snížení kvality života a atraktivity území	8,4
Dlouhodobě nejasný a nepředvídatelný systém financování sociálních služeb, převaha projektového financování řady služeb	8,3
Neschválení / dlouhodobá absence specializovaného zákona o cestovním ruchu	7,9
Obecné snižování fyzické zdatnosti obyvatelstva a v důsledku toho zúžení okruhu potenciálních letních návštěvníků a vysokohorských turistů	7,8
Tlak na těžbu břidlicového plynu	7,1
Vnímání ochrany přírody (zejména soustavy Natura 2000) jako prvku omezujícího rozvoj oblasti	7,0
Přehnaně ochranný přístup krajských úřadů i Správy KRNAP při ochraně zemědělského půdního fondu a při rozvoji podnikání	7,0
Menší důležitost	
Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce v jednotlivých obcích oslabení aktivní politiky zaměstnanosti	6,8
Postavení velkých infrastrukturních (zejména silničních) záměrů v regionu mimo priority státu, příp. krajů	6,8
Vliv klimatických změn na vývoj unikátní krkonošské přírody	6,8
Realizace velkých infrastrukturních projektů koncentrujících návštěvnost a majících relativně malé dopady a dlouhou ekonomickou návratnost	5,9

Pozn.: Součin je součinem aritmetických průměrů hodnocení významu a pravděpodobnosti provedení jednotlivými členy řídicí skupiny a zpracovatelského týmu.

Tabulka 6: Křížová matice hodnocení hrozeb podle významu a pravděpodobnosti

	Velký význam	Střední význam	Menší význam
Velká pravděp.	<ul style="list-style-type: none"> Zánik služeb v malých obcích jako důsledek jejich vylidňování a stárnutí Stárnutí obyvatel a s ním související růst nároků na vybavenost infrastrukturou pro sociální služby Zhoršení image Krkonoš v důsledku přílišné preference místních a úzkých zájmů před potřebami regionu a změn urbanistického rázu některých sídel Zhoršení image Krkonoš zhoršující se kvalitou a neodpovídajícími cenami poskytovaných služeb ve vztahu ke konkurenčním destinacím Zhoršení dostupnosti zdravotnických zařízení vlivem optimalizace a úspor ve zdravotnictví 	<ul style="list-style-type: none"> Útlum železniční dopravy, který zasáhl či může zasáhnout místní dráhy (např. rokytnickou, žacléřskou) Snižování části rozpočtu KRMAP s dopady na zaměstnanost, doplňkové činnosti a možnosti ochrany přírody (údržba stezek, programy, apod.) Parciální, krátkodobé zájmy a záměry části podnikatelů 	Žádné faktory
Střední pravděp.	<ul style="list-style-type: none"> Odchod velkých firem a investorů za lepšími podmínkami (tj. hlavně levnější pracovní silou) a v důsledku toho nárůst nezaměstnanosti Úpadek nebo snížení konkurenceschopnosti některého z důležitých nebo tradičních odvětví regionální ekonomiky vlivem vnější situace na trhu (automobilový, dřevozpracující, sklářský, textilní průmysl) Nárůst kvality, dostupnosti a kapacity konkurenčních turistických center (Slovensko, Bulharsko apod.) Další úbytek zahraničních návštěvníků, zejména z Německa a Nizozemska 	<ul style="list-style-type: none"> Další rozmach apartmánového bydlení transformující cestovní ruch do chalupaření a snižující příjmy podnikatelů z cestovního ruchu Pokračující dotační politika v oblasti podnikání v cestovním ruchu, která deformuje tržní prostředí a vytváří prostředí pro nižší transparentnost Trend marginalizace či zániku nejmenších sídel v důsledku absence všech služeb a špatné dostupnosti Pokles návštěvnosti v důsledku poklesu kupní síly obyvatel v případě dalších hospodářských výkyvů Klimatické změny způsobující zkrácení zimní sezóny a nutnost dalších investic do technického vybavení středisek 	<ul style="list-style-type: none"> Soc. napětí mezi "starousedlíky" a majiteli apartmán. bytů a podnikateli v turisticky exp. obcích Dlouhodobě nejasný a nepředvídatelný systém financování soc. služeb, převaha projekt. financování Obecné snižování fyzické zdatnosti obyvatelstva a v důsledku toho zúžení okruhu potenciálních letních návštěvníků a vysokohorských turistů Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce v jednotlivých obcích oslabení aktivní politiky zaměstnanosti Vnímání ochrany přírody (zejména soustavy Natura 2000) jako prvku omezujícího rozvoj oblasti Neschválení / dlouhodobá absence spec. zákona o CR
Menší pravděp.	<ul style="list-style-type: none"> Další recese v EU či eurozóně, příp. rozpad eurozóny či současné podoby EU, vedoucí k poklesu životní úrovně a kupní síly obyvatel i návštěvníků 	<ul style="list-style-type: none"> (Další) narušení rázu středisek a necitlivé zásahy do přírody a krajiny v důsledku rozsáhlé výstavby a velkých infrastr. projektů (také v cestovním ruchu) vedoucí ke snížení kvality života a atraktivity území Postavení velkých infrastr. (zejména silničních) záměrů v regionu mimo priority státu, příp. krajů Tlak na těžbu břidlicového plynu 	<ul style="list-style-type: none"> Přehnaně ochranný přístup krajských úřadů i Správy KRMAP při ochraně zemědělského půdního fondu a při rozvoji podnikání Vliv klimat. změn na vývoj unikátní krkonošské přírody Realizace velkých infrastrukturních projektů koncentrujících návštěvnost a majících relativně malé dopady a dlouhou ekonomickou návratnost

INTEGROVANÁ STRATEGIE ROZVOJE REGIONU Krkonoše

D. NÁVRHOVÁ ČÁST

Zpracovatel: SPF Group, v.o.s.

Masarykova 129/106

400 01 Ústí nad Labem

Datum: únor 2013

OBSAH

Obsah.....	2
1 Úvod a metodika	4
1.1 Strategická vize.....	5
1.2 Identifikace rozvojových problémů	5
1.3 Stanovení cílů	6
1.4 Návrh prioritních oblastí a opatření	6
2 Rozvojová vize regionu.....	7
2.1 Motto a značka Krkonoše	7
2.2 Pilíře vize a jejich popis.....	7
3 Identifikace rozvojových problémů.....	13
3.1 Doprava a dopravní dostupnost.....	13
3.2 Sociální soudržnost a veřejné služby	15
3.3 Ekonomika a lidské zdroje	18
3.4 Cestovní ruch.....	21
3.5 Životní prostředí a přírodní zdroje	22
4 Globální a specifické cíle	25
5 Prioritní oblasti a opatření	26
5.1 Prioritní oblast 1: Doprava, dopravní dostupnost a telekomunikace	28
5.2 Prioritní oblast 2: Sociální soudržnost a veřejné služby	32
5.3 Prioritní oblast 3: Ekonomika a lidské zdroje	37
5.4 Prioritní oblast 4: Cestovní ruch	41
5.5 Prioritní oblast 5: Životní prostředí a přírodní zdroje.....	46
6 Souhrnný přehled navržených aktivit a intervencí.....	51
6.1 Organizační změny a koordinační aktivity.....	51
6.2 Ustavení či úprava rozsahu činností organizací, pracovních skupin apod.	54
6.3 Stanovení pozice vůči nadřazeným záměrům a projektům jiných subjektů	55
6.4 Vlastní investiční aktivity obcí sdružených v SMO Krkonoše.....	56

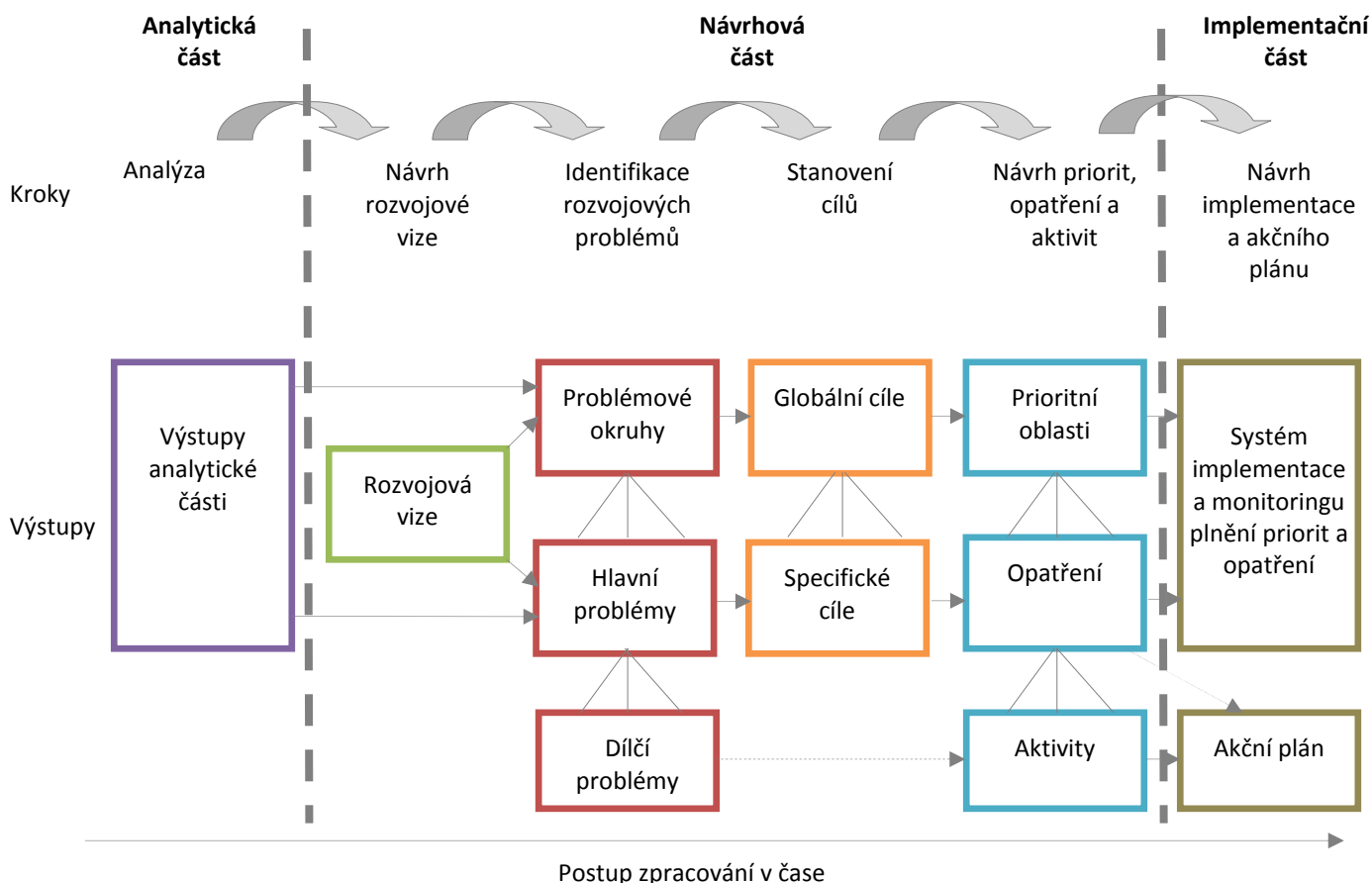
6.5	Iniciace a prosazování investičních aktivit v gesci jiných subjektů.....	56
6.6	Vlastní neinvestiční aktivity obcí sdružených v SMO Krkonoše	57
6.7	Iniciace a prosazování neinvestičních aktivit v gesci jiných subjektů.....	59

1 ÚVOD A METODIKA

Návrhová část představuje klíčový výstup ISRR Krkonoše z hlediska charakteru a zaměření budoucích intervencí. Příznačné pro návrhovou část je její hierarchické uspořádání s tím, že postupuje od nejvyšší (nejobecnější) úrovně strategické vize k nejkonkrétnější úrovni opatření, resp. aktivit. Toto členění odpovídá logice používané například v operačních programech nebo některých strategiích na národní úrovni. Výstupy strategické části tak zahrnují:

- strategickou vizi rozvoje regionu,
- identifikaci rozvojových problémů,
- stanovení cílů,
- návrh prioritních os a opatření.

Při návrhu rozvojových priorit a opatření jsou formulovány také cíle strategie, přičemž globálním cílům přísluší úroveň prioritní osy, zatímco specifické cíle se váží na opatření. Provázanost jednotlivých kroků a výstupů strategické části přibližuje následující schéma. Každý z kroků je pak podrobněji popsán v dalším textu.

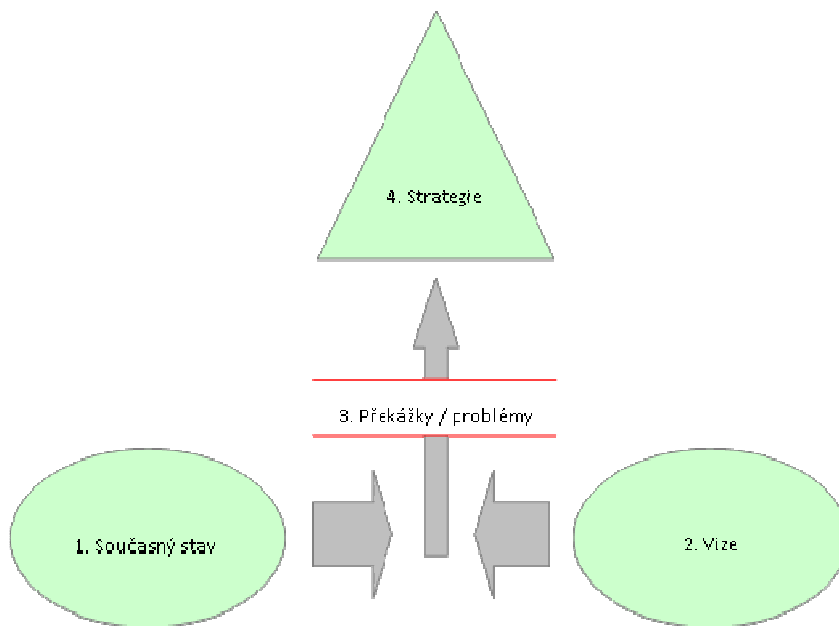

1.1 STRATEGICKÁ VIZE

Strategická vize popisuje žádoucí dynamický stav regionu, ke kterému by se měl vývoj cílevědomou aktivitou subjektů působících v regionu přibližovat a v tomto smyslu představuje zastřešující rámec celé návrhové části. Vize je sice obecnou formulací žádoucího budoucího stavu, ale neměla by být chápána jako nepotřebná formalita. Diskusí a správnou formulací vize je možné uvědomit si, kam by měl rozvoj regionu směřovat, a tedy i které aktivity mají být realizovány a co je třeba učinit v první řadě, aby šlo o proces logický a hospodárný.

1.2 IDENTIFIKACE ROZVOJOVÝCH PROBLÉMŮ

Formulace problémů rozvoje regionu představuje v procesu tvorby ISRR Krkonoše významný mezník, neboť ukazuje, v jakých oblastech (tématech) se koncentrují problémy a na co tedy při plánování dalšího rozvoje zaměřit pozornost. Problém je možné definovat jako rozpor mezi žádoucím stavem (vyjádřeným rozvojevou vizí) a stavem současným (popsaným v analýze), jak ukazuje následující schéma. Problémem přitom nemusí být jen slabá stránka nebo vnější hrozba, ale také nevyužitá silná stránka či příležitost.

Pro identifikaci problémů je využita metoda stromu problémů pracující se dvěma až třemi hierarchickými úrovněmi „stromu“:

- problémové okruhy,
- hlavní problémy,
- (dílčí problémy).

Jednotlivé hlavní problémy jsou při využití této metody popsány v jednotné struktuře, kdy každý z nich je vysvětlen výčtem příčin (dílčích problémů) a jejich obsahovou specifikací. Metoda tak jednotlivé dílčí problémy přiřazuje k hlavním problémům a ty seskupuje do problémových okruhů,

což umožňuje nalézt mezi problémy příčinné vazby a souvislosti. Při formulaci problémů je třeba mít na paměti, že ne všechny mohou být řešeny intervencemi ze strany SMO Krkonoše či jeho členských obcí, a strategie tudíž na všechny identifikované problémy nemůže reagovat jen vlastními aktivitami. Jednotlivé problémy tak nemusí mít přímou odezvu v návrhové části, resp. mohou na ně reagovat pouze nepřímé aktivity (iniciace jednání, definování pozice SMO Krkonoše, legislativní iniciativa, připomínkování nadřazených strategií a záměrů jiných subjektů působících v území, sledování zaměření budoucích operačních programů, součinnost při tvorbě krajských a národních politik, prosazování účinných a efektivních opatření pro hospodářsky slabé regiony apod.).

1.3 STANOVENÍ CÍLŮ

Formulace přiměřeně ambiciózních rozvojových cílů je prvním krokem po identifikaci hlavních a dílčích problémů. Dobře zvolené a naformulované cíle umožňují následně najít adekvátní řešení v podobě priorit a opatření. Pro potřeby ISRR Krkonoše jsou navrženy cíle ve dvojstupňové hierarchii:

- globální cíle (odpovídající úrovni hlavních problémů),
- specifické cíle (odpovídající úrovni dílčích problémů).

1.4 NÁVRH PRIORITNÍCH OBLASTÍ A OPATŘENÍ

Splnění zvolených globálních a specifických cílů je podmíněno realizací řady aktivit. Jejich formulace je dle míry obecnosti, resp. konkrétnosti provedena opět ve dvou úrovních:

- prioritní oblasti (reagující na hlavní problémy, resp. naplňující globální cíle),
- rozvojová opatření (reagující na dílčí problémy, resp. naplňující specifické cíle).

Rozvojové priority jsou zpravidla definovány jako tematické okruhy, které jsou pro další rozvoj regionu zvláště důležité. Strategický princip rozhodování předpokládá, že priority nemohou postihnout veškerou problematiku, témata a okruhy možných intervencí – je-li něco rozvojovou prioritou, pak logicky musí existovat také témata, která prioritami nejsou. Tento přístup souvisí také s žádoucí koncentrací finančních prostředků na řešení vybraných problémů a témat oproti nežádoucí plošné distribuci finančních prostředků, která v konečném důsledku nemůže přinést žádoucí změny v žádné oblasti života v regionu. Každá prioritní osa je popsána krátkým textem, uvedením příslušného globálního cíle a výčtem opatření, která mají danou prioritu naplnit. Ke každé z definovaných priorit je formulováno několik opatření, která představují soubory konkrétních aktivit. Popis všech opatření je zpracován v jednotné struktuře, která obsahuje následující body:

- název opatření,
- cíl opatření (tj. specifický cíl),
- aktivity naplňující opatření (jako nejnižší hierarchická úroveň návrhové části),
- ukazatele pro monitoring plnění opatření.

(Pozn.: Seznam projektových záměrů k jednotlivým opatřením je uveden v implementační části ISRR Krkonoše.)

2 ROZVOJOVÁ VIZE REGIONU

Rozvojová vize Krkonoš do roku 2030 je navržena jako obecná definice žádoucího stavu regionu k tomuto časovému horizontu. V tomto smyslu zastřešuje celou návrhovou část ISRR Krkonoše, která je konkrétnější, a tudíž je zpracována pro kratší časové období (k roku 2020). Vize je navržena v podobě krátkého sloganu (motta) a následně rozpracována textovou formou, a to v 5 pilířích.

Rozvojová vize se vzájemně doplňuje s vizí „Krkonoše 2050“, která již byla v regionu zpracována. Vize „Krkonoše 2050“ je deklaratorním dokumentem, „ústavou“ popisující normy a způsob chování regionálních aktérů ve vztahu k potřebám dlouhodobě udržitelného rozvoji regionu. Vize v rámci ISRR Krkonoše z vize „Krkonoše 2050“ vychází, je ale pojata jako vyjádření cílového stavu regionu k roku 2030. Definuje tedy žádoucí výsledky rozvojových aktivit regionálních aktérů.

2.1 MOTTO A ZNAČKA KRKONOŠE

Motto (slogan) krátce uvozuje rozvojovou vizi. Představuje stručné vyjádření a „komunikační heslo“ vize, která je dále popsána v několika pilířích. Mottem vize je:

Krkonoše – jedinečné navenek, přátelské uvnitř

Krkonoše „jedinečné navenek“ představují vizi regionu jedinečného na první pohled. Předpokladem je obecná známost Krkonoš u širší veřejnosti a silná vnitřní i vnější identita tohoto regionu. Krkonoše jsou nebo mají předpoklad být v měřítku Česka a střední Evropy jedinečné v řadě ohledů: jedinečně vysoké, jedinečně „zelené“, jedinečně bohaté pestrostí přírody, jedinečně turistické. Pocit jedinečnosti regionu by měli vnímat návštěvníci i obyvatelé Krkonoš.

Krkonoše „přátelské uvnitř“ naznačují, že se jedná o region atraktivní pro obyvatele, návštěvníky a investory i na druhý pohled, s empatií i ohleduplností k sobě navzájem. Krkonoše jsou nebo mají předpoklady být přátelské z hlediska zdravého a přívětivého urbánního a přírodního prostředí, vybavenosti, sociální stability, dostatečné nabídky pracovních příležitostí a služeb.

V intencích tohoto motta je úkolem všech zúčastněných partnerů v regionu budovat a posilovat pozici značky Krkonoše doma i v zahraničí.

2.2 PILÍŘE VIZE A JEJICH POPIS

Specifikace rozvojové vize je provedena v pěti oblastech představujících ústřední témata, která jsou pro budoucí rozvoj regionu nezbytná. Jedná se o tyto pilíře:

- účinná a konzistentní správa regionu,
- vyhovující infrastruktura a vybavenost,
- kvalitní životní prostředí a šetrné, racionální nakládání s přírodními zdroji,
- výkonné, efektivní hospodářství,

- udržitelný cestovní ruch.

Jednotlivé pilíře naznačují cílový stav sociálně-ekonomické situace regionu z hlediska všech „cílových skupin“ ISRR Krkonoše (především obyvatel a dále návštěvníků a investorů) při respektování dlouhodobé udržitelnosti dosažených výsledků. Specifikace jednotlivých pilířů je popsána v dalším textu.

2.2.1 „DOBŘE SPRÁVOVANÝ REGION“

Krkonoše se stanou regionem, kde je vyváženost ekonomického rozvoje, sociální soudržnosti a kvalitního životního prostředí realizována v praxi, regionem, kde spojení „udržitelný rozvoj“ není pouze klišé, ale základním a na první pohled zřetelným principem každodenního jednání. Přírodní, sociální a hospodářský potenciál regionu bude udržitelný i pro budoucnost přesahující časový rámec vize. V tomto směru rozvojová vize odkazuje na vizi Krkonoše 2050 „Přátelství lidí a hor“, na níž se shodli hlavní aktéři regionálního rozvoje v Krkonoších.

V Krkonoších budou existovat pracovní skupiny a diskusní platformy sdružující aktivní zájemce o rozvoj regionu, místní aktéry, patrioty apod. v jednotlivých oblastech rozvoje (komunitní pojetí). Jednotliví aktéři (vč. soukromých subjektů) se budou ztotožňovat s prioritami rozvoje regionu, budou schopni pozitivní spolupráce a dosahování konsensu a budou vnímat vlastní odpovědnost za dlouhodobý rozvoj regionu.

Na formální úrovni bude regionálně-rozvojovou platformou sdružení (např. sdružení právnických osob) zahrnující města, obce, kraje, KRNAP, představitele podnikatelského sektoru apod. Toto sdružení bude schopné kvalifikovaného rozhodování na úrovni regionu (kvalitní výkonný pracovník/pracovníci) a také zřetelné definice pozice regionu jako celku navenek vůči rozvojovým záměrům přicházejících z národní, příp. evropské úrovně a přiměřeného prosazení této pozice. Ve sdružení budou zastoupeni také významní aktéři regionálního rozvoje z polské strany Krkonoš. Přeshraniční spolupráce místních samospráv i dalších aktérů s partnery na polské straně se mimoto bude odehrávat i v neformální, spontánní rovině. Pro potřeby přeshraniční spolupráce budou nejen jednotliví aktéři regionálního rozvoje, ale veškeré obyvatelstvo Krkonoš adekvátně jazykově vybaveni nejen v angličtině a němčině, ale také v polštině.

Krkonoše budou bezpečným regionem pro své obyvatele, návštěvníky i další aktéry (podnikatelé apod.). Přestože některé oblasti Krkonoš jsou vlivem členitého reliéfu obtížně dostupné (zvláště pak v zimě), bude v regionu fungovat kvalitní integrovaný záchranný systém, jehož jednotlivé složky budou schopné zajistit bezpečí a pomoc obyvatelům i návštěvníkům všech částí Krkonoš.

Identita Krkonoš bude založena na jedinečných kulturních tradicích majících kořeny v dávné i nedávné historii. Kulturní, ale i turistické a hospodářské aktivity (muzea, výstavy, přednášky, diskusní fóra, spolková činnost, tradiční výroby, turistické atraktivita apod.) regionu budou mj. navazovat na tradice česko-polského a česko-německého soužití (historicky více či méně harmonického). Krkonoše se v rámci Česka stanou vůdčím regionem v oblasti konstruktivního vypořádání s minulostí a pozitivního navázání na historické tradice.

2.2.2 „VYBAVENÝ REGION“

Krkonoše budou regionem dobře vybaveným službami pro své obyvatele, návštěvníky, podnikatele, a to z hlediska rozsahu, kvality i dostupnosti těchto služeb. Tato skutečnost bude pozitivně ovlivňovat sounáležitost těchto skupin s regionem.

Region bude napojen dálnicí nebo rychlostní silnicí na Prahu a Vratislav. Bude zabezpečena regionální infrastruktura pro bezpečnou a plynulou silniční, cyklistickou a pěší dopravu, tj. síť silnic 1., 2. i 3. třídy, cyklostezek (v úsecích, kde je to třeba z důvodu bezpečnosti nebo intenzity cyklistické dopravy) a komunikací pro pěší (chodníky, turistické stezky). V Krkonoších (v první fázi zejména na území KRMAP) budou zřízeny pilotní oblasti, kde bude doprava umožněna jen dopravními prostředky s nulovými emisemi.

V Krkonoších bude v rámci šetrné mobility fungovat integrovaný systém veřejné dopravy. Jeho základem bude síť autobusových linek, snahou však bude také maximální možné využití železnic. Jednotlivé druhy dopravy (celoroční i sezónní) budou z pohledu uživatele kvalitně a bezpečně provázány (přestupní terminály, vazba hromadné dopravy na cyklistickou a pěší dopravu, záchytná parkoviště).

Krkonoše budou vybaveny také v oblasti energetické infrastruktury a v oblasti telekomunikací a informačních technologií (moderní komunikační infrastruktura). Region bude v rámci možností energeticky soběstačný.

Krkonoše budou vybaveny službami pro jednotlivé skupiny obyvatel, zejména pak kvalitní sítí základních škol, několika školami středními a širokým spektrem služeb pro početně rostoucí skupinu seniorů. Kvalitní mateřské a základní školy budou snadno dostupné i obyvatelům v menších sídlech a budou v nich tvořit centra nejen vzdělanosti, ale i komunitního i kulturního života. Pilířem vzdělanosti se stanou kvalitní střední školy s pestrou nabídkou vyučovacích oborů, doplněné vysokými školami v regionu nebo v jeho blízkosti. Výuka zaměřená na matematickou, čtenářskou, komunikační, přírodovědnou i jazykovou gramotnost bude v regionu rozvíjena na všech stupních škol (mateřské, základní, střední), důraz bude kladen na aspekty souvisejících s využitím a udržením jedinečnosti území – příhraniční oblast a klíčová destinace cestovního ruchu v rámci ČR (jazyky, podnikatelské dovednosti) a v rámci ČR zcela výjimečné přírodní území a národní park (environmentální výchova, vzdělávání pro udržitelný rozvoj). V regionu bude zabezpečeno kvalitní jazykové vzdělávání také pomocí kurzů pro veřejnost a „univerzity třetího věku“. V Krkonoších bude existovat alespoň jedna vícejazyčná škola česko-německá a jedna česko-polská. Zástupci regionu budou usilovat o udržení stávajících, případně zřízení nových poboček vysokých škol v největších městech Krkonoš a Podkrkonoší.

Krkonoše budou regionem nabízejícím bydlení v dlouhodobě atraktivním, přírodně i kulturně jedinečném prostředí pro obyvatele středního a vyššího středního sociálního a ekonomického statusu. Atraktivita regionu pro bydlení nebude spočívat jen v přítomnosti „přírody, čistého vzduchu a kopců za humny“, ale také v kultivovaném urbánním prostředí, tedy veřejných prostorech. V Krkonoších proběhne částečná, postupná přeměna druhého bydlení na trvalé. Část obyvatel, kteří si zde koupí chalupu či apartmán, se tak do Krkonoš později přestěhuje trvale nebo na větší část roku.

2.2.3 „ZELENÝ REGION“

Kulturní tradice a specifika Krkonoš a jejich přírodní bohatství budou jako základní hodnota dlouhodobé životaschopnosti regionu chráněny a využívány přiměřeně. Urbanistický rozvoj sídel

bude probíhat koncepčně a citlivě se zřetelem k místní krajině a přírodě, ale i ke kulturním specifikům a tradicím a nebude narušovat přirozenou atraktivitu území.

V regionu bude důsledně a systematicky regulován územní rozvoj (především nástroji územního plánování), zvláště ve vztahu k lokalizaci nových aktivit a výstavbě nových objektů mimo stávající intravilány. Preferována bude rekonstrukce či adaptace stávajících budov, zastavěných území a starých stavebních pozemků (parcel) před zastavováním území nových. Na části území Krkonoš bude prioritou ochrana přírody a krajiny i nadále zajišťovat národní park s dohodnutou a respektovanou zonací, která bude jedním z nástrojů zachování přírodních hodnot a atraktivit území. Tato skutečnost bude zastřešovat úctu k přírodě a krajině Krkonoš i Podkrkonoší, široce akceptovanou místními aktéry (vč. obyvatel a návštěvníků) díky kvalitnímu systému environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (vzdělávání pro udržitelný rozvoj).

Přírodní zdroje Krkonoš budou využívány opatrně a odpovědně s vědomím, že nadměrné využívání může vést k jejich degradaci a vyčerpání a v konečném důsledku i ke snížení atraktivit území pro obyvatele a návštěvníky. Význam ve výrobě a spotřebě energie budou mít menší obnovitelné zdroje saturující energetické potřeby na místní úrovni.

Krkonoše budou mít mezi českými regiony exkluzivní pozici v oblasti rozvoje „zelených technologií“ a bude v rámci Česka jedním z tahounů „chytrých zelených řešení“. V regionu bude široce zastoupena doprava elektromobily a autobusy na zemní plyn. Alespoň tam, kde to tvar terénu umožňuje, bude rozšířena každodenní cyklistická doprava, a to i s využitím elektrokol. Služby vč. veřejné správy budou v maximální možné míře elektronizovány ve snaze zamezit „zbytečné“ dopravě.

2.2.4 „TVŮRČÍ REGION“

V hospodářském rozvoji regionu budou preferovány dlouhodobě udržitelné podnikatelské záměry přinášející přínosy celé komunitě a hospodářské aktivity nenarušující (příp. posilující) sociální soudržnost a podporující udržitelnost přírodních hodnot regionu. Dojde k mírné odvětvové diverzifikaci místní ekonomiky, tedy k rozvoji většího počtu doplňkových odvětví k odvětvím již nyní významným (strojírenství, cestovní ruch). V oblastech ležících mimo národní park dojde v rámci možností také k prostorové dekoncentraci aktivit snižující dopady hospodářské činnosti na přírodu a krajinu a zvyšující dostupnost pracovních příležitostí.

Podmínky v Krkonoších (stav infrastruktury, prostředí apod.) budou atraktivní pro zahraniční i domácí investory vč. drobného místního podnikání (řemeslná výroba, služby atd.). V regionu bude rozšířena místní produkce potravin i řemeslných výrobků, a to i ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu. Fungovat bude regionální certifikace výrobků a služeb, část z nich bude prosazena také do certifikací národních či mezinárodních.

Krkonoše budou mít kvalitní lidský potenciál založený na dobrých jazykových znalostech (angličtina, němčina, polština) a na technických dovednostech. V regionu budou žít a podnikat také lidé ovládající tradiční výrobní aktivity (zemědělské, řemeslné apod.). Obyvatelé regionu vč. absolventů škol budou díky tomu bez problémů nacházet uplatnění na pracovním trhu v regionu Krkonoš, případně v nejbližším okolí.

V Krkonoších budou lokalizovány také pracovní příležitosti pro práci „na dálku“, práci z domova apod., např. v rámci center sdílených služeb (ekonomické, finanční, právní poradenství, call centra atd.). Tyto služby budou v maximální míře elektronizované, nezátěžující prostředí a budou přednostně lokalizovány v revitalizovaných prostorech nyní nevyužívaných objektů (např. průmyslových). Podmínkou pro jejich uplatnění je dobudování telekomunikačních sítí tak, aby

pokrývaly signálem veškeré osídlení. Vedle toho si (zejména ve vlastních Krkonoších) udrží pozici významného odvětví cestovní ruch a (zejména v Podkrkonoší) průmysl. Průmyslová výroba bude zahrnovat také (zejména výrobní) odvětví s vyšší přidanou hodnotou, na rozdíl od pánevních oblastí či periferních regionů. V regionu vznikne několik drobných středisek „center of excellence“ generujících inovace přiměřeně podmínkám převážně venkovského regionu.

2.2.5 „TURISTICKÝ REGION“

Rozvoj cestovního ruchu v Krkonoších bude probíhat tak, aby byl dlouhodobě udržitelný nejen z hlediska environmentálních dopadů, ale také z pohledu zachování atraktivity regionu pro návštěvníky. Řízení rozvoje cestovního ruchu bude vycházet z principů destinačního řízení, tedy spolupráce různých regionálních subjektů cestovního ruchu cestovního ruchu na formální i neformální bázi.

Krkonoše se odkloní od stávajícího rozvoje směřujícího (přinejmenším v největších střediscích) k vytvoření tuctového „lunaparku“ spojeného se zvyšováním kapacit a koncentrace zařízení cestovního ruchu i návštěvníků. Taková destinace návštěvníka neupoutá svou jedinečností, nevychová v něm vztah k regionu, generuje podobné problémy jako města, od kterých zde návštěvníci Krkonoš hledají odpočinek, a snižuje pravděpodobnost opakovaných návštěv. Krkonoše naopak budou přírodně i kulturně jedinečným regionem nabízejícím svoje přirozené, místě specifické atraktivity a atrakce, doplněné kvalitními službami. Stanou se regionem s vysoce pozitivní image na republikové i mezinárodní úrovni.

Jedinečnými atraktivitami Krkonoš budou především přírodní zajímavosti („živá učebnice“ vývoje hor/Země/živé přírody v různých obdobích), podmínky pro aktivní dovolenou (lyžování, další sporty) a mimořádně pestrá kultura a historie vázaná na harmonické soužití jednak více sociálních vrstev a národností, jednak člověka s přírodou. Krkonoše budou v oblasti cestovního ruchu nabízet několik nadregionálně až mezinárodně známých turistických produktů vycházejících z jedinečných kulturně-historických atraktivit a zážitků, sportovního vyžití a přírodních zajímavostí. Nabídka turistických, sportovních i kulturně společenských produktů bude zabezpečena po celý rok. Udrží si pozici jedničky mezi lyžařskými destinacemi v Česku (pro všechny formy lyžování vč. forem alternativních při dodržení principů ochrany přírody a krajiny) a posílí svou roli v ostatních formách cestovního ruchu (kvalitativní rozvoj, nové doplňkové služby v rámci stávající infrastruktury, rozšíření silné zimní a slabší letní sezóny i na jaro a podzim). Součástí atraktivity území bude i skutečnost, že v něm existuje národní park, biosférická rezervace a další formy ochrany území.

Krkonoše budou (nejen) z hlediska návštěvníků regionem bezpečným, tedy nabízejícím bezpečné prožití dovolené domácích a zahraničních návštěvníků. Služby pro turisty v regionu budou certifikované (nejlépe v rámci některého z existujících systémů certifikace) a tato certifikace bude komunikována při marketingových aktivitách. Služby v regionu budou kvalitní a bude je zajišťovat školený, vzdělaný a příjemný personál. Pracovníci v cestovním ruchu budou kvalitně jazykově vybaveni (angličtina, němčina, polština, příp. ruština). Cestovní ruch zůstane jedním z hlavních odvětví vytvářejících dobré pracovní příležitosti pro obyvatele regionu.

Pro potřeby cestovního ruchu budou Krkonoše disponovat potřebnou základní a doprovodnou infrastrukturou (sportovně-rekreační, kulturně-rekreační, zdravotně-rekreační vč. lázeňské), a to jak v místech soustředěného cestovního ruchu, tak přiměřeně i v dalších místech. Rozvoj doprovodné infrastruktury cestovního ruchu bude v souladu s principy dekoncentrace a udržitelnosti rozvoje turismu směřován především do Podkrkonoší.

Region budou navštěvovat především skupiny střední a vyšší střední třídy s vysokým podílem opakovaných návštěv, což však neznamená, že Krkonoše budou destinací pouze pro tyto skupiny obyvatel. Region bude vyhledávaný především domácími návštěvníky a návštěvníky z blízkých zahraničních oblastí Polska a Německa.

3 IDENTIFIKACE ROZVOJOVÝCH PROBLÉMŮ

Následující kapitola popisuje hlavní rozvojové problémy regionu Krkonoše, tedy ty rozvojové aspekty, kde je současný stav v rozporu s formulovanou vizí. V tomto směru se tedy problémová analýza odlišuje od analytických kapitol ISRR Krkonoše (výstupy A–C), které region rozebírají systematicky. Jednotlivé problémy jsou však popsány s využitím dat a závěrů zjištěných těmito analytickými kapitolami.

Problémy jsou zpracovány ve dvou- až třístupňové hierarchii:

- problémové okruhy (celkem 5 okruhů s vysokým počtem a závažností problémů, tyto okruhy nejsou dále popisovány a které se v další části dokumentu transformují do prioritních oblastí ISRR Krkonoše),
- hlavní problémy (několik problémů v rámci každého problémového okruhu, které jsou podrobně popsány a v další části dokumentu ISRR Krkonoše se transformují do opatření),
- dílčí problémy (spíše informativní shrnutí popisu hlavních problémů, v další části dokumentu ISRR Krkonoše se volně transformují do aktivit v rámci jednotlivých opatření).

Na hierarchicky nejvyšší úrovni se nachází 5 problémových okruhů:

- Doprava a dopravní dostupnost
- Sociální soudržnost a veřejné služby
- Ekonomika a lidské zdroje
- Cestovní ruch
- Životní prostředí a přírodní zdroje

V dalším textu je pro každý problémový okruh uveden výčet hlavních a v rámci nich také dílčích problémů. Z důvodu přehlednosti textu je výčet dílčích problémů v rámci každého problému hlavního uveden v odrážkách.

3.1 DOPRAVA A DOPRAVNÍ DOSTUPNOST

3.1.1 NEDOSTATEČNÉ NAPOJENÍ NA PÁTEŘNÍ DOPRAVNÍ A KOMUNIKAČNÍ SÍŤ

- Chybějící rychlé silniční spojení směrem na Prahu, Vratislav a Německo a regionální centra Hradec Králové a Liberec
- Snížení konkurenceschopnosti regionu pro české, polské a německé návštěvníky
- Snížení konkurenceschopnosti krkonošských výrobců v důsledku komplikované dopravy zboží od dodavatelů a k zákazníkům
- Odkládání výstavby silnice D11/R11/S3 a komplikované hledání česko-polské shody v otázce harmonogramu realizace stavby
- Neúplné pokrytí území signálem mobilních operátorů, rozhlasu a televize

3.1.2 VELKÉ MNOŽSTVÍ DOPRAVNÍCH ZÁVAD NA REGIONÁLNÍ SILNIČNÍ SÍTI

- Pátevní silnice procházejí zastavěnými částmi sídel (I/14, I/16...) v těsné blízkosti obytných domů, škol a dalších citlivých lokalit
- Pomalé silniční propojení ve východozápadním směru a několik paralelních silnic s četnými závadami místo jediné pátevní a kvalitní
- Obtížná zimní údržba komunikací s ohledem na extrémní klimatické podmínky, nedostatečnou šířku, požadavky na parkování návštěvníků a oprávněné zájmy ochrany přírody
- Špatný technický stav řady regionálních silnic II. a III. třídy a významných místních komunikací

3.1.3 ZASTARALÁ ŽELEZNIČNÍ INFRASTRUKTURA A RIZIKO OMEZENÍ ŽELEZNIČNÍ DOPRAVY

- Historická železniční síť s velkou hustotou a nedostatečnými provozními parametry (propustná výkonnost tratí, rychlost vlaků)
- Chybějící železniční napojení a vzájemné propojení center cestovního ruchu a lokálních center (Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn, Vrchlabí, Jilemnice, Semily, Rokytnice nad Jizerou, Harrachov)
- Nákladný paralelní provoz železniční a autobusové dopravy v perspektivních úsecích z důvodu nedokončené železniční sítě (Trutnov – Svoboda nad Úpou – Pec pod Sněžkou, Trutnov – Vrchlabí – Špindlerův Mlýn, Martinice – Jilemnice – Rokytnice n. J. – Harrachov...)
- Nedostatečné využití kapacity řady regionálních vlakových spojů
- Vzájemná konkurence železniční a autobusové dopravy v některých relacích
- Dálková doprava do regionu z Prahy, Hradce Králové a dalších center je zajištěna téměř výhradně autobusy (včetně dálkových skibusů) až do cílové krkonošské destinace

3.1.4 NÍZKÝ PODÍL ŠETRNÝCH FOREM DOPRAVY NA PŘEPRAVNÍ PRÁCI

- Vysoký důraz na silniční infrastrukturu na úkor infrastruktury pro šetrné formy dopravy (veřejná doprava, cyklistika, chůze, elektromobilita)
- Značná míra přístupnosti cenných oblastí pro individuální automobilovou dopravu (některé horské boudy, centra měst...)
- Nevyužitý potenciál elektromobility včetně kombinace různých forem šetrné dopravy pro cestovní ruch i pravidelné dojíždění
- Velké množství vzájemně navazujících lánových vsí podél hlavních silnic bez jakékoli infrastruktury pro bezpečný pohyb chodců a cyklistů (vozičkářů, dětských kočárků atd.)
- Chybějící pěší a cyklistická vazba zastavěných částí sídel na okolní volnou krajinu mimo silniční síť
- Narušená historická cestní síť s vysokou mírou malebnosti a krajínovornosti (solitérní stromy, křížky, výhledy apod.) a značným potenciálem v oblasti cestovního ruchu (zejména v Podkrkonoší)

- Nevyužitý potenciál přírodních a dalších výškově málo členitých koridorů (vodní toky, železnice) pro vedení atraktivních pěších a cyklistických cest v sídlech i volné krajině

3.1.5 CHYBĚJÍCÍ KVALITNÍ PŘEŠHRANIČNÍ PROPOJENÍ

- Přeshraniční česko-polské vazby na území regionu realizovány prakticky výhradně prostřednictvím individuálního motorismu
- Špatný stav a nevyužitý potenciál přeshraničních železničních spojení v oblasti Harrachova a Královce (problémy zejména na navazujících polských tratích)
- Provoz systému krkonošských cyklobusů a skibusů pouze na české straně pohoří
- Neodpovídající přeshraniční značení opomíjející uvedení cílů na opačné straně hranice

3.1.6 KONFLIKTY MEZI JEDNOTLIVÝMI DRUHY DOPRAVY

- Uživatelské střety mezi pěšími turisty a cyklisty v nejexponovanějších úsecích turistických cest a mezi lyžaři - běžkaři a uživateli sněžných skútrů a čtyřkolek na cestách a běžeckých tratích
- Značná část značených pěších tras a cyklotras je vedena po silnicích s vyšší intenzitou motorové dopravy (případně takové silnice kříží v úsecích bez omezení povolené rychlosti vozidel)
- V lyžařských střediscích dochází při extrémních klimatických podmínkách ke střetům mezi motorovou dopravou v klidu a pohybu

3.2 SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST A VEŘEJNÉ SLUŽBY

3.2.1 DEFICITY V INSTITUCIONÁLNÍM ZAJIŠTĚNÍ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

- Roztříštěnost aktivit velkého počtu subjektů, neexistence jasné formalizované (hierarchicky uspořádané) platformy regionálního rozvoje se zastoupením všech skupin a typů regionálních aktérů
- Rozdělení území do dvou krajů s různými podmínkami a prioritami krajských samospráv a -nejjednotným výkonem státní správy v přenesené působnosti
- Nekoncepční přístup při rozvojových aktivitách v regionu, chybějící komplexní nazírání na problémy regionu, stanovení jejich logických věcných vazeb a z toho vyplývajících priorit
- Různorodé zájmy jednotlivých skupin aktérů zejména při realizaci větších investic (místní vs. odjinud, veřejná správa vs. podnikatelé)
- Slabá komunitní spolupráce na místní úrovni v těch městech a obcích, které prošly zvraty v populačním vývoji (v některých městech a obcích je naopak komunitní spolupráce tradičně silná)
- Odlišný charakter území Krkonoš a Podkrkonoší a z toho vyplývající rozdílné priority a zájmy obcí a dalších subjektů

- Nedostatečná soustavná, věcná občanská přeshraniční spolupráce s orgány samospráv obcí a Dolnoslezského vojvodství a orgány státní správy v sousedním příhraničí Polska

3.2.2 NEKONCEPČNÍ URBÁNNÍ ROZVOJ SÍDEL VE VNITŘNÍCH KRKONOŠÍCH

- Nejasná představa o budoucí urbanistické podobě sídel v horské části regionu, nekoncepční urbanistický rozvoj velké části sídel a ztráta jejich atraktivity jak pro trvale bydlící, tak (paradoxně) i pro návštěvníky, kvůli kterým dochází k prvoplánovým změnám v území (zahušťování zástavby na dříve lučních enklávách, nové stavby nevhodné velikosti a nevhodného měřítka a oproti původním stavebním typům cizorodého charakteru)
- Ztráta intimity, klidu, zdravých a bezpečných životních podmínek v sídlech a tím snížení atraktivity pro bydlení „starousedlíků“ (a zvláště obyvatel starší generace) v důsledku rozvoje cestovního ruchu a s tím související změny charakteru a kapacit občanské vybavenosti a nárůst dopravní zátěže v některých horských střediscích
- Urbanisticky necitlivá výstavba mimo dlouhodobě stabilní intravilány sídel (též důsledky v oblasti životního prostředí – viz problémový okruh 5)
- Navzdory výše uvedenému často příliš tvrdá a přitom formální regulace nové výstavby, neschopná rozeznat a odlišit ve svých stanoviscích skutečné přínosy v kreativité a kvalitě architektury od kýče, diletantství a snah o krátkodobý užitek
- Velmi malé přínosy a naopak řada negativních důsledků apartmánového bydlení na architektonický a urbánní, ale i krajinný ráz obcí, jejich ekonomiku, komunitní život, příjmy podnikatelů apod.

3.2.3 RIZIKO ZHORŠOVÁNÍ VYBAVENOSTI A PODMÍNEK PRO ŽIVOT ZEJMÉNA V MALÝCH OBCÍCH

- Riziko neuvážené redukce zdánlivě duplicitního vybavení Vrchlabí a Jilemnice veřejnými službami bez zohlednění velikosti jimi obsluhovaných spádových území a jejich dostupnosti
- Riziko zániku základní občanské vybavenosti a služeb v malých obcích jako důsledek jejich vylidňování a stárnutí obyvatel a tím i faktického postupného zániku těchto sídel samotných
- V té souvislosti i odchod kvalifikovanějších pracovníků (vysokoškoláků a středoškoláků) z obcí, zhoršování kvalifikační skladby trvalých obyvatel (viz též problémový okruh 3)
- Pokles podnikatelských i jiných aktivit v malých obcích v důsledku jejich koncentrace do větších obcí a měst i v důsledku spotřebitelského chování obyvatel (preferenze nízké ceny, nárůst anonymity, závisti apod.), nekalkulujících do cen zboží a služeb i cenu vyvolané dopravy
- Časově i cenově náročné dojíždění za službami (veřejnými i komerčními) do regionálních center z některých sídel ve vnitřních Krkonoších
- Rychlé stárnutí obyvatelstva (zejména v menších obcích a zejména na západě Krkonoš) kvůli nedostatečným podmínkám pro mladé rodiny (pracovní příležitosti, nedostatek předškolních zařízení a škol, nedostatečná občanská vybavenost)
- S tím spojené vylidňování menších obcí, zejména v jádrových částech Krkonoš a zejména v důsledku úbytku obyvatel stěhováním (zřetelná souvislost s nedostatkem širší palety pracovních příležitostí, s převahou méně atraktivních, hůře placených, často též jen sezónních pracovních míst a s nepružným trhem práce)

- Doznívající důsledky poválečné fluktuace obyvatel v obcích s někdejší německým osídlením a přerušené tradice osídlení, dřívějšího patriotismu, lokální zakořeněnosti, soudržnosti a solidarity
- Hrozba sociálního napětí mezi „starousedlíky“ na straně jedné a majiteli (nejen) apartmánových bytů, návštěvníky a podnikateli v turisticky exponovaných obcích na straně druhé
- Nedostatečné pokrytí území signálem mobilních operátorů, televizního a rozhlasového vysílání, z toho vyplývající problémy podnikatelů, samospráv obcí, obyvatel i návštěvníků

3.2.4 DEFICITY VE SKLADBĚ A KAPACITĚ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- Předpoklad/riziko růstu nároků na vybavenost infrastrukturou pro sociální služby určené seniorům (pozn. současně však jde o potenciální zdroj nových pracovních příležitostí)
- Existence naddimenzovaných velkokapacitních pobytových zařízení sociální péče, která neodpovídají skutečným potřebám dle skladby domácího, trvale bydlícího obyvatelstva („odkladiště“ starých a handicapovaných odjinud - z měst ve vnitrozemí vč. Prahy) a schopnostem a potřebám uživatelů
- Nedostatek alternativních, měřítkem i charakterem „lidštějších“ sociálních služeb k velkokapacitním službám sociální péče (např. chráněného bydlení, osobní asistence, sociální rehabilitace a sociálně terapeutických dílen, podpůrné aktivity pro osoby pečující o osobu blízkou apod.)
- Nedostatek služeb pro specifické skupiny klientů (např. při náhlém zhoršení jejich zdravotního stavu nebo vyžadujících speciální odbornou zdravotní péči a trvalý dohled)
- Domovy pro seniory, řešící často především bytovou situaci, nikoli bydlení pro skutečně potřebné klienty
- Absence aktivit navazujících na sociální služby podporující sociální začleňování obyvatel v předproduktivním a produktivním věku (zejména možnosti bydlení, zaměstnávání, podmínek socializace po výkonu trestu apod.)
- Slabá míra spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb zřizovaných jednotlivými kraji a obcemi (tříštění zdrojů, nekomfortnost z pohledu uživatelů služeb)
- Systém financování vázaný především na zařazení do krajské sítě sociálních služeb, hrozba podfinancování v důsledku úspor ve veřejných rozpočtech
- Obtížnost až nemožnost zajištění vícezdrojového financování těchto zařízení a aktivit, kde je žádoucí provázání sociální a zdravotní péče (resortní bariéry a programové nekompatibility) – dtto jako v popisu problému 2.5

3.2.5 DEFICITY VE SKLADBĚ A KAPACITĚ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

- Problematika personálního zajištění chodu zdravotnických a lázeňských zařízení (mladí lékaři míří převážně do velkých nemocnic nebo do zahraničí, přetahování lékařů mezi nemocnicemi)
- Nedostatek některých specializací mezi soukromými lékaři (mj. zubaři, pediatři)

- Slabá míra spolupráce a koordinace činností mezi poskytovateli zdravotních služeb, různí vlastníci hlavních zdravotnických zařízení v regionu (tříštění zdrojů, nekomfortnost z pohledu uživatelů služeb, nemožnost ovlivňovat dění v nich z místní, regionální i krajské úrovně)
- Neúplné nebo zastaralé vybavení v řadě zdravotnických zařízení a nutnost pravidelné obnovy finančně náročných zdravotnických přístrojů a techniky v relativně velkém počtu zařízení
- Nevyhovující technický stav objektů poskytujících zdravotní služby (též s ohledem na současné standardy kvality)
- Problematická dislokace zdravotnických zařízení v regionu z hlediska plnění požadavků Nařízení vlády č. 307/2012 o místní a časové dostupnosti zdravotních služeb, zejména s ohledem na terénní konfiguraci území, stav cestní sítě, nedostatečnost veřejné dopravní obsluhy některých sídel a dlouhé období s nepříznivými povětrnostními podmínkami
- Obtížnost až nemožnost zajištění vícezdrojového financování těchto zařízení a aktivit, kde je žádoucí provázání sociální a zdravotní péče (resortní bariéry a programové nekompatibility) – dtto jako v popisu problému 2.4
- Ohrožení lázní v Jánských Lázních v důsledku úspor a redukce hrazení lázeňské péče zdravotními pojišťovnami

3.3 EKONOMIKA A LIDSKÉ ZDROJE

3.3.1 NEDOSTATKY V OBLASTI KVALIFIKACE OBYVATEL, ŠKOLSTVÍ A TRHU PRÁCE

- Odchod mladého a vzdělaného obyvatelstva s jazykovými a současně technickými znalostmi a dovednostmi, nedostatek špičkových technicky kvalifikovaných středo- a vysokoškoláků, slabá jazyková vybavenost obyvatel (zejména angličtina, ve specifických podmínkách Krkonoš dále němčina, polština, ruština) ve vztahu k potřebám pracovního trhu
- Nedostatečná nebo oborově nevyhovující odborná (zvláště technická) kvalifikace velké části obyvatel pro práci v průmyslu a cestovním ruchu
- Nízké využití rekvalifikačních a jazykových kurzů a jiných nástrojů dalšího vzdělávání pro obyvatele středního věku
- Slabá pozice (rozsah nabídky) vyššího odborného a vysokého školství v regionu
- Slabá spolupráce středních škol a učilišť s podniky, středoškolské obory nereflktují požadavky firem, nových oborů a technologií, chybějí základní nástroje spolupráce (burzy práce, propojené databáze studentů, absolventů, firem a volných míst, dlouhodobé praxe a tranzitní programy pro přechod absolventů do praxe apod.)
- Nižší kvalita vzdělávání zejména v rámci základního, učňovského a středního odborného školství (mj. v důsledku podfinancování, absence dalšího vzdělávání učitelů, velkého podílu studentů na gymnáziích z celkového počtu příslušníků každého ročníku atd.), a tedy i snížená úroveň absolventů
- Slabá poptávka po technickém vzdělání, nízká prestiž technických oborů mezi žáky a studenty i jejich rodiči
- Vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí zejména v okrajových částech Krkonoš, v horských a příhraničních obcích

- Nepružný pracovní trh, tedy relativně hodně lidí bez práce, ale i řada oborů, kde se volná pracovní místa nedaří dlouhodobě naplnit (např. nová technická odvětví, informační technologie, ale i specifické pozice v „tradičních“ oborech, např. zpracovatelský průmysl, logistika, personalistika, marketing, obchod apod.)
- Nízká pracovní mobilita obyvatel ve smyslu obslužnosti veřejnou dopravou (viz problémový okruh 1) i ve smyslu rekvalifikací a hledání práce mimo původní profesi
- Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce v jednotlivých obcích a k oslabení aktivní politiky zaměstnanosti

3.3.2 NEVYUŽITÝ POTENCIÁL MÍSTNÍ A REGIONÁLNÍ PRODUKCE

- Slabý význam místní zemědělské produkce ve vazbě na místní trh
- Nedostatečně využitý potenciál drobného a malého podnikání a podnikatelské kreativity obyvatel
- Nepochota lidí kupovat místní výrobky a služby, nefungující regionální trh
- Nedostatečně rozšířená certifikace regionálních produktů (málo zapojených produktů a zejména nízké povědomí o certifikaci mezi obyvateli regionu), chybějící certifikace regionálních služeb
- Pouze částečná preference dlouhodobého rozvoje místního trhu ze strany měst a obcí (dodávky a nákup služeb od místních podniků při respektování podmínek veřejné soutěže, preference zprostředkovaných přínosů rozvoje místních drobných a malých podnikatelů)
- Slabá provázanost místních drobných služeb a výroby na cestovní ruch
- Slabé přeshraniční propojení místních trhů v české a polské části Krkonoš
- Obecný důraz zákazníků především na cenu zboží a služeb, cena rovněž jako preferované hlavní nebo jediné kritérium u veřejných zakázek (nejnižší cenu nabídnou obvykle velké firmy s celostátní působností nebo globální dodavatelé), podceňování zprostředkovaných přínosů rozvoje místního podnikání

3.3.3 STRUKTURÁLNÍ PROBLÉMY REGIONÁLNÍ EKONOMIKY

- Nízká odvětvová diverzita regionální ekonomiky (dominance elektrotechniky, strojírenství, automobilového průmyslu a cestovního ruchu)
- Zhoršení konkurenceschopnosti regionu v některých tradičních průmyslových oborech (mj. textilní, hračkářský průmysl) vedoucí k jejich úpadku či zániku (také riziko do budoucna), slabá schopnost podniků nacházet nové trhy, tržní výklenky a tvořit inovace
- Nefungující systém odborné přípravy v některých průmyslových oborech, např. textil, dřevařství, nábytkářství (také v důsledku nízké prestiže těchto oborů – viz problém 3.2)
- Riziko omezení nebo ukončení výroby v závodech realizujících převážně rutinní produkci („montovny“)
- Slabé zastoupení progresivních odvětví s vazbou na výzkum a generování inovací

- Parciální, krátkodobé zájmy a záměry části podnikatelů, nepřinášející regionu dlouhodobý užitek

3.3.4 ORGANIZAČNÍ PROBLÉMY ROZVOJE PODNIKÁNÍ

- Existence nevyužitých ploch pro podnikání (např. brownfields) při současném záboru nových ploch pro podnikání
- Slabá role podnikatelské samosprávy (zejména hospodářských komor) v regionálním rozvoji (dáno i legislativou) a v komunikaci s jeho aktéry (města, obce, orgány ochrany přírody a krajiny, neziskový sektor)
- Paušální ochranný (neselektivní z hlediska kvality - BPEJ) přístup krajských úřadů i Správy KRNP při ochraně zemědělského půdního fondu a při rozvoji podnikání
- Územní překryv ochranných pásem CHKO Jizerské hory a Krkonošského NP a z něj vyplývající nejasné kompetence v oblasti ochrany přírody a krajiny v dotčeném území
- Nedostatečné využití potenciálu zaměstnávání na dálku (práce z domova, centra sdílených služeb apod.)

3.3.5 ZHORŠENÉ PODMÍNKY PRO HOSPODAŘENÍ OBCÍ V REGIONU

- Zvýšené náklady plošně rozlehlých, ale řídko zalidněných obcí na správu bez adekvátní kompenzace na příjmové straně rozpočtů
- Existence řady obcí s nízkým počtem přihlášených trvale žijících obyvatel (zejména v Podkrkonoší) a tím i sníženým příjmy na správu a veřejné služby
- Relativně nižší příjmy obcí z výnosu daní v důsledku častého sídla podnikatelů / trvalého bydliště obyvatel jinde než v místě provozovny / skutečného bydliště, kde ovšem čerpá služby hrazené z veřejných rozpočtů
- Zvýšené nároky (náklady) na ochranu životního prostředí obcí v NP a jeho blízkosti, které nejsou kompenzovány státním rozpočtem ani specifickými dotačními tituly
- Zvýšené nároky a náklady na udržení sjízdnosti přístupových komunikací do hor v delší zimní sezóně
- Slabá absorpční kapacita regionu v příštím programovacím období, zejména v oblasti „měkkých“ aktivit financovaných z ESF

3.4 CESTOVNÍ RUCH

3.4.1 SNIŽOVÁNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI DESTINACE SPOJENÉ S KVALITOU INFRASTRUKTURY A POSKYTOVANÝCH SLUŽEB

- Nízká kvalita základních služeb (ubytování, stravování) ovlivněná jak průměrnou kvalitou infrastruktury (úroveň ubytovacích a stravovacích zařízení), tak i kvalitou poskytovaných služeb ze strany personálu (mj. v důsledku sezónního zaměstnávání)
- Nedostatečné vybavení turistických center cestovního ruchu doplňkovou infrastrukturou (typicky např. možnosti koupání, relaxace, kultura)
- Vysoká cenová hladina v poměru ke kvalitě části služeb (zejména ubytovacích) a konkurenčním destinacím (dáno částečně také subjektivním vnímáním návštěvníků a vlivem mediálního obrazu Krkonoš)
- Velká část ubytovacích kapacit připadá na apartmánové bydlení, které není k dispozici pro CR a má nízkou přidanou hodnotu pro obce a region, zároveň přispívá k přetížení hl. středisek CR

3.4.2 VÝRAZNÁ ÚZEMNÍ A ČASOVÁ DIFERENCIACE NÁVŠTĚVNOSTI

- Vysoká koncentrace návštěvnosti v několika hlavních střediscích v centrální části Krkonoš a jejich „zahlcenost“ turisty v hlavní (zimní) turistické sezóně
- Negativní důsledky cestovního ruchu v hlavních střediscích cestovního ruchu (komercializace, ztráta původní atraktivity, sezónní přelidňenost středisek, zahlcení auty) snižující jejich původní atraktivitu pro část návštěvníků
- Okrajový význam cestovního ruchu mimo jádrovou zónu Krkonoš navzdory existujícímu potenciálu pro rozvoj některých forem cestovního ruchu
- Potenciální rozptyl návštěvnosti z přetížených hl. středisek limitován zájmy ochrany přírody mimo tato střediska i nižším turistickým potenciálem podhůří
- Slabá propojenost služeb a infrastruktury středisek CR, ale i jádrového území (z hlediska CR) a jeho zázemí
- Výrazná a prohlubující se sezónnost CR (silná zima, slabé léto a ještě slabší jaro a podzim) navzdory předpokladům pro rozvoj CR po celý rok

3.4.3 MÁLO CÍLENÝ A STEREOTYPNÍ MARKETING CESTOVNÍHO RUCHU

- Problematické využití a souhrnné vyhodnocování analytických informací o návštěvnících a CR v regionu (struktura návštěvníků, jejich rozhodování o volbě destinace a požadavcích na strukturu a kvalitu služeb apod.)
- Nedostatečná koordinace marketingových aktivit a absence komplexní Marketingové strategie pro region Krkonoš, tříštění zdrojů, malá komplexnost marketingu, převaha marketingu středisek před marketingem celého regionu či oblastních celků
- Slabé zacílení marketingových aktivit (jasná definice cílových skupin) a jejich stereotypnost ve srovnání s konkurenčními destinacemi (např. Alpy)

- Nedostatečná práce s návštěvníky (propagace regionálních turistických atraktivit a atrakcí, opakovaný marketing zacílený na vracející se návštěvníky, zasílání mimosezónních nabídek)
- Převážně negativní image Krkonoš daná zejména nevyváženými či zkreslenými informacemi v médiích (mj. kvalitním marketingem konkurenčních destinací či mediálním srovnáváním nesrovnatelných cen, termínů a kategorie služeb v Krkonoších a zahraničních střediscích)
- Nedostatečná propagace lázní v Jánských Lázních doma i v zahraničí, vč. zdůraznění jejich specifik a zaměření i na postižené a jinak handicapované pacienty a zdůraznění vazby na turistické produkty krkonošského regionu (wellness, relaxace atd.)

3.4.4 NEDOSTATEČNÁ SPOLUPRÁCE KLÍČOVÝCH AKTÉRŮ V OBLASTI ROZVOJE CR A INSTITUCIONÁLNÍ PŘEDPOKLADY PRO ROZVOJ CR

- Neexistence zastřešující jediné silné regionální reprezentativní organizace cestovního ruchu, s právní subjektivitou, která by na základě partnerství veřejného a podnikatelského sektoru mohla být zodpovědná za efektivní rozvoj cestovního ruchu v krkonošském regionu, měla možnost získávat a sdružovat prostředky, k jeho všestranné podpoře, zejména při vytváření společné nabídky a jednotné propagace Krkonoš
- Existence většího počtu subjektů realizujících rozvojové projekty v cestovním ruchu bez vzájemné spolupráce
- Relativně nízký objem prostředků ve společném fondu na propagaci regionu a další aktivity v oblasti cestovního ruchu
- Velký počet provozovatelů turistických služeb, kteří sídlí mimo region (např. v Praze) s negativními dopady na daňovou výtěžnost obcí i sounáležitost podnikatelů s regionem
- Nekoncepční a nekonzistentní politika CR (nejsou naplňovány cíle Státní politiky CR – např. se zatím nezavedla povinná certifikace hotelů a ubyt. zařízení, nekoncepční využití prostředků ze SF EU ve stávajícím rozpočtovém období, nekoncepční a roztříštěná školení pro podnikatele a pracovníky CR financovaná ze SF EU i jiných zdrojů)
- Absence zákona o cestovním ruchu a legislativní překážky v této oblasti (např. není ukotvena spolupráce veřejné a podnikatelské sféry)
- Absence konzistentní koncepce rozvoje CR v území v souladu se zájmy ochrany přírody
- Nevyhovující legislativa týkající se hospodaření s majetkem státu (pouze krátkodobé pronájmy pozemků, komplikované procesy schvalování pronájmů pro realizaci potřebných investic)

3.5 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A PŘÍRODNÍ ZDROJE

3.5.1 NEDOSTATEČNÁ KOORDINACE ÚZEMNÍHO ROZVOJE OHROŽUJÍCÍ UDRŽITELNOST ATRAKTIVITY ÚZEMÍ

- Nízká úroveň vazby mezi strategickými cíli rozvoje území a územně-plánovací dokumentací
- Tlak na další rozšiřování infrastruktury sjezdového lyžování

- Naddimenzovaný rozvoj středisek bez ohledu na zachování tradičních urbanistických a architektonických hodnot území, nízká úroveň architektonického řešení nové výstavby,
- Orientace cestovního ruchu na zřizování turistických atrakcí na úkor přiměřeného využívání přirozených atraktivit
- Nedostatečné zapojování veřejnosti do projednávání záměrů a projektů s možnými významnými negativními dopady na životní prostředí a krajinný ráz
- Riziko nedostatečného porozumění principům udržitelného rozvoje a jejich nedostatečné akceptace a aplikace obyvateli, podnikateli i návštěvníky

3.5.2 HROZBA SNIŽOVÁNÍ HODNOT CENNÉHO PŘÍRODNÍHO PROSTŘEDÍ, JAKO KLÍČOVÉ ATRAKTIVITY ÚZEMÍ, CHRÁNĚNÉ FORMOU NÁRODNÍHO PARKU

- Vnímání, případně účelová prezentace ochrany přírody a krajiny jako omezujícího faktoru rozvoje území
- Posilování image území jako centra sjezdového lyžování na úkor požadavků na ochranu přírody a krajiny v rámci NP
- Oslabování institucionální i reálné role Správy NP, jako klíčového aktéra v území, mj. vzhledem ke snižování příjmů rozpočtu NP ze strany státu, vedoucí v důsledku k omezování rozsahu fakultativních činností (programy a aktivity zaměřené na veřejnost, údržba stezek, ad.)
- Ohrožení unikátní krkonošské přírody v důsledku předpokládaných klimatických změn (změna atraktivity území, nutný nárůst rigidnější ochrany ohrožených fenoménů)
- Rozvoj „moderních“ forem sportovních aktivit zvyšujících konflikty s požadavky na ochranu přírody (free ride, ledové lezení, čtyřkolky ad.)
- Změna požadavků konzumentů turistických a sportovních aktivit směrem k vyššímu komfortu s dopady na ochranu území (tlak na dopravní obslužnost v citlivých oblastech, apod.)
- Absence podmínek pro obnovení extenzivního hospodaření ve II. a III. zóně NP (pastva, seč)

3.5.3 NEVHODNÉ, PŘÍPADNĚ NEDOSTATEČNÉ VYUŽÍVÁNÍ PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ

- Rizika nedostatečné podpory využívání obnovitelných zdrojů v důsledku nekoncepčního vývoje v posledních letech (solární a větrná energie), potenciálně vedoucí k tlaku na opětovné využívání fosilních paliv
- Zvyšování tlaku na nadměrné využívání lesů, jako obnovitelného zdroje energie (biomasa), případně snahy o nevhodné zavádění rychle rostoucích dřevin s dopady na krajinný ráz.
- Zhoršení hydrologické situace oblasti v souvislosti s aktuálním využíváním vodních zdrojů (např. zasněžování), tak i budoucími dopady klimatických změn.
- Využívání území mimo intravilán sídel, vedoucí k výstavbě na zelené louce se souvisejícími negativními dopady (záběr území, krajinný ráz, nárůst dopavy); rezignace na využití průmyslových i zemědělských brownfields
- Snahy o využívání přírodních zdrojů s potenciálně rizikovými dopady na životní prostředí (např. těžba břidlicového plynu, ad.).

- Riziko ohrožení využití přírodních léčivých zdrojů a urbanismu lázeňských míst

3.5.4 PODCEŇOVÁNÍ SPOLEČNÝCH POŽADAVKŮ NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBCÍCH V ÚZEMÍ

- Podceňování rozvoje oblastí mimo území národního parku pro účely turistického ruchu (zázemí ubytování, existence atraktivit pro „nelyžující, existence infrastruktury, přenos některých rekreačních funkcí, propagace), s efektem snižování expozice citlivých částí území, nízká míra kooperace mezi obcemi v NP a mimo něj
- Zahušťování zástavby podhorských sídel, vedoucí k nevratné změně jejich charakteru
- Relativní podfinancování obcí ležících v NP a v jeho ochranném pásmu v důsledku objektivně zvýšených nákladů na ochranu ŽP ve srovnání s obcemi v jiných oblastech ČR; zvýšené náklady podnikatelů
- Snižování atraktivity bydlení v podhorských oblastech vedoucí k jejich vylidňování s negativními dopady na udržování a tím i stabilitu tamější kulturní krajiny
- Podceňování významu zemědělství pro rozvoj podhorských oblastí, včetně udržování krajiny přiměřeným zemědělským hospodařením
- Rizika nevhodného způsobu zemědělského hospodaření s následky degradace území

4 GLOBÁLNÍ A SPECIFICKÉ CÍLE

V následující tabulce jsou formulovány cíle ISRR Krkonoše. Úrovní problémových okruhů/prioritních oblastí odpovídají globální cíle strategie, úrovní hlavních problémů/opatření pak cíle specifické.

Globální cíle	Specifické cíle
1. Zlepšit dopravní a komunikační dostupnost a propojenost regionu	1.1 Zrychlit a zkvalitnit napojení regionu na páteřní dopravní síť a zlepšit stav regionálních silnic
	1.2 Modernizovat železniční síť a zvýšit význam ekologicky šetrných forem dopravy
	1.3 Zlepšit turistickou dostupnost krkonošských středisek a jejich telekomunikační napojení a zvýšit význam letecké dopravy do regionu
2. Stabilizovat vybavenost regionu veřejnými službami a zefektivnit správu regionu vč. zapojení různorodých aktérů	2.1 Koordinovat aktivity jednotlivých aktérů regionálního rozvoje
	2.2 Zabezpečit architektonicky a urbanisticky kvalitní, dlouhodobě udržitelný a vyvážený rozvoj městských a venkovských sídel
	2.3 Zamezit zhoršování občanské vybavenosti a dostupnosti základních služeb, zejména v menších sídlech
	2.4 Upravit nabídku sociálních služeb a souladu se skutečnými potřebami jejich klientů z řešeného území a zajistit koordinaci aktivit jednotlivých poskytovatelů
	2.5 Přiměřeně se podílet na zajištění kvalitních zdravotních služeb z hlediska úplnosti, dostupnosti, potřebného personálu a vybavení
3. Zvýšit výkonnost a stabilitu regionální ekonomiky a trhu práce a posílit lidský potenciál regionu	3.1 Zvýšit vzdělanost a dovednosti obyvatel a možnosti jejich uplatnění na trhu práce
	3.2 Zajistit spolupráci regionálních aktérů při rozvoji ekonomiky a společné prosazování a prezentaci hospodářských potřeb regionu navenek
	3.3 Zvýšit prestiž a význam místních produktů a služeb v místní ekonomice
4. Zvýšit potenciál cestovního ruchu regionu a zajistit jeho dlouhodobou udržitelnost	4.1 Zvýšit kvalitu a rozšířit nabídku služeb cestovního ruchu v turistickém regionu Krkonoše jako celku s přihlédnutím ke specifickým potřebám turistických oblastí
	4.2 Zvýšit kvalifikaci a kompetence (dovednosti) pracovníků ve službách cestovního ruchu
	4.3 Zvýšit efekt marketingových aktivit a vytváření pozitivní image Krkonoš
	4.4 Posílit spolupráci a důvěru mezi hlavními aktéry v cestovním ruchu
5. Zajistit přiměřené využívání přírodních zdrojů území a kvalitní životní prostředí v širokém smyslu	5.1 Zajistit dlouhodobě udržitelný, urbanisticky a architektonicky vyvážený rozvoj sídel respektující environmentální, urbanistické a architektonické požadavky
	5.2 Posilovat pozici národního parku jako garanta ochrany cenného přírodního prostředí na úkor snah o jednostranný, krátkodobý rozvoj oblasti
	5.2 Přiměřené využívání přírodních zdrojů s cílem snížení zátěže životního prostředí i zvýšení image zájmového území jako „zelené“ oblasti
	5.4 Podpora rozvoje obcí v území s cílem zabránit jejich vylidňování a souvisejícímu omezování hospodářské aktivity, s negativními přímými dopady na udržování (stabilitu) krajiny

5 PRIORITY OBLASTI A OPATŘENÍ

Splnění zvolených globálních a specifických cílů je podmíněno realizací řady aktivit. Jejich návrh je zpracován v následující kapitole, a to na 3 úrovních dle míry abstrakce/konkrétnosti:

- prioritní oblasti (reagující na problémové okruhy, resp. naplňující globální cíle),
- opatření (reagující na hlavní problémy, resp. naplňující specifické cíle),
- aktivity (reagující volně na dílčí problémy) naplňující jednotlivá opatření.

Prioritní oblasti jsou definovány jako tematické okruhy, které jsou pro další rozvoj regionu zvláště důležité, protože se v rámci nich koncentruje vysoký počet problémů, a tedy i opatření, která na ně reagují. Prioritní oblasti nemohou postihnout veškerou problematiku, témata a okruhy možných intervencí. Tento přístup souvisí s žádoucí koncentrací finančních prostředků na řešení vybraných problémů a témat oproti nežádoucí plošné distribuci finančních prostředků, která v konečném důsledku nemůže přinést žádoucí změny v žádné oblasti života v regionu. Každá prioritní oblast je popsána krátkým textem, uvedením příslušného globálního cíle a výčtem opatření, která mají tuto prioritní oblast naplnit.

Ke každé z definovaných priorit je formulováno několik opatření, která představují soubory konkrétních aktivit. Opatření jsou tedy v případě ISRR Krkonoše formulována jako skupiny projektů a aktivit. Popis všech opatření je zpracován v jednotné struktuře, která obsahuje následující body:

- název opatření,
- cíl opatření (tj. specifický cíl),
- aktivity naplňující opatření (jako nejnižší hierarchická úroveň návrhové části) rozdělené na aktivity přímé (přímo ovlivnitelné SMO Krkonoše, resp. jeho členskými obcemi) a nepřímé (zajišťované jinými subjekty, přičemž SMO Krkonoše může hrát roli koordinátora, iniciátora, připomínajícího apod.),
- ukazatele pro monitoring plnění opatření,
- garant opatření a další zapojené subjekty.

Seznam projektových záměrů naplňujících jednotlivá opatření je jako výstup, který bude průběžně aktualizovaný, uveden v implementační části ISRR Krkonoše.

Strukturu prioritních oblastí a opatření přibližuje následující tabulkové schéma. Popis jednotlivých prioritních oblastí a opatření ve výše uvedené struktuře je uveden v dalším textu.

Prioritní oblast	Opatření
1. Doprava, dopravní dostupnost a telekomunikace	Opatření 1.1: Modernizace dálkové a regionální silniční sítě
	Opatření 1.2: Revitalizace železnice a rozvoj šetrných forem dopravy
	Opatření 1.3: Ostatní druhy dopravy a telekomunikace
2. Sociální soudržnost a veřejné služby	Opatření 2.1: Institucionální zajištění regionálního rozvoje
	Opatření 2.2: Občanská vybavenost
	Opatření 2.3: Sociální služby
	Opatření 2.4: Zdravotní služby
3. Ekonomika a lidské zdroje	Opatření 3.1: Lidské zdroje, školství a trh práce
	Opatření 3.2: Organizační zabezpečení rozvoje ekonomiky
	Opatření 3.3: Regionální produkce a regionální trh
4. Cestovní ruch	Opatření 4.1: Integrace nabídky služeb v cestovním ruchu
	Opatření 4.2: Kvalita služeb a lidské zdroje v cestovním ruchu
	Opatření 4.3: Marketing cestovního ruchu
	Opatření 4.4: Spolupráce aktérů v cestovním ruchu
5. Životní prostředí a přírodní zdroje	Opatření 5.1: Koordinace územního a urbánního rozvoje
	Opatření 5.2: Přírodní prostředí
	Opatření 5.3: Využívání přírodních zdrojů
	Opatření 5.4: Životní prostředí v obcích

5.1 PRIORITY OBLAST 1: DOPRAVA, DOPRAVNÍ DOSTUPNOST A TELEKOMUNIKACE

Prioritní oblast Doprava a dopravní dostupnost se zabývá stavem dopravní infrastruktury a mobility v krkonošském regionu. Samostatně definuje návrhy v oblasti silniční sítě, železnice, pěší a cyklistické dopravy, letectví a turistických lanovek a vleků. Řada opatření je navržena také v návaznosti na další priority (mj. souvislost dopravní obslužnosti s dostupností veřejných služeb a s rozvojem cestovního ruchu, souvislost rozvoje dopravní infrastruktury s dopady na životní prostředí apod.). V případě dopravy je identifikováno poměrně značné množství aktivit a intervencí, k jejichž realizaci nemá nositel ISRR Krkonoše (Svazek měst a obcí Krkonoše) dostatečné kompetence ani zdroje. Z tohoto důvodu mají především změny týkající se vnějšího dopravního napojení regionu povahu nepřímých intervencí (koordinace, iniciace, společné prosazování a připomínkování záměrů atd.).

Prioritní oblast je naplňována pomocí těchto opatření (jejich popis viz další text):

- Opatření 1.1: Modernizace dálkové a regionální silniční sítě
- Opatření 1.2: Revitalizace železnice a rozvoj šetrných forem dopravy
- Opatření 1.3: Ostatní druhy dopravy a telekomunikace

OPATŘENÍ 1.1: DÁLKOVÁ A REGIONÁLNÍ SILNIČNÍ SÍŤ	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zrychlit a zkvalitnit napojení regionu na páteřní silniční síť a zlepšit stav regionálních silnic 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Vypořádání a příprava trasy D11/R11 přes Královec na území dotčených obcí Neformální, případně i formální (v podobě členství) zapojení SMO Krkonoše do aktivit sdružení za výstavbu D11/R11 a R35 Aplikace soudobých bezpečnostních prvků (zejména v intravilánech sídel) na modernizovaných a opravovaných úsecích regionálních silnic Ustavení regionální komunikační platformy pro diskusi investičních záměrů v oblasti silniční sítě mezi dotčenými subjekty Dopravní telematika v oblasti parkování návštěvníků a jejich včasného směrování na záchytná parkoviště a do lyžařských středisek s volnou kapacitou 	<ul style="list-style-type: none"> Iniciace oživení a rozšíření podpůrného svazku obcí na trase silnice D11/R11 v trase přes Královec Podpora přípravy a výstavby silnice R35 ve variantě přes Český ráj alespoň v polovičním profilu Nepřímá podpora výstavby dálkové silniční sítě v regionu na národní (investorské) a mezinárodní úrovni (MD ČR, MŽP ČR, ŘSD, poslanci, senátoři, občanská sdružení) Revize koncepce páteřní silniční sítě na území regionu a podpora úprav, rekonstrukcí a změny trasování silnic I/10, I/14, I/16 a silnic 2. třídy bez ohledu na jejich vlastnictví (například možnost eliminace dálkové tranzitní dopravy na I/10 po dostavbě D11/R11, převedení I/16 do trasy Horka – Studenec – Jilemnice/Vrchlabí I/14, přeložení silnice I/14 do trasy Jilemnice – Semily – Železný Brod, úprava nejvíce zatížených silnic 2. třídy) Uvážlivé budování obchvatů (zejména větších) sídel s ohledem na možnost rozvoje zástavby a městskou obvodovou komunikační síť Úsilí o zajištění oprav havarijních silničních úseků, mostů a opěrných zdí
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Délka územně vypořádaných a vybudovaných úseků silnic D11/R11/S3 a R35 Délka opravených úseků regionálních silnic vyhovujících z technického i bezpečnostního hlediska Intenzita dopravy na zatížených komunikacích v regionu 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> obce v trase příslušných silničních komunikací (členové i nečlenové SMO Krkonoše), kraje, zájmová sdružení pro výstavbu příslušných silničních komunikací, Dolnoslezské vojvodství, ŘSD, Ministerstvo dopravy ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, SFDI 	

OPATŘENÍ 1.2: ŽELEZNICE A ŠETRNÉ FORMY DOPRAVY	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizovat železniční síť a zvýšit význam ekologicky šetrných forem dopravy 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> • Oprava nádraží ve vlastnictví obcí, zlepšení vzhledu jejich okolí a rozvoj návazných služeb • Směřování rozvoje sídel a lokalizace služeb v jejich rámci do blízkosti železnice • Zkvalitnění a rozšíření veřejné dopravy pro turistické účely (v letní i zimní sezóně) zejména v rámci tří turistických oblastí (Západní, Střední a Východní Krkonoše) a snížení/odstranění bariérovosti ve veřejné dopravě • Výstavba nových úseků spojovacích stezek pro pěší a cyklisty v účelných lokalitách při respektování požadavků na jejich bezbariérovost • Obnova perspektivních úseků historické cestní sítě a její využití pro bezpečné vedení značených pěších a cyklistických tras • Návrh vedení a vyznačení bezbariérových tras pro vozíčkáře a rodiny s dětskými kočárky 	<ul style="list-style-type: none"> • Úsilí o objednávku přímého železničního spojení v perspektivních směrech (Trutnov – Vrchlabí a další), zachování a rozvoj přeshraniční železniční dopravy (Harrachov, Královec) • Podpora zlepšování návazností železniční a autobusové dopravy (společné uzly, návaznosti i pro skibusy a cyklobusy, též urbanistická návaznost na služby, infocentra apod.) • Zvážení podpory, studijní prověření a iniciace přípravy některého z možných nových železničních propojení zvyšující atraktivitu regionální železniční sítě pro místní obyvatele i návštěvníky (triangl u Kunčic, spojka Horní Sytová – Semily, nové tratě/lehké železnice Rokytnice – Harrachov, Vrchlabí – Špindlerův Mlýn, Svoboda nad Úpou – Pec Pod Sněžkou/Karpacz) • Spolupráce při budování pěších a cyklistických stezek, přechodů a křížení v rámci větších dopravních staveb, vč. podpory bezbariérovosti • Pasportizace, monitoring a iniciace návrhů nových pěších a cyklistických tras a přeznačení stávajících tras v návaznosti na veřejnou dopravu a doprovodnou infrastrukturu • Doplnění infrastruktury pro rozvoj elektromobility (dobíjecí stanice, půjčovny a úschovny elektrokol atd.)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • Roční dopravní výkon a počet přepravených cestujících ve veřejné dopravě (včetně turistické) • Délka obnovených nebo nově vybudovaných chodníků, polních a lesních cest a cyklostezek • Délka úseků značených pěších, cyklistických a bezbariérových tras bezproblémových z hlediska bezpečnosti 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> • Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> • kraje, OREDO, KORID LK, SŽDC, Ústřední pozemkový úřad, KČT, místní akční skupiny 	

OPATŘENÍ 1.3: OSTATNÍ DRUHY DOPRAVY A TELEKOMUNIKACE	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšit turistickou dostupnost krkonošských středisek a jejich telekomunikační napojení a zvýšit význam letecké dopravy do regionu 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Zpracování žádoucího rozvoje vrchlabského letiště do územně-plánovací dokumentace Zpracování žádoucího rozvoje lanovek a vleků do příslušné územně-plánovací dokumentace Centrální koordinace parkování návštěvníků v rámci tří turistických oblastí Krkonoš (Západní, Střední, Východní Krkonoše) s využitím telematiky, aplikací pro internet a chytré telefony, televizního zpravodajství atd. a s vazbou na zlepšení propojenosti středisek lanovkami, vleků, propojovacími sjezdovkami a cestami či skibusy Propojení lyžařských středisek v rámci turistických oblastí Západních, Středních a Východních Krkonoš (v souladu s plánem péče KRMAP) pomocí výstavby nových lanovek a vleků, úpravy sjezdovek a stávajících cest pro lyžaře propojující střediska a turistické chaty (ve vazbě na prioritní oblast 4 a při zohlednění či úpravě zonace a Plánu péče KRMAP) 	<ul style="list-style-type: none"> Podněty ke zlepšování služeb navazujících na vrchlabské letiště Úprava infrastruktury vrchlabského letiště (zpevnění a rozšíření dráhy pro denní provoz) Podpora projednávání šetrného a územně rovnoměrného rozvoje lanovek a vleků ve vymezených lokalitách Zlepšení pokrytí území signálem mobilní telefonní sítě i příjmu rozhlasu a televize
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Počet odbavených osob na letišti Vrchlabí Délka sjezdovek, lanovek podle typu zařízení a počtu přepravených osob 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> Správa KRMAP, podnikatelé (majitelé a provozovatelé turistických a lyžařských areálů), Aeroklub Vrchlabí, Ministerstvo dopravy ČR, Český telekomunikační úřad, provozovatelé sítě mobilních telefonů, místní akční skupiny 	

5.2 PRIORITYNÍ OBLAST 2: SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST A VEŘEJNÉ SLUŽBY

Priorityní oblast je zaměřena jednak na zkvalitnění jednotlivých veřejných služeb zajišťovaných obcemi i dalšími poskytovateli a na koordinaci činností jednotlivých aktérů regionálního rozvoje na principu partnerství významných aktérů z veřejného, podnikatelského i neziskového sektoru, k nimž lze volně řadit i širší veřejnost. Podstatnou myšlenkou, která prolíná všemi opatřeními priorityní oblasti 2, je zajištění veřejných služeb a občanské vybavenosti zejména v menších obcích regionu, kde je existence těchto služeb nejvíce ohrožena. Důležitost udržení služeb v obcích vyplývá jednak z úbytku obyvatel v těchto obcích a hrozby faktické ztráty životaschopnosti nejmenších sídel, a dále z fyzickogeografických podmínek velké části území (členitý reliéf, vysoká nadmořská výška) znesnadňujících dopravní obslužnost a tím i dostupnost jednotlivých služeb lokalizovaných v regionálních centrech.

Priorityní oblast je naplňována pomocí těchto opatření (jejich popis viz další text):

- Opatření 2.1: Institucionální zajištění regionálního rozvoje
- Opatření 2.2: Občanská vybavenost
- Opatření 2.3: Sociální služby
- Opatření 2.4: Zdravotní služby

OPATŘENÍ 2.1: INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Koordinovat aktivity jednotlivých aktérů regionálního rozvoje 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Ustavení a rozvoj neformálního partnerství (s možností formalizované struktury) zabezpečující regionální rozvoj na bázi spolupráce obecní a krajské samosprávy, MAS, podnikatelského a neziskového sektoru a orgánů státní správy působících v regionu a na polské straně Krkonoš Uplatňování schválené ISRR Krkonoše při rozvojových aktivitách a průběh jejich priorit (provázání) do úrovně územního plánování a rozhodování Dohoda s klíčovými aktéry v území, především se Správou KRNAP o podmínkách dalšího rozvoje sportovních a rekreačních aktivit, zejména sjezdového lyžování, a její uplatňování v praxi (ve vazbě na opatření 5.1) Rozšíření okruhu činností SMO Krkonoše tak, aby vedle podpory rozvoje cestovního ruchu komplexně zajišťoval i realizaci dlouhodobé a komplexní strategie rozvoje regionu Krkonoše a naplňování jejich jednotlivých aktivit Zpracovávání vlastních sektorových a odvětvových analýz, průzkumů a koncepcí pro region Krkonoše Formulace jasných společných stanovisek regionálních aktérů vůči (vnějším) rozvojovým záměrům a strategiím státu, krajů a podnikatelského sektoru Koordinace činností v oblasti komunitního plánování rozvoje měst a obcí Iniciace aktivit směřujících k tvůrčímu vypořádání s česko-německou minulostí (pořádání odborných i popularizačních přednášek, seminářů a konferencí, vytvoření muzea mapující vývoj česko-německých vztahů v pohraničí apod.) Nefinanční pomoc (poradenství, konzultace apod.) při přípravě projektů malých členských obcí z prostředků SMO Krkonoše 	<ul style="list-style-type: none"> Prosazování principu subsidiarity územní veřejné správy, tedy zachování současné úrovně její decentralizace (při sociální reformě, administrativních změnách apod.)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Počet uskutečněných jednání za účasti různorodých regionálních aktérů 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> místní akční skupiny, kraje, hospodářské komory, podnikatelské subjekty, Správa KRNAP, další orgány státní správy působící v regionu, subjekty na polské straně Krkonoš (v první řadě místní samospráva), aktivní veřejnost, místní akční skupiny 	

OPATŘENÍ 2.2: OBČANSKÁ VYBAVENOST	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zamezit zhoršování občanské vybavenosti a dostupnosti základních služeb, zejména v menších sídlech 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Nefinanční, případně i finanční podpora zachování a přiměřené dostupnosti základních služeb a veřejné vybavenosti malých obcí (MŠ, ZŠ, pošta, lékař, Policie ČR, lékařská pohotovost, sociální služby, lékárny) vč. možnosti sloučení provozoven, mobilních provozoven apod. Podpora volnočasových aktivit obcí a spolků (kulturních, společenských a sportovních aktivit) 	<ul style="list-style-type: none"> Zachování dopravní obslužnosti venkovských oblastí autobusovou a železniční dopravou Důsledné trvání na hrazení sítě zdravotních zařízení, lékařské záchranné služby a dostupnosti jednotlivých specializací podle Nařízení vlády č. 308/2012 zdravotními pojišťovnami a oběma kraji
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Počet obcí vybavených jednotlivými základními službami (MŠ, ZŠ, pošta, lékař, Policie ČR, lékařská pohotovost, sociální služby, lékárny) 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> kraje, Česká pošta, Policie ČR, poskytovatelé základních služeb občanské vybavenosti, zdravotní pojišťovny, neziskové organizace, místní akční skupiny 	

OPATŘENÍ 2.3: SOCIÁLNÍ SLUŽBY	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Upravit nabídku sociálních služeb a souladu se skutečnými potřebami jejich klientů z řešeného území a zajistit koordinaci aktivit jednotlivých poskytovatelů 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Aktivní zapojení do přípravy na nové programovací období 2014+ (i s ohledem na předpokládané navýšení podílu finančních prostředků z ESF) Koordinace činnosti a záměrů jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb na úrovni celého regionu Prověření možností využití kapacit domovů pro seniory pro zahraniční (např. německé) penzisty a případná iniciace tohoto záměru Nabídka prodeje či poskytnutí výhodného pronájmu vhodných menších objektů z majetku obcí pro alternativní formy sociální pomoci organizacím poskytujícím takovou péči Vytváření podmínek pro společnou lokalizaci zařízení sociálních služeb a ordinací všeobecných obvodních lékařů všude, kde je to možné 	<ul style="list-style-type: none"> Postupná úprava sítě zařízení poskytujících sociální služby pro seniory ve vazbě na předpokládaný nárůst poptávky po těchto službách Transformace velkokapacitních pobytových zařízení sociální péče ve služby komunitního typu – investiční podpora kraje zaměřená na budování zázemí pro sociální služby komunitního typu Zohlednění potřeb specifických sociálních služeb pro seniory, matky s dětmi, osoby opouštějících výkon trestu, zdravotně postižené a další specifické sociální skupiny (poradenství, rodinná a nízkoprahová centra apod.) Územně dostupné dluhové poradenství a výuka finanční gramotnosti Identifikace služeb pro specifické potřeby klientů, jejichž zajištění je v regionu nedostačující, a zlepšení rozsahu a kvality nabídky těchto služeb Komplexní řešení problematiky bydlení a sociálních služeb pro seniory Zkvalitnění plánování rozvoje sociálních služeb vč. systému vyhodnocování potřebnosti sociálních služeb Zajištění odborné podpory poskytovatelům sociálních služeb a jejich zřizovatelům (zejm. v oblasti sociální prevence, transformace pobytových služeb sociální péče, sociální inkluze), zajištění jejich koordinace v oblasti tvorby a realizace nástrojů sociální inkluze a iniciace jejich spolupráce za účelem zajištění dostupnosti celého systému Rozšíření aktivit navazujících na sociální služby a podporujících sociální začleňování obyvatel v předproduktivním a produktivním věku (zejména možnosti bydlení, zaměstnávání) Úsilí o dlouhodobou stabilizaci finančních zdrojů pro poskytovatele sociálních služeb (zlepšení možností dlouhodobého finančního plánování)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> kraje, poskytovatelé sociálních služeb 	

OPATŘENÍ 2.4: ZDRAVOTNÍ SLUŽBY	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Přiměřeně se podílet na zajištění kvalitních zdravotních služeb z hlediska úplnosti, dostupnosti, potřebného personálu a vybavení 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní zapojení do přípravy na nové programovací období 2014+ (i s ohledem na předpokládané navýšení podílu finančních prostředků z ESF) • Koordinace činnosti a záměrů jednotlivých poskytovatelů zdravotnických služeb na úrovni celého regionu • Podpora zachování územně dostupné lékařské péče (zejména praktický lékař, stomatolog, pediatr) například formou levných pronájmů 	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora komunikace klíčových aktérů v oblasti dostupnosti zdravotnické péče (kraje, zdravotní pojišťovny, SMO Krkonoše...) • Akceptování výstupů z plánování rozvoje zdravotních služeb (strategické a analytické dokumenty krajů) a tlak na zdravotní pojišťovny v rámci řešení problematiky optimalizace lůžkové kapacity v kraji, zajišťování provozu specializovaných zdravotnických pracovišť a činnosti zdravotnické záchranné služby • Optimalizace zdravotních služeb za účelem snížení kapacit akutních lůžek a posílení kapacit lůžek následné a specializované péče v malých zdravotnických zařízeních • Podpora selektivní obnovy a modernizace vybavenosti a zdravotnické techniky vycházející ze specializace jednotlivých zařízení • Posílení sítě sociálně-zdravotnických zařízení • Zohlednění potřeb specifických zdravotních služeb pro seniory, zdravotně postižené a další specifické sociální skupiny • Podpora rozvoje domácí ošetrovatelské a hospicové sítě • Optimalizace sítě výjezdových pracovišť zdravotnické záchranné služby z hlediska dostupnosti (ve vazbě na příslušné nařízení vlády) • Podpora Horské služby ČR jako partnera ZZS KHK při zajišťování součinnosti k výkonu záchrany v horských oblastech (ve vazbě na příslušné nařízení vlády a ve vazbě na dohodu o plánované pomoci na vyžádání mezi HSČR,o.p.s.a ZZS KHK) • Podpora zachování a rozvoje lázeňské péče v Janských Lázních
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> • Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> • kraje, poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny, Horská služba ČR 	

5.3 PRIORITY OBLAST 3: EKONOMIKA A LIDSKÉ ZDROJE

Priority oblast je zaměřena na intervence pro zlepšení výkonnosti a konkurenceschopnosti regionální ekonomiky. Toho je možné dosáhnout zejména zkvalitněním lidských zdrojů, systému vzdělávání, trhu práce a organizačního zabezpečení podmínek pro rozvoj ekonomiky a podnikání. V rámci jednotlivých opatření je důsledně uplatněn princip řešení podstatných problémů napříč tradičně chápanými sférami života (například oborový komplex rozvoje ekonomiky a lidských zdrojů zahrnující oblast vzdělávání, trhu práce i podnikatelského prostředí). Velká pozornost je věnována organizačnímu zabezpečení ekonomického rozvoje, jehož se účastní velké množství zcela různorodých subjektů (vzdělávací organizace, místní samospráva, úřady práce, podnikatelé atd. na české i polské straně Krkonoš), jejichž aktivity často není třeba zásadně měnit, ale spíše vzájemně koordinovat, projednat a doplňovat.

Priority oblast se skládá z následujících opatření (jejich popis viz další text):

- Opatření 3.1: Lidské zdroje, školství a trh práce
- Opatření 3.2: Organizační zabezpečení rozvoje ekonomiky
- Opatření 3.3: Regionální produkce a regionální trh

OPATŘENÍ 3.1: LIDSKÉ ZDROJE, ŠKOLSTVÍ A TRH PRÁCE	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšit vzdělanost a dovednosti obyvatel a možnosti jejich uplatnění na trhu práce 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření diskusní platformy (pracovní skupina apod.) pro spolupráci škol, hospodářských komor, podnikatelů a úřadů práce v oblasti pracovního trhu, rozvoje regionální ekonomiky a lidských zdrojů, pravidelná činnost této platformy Zvýšení kvality a rozsahu jazykového vzdělávání na základních školách (zásadní angličtina) a v rámci dalšího vzdělávání (dostupné jazykové kurzy angličtiny, němčiny, ruštiny, polštiny) Rozšíření možností a nabídky dalšího vzdělávání v oblasti cizích jazyků (viz předchozí bod) a vybraných specializací (obdoba německého a skandinávského systému „vysokých škol pro dospělé“) Prověření možnosti zřízení vícejazyčné školy (česko-německé) z hlediska její lokalizace, zaměření, personálního zabezpečení, poptávky po studiu a spolupráce s firmami Osvěta a formování prestiže vzdělání v technických oborech a řemeslech Rozvoj systému dalšího vzdělávání učitelů na základních školách Příspěvky na pracovní místa a nefinanční podpora absolventům středních a vysokých škol v případě jejich setrvání v regionu Monitoring a důsledné využití projektů zaměřených na zaměstnanost a trh práce a realizovaných na republikové úrovni a obdobných příležitostí 	<ul style="list-style-type: none"> Zvýšení kvality a rozsahu jazykového vzdělávání na středních školách Zvýšení kvality systému odborné přípravy, tedy zejména středního technického a učňovského školství a odborného vzdělávání v oblasti cestovního ruchu Zavedení nových oborů na středních školách reflektujících dlouhodobé požadavky firem po absolventech s příslušným vzděláním Rozvoj systému dalšího vzdělávání učitelů na středních školách Rozvoj systému rekvalifikací a dalšího vzdělávání ve spolupráci s podnikateli Upevnění pozice a kvality vysokoškolských pracovišť a vyšších odborných škol, případně lokalizace dalšího vysokoškolského pracoviště v regionu Organizace informačních seminářů v oblasti trhu práce, burz práce a obdobných akcí Využití informačních technologií subjekty na trhu práce, podrobnější monitoring situace na trhu práce, detailnější členění statistických dat týkajících se zaměstnanosti a počtu absolventů podle oborů, regionů apod. vedoucí ke zvýšení efektivity spolupráce jednotlivých subjektů Realizace systému dlouhodobých praxí a stáží učňů a studentů a tranzitních programů pro přechod absolventů do praxe vč. podpory firem účastnících se tohoto systému
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Regionální míra nezaměstnanosti Vzdělanostní skladba obyvatel 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> základní a střední školy a školská zařízení, vysoké školy, odbory školství krajských úřadů Libereckého a Královéhradeckého kraje, úřady práce, podnikatelské subjekty, hospodářské komory, aktivní veřejnost, místní akční skupiny 	

OPATŘENÍ 3.2: ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ ROZVOJE EKONOMIKY	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zajistit spolupráci regionálních aktérů při rozvoji ekonomiky a společné prosazování a prezentaci hospodářských potřeb regionu navenek 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Vyjasnění pozice regionu ke klíčovým otázkám jeho hospodářské budoucnosti (rozvoj cestovního ruchu, průmyslu, zemědělství atd.) i ve vztahu k republikové úrovni a k podnikatelům se sídlem mimo region a ve vazbě na ochranu přírody a krajiny (dle Plánu péče KRMAP), dosažení regionální shody a její implementace Česko-polská spolupráce v oblasti místního ekonomického rozvoje (neformální platforma stimulující spolupráci hospodářských komor i jednotlivých podnikatelů) Podrobný průzkum podnikatelského prostředí, pozice a potřeb podniků působících v regionu a následné zpracování regionální inovační strategie či strategie konkurenceschopnosti Rozvoj inovačního servisu pro podnikatele ze strany kraje (odborných a poradenských služeb, špičkových a kvalitně obsazených seminářů pro podnikatele, srozumitelné osvěty, technologického servisu, materiální podpory, marketingu, designu apod.) Rozvoj inovací, zejména v oblasti „zelených technologií“ šetrných k životnímu prostředí (jejich preference při vlastní činnosti měst a obcí, atrakce investorů v oblasti průmyslu a služeb, využívajících takové technologie) Monitoring a důsledné využití příležitostí dotačních zdrojů, atrakce investic a transferu technologií zajišťovaných z republikové úrovně (CzechInvest apod.) zejména v segmentu kvalifikované výroby Nefinanční podpora (např. důsledné využití nástrojů územního plánování) při rozvoji podnikání (vč. preference revitalizace brownfields před podnikáním na „zelené louce“) Výhledové zřízení inovačního centra, technologického parku apod. Zvýšení dovedností a vzdělání pracovníků veřejné správy (odborů městských úřadů, v jejichž gesci je oblast průmyslu, podnikání, regionálního rozvoje a školství, pracovníků Správy KRMAP) a dalších organizací v oblasti politiky rozvoje konkurenceschopnosti a inovací (školení, stáže v inovačních centrech) Zvážení zavedení paušálních ubytovacích poplatků v obcích v souladu se současnými legislativními možnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> Krajské programy následné péče o investory a podniky působící v regionu Změna intenzity a formy vztahů mezi veřejnou správou a podnikateli (networking, pracovní skupiny, diskusní platformy) Zvýšení kvality a kultury podnikatelského prostředí Upevnění pozice podnikatelské samosprávy Zavádění výrobních technologií omezujících vysokou energetickou náročnost Podpora efektivního a šetrného využití přírodního potenciálu regionu (zemědělská půda, lesy, vodní a energetický potenciál, nerostné suroviny apod.) Zapojení místních firem do regionálního rozvoje v širokém smyslu (nejen v oblasti ekonomiky a trhu práce, ale i kultury, školství, životního prostředí apod.) Legislativní iniciativa směřem ke zvýšení příjmů obcí s nízkou hustotou zalidnění a/nebo ležících ve velkoplošném zvláště chráněném území v rámci rozpočtového určení daní nebo jiných nástrojů (např. prostřednictvím platformy krajů, Svazu měst a obcí ČR apod.; ve vazbě na prioritní oblast 5) Legislativní iniciativa směřem k odvádění daní v místě provozovny, nikoli v místě sídla podnikatele (např. prostřednictvím platformy krajů, Svazu měst a obcí ČR apod.)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Objem příjmů měst a obcí v regionu Počet uskutečněných akcí v oblasti rozvoje ekonomiky a podnikání (workshopy, semináře, veletrhy apod.) 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> hospodářské komory, podnikatelské subjekty, úřady práce, Správa KRMAP, místní akční skupiny 	

OPATŘENÍ 3.3: REGIONÁLNÍ PRODUKCE A REGIONÁLNÍ TRH	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšit prestiž a význam místních produktů a služeb v místní ekonomice 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Pořádání výstav, trhů (např. farmářské trhy) a dalších obdobných akcí prezentujících a nabízejících místní produkty (vč. zapojení polské strany) Podpora místních malých producentů při dodávkách a službách pro subjekty místní správy (při dodržení rámce zákona o veřejných zakázkách) Další rozvoj systému regionální certifikace výrobků, zavedení obdobného systému certifikace služeb, prezentace certifikovaných výrobků a služeb obyvatelům i návštěvníkům (možná spolupráce s polskou stranou) 	<ul style="list-style-type: none"> Důslednější nabídka místních výrobků a služeb také návštěvníkům regionu v rámci služeb cestovního ruchu, podpora nabídky krkonošských kulinářských specialit ve zdejších restauracích a hotelech apod. Legislativní iniciativa směrem k podpoře místního trhu a místního zásobování (např. prostřednictvím platformy krajů, Svazu měst a obcí ČR apod.)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Počet akcí prezentujících a nabízejících místní produkty (trhy, výstavy apod.) 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> podnikatelské subjekty, kraje, místní akční skupiny 	

5.4 PRIORITY OBLAST 4: CESTOVNÍ RUCH

Priority oblast 4 je zaměřena na řešení rozvojových problémů v oblasti cestovního ruchu, který vytváří páteřní ekonomické odvětví pro centrální oblast Krkonoš a je (resp. měl by být) významným zdrojem ekonomických příjmů regionu. Globálním cílem priority oblasti 4 je zvýšení potenciálu cestovního ruchu regionu a zajištění jeho dlouhodobé udržitelnosti. Ústřední myšlenkou rozvojové strategie, zejména s vazbou na opatření 4.1, 4.2 a 4.4, je koordinovaný rozvoj cestovního ruchu v regionu a v rámci něj pak v přirozených turistických oblastech Krkonoš, které jsou primárně integrovány geomorfologií území a sekundárně řadou společných a pro ně specifických podmínek a potřeb (např. dle údolí Jizery, Labe a Úpy a k nim příslušejícím oblastem západních, středních a východních Krkonoš).

Priority oblast je naplňována pomocí těchto opatření (jejich popis viz další text):

- Opatření 4.1: Integrace nabídky služeb v cestovním ruchu
- Opatření 4.2: Kvalita služeb a lidské zdroje v cestovním ruchu
- Opatření 4.3: Marketing cestovního ruchu
- Opatření 4.4: Spolupráce aktérů v cestovním ruchu

OPATŘENÍ 4.1: INTEGRACE NABÍDKY SLUŽEB V CESTOVNÍM RUCHU	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšit kvalitu a rozšířit nabídku služeb cestovního ruchu v turistickém regionu Krkonoše jako celku s přihlédnutím ke specifickým potřebám turistických oblastí 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Vytváření komplexní celoroční turistické nabídky (atraktivita – muzea, akce, akvaparky, doplňková infrastruktura) Tvorba regionálních, oblastních a místních produktů cestovního ruchu a jejich koordinovaná marketingová podpora v místech, oblastech a v regionu Zajištění integrace a doplňkovosti služeb v rámci turistických oblastí (společné oblastní skipasy, efektivní rozložení doplňkové infrastruktury) Dobudování lyžařských areálů v rámci turistických oblastí, jež budou konkurenceschopné se srovnatelnými areály v zahraničí Zvyšování standardu ubytovacích zařízení Zlepšení dopravní dostupnosti regionu a propojenosti lyžařských a turistických center s využitím „chytrých“ a ekologicky šetrných forem dopravy (ve vazbě na prioritní oblast 1) Podpora budování a údržby infrastruktury pro ekologickou dopravu Výstavba, zkvalitnění a sjednocení navigačních a informačních systémů či parkovacích systémů Eliminace negativních vlivů spojených s rozvojem center cestovního ruchu (ve vazbě na prioritu 5) Vytváření nabídky aktivit zaměřených na poznávání přírodních atraktivit (ve spolupráci se Správou KRNAP) Iniciace vytvoření Geoparku Krkonoše (jako nástroje pro posílení letní turistické sezóny) Projektová příprava vybraných záměrů rozvoje infrastruktury s cílem získání investičních dotací ze SF EU a jiných zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Dobudování zimních areálů v rámci turistických oblastí, jež budou konkurenceschopné se srovnatelnými areály v alpských zemích, při respektování omezení daných existencí KRNAP Zavedení povinné celostátní kategorizace a klasifikace v cestovním ruchu (ubytovacích a stravovacích zařízení, turistická informační centra, služby provozovatelů lanovek a vleků) Změny legislativy umožňující dlouhodobý a finančně přiměřený pronájem pozemků ve vlastnictví České republiky nebo státních podniků s majoritní účastí státu (podmínka dlouhodobého fungování a rozvoje lyžařských areálů, budování a provozování turistické infrastruktury)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Návštěvnost – počet ubytovaných hostů, počet přenocování, počet přepravených osob na lanovkách 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> Veřejný a podnikatelský sektor, Správa KRNAP, Horská služba, Královéhradecký a Liberecký kraj, Regionální rada regionu soudružnosti Severovýchod (resp. nástupnická organizace), MMR ČR, MŽP, MZ, Czechtourism, Hospodářská komora, Asociace hotelů a restaurací, místní akční skupiny 	

OPATŘENÍ 4.2: KVALITA SLUŽEB A LIDSKÉ ZDROJE V CESTOVNÍM RUCHU	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšit kvalifikaci a kompetence (dovednosti) pracovníků ve službách cestovního ruchu 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Realizace průběžného hodnocení rozsahu a kvality služeb v zařízeních cestovního ruchu v území (v synergii s marketingovými aktivitami) Průběžné mapování vzdělávacích potřeb zaměstnanců v cestovním ruchu (viz též opatření 3.1) Podpora školicích programů organizovaných MMR, Czechtourism, Hospodářskou komorou, AHR a dalšími (provázanost s dalším vzděláváním – viz opatření 3.1) Projekty podporující výměnu zkušeností mezi podnikateli a pracovníky v cestovním ruchu Projektová příprava vybraných záměrů rozvoje lidských zdrojů v CR s cílem získání investičních dotací ze SF EU a jiných zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Regionální střední školství – průběžná harmonizace vzdělávacích programů s potřebami trhu práce v cestovním ruchu (viz též opatření 3.1)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Návštěvnost – počet ubytovaných hostů, počet přenocování 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> Asociace hotelů a restaurací, provozovatelé služeb v CR, MMR, MŠMT, MPSV, CzechTourism, profesní organizace 	

OPATŘENÍ 4.3: MARKETING CESTOVNÍHO RUCHU	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšit efekt marketingových aktivit a vytváření pozitivní image Krkonoš 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Branding regionu Krkonoše s cílem vytvoření silné turistické značky a image Krkonoš Tvorba provázaných střednědobých marketingových koncepcí a strategií v regionu a v jeho turistických oblastech včetně zajištění jejich realizace Realizace výkonově orientovaných komunikačních kampaní (systematické a cílené mediální aktivity informující veřejnost jak o reálné situaci v oblasti turistické nabídky v jednotlivých místech, oblastech i v celém regionu, tak i podmínkách a možnostech jejího využívání) Zajištění sběru a analýzy informací o cestovním ruchu (data Krkonoše Regioncard, CzechTourism, krajů, Správy KRMAP, vlastní průzkumy návštěvnosti apod.) Tvorba a aktualizace databází návštěvníků v místech, oblastech a v regionu Benchmarking (sledování a hodnocení) aktivit v oblasti cestovního ruchu konkurenčních domácích a zahraničních destinací Zkvalitňování regionálního webového portálu s rezervačním systémem, jeho propojení na portály Libereckého a Královéhradeckého kraje, CzechTourism, Holidayinfo a s dalšími Vytvoření předpokladů pro průběžné hodnocení kvality služeb v CR (viz opatření 4.1) prostřednictvím marketingových aktivit (např. ústředního informačního a rezervačního systému, slevových karet apod.) Organizace sběru a poskytování informací o kapacitách a výkonech ubytovacích zařízení Posílení marketingového působení na návštěvníky (propagace regionálních turistických atraktivit a atrakcí, opakovaný marketing zacílený na vracející se návštěvníky, zasílání mimosezónních nabídek) Marketingové aktivity k podpoře atraktivit a atrakcí v celém území turistického regionu (zacílené zejm. na návštěvníky a vracející se návštěvníky, podpora opatření 4.2) Marketingové aktivity na podporu návštěvnosti mimo hl. sezónu (propagace atraktivit a ne-zimních atrakcí, cílený marketing, balíčky pro ubytované, podpora opatření 4.2) Rozšíření a konkretizace spolupráce s cestovními kancelářemi pro příjezdy specifických skupin návštěvníků ze zdrojově významných oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> Podpora budování dlouhodobého vztahu návštěvníků k regionu a sportovních dovedností obyvatel Česka (např. školní lyžařské kurzy, školy v přírodě, osvěta mezi dětmi a mládeží, nabídka levných pobytů v méně atraktivních termínech pro školy apod.)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Návštěvnost – počet ubytovaných hostů, počet přenocování, příjmy obcí z ubytovacích poplatků 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Krkonoše-svazek měst a obcí 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> Veřejný a podnikatelský sektor, Czechtourism, MMR, kraje, Správa KRMAP, Horská služba, turistická informační centra, provozovatelé turistických portálů, místní akční skupiny 	

OPATŘENÍ 4.4: SPOLUPRÁCE AKTÉRŮ V CESTOVNÍM RUCHU	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Posílit spolupráci a důvěru mezi hlavními aktéry v cestovním ruchu 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> • Dobudování funkčního systému organizace a řízení cestovního ruchu na regionální, oblastní i místní úrovni v návaznosti na připravovaný zákon o cestovním ruchu – nastavení optimální právní subjektivity, rozšíření počtu zapojených subjektů, profesionalizace činností destinační agentury • Vytvoření a případná formalizace pracovních skupin či jiných platforem pro rozvoj cestovního ruchu v každé z krkonošských turistických oblastí (např. dle údolí Jizery, Labe a Úpy) • Vytvoření systému průběžného financování aktivit celokrkonošské destinační organizace (marketingové aktivity, údržba a provoz turistické infrastruktury, apod.) • Vytvoření systému přeshraniční spolupráce s polskými partnery v rozvoji cestovního ruchu (společné infrastrukturní projekty, společné financování přeshraničních aktivit, společný marketing; částečná provázanost s opatřením 2.1) • Reflektování úsilí o vytvoření komplexní nabídky v krkonošských oblastech (údolí Jizery, Labe, Úpy) při rozhodování obcí, osvětě při přípravě investičních akcí, v územním plánování atd. • Průběžné získávání know-how/příkladů dobré praxe prostřednictvím profesního síťování na mezinárodní úrovni (účast na konferencích, stážích, pořádání konferencí/seminářů za účasti zahraničních expertů) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapojení či spolupráce ostatních subjektů realizujících rozvojové projekty v cestovním ruchu (částečná provázanost s opatřením 2.1) • Lobbying s cílem vytvoření legislativního rámce, jež by umožňoval vytvoření efektivního a profesionálního modelu řízení turistického regionu (zákon o cestovním ruchu apod.)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • Výše ročních výdajů destinační organizace na rozvoj cestovního ruchu v regionu 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> • Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> • Veřejný a podnikatelský sektor, MMR, Správa KRMAP, kraje, Horská služba, hospodářské komory, Asociace hotelů a restaurací, aktéři ve veřejné a soukromé sféře na polské straně, místní akční skupiny 	

5.5 PRIORITYNÍ OBLAST 5: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A PŘÍRODNÍ ZDROJE

Priorityní oblast „Životní prostředí a přírodní zdroje“ zahrnuje několik rovin. Na jedné straně obsahuje standardní cíle ochrany životního prostředí (zejména ochrany přírody a krajiny) v zájmovém území před důsledky nepřiměřených rozvojových záměrů jiných priorityních oblastí (např. nevhodně orientovaný nebo dimenzovaný rozvoj cestovního ruchu), na druhé straně podporuje činnosti a aktivity, které v sobě slučují složky ekonomické a sociální dimenze rozvoje s pozitivními dopady na ochranu a tvorbu krajiny (vhodné formy zemědělského, lesního a vodního hospodaření, vhodné využívání obnovitelných zdrojů energie, apod.).

Část nástrojů (intervencí/aktivit), vedoucích k dosažení cílů v priorityní oblasti Životní prostředí a přírodní zdroje, tak logicky naplňuje opatření dalších dotčených priorityních oblastí (zejména cestovní ruch, ekonomika apod.). Analogická opatření ve více priorityních oblastech jsou na sebe tudíž navázána. Výjimku z výše uvedeného tvoří oblast zemědělství, které bylo – vzhledem ke svému dopadu na tvorbu a ochranu krajiny při současně relativně malém dosavadním významu v ekonomice oblasti – záměrně zařazeno do priorityní oblasti Životní prostředí a přírodní zdroje.

Opatření v této kapitole reagují na všechny dílčí problémové okruhy, které vyplynuly z analýzy, a které byly projednány pracovní skupinou. Jsou tedy zaměřeny na koordinaci územního rozvoje, zachování kvality přírodního prostředí jako klíčové atraktivity území, účelné využívání přírodních zdrojů i řešení společných problémů životního prostředí v horských i podhorských oblastech.

Priorityní oblast je naplňována pomocí těchto opatření (jejich popis viz další text):

- Opatření 5.1: Koordinace územního a urbánního rozvoje
- Opatření 5.2: Přírodní prostředí
- Opatření 5.3: Využívání přírodních zdrojů
- Opatření 5.4: Životní prostředí v obcích

OPATŘENÍ 5.1: KOORDINACE ÚZEMNÍHO A URBÁNNÍHO ROZVOJE	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zajistit dlouhodobě udržitelný, urbanisticky a architektonicky vyvážený rozvoj sídel respektující environmentální, urbanistické a architektonické požadavky 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Preference rozvoje další výstavby v rámci stávajících intravilánů vč. brownfields před zástavbou volné krajiny (při respektování limitů a regulativů daných územně-plánovací dokumentací), preference tradiční architektury a stavebních technologií, inovativních staveb, zakomponování občanské vybavenosti do nové zástavby Zpracování urbanistických studií rozvoje větších měst a obcí (za účasti místní komunity) respektujících jejich urbanistický a krajinný ráz a architektonický kontext Trvání na jejich důsledném respektování při zpracování ÚPD a při prosazování či zajišťování jejich realizace Důsledné uplatňování nástrojů územního plánování a dalších kompetencí obcí v rámci stavebního zákona, případně zákona o posuzování vlivů na ŽP, důsledné dodržování doporučení studií při správních řízeních, přípravě rozvojových záměrů a strategií, aplikace při zpracovávání regulačních plánů a ÚPD Vyhlašování regulérních architektonických soutěží při zpracování urbanistických a architektonických studií a návrhů pro přípravu významných investičních záměrů Předjednání významných rozvojových záměrů na bázi odborné veřejnosti (renomovaní urbanisté a architekti, Správa KRNPAP apod.) i širší veřejnosti (neziskový a podnikatelský sektor, občané) prostřednictvím nadstandardního zveřejňování přípravy a projednávání záměrů (projektů) s možnými významnými dopady na životní prostředí, krajinný ráz a tradiční architekturu (ve vazbě na opatření 2.1) Monitoring a nadstandardní zveřejňování a projednávání všech navrhovaných změn ÚPD obcí v zájmovém území, vytvoření platformy aktivních příjemců informací o změnách ÚPD a projektech s významným dopadem na ŽP Důsledná regulace aktivit narušujících rozvoj přirozených a tradičních atraktivit území Podpora přiměřených forem rozvoje cestovního ruchu a minimalizace vyvolaných negativních dopadů na ŽP (např. nezahušťování zástavby nebo redukce obslužné dopravy či parkování, apod. podle místních podmínek) Vyhlášení každoroční soutěže podnikatelů v území z hlediska environmentální šetrnosti podnikání a respektování priorit rozvoje území (podnikatel roku, stavba roku) 	<ul style="list-style-type: none"> Důsledné uplatňování nástrojů zákona na ochranu přírody a krajiny v rámci kompetencí Správy KRNPAP, zejména jako nepominutelného dotčeného správního úřadu při projednávání ÚPD krajů a obcí, při vyjadřování se ke koncepcím a územně-plánovacím dokumentacím, pořizovaným kraji a resorty dle stavebního zákona anebo zákona o EIA/SEA, při územních řízeních o umístění staveb a změnách využití pozemků a řízeních o povolování staveb na území OP a v jeho ochranném pásmu Podpora aktivit environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) se zaměřením na děti a mládež i dospělé obyvatele, podnikatele i návštěvníky v zájmovém území Zvýšení atraktivity území pro vybraný segment návštěvníků preferujících udržitelné formy turismu (osvětová činnost v oblasti podpory udržitelné atraktivity území) Příprava scénáře pro případ možných dopadů klimatických změn na dosavadní aktivity v území (klimatické podmínky pro zimní sporty, zejména sjezdové lyžování) Aktivní šíření povědomí o přijetí společných rozvojových dokumentů regionu a o potřebě je respektovat mezi obyvatelstvem, podnikateli i návštěvníky, jako společný zájem na harmonickém rozvoji území a kvalitních podmínkách pro život
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Rozloha zastavěných ploch v poměru plochám lesním a zemědělsky využívaným 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> Správa KRNPAP a orgány ochrany přírody, další orgány státní správy, podnikatelské subjekty, neziskové organizace, aktivní veřejnost, architektonické kanceláře, podnikatelské subjekty, kraje, ČKAIT, místní akční skupiny 	

OPATŘENÍ 5.2: PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Posilovat pozici národního parku jako garanta ochrany cenného přírodního prostředí na úkor snah o jednostranný, krátkodobý rozvoj oblasti 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Podpora Správy KRNP jako hlavního garanta udržení role národního parku v území Shoda obcí, Správy KRNP a dalších klíčových aktérů na preferenci a související propagaci forem cestovního ruchu s minimalizovanými vyvolanými negativními dopady jejich provozování na hlavní předměty ochrany NP Podpora Správy KRNP při hledání a nacházení dalších možných zdrojů příjmů mimo státní rozpočet v rámci rozvíjení doplňkových aktivit, které budou v souladu s posláním NP 	<ul style="list-style-type: none"> Zajištění funkcí Správy KRNP prostřednictvím odpovídajícího příspěvku ze státního rozpočtu Využití environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty jako účinné obrany proti účelové prezentaci ochrany přírody a krajiny jako omezujícího faktoru rozvoje území Udržení popularizační a osvětové role Správy KRNP nejen pro návštěvníky, ale také pro místní obyvatele a podnikatele; mj. zapojením klíčových aktérů v území (NNO, podnikatelé, veřejnost) Příprava scénářů reakce na očekávané klimatické změny s dopadem na hlavní fenomény Krkonoš (potenciální změna atraktivity území, nutnost přehodnocení míry rigidity ochrany hlavních fenoménů) Pokračující hledání kompromisu mezi moderními formami pobytu v horském prostředí (skialpinismus, ledové lezení, apod.) s podmínkami ochrany přírody a krajiny Řešení konfliktu mezi některými činnostmi v horském prostředí a podmínkami ochrany přírody (free ride, čtyřkolky, ad.) Vytváření podmínek pro extenzivní hospodaření ve II. a III. zóně NP (pastva, seč) – financování, propagace, environmentální osvěta Regulace prostorové a časové distribuce návštěvníků na základě monitoringu pohybu (výskytu) turistů s cílem snížení zátěže koncentrovanou návštěvností, využitím restriktivních i stimulačních nástrojů Aktualizace územního vymezení NATURA 2000 na základě monitoringu současného stavu krajiny Vyjasnění územní kompetence správ CHKO Jizerské hory a Krkonošského NP v oblasti ochrany přírody a krajiny
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> MŽP ČR, Správa KRNP, další orgány státní správy, garanti OP, podnikatelé (zejména v oblasti cestovního ruchu), zemědělci, neziskové organizace, aktivní veřejnost, místní akční skupiny 	

OPATŘENÍ 5.3: VYUŽÍVÁNÍ PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Přiměřené využívání přírodních zdrojů s cílem snížení zátěže životního prostředí i zvýšení image zájmového území jako „zelené“ oblasti 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> • Využívání biomasy jako obnovitelného zdroje energie, s podmínkou přiměřené míry exploatace lesních porostů, případně zamezení ovlivňování krajinného rázu introdukcí rychle rostoucích dřevin (RRD) • Využívání dalších obnovitelných zdrojů energie (sluneční, vodní a větrná energetika) s ohledem na zachování vodního režimu, ZPF, krajinného rázu a ochranu biodiverzity • Spolupráce obcí a dalších klíčových aktérů, včetně zástupců kraje, při obraně proti rizikovým aktivitám využívání přírodních zdrojů (např. těžba břidlicového plynu, akumulace a energetické využití vody v nevhodných profilech, apod.) • Ochrana přírodních léčivých zdrojů v území a urbanistických hodnot lázeňských míst • Využití potenciálu území pro vyhlášení geoparku • Identifikace a prioritace lokalit průmyslových i zemědělských brownfields pro jejich další využití namísto využívání lokalit „na zelené louce“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Obnova kreditu využívání obnovitelných zdrojů energie vhodnými pilotními/demonstračními projekty • Osvěta a vzdělávání zaměřené na negativní důsledky spalování fosilních paliv na lidské zdraví, životní prostředí a udržitelný rozvoj a na nevhodné/neudržitelné využívání přírodních zdrojů v území • Ochrana vodního režimu v území omezením nadměrného či místně a sezónně nevhodného využívání vodních zdrojů (např. k zasněžování areálů sjezdového lyžování) • Ochrana retenčního potenciálu krajiny s ohledem na ochranu přírody a krajiny. • Příprava scénáře řešení hydrologických dopadů v případě naplnění předpokladů negativních důsledků klimatických změn na vodní režim oblasti • Vytváření autonomních energetických systémů pro zajištění místní spotřeby energie
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • Podíl obnovitelných zdrojů na energetické produkci regionu 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> • Obce v zájmovém území, resp. Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> • kraje, Správa KRMAP, další orgány státní správy, garanti OP, podnikatelé v oblasti nakládání s odpady/energetiky/využívání obnovitelných zdrojů energie, zemědělci, neziskové organizace, aktivní veřejnost, místní akční skupiny 	

OPATŘENÍ 5.4: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V OBCÍCH	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Podpora rozvoje obcí v území s cílem zabránit jejich vylidňování a souvisejícímu omezování hospodářské aktivity, s negativními přímými dopady na udržování (stabilitu) krajiny 	
Přímé aktivity a další intervence	Nepřímé aktivity a intervence
<ul style="list-style-type: none"> Spolupráce obcí a klíčových aktérů při ochraně životního prostředí v obcích v území (ve vazbě na opatření 2.1) Spolupráce obcí v národním parku a mimo něj při rozvoji cestovního ruchu (ve vazbě na prioritu 4) Využívání nástrojů územního plánování pro zachování typického charakteru obcí v území a tím i kompetitivních výhod (obrana proti zahušťování výstavby, ochrana urbanistických a architektonických hodnot, viz též opatření 5.1) Zvyšování atraktivity bydlení, včetně základních služeb občanské vybavenosti, v podhorských oblastech s cílem zabránit vylidňování, postupnému snižování úrovně obhospodařování a tím i udržování stability krajiny Podpora vhodných forem zemědělského podnikání minimalizujících potenciální negativní vlivy na stabilitu krajiny (degradace území, projevy eroze, ad.) Podpora popularizace zemědělství vůči veřejnosti (vč. podpory tradičních jarmarků, otevřených dní na farmách, výstav, apod.) jako významného činitele při ochraně krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> Podpora aktivit cestovního ruchu (v souladu s prioritou 4) umožňující odčerpání nadměrné návštěvnosti z citlivých, exponovaných či přetížených území v národním parku, podmíněná <ul style="list-style-type: none"> vytvářením zázemí ubytování vytvářením vhodných atraktivit pro nesportující turisty, rozvojem infrastruktury cestovního ruchu propagací dalších atraktivit cestovního ruchu jako doplňku (nikoliv konkurence) stávajících rozvinutých středisek možností tvorby image environmentálně šetrného cestovního ruchu (do jisté míry jako alternativy k dosavadním formám rozvoje stávajících středisek cestovního ruchu) Prosazování změny rozpočtového určení daní pro obce v národním parku a jeho ochranném pásmu, s cílem kompenzovat zvýšené náklady na ochranu ŽP (viz též opatření 3.2) Prosazování podpory podnikatelů s cílem jednak kompenzovat potenciálně zvýšené náklady podnikání, např. formou preferencí při čerpání zdrojů z fondů pro léta 2014-2020 (IROP, regionální dimenze OP, IPRÚ, ad.), a také udržet v obcích celoroční pracovní příležitosti pro obyvatele Zapojování veřejnosti a dalších klíčových aktérů do řešení problémů životního prostředí v obcích v území (přímé akce – např. sázení stromů, péče o veřejná prostranství, apod. i formou komunitního plánování) Prosazování podpory zemědělství a navazující místní potravinářské i nepotravinářské produkce s cílem zajistit udržení, resp. zvýšení přiměřeného zemědělského obhospodařování, např. formou preferencí při čerpání zdrojů z fondů pro léta 2013-2020 (PRV) Příprava obcí na komplexní pozemkové úpravy a jejich využití jako jednoho ze zdrojů rozvoje území
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> 	
Garant	
<ul style="list-style-type: none"> Obce v zájmovém území, resp. Svazek měst a obcí Krkonoše 	
Další zapojené subjekty	
<ul style="list-style-type: none"> Orgány ochrany přírody, další orgány státní správy, garanti OP, podnikatelé v oblasti cestovního ruchu, zemědělci, neziskové organizace, aktivní veřejnost, místní akční skupiny 	

6 SOUHRNNÝ PŘEHLED NAVRŽENÝCH AKTIVIT A INTERVENČÍ

Zatímco v kapitole 5 jsou jednotlivé aktivity a intervence rozděleny podle prioritních oblastí a opatření (tedy podle odvětví, sektorů a témat), následující kapitola rozděluje aktivity a intervence podle typu činnosti. To umožňuje lepší orientaci při implementaci jednotlivých opatření ISRR Krkonoše. Hlavní typy činností jsou rozdělené do následujících kategorií:

1. Organizační změny, koordinační aktivity, zpracování průzkumů, strategií a analýz atd.
2. Ustavení či úprava rozsahu činností organizací, pracovních skupin, diskusních platform apod.
3. Stanovení pozice vůči nadřazeným záměrům (národním politikám, legislativě apod.) a projektům jiných subjektů, příprava podkladů pro jiné subjekty mající dané téma ve své gesci
4. Vlastní investiční aktivity obcí sdružených v SMO Krkonoše (vč. projektové přípravy)
5. Inicie a prosazování investičních aktivit v gesci jiných subjektů
6. Vlastní neinvestiční aktivity obcí sdružených v SMO Krkonoše
7. Inicie a prosazování neinvestičních aktivit v gesci jiných subjektů

První tři kategorie aktivit lze charakterizovat jako činnosti neprojektové povahy, jejichž podstatou je změna organizační povahy nebo dlouhodobé úsilí o prosazení legislativní či politické změny, případně strategického záměru majícího dopad na krkonošskou oblast. Zbývající čtyři typy aktivit mají povahu projektů nebo skupin projektů, přičemž jsou zvláště rozděleny projekty investiční a neinvestiční a projekty realizované přímo obcemi SMO Krkonoše a nepřímo jinými subjekty. Rozdělení aktivit je samozřejmě orientační, tudíž některé z nich lze zařadit do 2 kategorií, avšak v následujícím přehledu je z důvodu přehlednosti každá aktivita důsledně uvedena pouze u jedné kategorie.

Jednotlivé aktivity a intervence jsou shromážděny v následujícím tabulkovém přehledu ve výše uvedeném členění. Ke každé aktivitě je rovněž uvedeno opatření, v němž je příslušná aktivita či intervence zařazena.

6.1 ORGANIZAČNÍ ZMĚNY A KOORDINAČNÍ AKTIVITY

Opatření	Aktivity a intervence
1.3	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracování žádoucího rozvoje vrchlabského letiště do územně-plánovací dokumentace • Zpracování žádoucího rozvoje lanovek a vleků do příslušné územně-plánovací dokumentace
2.1	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňování schválené ISRR Krkonoše při rozvojových aktivitách a průmět jejich priorit (provázání) do úrovně územního plánování a rozhodování • Dohoda s klíčovými aktéry v území, především se Správou KRMAP o podmínkách dalšího rozvoje sportovních a rekreačních aktivit, zejména sjezdového lyžování, a její uplatňování v praxi (ve vazbě na opatření 5.1) • Zpracovávání vlastních sektorových a odvětvových analýz, průzkumů a koncepcí pro region Krkonoše • Koordinace činností v oblasti komunitního plánování rozvoje měst a obcí • Inicie aktivit směřujících k tvůrčímu vypořádání s česko-německou minulostí (pořádání odborných i popularizačních přednášek, seminářů a konferencí, vytvoření muzea mapující vývoj česko-německých

	vztahů v pohraničí apod.)
2.3	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní zapojení do přípravy na nové programovací období 2014+ (i s ohledem na předpokládané navýšení podílu finančních prostředků z ESF) • Koordinace činnosti a záměrů jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb na úrovni celého regionu • Nabídka prodeje či poskytnutí výhodného pronájmu vhodných menších objektů z majetku obcí pro alternativní formy sociální pomoci organizacím poskytujícím takovou péči • Zkvalitnění plánování rozvoje sociálních služeb vč. systému vyhodnocování potřeby sociálních služeb • Zajištění odborné podpory poskytovatelům sociálních služeb a jejich zřizovatelům (zejm. v oblasti sociální prevence, transformace pobytových služeb sociální péče, sociální inkluze), zajištění jejich koordinace v oblasti tvorby a realizace nástrojů sociální inkluze a iniciace jejich spolupráce za účelem zajištění prostupnosti celého systému • Úsilí o dlouhodobou stabilizaci finančních zdrojů pro poskytovatele sociálních služeb (zlepšení možností dlouhodobého finančního plánování)
2.4	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní zapojení do přípravy na nové programovací období 2014+ (i s ohledem na předpokládané navýšení podílu finančních prostředků z ESF) • Koordinace činnosti a záměrů jednotlivých poskytovatelů zdravotnických služeb na úrovni celého regionu • Podpora komunikace klíčových aktérů v oblasti dostupnosti zdravotnické péče (kraje, zdravotní pojišťovny, SMO Krkonoše...) • Akceptování výstupů z plánování rozvoje zdravotních služeb (strategické a analytické dokumenty krajů) a tlak na zdravotní pojišťovny v rámci řešení problematiky optimalizace lůžkové kapacity v kraji, zajišťování provozu specializovaných zdravotnických pracovišť a činnosti zdravotnické záchranné služby • Optimalizace zdravotních služeb za účelem snížení kapacit akutních lůžek a posílení kapacit lůžek následné a specializované péče v malých zdravotnických zařízeních • Optimalizace sítě výjezdových pracovišť zdravotnické záchranné služby z hlediska dostupnosti (ve vazbě na příslušné nařízení vlády)
3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring a důsledné využití projektů zaměřených na zaměstnanost a trh práce a realizovaných na republikové úrovni a obdobných příležitostech
3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring a důsledné využití příležitostí dotačních zdrojů, atrakce investic a transferu technologií zajišťovaných z republikové úrovně (CzechInvest apod.) zejména v segmentu kvalifikované výroby • Zvážení zavedení paušálních ubytovacích poplatků v obcích v souladu se současnými legislativními možnostmi • Zapojení místních firem do regionálního rozvoje v širokém smyslu (nejen v oblasti ekonomiky a trhu práce, ale i kultury, školství, životního prostředí apod.)
3.3	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora místních malých producentů při dodávkách a službách pro subjekty místní správy (při dodržení rámce zákona o veřejných zakázkách) • Důslednější nabídka místních výrobků a služeb také návštěvníkům regionu v rámci služeb cestovního ruchu, podpora nabídky krkonošských kulinářských specialit ve zdejších restauracích a hotelech apod.
4.1	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciace vytvoření Geoparku Krkonoše (jako nástroje pro posílení letní turistické sezóny)
4.3	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba provázaných střednědobých marketingových koncepcí a strategií v regionu a v jeho turistických oblastech včetně zajištění jejich realizace • Zajištění sběru a analýzy informací o cestovním ruchu (data Krkonoše Regioncard, CzechTourism, krajů. Správy KRMAP, vlastní průzkumy návštěvnosti apod.) • Tvorba a aktualizace databází návštěvníků v místech, oblastech a v regionu • Organizace sběru a poskytování informací o kapacitách a výkonech ubytovacích zařízení • Rozšíření a konkretizace spolupráce s cestovními kancelářemi pro příjezdy specifických skupin návštěvníků ze zdrojově významných oblastí • Podpora budování dlouhodobého vztahu návštěvníků k regionu a sportovních dovedností obyvatel Česka (např. školní lyžařské kurzy, školy v přírodě, osvěta mezi dětmi a mládeží, nabídka levných pobytů v méně atraktivních termínech pro školy apod.)
4.4	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření systému průběžného financování aktivit celokrkonoské destinační organizace (marketingové aktivity, údržba a provoz turistické infrastruktury, apod.) • Vytvoření systému přeshraniční spolupráce s polskými partnery v rozvoji cestovního ruchu (společné

	<p>infrastrukturální projekty, společné financování přeshraničních aktivit, společný marketing; částečná provázanost s opatřením 2.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflektování úsilí o vytvoření komplexní nabídky v krkonošských oblastech (údolí Jizery, Labe, Úpy) při rozhodování obcí, osvětě při přípravě investičních akcí, v územním plánování atd. • Průběžné získávání know-how/příkladů dobré praxe prostřednictvím profesního síťování na mezinárodní úrovni (účast na konferencích, stážích, pořádání konferencí/seminářů za účasti zahraničních expertů) • Zapojení či spolupráce ostatních subjektů realizujících rozvojové projekty v cestovním ruchu (částečná provázanost s opatřením 2.1)
5.1	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracování urbanistických studií rozvoje větších měst a obcí (za účasti místní komunity) respektujících jejich urbanistický a krajinný ráz a architektonický kontext • Trvání na jejich důsledném respektování při zpracování ÚPD a při prosazování či zajišťování jejich realizace • Důsledné uplatňování nástrojů zákona na ochranu přírody a krajiny v rámci kompetencí Správy KRMAP, zejména jako nepominutelného dotčeného správního úřadu při projednávání ÚPD krajů a obcí, při vyjadřování se ke koncepcím a územně-plánovacím dokumentacím, pořizovaných kraji a resorty dle stavebního zákona anebo zákona o EIA/SEA, při územních řízeních o umístění staveb a změnách využití pozemků a řízeních o povolování staveb na území OP a v jeho ochranném pásmu • Vyhlašování regulérních architektonických soutěží při zpracování urbanistických a architektonických studií a návrhů pro přípravu významných investičních záměrů • Předjednání významných rozvojových záměrů na bázi odborné veřejnosti (renomovaní urbanisté a architekti, Správa KRMAP apod.) i širší veřejnosti (neziskový a podnikatelský sektor, občané) prostřednictvím nadstandardního zveřejňování přípravy a projednávání záměrů (projektů) s možnými významnými dopady na životní prostředí, krajinný ráz a tradiční architekturu (ve vazbě na opatření 2.1) • Monitoring a nadstandardní zveřejňování a projednávání všech navrhovaných změn ÚPD obcí v zájmovém území, vytvoření platformy aktivních příjemců informací o změnách ÚPD a projektech s významným dopadem na ŽP • Důsledné uplatňování nástrojů zákona na ochranu přírody a krajiny v rámci kompetencí Správy KRMAP, zejména jako nepominutelného dotčeného správního úřadu při projednávání ÚPD krajů a obcí, při územních řízeních o umístění staveb a změnách využití pozemků a řízeních o povolování staveb na území OP a v jeho ochranném pásmu. • Příprava scénáře pro případ možných dopadů klimatických změn na dosavadní aktivity v území (klimatické podmínky pro zimní sporty, zejména sjezdové lyžování) • Aktivní šíření povědomí o přijetí společných rozvojových dokumentů regionu a o potřebě je respektovat mezi obyvatelstvem, podnikateli i návštěvníky, jako společný zájem na harmonickém rozvoji území a kvalitních podmínkách pro život
5.2	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora Správy KRMAP jako hlavního garanta udržení role národního parku v území • Shoda obcí, Správy KRMAP a dalších klíčových aktérů na preferenci a související propagaci forem cestovního ruchu s minimalizovanými vyvolanými negativními dopady jejich provozování na hlavní předměty ochrany NP • Podpora Správy KRMAP při hledání a nacházení dalších možných zdrojů příjmů mimo státní rozpočet v rámci rozvíjení doplňkových aktivit, které budou v souladu s posláním NP • Zajištění funkcí Správy KRMAP prostřednictvím odpovídajícího příspěvku ze státního rozpočtu • Příprava scénářů reakce na očekávané klimatické změny s dopadem na hlavní fenomény Krkonoš (potenciální změna atraktivity území, nutnost přehodnocení míry rigidity ochrany hlavních fenoménů) • Řešení konfliktu mezi některými činnostmi v horském prostředí a podmínkami ochrany přírody (free ride, čtyřkolky, ad.) • Regulace prostorové a časové distribuce návštěvníků na základě monitoringu pohybu (výskytu) turistů s cílem snížení zátěže koncentrovanou návštěvností, využitím restriktivních i stimulačních nástrojů • Aktualizace územního vymezení NATURA 2000 na základě monitoringu současného stavu krajiny • Vyjasnění územní kompetence správ CHKO Jizerské hory a Krkonošského NP v oblasti ochrany přírody a krajiny
5.3	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce obcí a dalších klíčových aktérů, včetně zástupců kraje, při obraně proti rizikovým aktivitám využívání přírodních zdrojů (např. těžba břidlicového plynu, akumulace a energetické využití vody v nevhodných profilech, apod.) • Příprava scénáře řešení hydrologických dopadů v případě naplnění předpokladů negativních důsledků

	klimatických změn na vodní režim oblasti <ul style="list-style-type: none"> • Identifikace a prioritizace lokalit průmyslových i zemědělských brownfields pro jejich další využití namísto využívání lokalit „na zelené louce“
5.4	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce obcí a klíčových aktérů při ochraně životního prostředí v obcích v území (ve vazbě na opatření 2.1) • Spolupráce obcí v národním parku a mimo něj při rozvoji cestovního ruchu (ve vazbě na prioritu 4) • Využívání nástrojů územního plánování pro zachování typického charakteru obcí v území a tím i kompetitivních výhod (obrana proti zahušťování výstavby, ochrana urbanistických a architektonických hodnot, viz též opatření 5.1) • Podpora aktivit cestovního ruchu (v souladu s prioritou 4) umožňující odčerpání nadměrné návštěvnosti z citlivých, exponovaných či přetížených území v národním parku, podmíněná <ul style="list-style-type: none"> - vytvářením zázemí ubytování - vytvářením vhodných atraktivit pro nesportující turisty, - rozvojem infrastruktury cestovního ruchu - propagací dalších atraktivit cestovního ruchu jako doplňku (nikoliv konkurence) stávajících rozvinutých středisek - možností tvorby image environmentálně šetrného cestovního ruchu (do jisté míry jako alternativy k dosavadním formám rozvoje stávajících středisek cestovního ruchu) • Zapojování veřejnosti a dalších klíčových aktérů do řešení problémů životního prostředí v obcích v území (přímé akce – např. sázení stromů, péče o veřejná prostranství, apod. i formou komunitního plánování) • Příprava obcí na komplexní pozemkové úpravy a jejich využití jako jednoho ze zdrojů rozvoje území

6.2 USTAVENÍ ČI ÚPRAVA ROZSAHU ČINNOSTÍ ORGANIZACÍ, PRACOVNÍCH SKUPIN APOD.

Opatření	Aktivity a intervence
1.1	<ul style="list-style-type: none"> • Neformální, případně i formální (v podobě členství) zapojení SMO Krkonoše do aktivit sdružení za výstavbu D11/R11 a R35 • Ustavení regionální komunikační platformy pro diskusi investičních záměrů v oblasti silniční sítě mezi dotčenými subjekty • Iniciace oživení a rozšíření podpůrného svazku obcí na trase silnice D11/R11 v trase přes Královec
2.1	<ul style="list-style-type: none"> • Ustavení a rozvoj neformálního partnerství (s možností formalizované struktury) zabezpečující regionální rozvoj na bázi spolupráce obecní a krajské samosprávy, MAS, podnikatelského a neziskového sektoru a orgánů státní správy působících v regionu a na polské straně Krkonoš • Rozšíření okruhu činností SMO Krkonoše tak, aby vedle podpory rozvoje cestovního ruchu komplexně zajišťoval i realizaci dlouhodobé a komplexní strategie rozvoje regionu Krkonoše a naplňování jejich jednotlivých aktivit
3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření diskusní platformy (pracovní skupina apod.) pro spolupráci škol, hospodářských komor, podnikatelů a úřadů práce v oblasti pracovního trhu, rozvoje regionální ekonomiky a lidských zdrojů, pravidelná činnost této platformy
3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Česko-polská spolupráce v oblasti místního ekonomického rozvoje (neformální platforma stimulující spolupráci hospodářských komor i jednotlivých podnikatelů) • Změna intenzity a formy vztahů mezi veřejnou správou a podnikateli (networking, pracovní skupiny, diskusní platformy)
4.4	<ul style="list-style-type: none"> • Dobudování funkčního systému organizace a řízení cestovního ruchu na regionální, oblastní i místní úrovni v návaznosti na připravovaný zákon o cestovním ruchu – nastavení optimální právní subjektivity, rozšíření počtu zapojených subjektů, profesionalizace činností destinační agentury • Vytvoření a případná formalizace pracovních skupin či jiných platform pro rozvoj cestovního ruchu v každé z krkonošských turistických oblastí (např. dle údolí Jizery, Labe a Úpy)

6.3 STANOVENÍ POZICE VŮČI NADŘAZENÝM ZÁMĚRŮM A PROJEKTŮM JINÝCH SUBJEKTŮ

Opatření	Aktivity a intervence
2.1	<ul style="list-style-type: none"> Formulace jasných společných stanovisek regionálních aktérů vůči (vnějším) rozvojovým záměrům a strategiím státu, krajů a podnikatelského sektoru Prosazování principu subsidiarity územní veřejné správy, tedy zachování současné úrovně její decentralizace (při sociální reformě, administrativních změnách apod.)
2.2	<ul style="list-style-type: none"> Zachování dopravní obslužnosti venkovských oblastí autobusovou a železniční dopravou Důsledné trvání na hrazení sítě zdravotních zařízení, lékařské záchranné služby a dostupnosti jednotlivých specializací podle Nařízení vlády č. 308/2012 zdravotními pojišťovnami a oběma kraji
2.4	<ul style="list-style-type: none"> Podpora zachování a rozvoje lázeňské péče v Janských Lázních
3.2	<ul style="list-style-type: none"> Vyjasnění pozice regionu ke klíčovým otázkám jeho hospodářské budoucnosti (rozvoj cestovního ruchu, průmyslu, zemědělství atd.) i ve vztahu k republikové úrovni a k podnikatelům se sídlem mimo region a ve vazbě na ochranu přírody a krajiny (dle Plánu péče KRNP), dosažení regionální shody a její implementace Zvýšení kvality a kultury podnikatelského prostředí Upevnění pozice podnikatelské samosprávy Podpora efektivního a šetrného využití přírodního potenciálu regionu (zemědělská půda, lesy, vodní a energetický potenciál, nerostné suroviny apod.) Legislativní iniciativa směřem ke zvýšení příjmů obcí s nízkou hustotou zalidnění a/nebo ležících ve velkoplošném zvláště chráněném území v rámci rozpočtového určení daní nebo jiných nástrojů (např. prostřednictvím platformy krajů, Svazu měst a obcí ČR apod.; ve vazbě na prioritní oblast 5) Legislativní iniciativa směřem k odvádění daní v místě provozovny, nikoli v místě sídla podnikatele (např. prostřednictvím platformy krajů, Svazu měst a obcí ČR apod.)
3.3	<ul style="list-style-type: none"> Legislativní iniciativa směřem k podpoře místního trhu a místního zásobování (např. prostřednictvím platformy krajů, Svazu měst a obcí ČR apod.)
4.1	<ul style="list-style-type: none"> Eliminace negativních vlivů spojených s rozvojem center cestovního ruchu (ve vazbě na prioritu 5) Zavedení povinné celostátní kategorizace a klasifikace v cestovním ruchu (ubytovacích a stravovacích zařízení, turistická informační centra, služby provozovatelů lanovek a vleků) Změny legislativy umožňující dlouhodobý a finančně přiměřený pronájem pozemků ve vlastnictví České republiky nebo státních podniků s majoritní účastí státu (podmínka dlouhodobého fungování a rozvoje lyžařských areálů, budování a provozování turistické infrastruktury)
4.4	<ul style="list-style-type: none"> Lobbing s cílem vytvoření legislativního rámce, jež by umožňoval vytvoření efektivního a profesionálního modelu řízení turistického regionu (zákon o cestovním ruchu apod.)
5.1	<ul style="list-style-type: none"> Preference rozvoje další výstavby v rámci stávajících intravilánů vč. brownfields před zástavbou volné krajiny (při respektování limitů a regulativů daných územně-plánovací dokumentací), preference tradiční architektury a stavebních technologií, inovativních staveb, zakomponování občanské vybavenosti do nové zástavby Důsledná regulace aktivit narušujících rozvoj přirozených a tradičních atraktivit území Podpora přiměřených forem rozvoje cestovního ruchu a minimalizace vyvolaných negativních dopadů na životní prostředí (např. nezahušťování zástavby nebo redukce obslužné dopravy či parkování, apod. podle místních podmínek)
5.2	<ul style="list-style-type: none"> Pokračující hledání kompromisu mezi moderními formami pobytu v horském prostředí (skialpinismus, ledové lezení, apod.) s podmínkami ochrany přírody a krajiny
5.3	<ul style="list-style-type: none"> Ochrana přírodních léčivých zdrojů v území a urbanistických hodnot lázeňských míst Využití potenciálu území pro vyhlášení geoparku
5.4	<ul style="list-style-type: none"> Zvyšování atraktivity bydlení, včetně základních služeb občanské vybavenosti, v podhorských oblastech s cílem zabránit vyliďňování, postupnému snižování úrovně obhospodařování a tím i udržování stability krajiny Podpora vhodných forem zemědělského podnikání minimalizujících potenciální negativní vlivy na stabilitu krajiny (degradace území, projevy eroze, ad.) Prosazování změny rozpočtového určení daní pro obce v národním parku a jeho ochranném pásmu,

	<p>s cílem kompenzovat zvýšené náklady na ochranu ŽP (viz též opatření 3.2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosazování podpory podnikatelů s cílem jednak kompenzovat potenciálně zvýšené náklady podnikání, např. formou preferencí při čerpání zdrojů z fondů pro léta 2014-2020 (IROP, regionální dimenze OP, IPRÚ, ad.), a také udržet v obcích celoroční pracovní příležitosti pro obyvatele • Prosazování podpory zemědělství a navazující místní potravinářské i nepotravinářské produkce s cílem zajistit udržení, resp. zvýšení přiměřeného zemědělského obhospodařování, např. formou preferencí při čerpání zdrojů z fondů pro léta 2013-2020 (PRV)
--	--

6.4 VLASTNÍ INVESTIČNÍ AKTIVITY OBCÍ SDRUŽENÝCH V SMO KRKONOŠE

Opatření	Aktivity a intervence
1.1	<ul style="list-style-type: none"> • Aplikace soudobých bezpečnostních prvků (zejména v intravilánech sídel) na modernizovaných a opravovaných úsecích regionálních silnic • Dopravní telematika v oblasti parkování návštěvníků a jejich včasného směřování na záchytná parkoviště a do lyžařských středisek s volnou kapacitou
1.2	<ul style="list-style-type: none"> • Oprava nádraží ve vlastnictví obcí, zlepšení vzhledu jejich okolí a rozvoj návazných služeb • Výstavba nových úseků spojovacích stezek pro pěší a cyklisty v účelných lokalitách při respektování požadavků na jejich bezbariérovost • Obnova perspektivních úseků historické cestní sítě a její využití pro bezpečné vedení značených pěších a cyklistických tras
1.3	<ul style="list-style-type: none"> • Propojení lyžařských středisek v rámci turistických oblastí Západních, Středních a Východních Krkonoš (v souladu s plánem péče KRMAP) pomocí výstavby nových lanovek a vleků, úpravy sjezdovek a stávajících cest pro lyžaře propojující střediska a turistické chaty (ve vazbě na prioritní oblast 4 a při zohlednění či úpravě zonace a Plánu péče KRMAP)
3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Výhledové zřízení inovačního centra, technologického parku apod.
4.1	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora budování a údržby infrastruktury pro ekologickou dopravu • Projektová příprava vybraných záměrů rozvoje infrastruktury s cílem získání investičních dotací ze SF EU a jiných zdrojů
4.2	<ul style="list-style-type: none"> • Projektová příprava vybraných záměrů rozvoje lidských zdrojů v CR s cílem získání investičních dotací ze SF EU a jiných zdrojů
5.3	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana vodního režimu v území omezením nadměrného či místně a sezónně nevhodného využívání vodních zdrojů (např. k zasněžování areálů sjezdového lyžování) • Ochrana retenčního potenciálu krajiny s ohledem na ochranu přírody a krajiny • Vytváření autonomních energetických systémů pro zajištění místní spotřeby energie

6.5 INICIACE A PROSAZOVÁNÍ INVESTIČNÍCH AKTIVIT V GESCI JINÝCH SUBJEKTŮ

Opatření	Aktivity a intervence
1.1	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora přípravy a výstavby silnice R35 ve variantě přes Český ráj alespoň v polovičním profilu • Nepřímá podpora výstavby dálkové silniční sítě v regionu na národní (investorské) a mezinárodní úrovni (MD ČR, MŽP ČR, ŘSD, poslanci, senátoři, občanská sdružení) • Revize koncepce páteřní silniční sítě na území regionu a podpora úprav, rekonstrukcí a změny trasování silnic I/10, I/14, I/16 a silnic 2. třídy bez ohledu na jejich vlastnictví (například možnost eliminace dálkové tranzitní dopravy na I/10 po dostavbě D11/R11, převedení I/16 do trasy Horka – Studenec – Jilemnice/Vrchlabí I/14, přeložení silnice I/14 do trasy Jilemnice – Semily – Železný Brod, úprava nejvíce zatížených silnic 2. třídy) • Uvážlivé budování obchvatů (zejména větších) sídel s ohledem na možnost rozvoje zástavby a

	městskou obvodovou komunikační síť <ul style="list-style-type: none"> Úsilí o zajištění oprav havarijních silničních úseků, mostů a opěrných zdí
1.2	<ul style="list-style-type: none"> Zvážení podpory, studijní prověření a iniciace přípravy některého z možných nových železničních propojení zvyšující atraktivitu regionální železniční sítě pro místní obyvatele i návštěvníky (triangl u Kunčic, spojka Horní Sytová – Semily, nové tratě/lehké železnice Rokytnice – Harrachov, Vrchlabí – Špindlerův Mlýn, Svoboda nad Úpou – Pec Pod Sněžkou/Karpacz) Spolupráce při budování pěších a cyklistických stezek, přechodů a křížení v rámci větších dopravních staveb, vč. podpory bezbariérovosti Doplnění infrastruktury pro rozvoj elektromobility (dobíjecí stanice, půjčovny a úschovny elektrokol atd.)
1.3	<ul style="list-style-type: none"> Úprava infrastruktury vrchlabského letiště (zpevnění a rozšíření dráhy pro denní provoz) Zlepšení pokrytí území signálem mobilní telefonní sítě i příjmu rozhlasu a televize
2.3	<ul style="list-style-type: none"> Postupná úprava sítě zařízení poskytujících sociální služby pro seniory ve vazbě na předpokládaný nárůst poptávky po těchto službách Transformace velkokapacitních pobytových zařízení sociální péče ve služby komunitního typu – investiční podpora kraje zaměřená na budování zázemí pro sociální služby komunitního typu Zohlednění potřeb specifických sociálních služeb pro seniory, matky s dětmi, osoby opouštějících výkon trestu, zdravotně postižené a další specifické sociální skupiny (poradenství, rodinná a nízkoprahová centra apod.)
2.4	<ul style="list-style-type: none"> Podpora selektivní obnovy a modernizace vybavenosti a zdravotnické techniky vycházející ze specializace jednotlivých zařízení Posílení sítě sociálně-zdravotnických zařízení
3.2	<ul style="list-style-type: none"> Zavádění výrobních technologií omezujících vysokou energetickou náročnost
4.1	<ul style="list-style-type: none"> Dobudování lyžařských areálů v rámci turistických oblastí, jež budou konkurenceschopné se srovnatelnými areály v zahraničí

6.6 VLASTNÍ NEINVESTIČNÍ AKTIVITY OBCÍ SDRUŽENÝCH V SMO KRKONOŠE

Opatření	Aktivity a intervence
1.1	<ul style="list-style-type: none"> Vypořádání a příprava trasy D11/R11 přes Královec na území dotčených obcí
1.2	<ul style="list-style-type: none"> Směřování rozvoje sídel a lokalizace služeb v jejich rámci do blízkosti železnice Zkvalitnění a rozšíření veřejné dopravy pro turistické účely (v letní i zimní sezóně) zejména v rámci tří turistických oblastí (Západní, Střední a Východní Krkonoše) a snížení/odstranění bariérovosti ve veřejné dopravě Návrh vedení a vyznačení bezbariérových tras pro vozíčkáře a rodiny s dětskými kočárky
1.3	<ul style="list-style-type: none"> Centrální koordinace parkování návštěvníků v rámci tří turistických oblastí Krkonoš (Západní, Střední, Východní Krkonoše) s využitím telematiky, aplikací pro internet a chytré telefony, televizního zpravodajství atd. a s vazbou na zlepšení propojenosti středisek lanovkami, vleky, propojovacími sjezdovkami a cestami či skibusy
2.1	<ul style="list-style-type: none"> Nefinanční pomoc (poradenství, konzultace apod.) při přípravě projektů malých členských obcí z prostředků SMO Krkonoše
2.2	<ul style="list-style-type: none"> Nefinanční, případně i finanční podpora zachování a přiměřené dostupnosti základních služeb a veřejné vybavenosti malých obcí (MŠ, ZŠ, pošta, lékař, Policie ČR, lékařská pohotovost, sociální služby, lékárny) vč. možnosti sloučení provozoven, mobilních provozoven apod. Podpora volnočasových aktivit obcí a spolků (kulturních, společenských a sportovních aktivit)
2.3	<ul style="list-style-type: none"> Prověření možností využití kapacit domovů pro seniory pro zahraniční (např. německé) penzisty a případná iniciace tohoto záměru Vytváření podmínek pro společnou lokalizaci zařízení sociálních služeb a ordinací všeobecných obvodních lékařů všude, kde je to možné

2.4	<ul style="list-style-type: none"> Podpora zachování územně dostupné lékařské péče (zejména praktický lékař, stomatolog, pediatr) například formou levných pronájmů
3.1	<ul style="list-style-type: none"> Zvýšení kvality a rozsahu jazykového vzdělávání na základních školách (zásadní angličtina) a v rámci dalšího vzdělávání (dostupné jazykové kurzy angličtiny, němčiny, ruštiny, polštiny) Rozšíření možností a nabídky dalšího vzdělávání v oblasti cizích jazyků (viz předchozí bod) a vybraných specializací (obdoba německého a skandinávského systému „vysokých škol pro dospělé“) Prověření možnosti zřízení vícejazyčné školy (česko-německé) z hlediska její lokalizace, zaměření, personálního zabezpečení, poptávky po studiu a spolupráce s firmami Osvěta a formování prestiže vzdělání v technických oborech a řemeslech Rozvoj systému dalšího vzdělávání učitelů na základních školách Příspěvky na pracovní místa a nefinanční podpora absolventům středních a vysokých škol v případě jejich setrvání v regionu
3.2	<ul style="list-style-type: none"> Podrobný průzkum podnikatelského prostředí, pozice a potřeb podniků působících v regionu a následné zpracování regionální inovační strategie či strategie konkurenceschopnosti Rozvoj inovačního servisu pro podnikatele ze strany kraje (odborných a poradenských služeb, špičkových a kvalitně obsazených seminářů pro podnikatele, srozumitelné osvěty, technologického servisu, materiální podpory, marketingu, designu apod.) Rozvoj inovací, zejména v oblasti „zelených technologií“ šetrných k životnímu prostředí (jejich preference při vlastní činnosti měst a obcí, atrakce investorů v oblasti průmyslu a služeb, využívajících takové technologie) Nefinanční podpora (např. důsledné využití nástrojů územního plánování) při rozvoji podnikání (vč. preference revitalizace brownfields před podnikáním na „zelené louce“) Zvýšení dovedností a vzdělání pracovníků veřejné správy (odborů městských úřadů, v jejichž gesci je oblast průmyslu, podnikání, regionálního rozvoje a školství, pracovníků Správy KRMAP) a dalších organizací v oblasti politiky rozvoje konkurenceschopnosti a inovací (školení, stáže v inovačních centrech)
3.3	<ul style="list-style-type: none"> Pořádání výstav, trhů (např. farmářské trhy) a dalších obdobných akcí prezentujících a nabízejících místní produkty (vč. zapojení polské strany) Další rozvoj systému regionální certifikace výrobků, zavedení obdobného systému certifikace služeb, prezentace certifikovaných výrobků a služeb obyvatelům i návštěvníkům (možná spolupráce s polskou stranou)
4.1	<ul style="list-style-type: none"> Vytváření komplexní celoroční turistické nabídky (atraktivita – muzea, akce, akvaparky, doplňková infrastruktura) Tvorba regionálních, oblastních a místních produktů cestovního ruchu a jejich koordinovaná marketingová podpora v místech, oblastech a v regionu Zajištění integrace a doplňkovosti služeb v rámci turistických oblastí (společné oblastní skipasy, efektivní rozložení doplňkové infrastruktury) Zvyšování standardu ubytovacích zařízení Zlepšení dopravní dostupnosti regionu a propojenosti lyžařských a turistických center s využitím „chytrých“ a ekologicky šetrných forem dopravy (ve vazbě na prioritní oblast 1) Výstavba, zkvalitnění a sjednocení navigačních a informačních systémů či parkovacích systémů Vytváření nabídky aktivit zaměřených na poznávání přírodních atraktivit (ve spolupráci se Správou KRMAP)
4.2	<ul style="list-style-type: none"> Realizace průběžného hodnocení rozsahu a kvality služeb v zařízeních cestovního ruchu v území (v synergii s marketingovými aktivitami) Průběžné mapování vzdělávacích potřeb zaměstnanců v cestovním ruchu (viz též opatření 3.1) Podpora školicích programů organizovaných MMR, Czechtourism, Hospodářskou komorou, AHR a dalšími (provázanost s dalším vzděláváním – viz opatření 3.1) Projekty podporující výměnu zkušeností mezi podnikateli a pracovníky v cestovním ruchu
4.3	<ul style="list-style-type: none"> Branding regionu Krkonoše s cílem vytvoření silné turistické značky a image Krkonoš Realizace výkonově orientovaných komunikačních kampaní (systematické a cílené mediální aktivity informující veřejnost jak o reálné situaci v oblasti turistické nabídky v jednotlivých místech, oblastech i v celém regionu, tak i podmínkách a možnostech jejího využívání) Benchmarking (sledování a hodnocení) aktivit v oblasti cestovního ruchu konkurenčních domácích a

	zahraničních destinací <ul style="list-style-type: none"> • Zkvalitňování regionálního webového portálu s rezervačním systémem, jeho propojení na portály Libereckého a Královéhradeckého kraje, CzechTourism, Holidayinfo a s dalšími • Vytvoření předpokladů pro průběžné hodnocení kvality služeb v CR (viz opatření 4.1) prostřednictvím marketingových aktivit (např. ústředního informačního a rezervačního systému, slevových karet apod.) • Posílení marketingového působení na návštěvníky (propagace regionálních turistických atraktivit a atrakcí, opakovaný marketing zacílený na vracející se návštěvníky, zasílání mimosezónních nabídek) • Marketingové aktivity k podpoře atraktivit a atrakcí v celém území turistického regionu (zacílené zejm. na návštěvníky a vracející se návštěvníky, podpora opatření 4.2) • Marketingové aktivity na podporu návštěvnosti mimo hl. sezónu (propagace atraktivit a ne-zimních atrakcí, cílený marketing, balíčky pro ubytované, podpora opatření 4.2)
5.1	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhlášení každoroční soutěže podnikatelů v území z hlediska environmentální šetrnosti podnikání a respektování priorit rozvoje území (podnikatel roku, stavba roku)
5.3	<ul style="list-style-type: none"> • Využívání biomasy jako obnovitelného zdroje energie, s podmínkou přiměřené míry exploatace lesních porostů, případně zamezení ovlivňování krajinného rázu introdukcí rychle rostoucích dřevin (RRD) • Využívání dalších obnovitelných zdrojů energie (sluneční, vodní a větrná energetika) s ohledem na zachování vodního režimu, ZPF, krajinného rázu a ochranu biodiverzity
5.4	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora popularizace zemědělství vůči veřejnosti (vč. podpory tradičních jarmarků, otevřených dní na farmách, výstav, apod.) jako významného činitele při ochraně krajiny

6.7 INICIACE A PROSAZOVÁNÍ NEINVESTIČNÍCH AKTIVIT V GESCI JINÝCH SUBJEKTŮ

Opatření	Aktivity a intervence
1.2	<ul style="list-style-type: none"> • Úsilí o objednávku přímého železničního spojení v perspektivních směrech (Trutnov – Vrchlabí a další), zachování a rozvoj přeshraniční železniční dopravy (Harrachov, Královec) • Podpora zlepšování návazností železniční a autobusové dopravy (společné uzly, návaznosti i pro skibusy a cyklobusy, též urbanistická návaznost na služby, infocentra apod.) • Pasportizace, monitoring a iniciace návrhů nových pěších a cyklistických tras a přeznačení stávajících tras v návaznosti na veřejnou dopravu a doprovodnou infrastrukturu
1.3	<ul style="list-style-type: none"> • Podněty ke zlepšování služeb navazujících na vrchlabské letiště • Podpora projednávání šetrného a územně rovnoměrného rozvoje lanovek a vleků ve vymezených lokalitách
2.3	<ul style="list-style-type: none"> • Územně dostupné dluhové poradenství a výuka finanční gramotnosti • Identifikace služeb pro specifické potřeby klientů, jejichž zajištění je v regionu nedostačující, a zlepšení rozsahu a kvality nabídky těchto služeb • Komplexní řešení problematiky bydlení a sociálních služeb pro seniory • Rozšíření aktivit navazujících na sociální služby a podporujících sociální začleňování obyvatel v předproduktivním a produktivním věku (zejména možnosti bydlení, zaměstnávání)
2.4	<ul style="list-style-type: none"> • Zohlednění potřeb specifických zdravotních služeb pro seniory, zdravotně postižené a další specifické sociální skupiny • Podpora rozvoje domácí ošetrovatelské a hospicové sítě • Podpora Horské služby ČR jako partnera ZZS KHK při zajišťování součinnosti k výkonu záchrany v horských oblastech (ve vazbě na příslušné nařízení vlády a ve vazbě na dohodu o plánované pomoci na vyžádání mezi HSČR,o.p.s.a ZZS KHK)
3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení kvality a rozsahu jazykového vzdělávání na středních školách • Zvýšení kvality systému odborné přípravy, tedy zejména středního technického a učňovského školství a odborného vzdělávání v oblasti cestovního ruchu • Zavedení nových oborů na středních školách reflektujících dlouhodobé požadavky firem po absolventech s příslušným vzděláním • Rozvoj systému dalšího vzdělávání učitelů na středních školách

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj systému rekvalifikací a dalšího vzdělávání ve spolupráci s podnikateli • Upevnění pozice a kvality vysokoškolských pracovišť a vyšších odborných škol, případně lokalizace dalšího vysokoškolského pracoviště v regionu • Organizace informačních seminářů v oblasti trhu práce, burz práce a obdobných akcí • Využití informačních technologií subjekty na trhu práce, podrobnější monitoring situace na trhu práce, detailnější členění statistických dat týkajících se zaměstnanosti a počtu absolventů podle oborů, regionů apod. vedoucí ke zvýšení efektivity spolupráce jednotlivých subjektů • Realizace systému dlouhodobých praxí a stáží učňů a studentů a tranzitních programů pro přechod absolventů do praxe vč. podpory firem účastnících se tohoto systému
3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Krajské programy následné péče o investory a podniky působící v regionu
4.2	<ul style="list-style-type: none"> • Regionální střední školství – průběžná harmonizace vzdělávacích programů s potřebami trhu práce v cestovním ruchu (viz též opatření 3.1)
5.1	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora aktivit environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) se zaměřením na děti a mládež i dospělé obyvatele, podnikatele a návštěvníky v zájmovém území • Zvýšení atraktivity území pro vybraný segment návštěvníků preferujících udržitelné formy turismu (osvětová činnost v oblasti podpory udržitelné atraktivity území)
5.2	<ul style="list-style-type: none"> • Využití environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty jako účinné obrany proti účelové prezentaci ochrany přírody a krajiny jako omezujícího faktoru rozvoje území • Udržení popularizační a osvětové role Správy KRNP nejen pro návštěvníky, ale také pro místní obyvatele a podnikatele; mj. zapojením klíčových aktérů v území (NNO, podnikatelé, veřejnost) • Vytváření podmínek pro extenzivní hospodaření ve II. a III. zóně NP (pastva, seč) – financování, propagace, environmentální osvěta
5.3	<ul style="list-style-type: none"> • Obnovení kreditu využívání obnovitelných zdrojů energie vhodnými pilotními/demonstračními projekty • Osvěta a vzdělávání zaměřené na negativní důsledky spalování fosilních paliv na lidské zdraví, životní prostředí a udržitelný rozvoj a na nevhodné/neudržitelné využívání přírodních zdrojů v území

INTEGROVANÁ STRATEGIE ROZVOJE REGIONU KRKONOŠE

E. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Zpracovatel: SPF Group, v.o.s.

Masarykova 129/106

400 01 Ústí nad Labem

Datum: březen 2013

OBSAH

Obsah.....	2
1 Úvod.....	3
2 Plánovací cyklus – návrh realizace a monitoringu	4
2.1 Rozdělení kompetencí.....	4
2.2 Hodnocení a monitoring ISRR Krkonoše.....	5
2.3 Networking a partnerství při implementaci ISRR Krkonoše	7
2.4 Aktualizace ISRR Krkonoše	7
3 Projektový cyklus – doporučení pro realizaci projektových záměrů	8
3.1 Systém přípravy a realizace projektů	8
3.2 Zásobník projektů a akční plán.....	11

1 ÚVOD

Implementační část představuje popis přístupů a postupů, které umožní úspěšně zrealizovat priority a opatření, jež jsou definované v návrhové části. Implementační část zahrnuje především:

- návrh projektového cyklu daného zásobníkem projektů, z něj vytvořeným 1-2letým akčním plánem, (seznamem významných projektových záměrů určených k realizaci v nejbližších letech s následnou aktualizací 2-4x ročně)
- návrh plánovacího cyklu, tedy návrhu realizace a monitoringu ISRR Krkonoše.

Zásobník projektů představuje seznam rozvojových záměrů, které se připravují na území regionu. Ambicí zásobníku není shromáždit všechny záměry (vzhledem k velkému počtu projektů i jejich nositelů to ani reálně není možné), ale mít přehled o projektech, které je možné následně vybrat do akčního plánu.

Akční plán potom zahrnuje projektové záměry celoregionálního významu, které jsou klasifikovány podle několika hledisek. Předpokládá se průběžná aktualizace akčního plánu v cca 3-12měsíčních intervalech. Akční plán je tedy jediným „proměnlivým“ výstupem ISRR Krkonoše a z tohoto důvodu byl také zpracován v samostatném souboru (databáze v MS Excel), zatímco v popisu implementační části je uveden pouze metodický a procesní přehled. Akční plán může být doplněn o případné nové projektové záměry a mohou z něj být naopak vyřazeny záměry, které jsou buď splněné, nebo bude rozhodnuto od jejich přípravy a realizace upustit. Jednotlivé projektové záměry přispívají k naplnění některého z opatření návrhové části ISRR Krkonoše. Návrhová část tedy tvoří ve střednědobém horizontu v zásadě neměnný „skelet“ ISRR Krkonoše, který je podkladem pro tvorbu a aktualizaci akčního plánu. Ten je naopak třeba chápat spíše jako průběžně aktualizovaný nástroj, jak ISRR Krkonoše a její priority a opatření reálně naplnit.

Návrh realizace plánovacího cyklu zahrnuje popis základního procesního schématu realizace, včetně rozdělení kompetencí mezi jednotlivé subjekty, zapojení veřejnosti, návrhu soustavy monitorovacích indikátorů a v obecné rovině také identifikace možných finančních zdrojů pro realizaci strategie.

2 PLÁNOVACÍ CYKLUS – NÁVRH REALIZACE A MONITORINGU

ISRR Krkonoše je připravena pro období 8 let (horizont priorit, opatření a projektů) – 20 let (horizont vize). Horizont priorit, opatření a projektů k roku 2020 byl zvolen z důvodu časového souladu s koncem příštího programovacího období kohezní politiky EU, které je vymezeno roky 2014–2020. ISRR Krkonoše by měla být schválena Radou SMO Krkonoše a zastupitelstvy členských obcí SMO Krkonoše. Po schválení dokumentu ISRR Krkonoše je nezbytné zajistit tyto hlavní procesy jeho realizace:

- rozdělení kompetencí při implementaci dokumentu (viz kapitola 3.1),
- vyhodnocování a monitoring realizace s využitím monitorovacích indikátorů (viz kapitola 3.2),
- zapojení partnerů a veřejnosti do procesu implementace (viz kapitola 3.3),
- aktualizace ISRR Krkonoše (viz kapitola 3.4).

2.1 ROZDĚLENÍ KOMPETENCÍ

Strategická část ISRR Krkonoše byla připravena s ohledem na kompetence a možnosti SMO Krkonoše, které jsou často výrazně menší (omezenější) než skutečné potřeby regionu. Z tohoto důvodu zahrnuje ISRR Krkonoše různé typy intervencí (přímé a nepřímé), jejichž realizace vyžaduje odlišný přístup. Realizace tak komplexního dokumentu, jakým je ISRR Krkonoše, předpokládá součinnost a praktické naplnění principu partnerství mezi jednotlivými subjekty působícími v regionu. V zásadě platí, že za realizaci ISRR Krkonoše odpovídají následující subjekty:

- orgány SMO Krkonoše (zejména Rada SMO Krkonoše) jako politického subjektu rozhodujícího o aktivitách a intervencích svazku a schvalující jednotlivé aktivity a intervence,
- řídicí skupina ISRR Krkonoše (optimálně stávající řídicí skupina pro přípravu ISRR) realizující operativní rozhodnutí a doporučení při implementaci ISRR Krkonoše,
- výkonní manažeři SMO Krkonoše realizující administraci ISRR Krkonoše a případně i část intervencí navržených a/nebo schválených vedením SMO Krkonoše,
- participující subjekty (odlišné pro každé opatření) a garanti jednotlivých strategických projektových záměrů (vč. partnerů na polské straně) – u významných participujících subjektů (kraje, Správa KRNP, členské obce SMO Krkonoše) je třeba, aby se k ISRR Krkonoše formálně přihlásily (např. vzetím na vědomí zastupitelstvem, správní radou apod.) a konaly v rámci svých možností a kompetencí takové kroky, které podpoří implementaci ISRR Krkonoše, např.:
 - generováním vlastních projektů naplňujících ISRR,
 - zohledněním ISRR ve svých strategických dokumentech,
 - vydáním souhlasných stanovisek k projektům, které jsou v souladu s ISRR, a nesouhlasných stanovisek k projektům, které jsou s ISRR v rozporu.

Řídicí skupina představuje hlavní operativní úroveň realizace ISRR Krkonoše. Vůči orgánům SMO Krkonoše má doporučující hlas. Ze strany SMO Krkonoše je před zahájením implementace ISRR Krkonoše nezbytné dát řídicí skupině také formální mandát a statut a pověřit ji vykonáváním operativní činnosti ve vztahu k implementační fázi ISRR Krkonoše. Úkolem řídicí skupiny je:

- průběžný monitoring plnění ISRR Krkonoše,
- vydávání doporučení směrem k Radě SMO Krkonoše,
- pověřování výkonných manažerů SMO Krkonoše úkoly a kontrola plnění těchto úkolů (některé úkoly může vydávat přímo Rada SMO Krkonoše).

Řídící skupina se bude ve věcech ISRR Krkonoše scházet 3-4x ročně a náplní její činnosti bude (ve formě doporučení):

- kontrola plnění realizace ISRR Krkonoše (vč. plnění indikátorů),
- aktualizace akčního plánu (vyřazení splněných nebo zamítnutých projektů a doplnění nových),
- komunikace s partnery, nositeli projektových záměrů atd.

Manažeři SMO Krkonoše jsou výkonným subjektem zajišťujícím v první řadě administraci ISRR Krkonoš. Jejich úkolem je především řízení procesu realizace ISRR na úrovni celé strategie a průběžný monitoring plnění ISRR, a dále pak monitoring možností financování projektů z externích zdrojů, zejména ze strukturálních fondů EU. Na základě námětů a rozhodnutí vedení SMO Krkonoše může některý z manažerů též realizovat přípravu a realizaci některých projektů a akcí. Přípravou projektů se rozumí jejich rozpracování po odborné stránce (technické náležitosti, rozpočet apod.). Participující subjekty a garanti jednotlivých projektových záměrů odpovídají na základě pověření ze strany SMO Krkonoše za realizaci vybraných projektů a akcí.

Jednou z možností dalšího využití ISRR Krkonoše je také její využití jako podkladu pro zpracování integrované strategie rozvoje území, která má být jedním z nástrojů při implementaci kohezní politiky EU v letech 2014-20.

2.2 HODNOCENÍ A MONITORING ISRR KRKONOŠE

Monitoring ISRR Krkonoše představuje nezbytný nástroj pro ověření, zda a jak jsou cíle stanovené v ISRR plněny. Jako základ monitoringu plnění cílů byla zvolena indikátorová metoda, která pomocí předem zvolených ukazatelů hodnotí změnu dosaženou v průběhu implementace ISRR Krkonoše, a tedy i úspěšnost dokumentu. Tato metoda je v současné době standardně využívána v koncepčních dokumentech na krajské i národní úrovni a také v implementačních dokumentech (např. v operačních programech pro implementaci kohezní politiky EU).

Soustava cílů ISRR Krkonoše je v této kapitole doplněna souborem ukazatelů. Ze 3 možných úrovní (obecné dopady, konkrétnější výsledky, konkrétní výstupy) ukazatelů byla zvolena úroveň výsledku. Ta odpovídá úrovni opatření (resp. plnění jejich cílů), je obecnější a zajišťuje, aby se soustava ukazatelů neskládala jen z konkrétních ukazatelů výstupu. Ukazatel výsledku je ukazatelem zprostředkovaného účinku či změny vyvolané realizací větší skupiny projektů nebo jednoho či několika málo opatření. K tomuto účinku či změně dochází s určitým časovým posunem. Zpravidla je charakterizován absolutním či relativním počtem, příp. indexem (tj. podílem dvou různých veličin) s nenulovou výchozí hodnotou. Poskytuje informaci např. o chování, kapacitě nebo výkonnosti beneficiantů. Ukazatele výsledku jsou uvedeny jednak u jednotlivých opatření návrhové části, a jednak v dalším textu části implementační, a to včetně zdrojů dat, z nichž je možné tyto hodnoty zjišťovat. Výsledky je vhodné měřit každé 2-4 roky, a to především na základě dostupných statistických dat. Měření lze vzhledem k dostupnosti dat provádět i každoročně, je-li to možné z hlediska administrativní náročnosti. Přehled jednotlivých ukazatelů na úrovních výsledku je uveden v popisu jednotlivých opatření návrhové části ISRR Krkonoše (část D).

Je zjevné, že monitoring plnění strategie prostřednictvím sledování vybraných ukazatelů nemůže být brán jako dokonalý nástroj ke zjištění popisu vývoje plnění jednotlivých cílů a ještě méně pak ke zjištění, nakolik se na plnění těchto cílů podílí intervence realizované v rámci ISRR Krkonoše. Jednak žádný z indikátorů nikdy nemůže zcela charakterizovat a vystihnout vývoj reality, jednak jsou zde metodická omezení (např. nepřesnosti či odchylky při zjišťování údajů dané jejich sběrem), a zejména pak je plnění jednotlivých cílů ovlivněné také (a převážně) jinými faktory, které jsou neovlivnitelné z úrovně místních samospráv (např. vývoj hospodářské výkonnosti regionu ovlivňuje nastavení daňového či legislativního systému na národní úrovni nebo hospodářský vývoj v sousedních zemích nepochybně více než intervence ze strany místní samosprávy). Sledování vývoje indikátorů proto vždy musí být provázené kvalitativním sledováním vývoje pomocí měkkých metod (autopsie, expertní hodnocení atd.).

I při vědomí těchto skutečností závěry monitoringu na úrovni výsledků a dopadů využít při hodnocení ISRR Krkonoše. V zásadě je možné hodnotit plnění jednotlivých cílů (zjištěné prostřednictvím příslušných indikátorů) v následujících třech kategoriích:

- cíl je plněn (vývoj hodnot indikátorů spolu s kvalitativním pozorováním naznačuje, že se cíle daří dosahovat, a to i s přispěním intervencí ISRR Krkonoše),
- cíl je plněn částečně (vývoj hodnot indikátorů spolu s kvalitativním pozorováním naznačuje, že se cíle daří dosahovat částečně, tedy jen v některých dílčích aktivitách, pouze v některých částech regionu apod., a to i s přispěním intervencí ISRR Krkonoše),
- cíl není plněn (vývoj hodnot indikátorů spolu s kvalitativním pozorováním naznačuje, že se cíle nedaří dosahovat, a to ani s přispěním intervencí ISRR Krkonoše).

Opatření spjatá se specifickými cíli, která se daří alespoň zčásti plnit, vyžadují následující možná řešení/reakci:

- ponechání opatření v původní podobě a pokračování v realizaci dílčích aktivit/projektů daného opatření,
- generování nových aktivit a projektových záměrů zaměřených podobně jako již realizované projekty a aktivity (např. došlo-li koordinací aktivit jednotlivých subjektů na trhu práce k částečnému snížení nezaměstnanosti, je vhodné pokračovat v obdobných aktivitách i nadále),
- při nejbližší aktualizaci ISRR Krkonoše generování nových opatření, aktivit a projektových záměrů dále rozvíjejících původně definovaná opatření (např. při splnění cíle obnovy místního trhu je možné přijmout opatření orientovaná na posílení jeho vnější konkurenceschopnosti apod.).

Opatření spjatá se specifickými cíli, která se nedaří z velké části nebo vůbec plnit, vyžadují následující možná řešení/reakci:

- prověření reálnosti zvoleného cíle a v případě zjištění přílišné ambicióznosti (např. řádově vyššího vlivu vnějších faktorů ve srovnání s faktory ovlivnitelnými z úrovně místní samosprávy) jeho případná modifikace (vč. úpravy příslušného opatření) při nejbližší aktualizaci ISRR Krkonoše,
- prověření relevance realizovaných aktivit a projektů ve vztahu k příslušnému cíli a v případě zjištění slabé relevance případná změna jednotlivých aktivit a projektů,
- prověření, zda k naplnění daného cíle byly již realizované konkrétní aktivity a projekty, a v případě negativního zjištění přistoupení k jejich přípravě a realizaci.

2.3 NETWORKING A PARTNERSTVÍ PŘI IMPLEMENTACI ISRR KRKONOŠE

Realizace ISRR Krkonoše předpokládá zapojení různorodých aktérů působících v regionu. Budování sítě vztahů a spolupráce (networking) se tak stane jedním ze základních principů implementace strategie. Pro zapojení jednotlivých aktérů a veřejnosti do realizace ISRR Krkonoše je vhodné využít těchto komunikačních nástrojů:

- dlouhodobé zveřejnění finální podoby výstupů ISRR Krkonoše a informací o jejím plnění (monitoring) na webových stránkách SMO Krkonoše;
- poskytování informací prostřednictvím médií (tiskové konference, tiskové zprávy, publikování informací v tištěných periodikách),
- veřejná projednání k přípravě nejvýznamnějších projektových záměrů s přímým pozváním širšího okruhu zástupců odborné veřejnosti a s možností účasti kohokoli z řad širší veřejnosti,
- v případě přípravy konkrétních projektů též jednání odborných pracovních skupin (např. využití existujících komunikačních platforem a pracovních skupin k rozpracování návrhů a námětů ISRR Krkonoše, vhodná ad hoc setkání v případě potřeby odborného posouzení konkrétních návrhů a námětů),
- ad hoc konkrétní spolupráce při přípravě a realizaci jednotlivých projektů,
- koordinační schůzky se zástupci polské části Krkonoš týkající se jak koordinace implementace strategií na obou stranách hranice, tak i koordinace přípravy a realizace jednotlivých projektových záměrů,
- průzkumy mezi obyvateli a podnikateli, využitelné i pro zjištění jiných názorů a potřeb subjektů v regionu.

2.4 AKTUALIZACE ISRR KRKONOŠE

Aktualizaci ISRR Krkonoše před koncem její „platnosti“ je vhodné provést v případě, kdy dojde k zásadním změnám v okolním prostředí (makroekonomické změny, zásadní změny v hospodářské či sociální politice státu či EU apod.) nebo k potřebě pozměnit strategické cílení ISRR Krkonoše. Bude-li třeba strategii aktualizovat, mělo by se tak stát během období do roku 2020 max. jednou, např. v polovině její platnosti.

Novou ISRR Krkonoše je vhodné připravit s dostatečným předstihem. Za předpokladu, že EU bude i nadále realizovat kohezní politiku a že pro území Libereckého a Královéhradeckého kraje bude možné prostřednictvím této politiky podporovat některé rozvojové aktivity v regionu, je vhodné zpracovat novou integrovanou strategii přibližně v letech 2019–20.

3 PROJEKTOVÝ CYKLUS – DOPORUČENÍ PRO REALIZACI PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ

Zatímco obecnější dokument ISRR Krkonoše definuje budoucí rozvoj regionu především na úrovni vize, priorit a opatření (tedy jeden plánovací cyklus rozvoje regionu), příprava, realizace akčního plánu bude řešena v rámci cyklu projektového. Předpokladem pro úspěšnou realizaci jednotlivých projektových záměrů je systém projektového řízení na úrovni SMO Krkonoše. Systém definuje proces identifikace, hodnocení a schvalování projektů pro podporu v rámci ISRR Krkonoše a vymezuje kompetence a úkoly příslušných orgánů SMO Krkonoše. Následující text představuje procesní doporučení pro realizaci akčního plánu a jeho prostřednictvím i celé ISRR Krkonoše na projektové úrovni a návrh práce se zásobníkem projektů a akčním plánem.

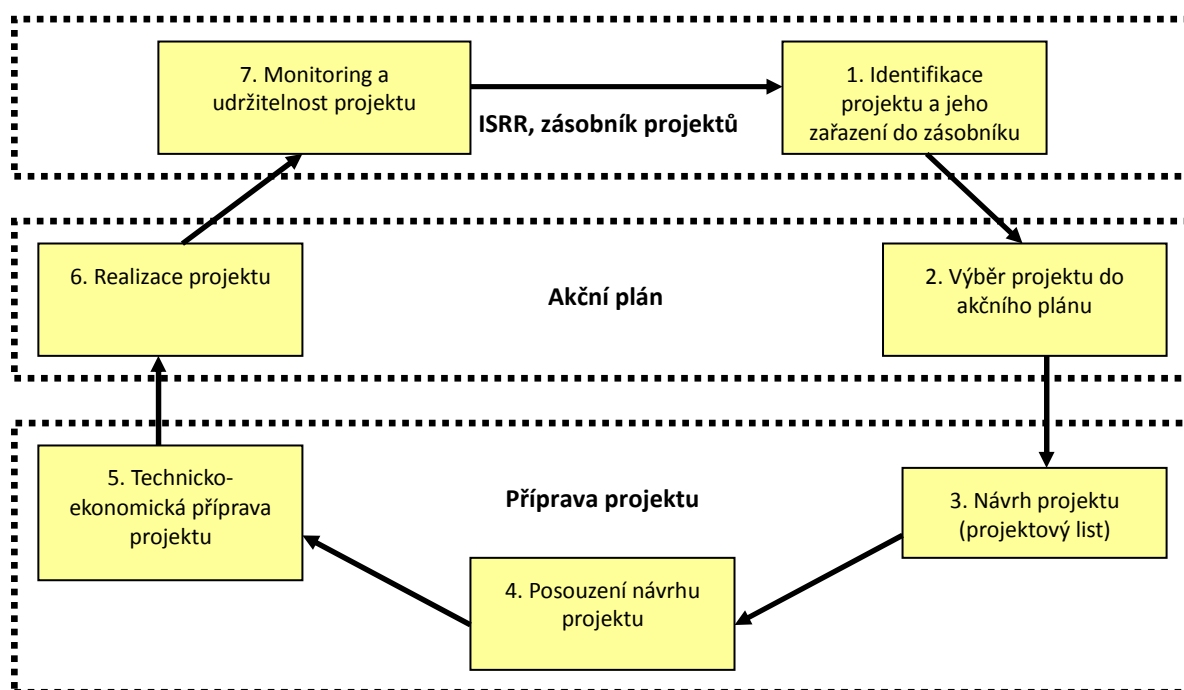
3.1 SYSTÉM PŘÍPRAVY A REALIZACE PROJEKTŮ

Návrh systému projektového řízení vychází z následujících principů:

- Cyklický charakter projektového řízení: Implementace projektů předpokládá cyklický charakter předkládání a schvalování projektů pro podporu ze strany nositele ISRR Krkonoše. V souladu s délkou rozpočtového cyklu je základní cyklus schvalování projektů 1 rok.
- Jednoduchost procedur a transparentnost systému: Systém projektového řízení musí být jednoduchý a transparentní pro všechny dotčené subjekty – volené i výkonné orgány SMO Krkonoše i pro další subjekty. Cílem je vytvoření efektivního systému, který nebude vytvářet vysoké nároky na zdroje regionu (finanční, personální, časové) a zároveň bude garantovat transparentní podporu.
- Využití existující organizační struktury: Systém projektového řízení v maximální možné míře využije existující organizační strukturu SMO Krkonoše a jeho členských obcí.

Implementační cyklus přípravy a realizace jednotlivých projektů je rozdělen do 7 základních kroků:

1. Identifikace projektu a jeho zařazení do zásobníku projektů
2. Výběr projektu do akčního plánu ISRR Krkonoše
3. Návrh projektu (projektový list)
4. Posouzení návrhu projektu
5. Technicko-ekonomická příprava projektu (vč. případné žádosti o podporu)
6. Realizace projektu
7. Monitoring a udržitelnost výstupů projektu

Obrázek 1: Implementační cyklus

Logiku implementačního cyklu ilustruje výše uvedené schéma. Předpokládá se, že jednotlivé kroky implementačního cyklu budou pro každý projekt schvalovány nebo zadávány vždy 1-4x ročně ve vazbě na přípravu rozpočtového výhledu a rozpočtů členských obcí SMO Krkonoše. Záležitosti týkající se přípravy a realizace jednotlivých projektů mohou být realizovány i častěji, a to na jednáních řídicí skupiny.

Jednotlivé kroky projektového cyklu jsou blíže popsány níže.

IDENTIFIKACE PROJEKTU

V prvním kroku je SMO Krkonoše nebo některou z jeho členských obcí či jiným subjektem působícím v regionu identifikován projektový záměr. Součástí je především identifikace finanční náročnosti, obsahového zaměření a možného garanta a předkladatele projektu. Tyto informace o projektu jsou výkonným manažerem SMO Krkonoše zařazeny do projektového zásobníku, kde se zařadí do „bílé“ kategorie, tedy mezi projekty, které jsou ze strany SMO Krkonoše (zatím) pouze evidované. Jediným požadavkem na zařazení projektu do projektového zásobníku je jeho věcný soulad s ISRR Krkonoše, tedy s některým z opatření návrhové části tohoto dokumentu. Projekty aktuálně obsažené v zásobníku projektu již procesem identifikace prošly.

VÝBĚR PROJEKTU DO AKČNÍHO PLÁNU

Projektové záměry, které se SMO Krkonoše rozhodne buď sám realizovat (je nositelem a investorem projektu), nebo nepřímo zaštitit a podporovat, jsou rozhodnutím Rady SMO Krkonoše (na základě doporučení řídicí skupiny) zařazeny do akčního plánu. V projektové databázi se zařadí buď do „zelené“ kategorie (projekty, jejichž nositelem a investorem je SMO Krkonoše), nebo do kategorie „žluté“ (projekty, jejichž nositelem a investorem je jiný subjekt, ale SMO Krkonoše záměr podporuje například vyjednáváním, lobbíngem apod.). Pro obě kategorie záměrů je společné, že SMO Krkonoše přímo usiluje o jejich přípravu a realizaci. Zbývajícím záměrům, které zůstaly v zásobníku projektů

(„bílý“), může SMO Krkonoše vystavit potvrzení o souladu s ISRR Krkonoše, nebude však o jejich prosazení sám aktivně usilovat a neprojdou tedy následujícími fázemi projektového cyklu.

Má-li rozvojový projekt/intervence získat přímou či nepřímou podporu ze strany SMO Krkonoše a jeho členských obcí a být zařazen do akčního plánu, je nezbytné, aby splňoval tři zásadní kritéria:

1. Musí naplňovat jeden nebo více cílů ISRR Krkonoše a přispívat k naplňování její vize.
2. Musí být financovatelný, tj. splňovat formální i obsahové podmínky pro využití zdrojů z rozpočtu obcí, kraje nebo jiných zdrojů. Musí být známé prostředky, které budou využity na projekt nebo alespoň na projektovou dokumentaci. Výhodu mají projekty, kde existuje možnost spolufinancování z externích zdrojů. Součástí této etapy je tedy také identifikace možností externího spolufinancování projektu.
3. Musí následně projít závazným procesem pro přípravu a realizaci rozvojových projektů (viz další text).

NÁVRH PROJEKTU (PROJEKTOVÝ LIST)

Garant projektu (SMO Krkonoše, některá z jeho členských obcí, příp. jiný subjekt) sestaví pro každý projekt zařazený do akčního plánu (tedy „zelený“ či „žlutý“) tzv. projektový list. Ten obsahuje podrobnější informace o projektu a mj. definuje rámcové technické či obsahové řešení a rozpočet. Součástí návrhu významnějších projektů by mělo být také uspořádání veřejného projednání, kde bude mít každý účastník možnost vyjádřit se k obsahové stránce projektu, a interní vyhodnocení vlivu záměru na životní prostředí. Náměty ze strany veřejnosti následně může garant zařadit do návrhu projektu. Některé projektové záměry již mohou mít podrobnější návrh zpracovaný z dřívějšíka – v takovém případě je fáze návrhu u těchto projektů splněna předem. Aktivity záměru budou uvedeny z pohledu nositele projektu (SMO Krkonoše), tedy např. v případě nepřímé podpory výstavby silniční komunikace zde nebudou uvedeny investiční aktivity, ale pouze aktivity zahrnující vyjednávání, mediální podporu apod.

Následující tabulka naznačuje vzor projektového listu (po vyplnění by měl mít každý list rozsah cca 1 stránky).

Název projektu	
Příslušnost k opatření ISRR	
Nositel (garant) projektu	
Aktivity ze strany nositele	
Participující subjekty	
Území realizace a dopadu	
Harmonogram přípravy	
Harmonogram realizace	
Celkové náklady v přípravné fázi	
Celkové náklady v realizační fázi	
Roční náklady v provozní fázi	

POSOUZENÍ NÁVRHU PROJEKTU

Projekty vybrané do akčního plánu ISRR Krkonoše konzultuje řídicí skupina. Na základě připomínek členských obcí nebo řídicí skupiny může být návrh projektu (tj. projektový list) upraven nebo přepracován. K přípravě projektu může být přizván externí dodavatel (např. pro zpracování projektové dokumentace, studie proveditelnosti apod.). Finální verze návrhu projektu je předložena k posouzení Radě SMO Krkonoše. Výsledkem tohoto hodnocení je schválení nebo neschválení projektu/intervence.

TECHNICKO-EKONOMICKÁ PŘÍPRAVA PROJEKTU (VČ. PŘÍPADNÉ ŽÁDOSTI O PODPORU)

Tento krok je relevantní pouze u velkých investičních a neinvestičních projektů nebo u projektů žádající o podporu z vnějších zdrojů, např. strukturálních fondů EU. Tyto projekty zpravidla vyžadují zpracování relativně rozsáhlé technicko-ekonomické dokumentace s nezanedbatelnými finančními náklady (studie proveditelnosti, analýza nákladů a přínosů, posouzení dopadu projektu na životní prostředí atp.). Podpora projektů, které předpokládají čerpání prostředků z vnějších fondů, je v další fázi podmíněna schválením projektu ze strany řídicích struktur příslušného operačního programu či dotačního zdroje. Technicko-ekonomická příprava projektu je úkolem garanta.

REALIZACE PROJEKTU

Schválené projekty jsou realizovány v souladu s projektovým listem, příp. s projektovou dokumentací. Za realizaci odpovídá jmenovaný garant projektu. Součástí realizace je plnění informační povinnosti vůči poskytovatelům zdrojů. Výstupem je realizovaný projekt.

MONITORING A UDRŽITELNOST VÝSTUPŮ PROJEKTU

Garant projektu předkládá řídicí skupině zprávy o průběhu realizace projektu, včetně informací o nápravných či preventivních opatřeních. V případě spolufinancování projektů z externích zdrojů je třeba ze strany žadatele rovněž průběžně zpracovávat monitorovací zprávy dle podmínek příslušného poskytovatele zdrojů. Zásadní je zejména udržitelnost (tj. dlouhodobost provozování) výstupů projektu. V případě projektů spolufinancovaných ze SF EU je minimální udržitelnost výstupů projektu stanovena na 5 let. Je vhodné po stejnou dobu sledovat udržitelnost výsledků také u ostatních projektů, které nevyužívají spolufinancování ze SF EU.

Současně probíhá monitoring toho, jak dané projekty přispívají k naplnění cílů ISRR Krkonoše a jak realizace ISRR pokročila (viz plánovací cyklus). Výsledky monitoringu slouží jako podklad pro monitoring a aktualizaci ISRR Krkonoše (viz plánovací cyklus) a identifikaci dalších projektů nebo intervencí, čímž se dostáváme opět na začátek projektového cyklu.

3.2 ZÁSOBNÍK PROJEKTŮ A AKČNÍ PLÁN

Návrhová část Integrované strategie rozvoje regionu Krkonoše (ISRR Krkonoše) obsahuje několik opatření (blíže viz vlastní dokument návrhové části):

- Opatření 1.1: Modernizace dálkové a regionální silniční sítě
- Opatření 1.2: Revitalizace železnice a rozvoj šetrných forem dopravy
- Opatření 1.3: Ostatní druhy dopravy
- Opatření 2.1: Institucionální zajištění regionálního rozvoje
- Opatření 2.2: Občanská vybavenost

- Opatření 2.3: Sociální služby
- Opatření 2.4: Zdravotnické služby
- Opatření 3.1: Lidské zdroje, školství a trh práce
- Opatření 3.2: Organizační zabezpečení rozvoje ekonomiky
- Opatření 3.3: Regionální produkce a regionální trh
- Opatření 4.1: Integrace nabídky služeb v cestovním ruchu
- Opatření 4.2: Kvalita služeb a lidské zdroje v cestovním ruchu
- Opatření 4.3: Marketing cestovního ruchu
- Opatření 4.4: Spolupráce aktérů v cestovním ruchu
- Opatření 5.1: Koordinace územního rozvoje
- Opatření 5.2: Přírodní prostředí
- Opatření 5.3: Využívání přírodních zdrojů
- Opatření 5.4: Životní prostředí v obcích

Jednotlivá opatření budou naplňována realizací konkrétních projektových záměrů. Jejich přehled byl shromážděn od jednotlivých subjektů v regionu (obcí, podnikatelů, nemocnic, škol, neziskových organizací apod.) a zapracován do zásobníku projektů zpracovaného v podobě databáze v MS Excel. Projektovým záměrem může být investiční akce (stavba, rekonstrukce, nákup a modernizace vybavení atd.), neinvestiční akce (vzdělávací kurzy, kulturní volnočasové aktivity, sociální služby apod.), ale také akce organizační povahy (jednání, založení organizace apod.). Za projekt se považuje pouze jednorázová aktivita mající jasně stanovené období realizace, rozpočet atd. (tedy nikoli například průběžná podpora nebo průběžné financování dlouhodobých aktivit).

Následně byly ze zásobníku vybrány ty záměry, které jsou prioritní a které tudíž bude přímo či nepřímo podporovat SMO Krkonoše jako nositel strategie. Takové projekty byly zařazeny do akčního plánu, ostatní zůstanou v zásobníku projektů.

Ke každému projektovému záměru je v zásobníku uvedeno:

- název,
- příslušnost k opatření návrhové části ISRR Krkonoše,
- nositel záměru (název subjektu, který záměr realizuje),
- předpokládaný rok/roky realizace,
- náklady na přípravu (náklady související s technickou, ekonomickou, marketingovou a další přípravou projektu, např. zpracování projektové dokumentace, žádosti o dotaci apod.),
- náklady na realizaci (vlastní náklady na stavbu, nákup vybavení, realizaci vzdělávacího kurzu apod.),
- finanční zdroje (buď pouze vlastní zdroje nositele, nebo navíc možnosti využití národních programů, strukturálních fondů EU apod.),
- kategorie, v níž je projektový záměr aktuálně zařazen (zelené prioritní záměry přímo realizované SMO Krkonoše, žlutě prioritní záměry realizované jinými subjekty a nepřímo podpořené SMO Krkonoše, bílé ostatní záměry).

Projektům v „bílé“ kategorii lze ze strany SMO Krkonoše vystavit potvrzení o souladu s ISRR Krkonoše. Aktivity záměrů v „zelené“ a „žluté“ kategorii budou realizovány nositelem (SMO Krkonoše) dle harmonogramu.